

VOL IV
No 4

12TH MARCH 1966
(SATURDAY)
21ST PHALGUN, 1887 S E

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions	409-435
Short-notice Questions and Answers	435-442
Written Answer to Question	442
Business of the House	
Calling attention to matters of urgent public importance	
re Decision for locating the Steel Plant at Visakhapatnam	443-445
re Non-payment of distress Loans to applicants	445-446
re Famine conditions in Satyavedu Taluk, Chittoor District	446-448
re Collection of Sales Tax by Agents from the Ryots in Telangana	448-450
re Scarcity of Drinking Water in the villages and Taluks of Anantapur District	450-451
re Burglary at Mangalpad of Bodhan Taluk, Nizamabad District	451-452
Annual Financial Statement (Budget) for the year, 1966-67	
Voting of Demands for Grants	
Demand No XVII—Education—Rs 32,91,08,000 —Passed	453-505
Appendix	506-585

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING AND STATIONERY
AT THE GOVERNMENT SECRETARIAT PRESS (C)
HYDERABAD, ANDHRA PRADESH

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT

*Thirty-fourth day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 12th March, 1966

The House met at Half-past Eight of the clock

[MR DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Mr Deputy Speaker We shall take up questions and answers

Sri Tenneti Viswanatham (Madugula) Sir, before the Chief Minister answers the questions, I would like to draw your attention to question No 802 'Has any final decision been taken by the Government regarding transfer of Rajahmundry Paper Mills.' You know, Sir, the question was put in 'middle ages' and it is coming up for answer today.

Mr Deputy Speaker —I do not know whether the delay is on the side of the Government.

(శ్రీ నావిలాస గోపాలకృష్ణయ్య (నల్లెమ్మల)) ఈ సమస్యకు సమాధానం చెబుతూ ఉన్నప్పుడు అగ్రిమెంటు కూడా ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —కానీ చాలా దీరేకూడా అయింది కదా! అగ్రిమెంటుకు పూర్వం అదీగ్నే సత్యం అయివుంటుంది.

మిస్ట్రెస్ (శ్రీ కె ప్రకాశవంశదేవి) —అగ్రిమెంటుకు రావడంకోసం కొంచెం ఆలస్యం కావడంవల్ల దాన్ని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగానే ఆలస్యం చేశామంటే.

Mr Deputy Speaker —Because copies of the agreements have been furnished just now, does he want the question to be postponed?

Sri Tenneti Viswanatham —The terms of the agreements have to be scrutinised. We would like to have a day or two for that purpose.

Sri K Brahmananda Reddy —I would like to make an offer Tomorrow is Sunday. If hon Members like Sri Pillalamarri Venkateswarlu, Sri Viswanatham or Sri Rajagopala Naidu or any other member want to know more or completely about this, I could arrange for a discussion with the officers and with myself at my residence tomorrow. They can know completely not only about the Anchra Paper Mills but about the Republic Forge and about Dr Dharma Teja's also. That, in my opinion, would be better. If they agree I have no objection to sit with them and discuss and let them know all the details.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి (హందిగామ) —రేపు మాకు వేరే కార్యక్రమం వుండండి అందువల్ల రైస్ హౌస్ వద్ద House లో Members అలా question ద్వారా వారివారి అభిప్రాయాలు తెలియజేస్తారు. తరువాత officers కు, Chief Minister గారికి కూడా దానిమీద discussion చెయడానికి అవకాశం వుంటుంది. Discussion Chief Minister రిటోకూ, Officers తోను కూడా అవసరమే అయితే question అయిపోయిన తరువాత అయితే స్పష్టమైన ఉపయోగకరంగా వుంటుంది ఇక్కడున్న సభ్యులంతా చర్చలో, ఎక్స్ప్లైట్ అవకాశం ఏర్పడగూ వుండదు గనుక ఇప్పుడు Question Hour లో ఏదైనా suggestion తీసుకొని దరఖాస్తు చేసుకుంటుంటే బాగుంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —నేనూ question తీసుకోవడాని చెప్పడంతోపాటు రైస్ హౌస్ లో వుండటం సరే. Even on the 14th, in my chambers or the Committee Room here they can discuss. The next day you can take up all the questions and any question can be asked. If any other hon Member is interested he can also certainly come.

Mr Deputy Speaker —Today we shall postpone the first two questions and take them up again after discussion with the officers.

Sri Tenneti Viswanatham —I only hope that the Chief Minister will take note of what Sri Venkateswarlu has said.

Sri K Brahmananda Reddy —We can have it day after tomorrow at 11-30 a.m.

Sri Tenneti Viswanatham —At 11-30 session will be going on here.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —Afternoon చాలా పనులు వున్నాయండి అందుకని ఇప్పుడు Session జరుగుతూవుంటుంది, మనం 11-30 నుండి 1-30 వరకూ కూర్చోవచ్చు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — 14 న తేదీనాడు నేను వుండను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —మీరు లేకపోతే ఎవ్వరిని మీరుకూడా వుండడం అవసరం.

Sri Tenneti Viswanatham —I can be present only on the 16th.

Sri K. Brahmananda Reddy —On the 16th I won't be here. 18th will be all right, and all the questions about Republic Forge, Andhra Paper Mills and the Thermal Plant of Dr. Teja can be taken up after that.

శ్రీ పిల్లయ్య వెంకటేశ్వర్లు —18 నాటికి వారు ఇన్వెస్టిగేషన్ matter ఇస్తే we can go through it. If any other material is available with the Chief Minister it may be circulated to facilitate the discussion.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —మీరు ఏమి అనుకుంటున్నారో complete గా అక్కడ అంగీకరించే information ఏమిటో చెప్పండి. I agreed for 18th Sir. I have no objection for the 18th. We shall fix the time.

శ్రీ వావిగూడ గోపాకృష్ణయ్య —ఈ leaders meeting అయిన తరువాత ఆ proceedings House కు ఇస్తారా? ఎందుకంటే leaders ను మాత్రమే పిలుస్తున్నారా అన్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —వారు కూడా రావచ్చునండి. I have invited, any other hon. Member to attend. The more the better. Let us understand completely.

Mr. Deputy Speaker —So questions *802 to *805 are postponed.

Sri K. Brahmananada Reddy —And also the short-notice question.

Mr. Deputy Speaker —Yes.

SCOOTER FACTORY IN HYDERABAD

806—

*962 Q—*Sri S. Vemayya* —Will hon. the Chief Minister be pleased to state

whether there are proposals with the Government to start a Scooter Factory at Hyderabad now?

Sri K. Brahmananda Reddy —Applications are pending with Government of India for issue of a letter of intent. Government have received 8 applications for manufacture of scooters. The application of the Co-operative Industrial Estate has been recommended to the Government of India for the necessary licence.

5 more applications have been received for manufacturing auto-cycles, mopeds, etc. Messrs. National Scooters Manufacturing Co., Tadepalligudem and Messrs. National Scooters Manufacturing Co., Vijayawada, have been recommended to the Government of India for licence.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —అయ్యో, Co-operatives కు re-commend కేసును చెప్పాడు ఎం financial stability ని examine చేశారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —అది చూసేకదా రికమండే చేశాది

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —ఇ అవకాశం రికమండే చేసినవి మొదలు స్వేచ్ఛేదా Co-operatives పేర చేశారు దానిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించుండా చేస్తే ప్లీసిన్యూ తెప్పించడమవుతుంది కరవార అవి అలాగే వు డివీజన్లు Departments level లో corporation క్కు సంపించినవి టివి చేయడంకాదు బ్లడ్జెన్ గా వరిశీలించ చేయాలి

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ (కర్నూలు) —అయ్యో, విజయవాడ, తాడేపల్లిగూడెముని చెప్పారు రెండూకలిసి ఒక్కటే అయితే Managing Director ఎవరు? వా financial position చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —పేరు ఒకటిగానేవుంది But I am told Sir, that they are different managements

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) —అధ్యక్షా, ఇది ఎవ్వరూ రికమండేచేసి సంపించారు సెమైండరుఇచ్చి తెప్పించుకొనడానికి ఎంతాక్షోలు జరిగివున్నాయి

Sri K. Brahmananda Reddy About 6 months back

AGRO-INDUSTRIAL UNITS

807—

*824 (6347) Q —*Sarvasiri A. Sarveswara Rao (Eluru) and V Satyanarayana (Penugonda)*—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether a team of officials of the Government left for Bombay, Calcutta and other States to study the Agro-Industrial Units ,

(b) whether they have submitted a report on their study , and

(c) if so, whether a copy of the report will be laid on the Table of the House ?

Sri K. Brahmananda Reddy —(a) No, Sir

(b) & (c) Do not arise

But I may add, sir, that the Director of Industries has deputed officers of these departments to visit two National laboratories—the Central Glass and Ceramic Research Institute, Calcutta and the Central Salt and Marine Chemical Research Institute, Bhavnagar

వారు వెళ్ళిన తర్వాత రిపోర్టు ఇచ్చారు

శ్రీ ఎ సర్వేక్షరరావు — Agro-Industrial Units పెడతామని క్రిందటి సంవత్సరపు బడ్జెట్ సమావేశంలో 2 కోట్ల రూపాయి విరాళాలు చెకామన్నారు కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా సహకారం చేయడానికి సిద్ధపడిందని చెప్పారు అదే విషయాలను ఈ బడ్జెట్ లో కూడా చెప్పాయి దాని ప్రాధాన్యతను గురించి వేరే చెప్పవలసిన అవసరంలేదు ఎంతకాలం పడుతుందో చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది corporation విషయం మీరు చాలా చోట్లకు వెళ్ళారు సమాచారం తీసుకొని రావడం సరిగింది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — వెళ్ళారని చెప్పారు జారీచేశారని చెప్పారు Specific గా కడతారని అనుకొన్నారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది తయారుచేసి యిక్కడ యిస్తారు Enterpreneurs కు సమాచారంగా పంపింది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — 12 ఏని ?

Sri K Brahmananda Reddy — The first team who visited the Central Glass and Ceramic Research Institute have collected information for the preparation of model schemes in respect of 12 or so industries Decolourisation of plaques, high alumina bricks, fosterite bricks, dolomite bricks, glass ampules, toughened glass, Ceramic industrial estate producing various ceramic chemical porcelain, sanitary ware, washing machine rotators, roofing material etc తక్కి వారుకూడా 19 ప్రాజెక్టుల పరిశీలన చేశారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులే కాకుండా Agro-orientated Industry ఒకటి ఉన్నదని అర్థమైనా study చేసి ఉన్నారా ? Agricultural Industry ని develop చేయడానికి చేసిన ఆలోచన అది Agriculture orientated గా ఉన్న ప్రాజెక్టులను పంపించాలనేది ఏదైనా యాచించారా ? ఉన్నట్లయితే రావడానికి ఏలుతుంది

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — Agro-Industrial corporation పుంది That will be looked after, sir

శ్రీ ఎ సర్వేక్షరరావు — వారు పర్యటనచేసి తీసుకొని వచ్చిన Agro-Industrial Units కు దానికి సంబంధం ఏమిటి? Co-ordination పుంటుందా ? తారతమ్యాలు చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారు చూచినవిన్న విషయాన్ని కార్పొరేషన్ కు కూడా చెబుతారు

It has paved the way

శ్రీ వావిలూ గోపాలకృష్ణయ్య —వారు ఇచ్చిన దివోర్బు lengthy గా వుందినుకుంటాను
చదవటానికి జాడపడుతున్నారు Report copy ని Table పై పెట్టించండి

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —ఏమైనా additional information వుందా?

Sri K Brahmananda Reddy —I have no objection, Sir

RURAL INDUSTRIAL PROJECTS

808—

* 936 Q —*Sarvasri A Vasudeva Rao, (Huzurnagar) K Rajamallu (Chinnur) and P Bapaiah (Tiruvuru)*—Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(a) whether it is a fact that a Committee was constituted by the Government to look into the working of the rural industrial projects ,

(b) if so, who are the members of the Committee and whether any proposals have been submitted by them to the Government regarding the industries to be opened in the districts, and

(c) what is the annual total expenditure on the establishment of the above committee ?

The Minister for Finance (Dr M Chenna Reddy) —

(a) Yes, Sir

(b) A statement is laid on the Table of the House

(c) The annual total expenditure on the T A & D A of non-official members is as follows —

1963-64	Rs 445 20
1964-65	Rs 734 95

*Statement laid on the Table of the House—Vide part (b) of
L A Q No 808 (936) starred)*

Chairman

1 Minister for Industries

Members

2 Minister (Finance & Co-operation)

3 Minister (Planning)

4 Chairman of the Khadi & V I Board

5 Chairman of the Electricity Board

6 Sri Chidambara Reddy, Chairman, Rural Industries Project Committee, Anantapur

7 Sri T Venkatanarayana, Chairman, Rural Industries Projects Committee, Nalgonda

8 Sri T Ramkotalah, Chairman, Rural Industries Projects Committee, Narsaraopeta (Guntur District)

9 Sri Sadhu Subrahmanyam

10 Sri Ramchandra Reddy (Pochampalli)

11 Sri Chundi Jagannatham

12 Sri Prabhakarji

13 Director of Industries and Commerce (Member-Secretary) Ex-Officio Member

14 Director of Small Industries Service Institute

The following schemes have so far been proposed and sanctioned

1 Scheme for the establishment of one General Engineering Workshop in each project at a total cost of Rs 3 00 lakhs

2 Scheme for the training of artisans in improved technology at a cost of Rs 10,000

3 Scheme for the supply of improved tools and equipment to village artisans on 75% grant and 25% loan or contribution basis at a total cost of Rs 25,000

4 Scheme for the establishment of Dye-House and Designs Extension Centre at a total cost of Rs 50,340

5 Scheme for processing suitable sites for Industrial units at a cost of Rs 25,000 , and

6 Scheme for grant of loans to Industrialists at a cost of Rs 2 25 lakhs

శ్రీ కె రాజమల్లు —ఈ స్కీములు sanction చేసియెంతకాలమైనది? అమలుచేయుటకు యెందుకుగానూ ఆలస్యమైనది?

రాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి —Sanction కావడమేకాదు A committee constituted by the Government to look into the work Rural Industrial projects పనిచేస్తున్నాయి వేర్వేరు స్కీములు implement అవుతున్నాయి

QUARRIES IN PRATHIPADU TALUK, EAST GODAVARI DISTRICT

809—

* 882 Q —Sri K Govindarao (Anakapalli) —Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(a) whether certain quarries in Prathipadu taluq in East Godavari district are being reserved for departmental contractors without leasing them out ,

(b) if so, the reasons therefor ,

(c) whether it has resulted in any loss of revenue to the Government,

(d) whether the Government have received any representation from Sri Kalluri Prakasa Rao of Anakapalli during January, February, 1965 requesting the Government to lease out these quarries for a sum of 3 lakhs for 5 years , and

(e) if so, why the offer was rejected ?

Dr M Chenna Reddy—(a) Only 9 00 acres out of 33 44 acres in S No 43/2 of Gandimetta and 18 00 acres out of 433 17 acres in S No 54/1-A of Donegedda quarries have been reserved

(b) The above areas have been reserved for exploitation by the Highways Department

(c) No, Sir The remaining area of quarries are being sold in public auction

(d) No, Sir

(e) Does not arise

శ్రీ ఎ వీరరాఘవరావు — సర్, పాడు తాలూకాలోని రాతిగనులకు auction చేయకుండా 5 సం లకు 3 లక్షల రూపాయలన్నిటాని చెబితే, ప్రభుత్వం వట్టపడవసిన ఆవులరం ఏమి వచ్చింది

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — అప్రశ్న 'D' భాగానికి సంబంధించినది అటువంటిది ఏమీ లేదని సమాధానం (d) లో ఇచ్చాను

శ్రీ ఎ వీరరాఘవరావు — ఎవరూ 5 సంవత్సరాలకు 3 లక్షలు ఇస్తామని చెబుతున్నారా కదా ?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — అటువంటిది ఏదీరా లేదని చెబుతున్నాను

శ్రీ కె మారారెడ్డి — (రాజంపేట) — వస్తే ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎ ప్రహ్లాదచంద్రారెడ్డి — Highways Department వారి function కొరకు రిజర్వ్ చేసిన కొన్ని భాగాలు యిం

EXPENDITURE ON THE SURVEY OF OLD MANUSCRIPTS

811—

*1727 Q—*Sri P Gunnayya (Kothuru)*—Will the hon Minister for Excise and Prohibition be pleased to state

(a) the total expenditure incurred by the Government during 1965-66 for the protection and translation of manuscripts and for the survey of old manuscripts in the State ,

LAQ No 810 has not been put and answered, hence included under 'Written Answers to Questions'

- (b) the extent to which the said work has been completed so far ,
 (c) the nature of the said scheme , and
 (d) whether the Central Government has given any monetary aid to this scheme ?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M R Appa Rao) —

(a) The expenditure incurred on 'Survey of Records' is Rs 1,759 68 Paise and the total expenditure incurred on all items including the Survey of old manuscripts in the State" is—Rs 1,93 832-46 Paise

(b) The Research Assistants appointed by Government have collected information and prepared some lists of records in private hands and this work is in progress

(c) The Regional Historical Records Survey Committee among other things has,

(1) To take steps for the acquisition of records in private custody and for the preservation, classification and study of important historical documents and for bringing them to the notice of scholars

(2) To take steps to ensure that historical records in the custody of Government departments are properly preserved and catalogued, and

(3) To procure copies of such records as may exist outside the State as may have a bearing on the history of the Deccan

(d) Yes, Sir, Rs 3,000 as grant-in-aid for the said work

(ఎ) 17501 రూపాయ 68 పైస

(బి) పరిశోధనాసహాయ ఉద్యోగి ఇంకా పత్రాలను సేకరిస్తున్నాడు

(సి) ప్రాంతీయ చరిత్రక పత్రాలు, వ్యక్తుల దగ్గరవున్న పత్రాలు సేకరించడం, వాటిని జాగ్రత్త పరచడం, వాటి ప్రామాణ్యతని పరిశీలించి పండితులకు తెలియజేయడం వాటిని **Catalogue** చేసి జాగ్రత్తపర్చడం ఇతరచోట్లవున్న వాటిని తీసుకొనివచ్చి, వున్న విషయాన్ని ఎండితులకు తెలియజేయడం, వీలైతే సేకరించడం

(డి) 3 మే రూపాయలు **grant** ఇవ్వారు

శ్రీ పి గున్నయ్య —లభ్యమైన, సేకరించడం ఎంతకాలములో పూర్తయ్యేవారు ?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు —ముగ్గురు ఆఫీసర్లను వేతము (1) తెలంగాణ ప్రాంతానికి, (2) రాయలసీమ ప్రాంతానికి, (3) భాకాకరిని అంధ్ర యానిపర్చిటీ ప్రాంతములో వేయబోతున్నాము, మీ లిరిగి అక్కడక్కడ రికార్డు సేకరించి చేస్తుంటారు తెలంగాణ ఉద్యోగి 500 రికార్డులు చూపించి తెలియజేశాడు అన్నీ చేస్తున్నాము తిరువణిలో ఉన్న ఉద్యోగి కొన్ని రికార్డులను తెచ్చి చూపించాడు ఇంకా కొన్ని చూపిస్తున్నాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కొందరలో ఒకరు యానిపర్చిటీలో వేయాలని చూస్తున్నాము

శ్రీ ఎం వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) మద్రాసులోకూడ మన రికార్డుస్ ఉన్నవి చల భాగం తెల్లకోలేకపోయాము అందుకే తెప్పిస్తారా? ఇప్పుడు ఈ ష్యోగుస్ క్లెయిమ్ ఏమిట? జీతాలు ఏవిధముగా పుచ్చారు?

శ్రీ ఎం ఎల్ అప్పారావు --వారు రికార్డ్స్ అసిస్టెంట్లు జీతాల వివరాలు ఇవ్వడలేదు మద్రాసులో మేకంజింకార్లు ఉన్నవి అవి ఇందయా నవర్నమెంటువి మన చీఫ్ మినిస్టరుగారు మద్రాసు లో ఉన్నవరుగారికి వ్రాశారు వారు సమాధానం వ్రాశారు--అవి రికార్డ్స్ స్కాల్డరుకు, అందరినీ ఇంజనీరింగు కలక అంకితమంది రికార్డ్స్ స్కాల్డరు వస్తే ఫెసిలిటీస్ ఇస్తామని కావాలంటే మెట్రోపాలిటన్ కౌన్సిల్ ఇస్తామని, ఇకప్పుడు ఇప్పుడు అది వ్రాశారు

శ్రీ తెన్నేటి ఎల్లారాధం --అంజానూరులో ఉన్న ప్రస్తకాలకూ అది స్థితా? మద్రాసులో వాటికి మైక్రో ఫిలిమ్స్ ఇస్తామనాచుకదా? మనదా తెలుగు మార్కుస్ సిస్టమ్ లిరింగు ఉండుటబాబ్బం కాబట్టి మైక్రో ఫిలిమ్స్ ఇవ్వ వారికి యిద్దము మన రికార్డు మనం తీసుకుందము అంజానూరులో నాయకులు వాటి చుక్కలు ఉన్నవి వాటికి మైక్రో ఫిలిమ్స్ వారికి యిద్దము అయిన టి ఆర్ టి ఆర్ ఆరొచ్చిస్తారా? వర్సిఫన్ మయిలో తంజావూరు లోక రైజేరియన్ మన భర్తాపై వేసేట్లు వాకు మ్మంకం అ లైబెరియన్ continue అవుతున్నాడా? లేకపోతే అక్కడ మార్కుస్ సిస్టమ్ రికార్డు ఉన్నదేదీ తెలుసుకోనుటకు మనకు అవకాశం ఏవిధంగా ఉంటుంది? అక్కడ తెలుగులో ఉన్న గ్రంథానికీ వారు అంజానూరు డెవలప్ అందులో తెలుగు నదిలికెట్టి కేవలం తమిళగ్రంథం క్రింద వారు అచ్చమేనుగారు అట్లాగైతే మన historical గా, literary గా value కలిగింది Literary and historical distortions వస్తాయి కాబట్టి మన జిల్లాపైక మన మనిషిని అక్కడ అట్లా పెట్టాలరా?

శ్రీ ఎం ఎల్ అప్పారావు --మన మనిషి అక్కడ ఉన్నాడో, లేడో, ఎవరుగా వాడు వారు అ ప్రస్తావనలు అంజానూరు కావాలంటే మైక్రో ఫిలిమ్స్ గాన, ఫోటోస్టాక్ కానీగానీ తీసుకోవచ్చును, రికార్డ్స్ అసిస్టెంట్లను వేసి దేసుకోవచ్చుగాని అవి యిప్పుడు ఉన్నావు

శ్రీ తెన్నేటి విప్లవాద --పార్టీయల్ ప్రెమియర్ రిగిస్ట్రార్--మీరికారుని నిరసనవేళ్ళేవంకు కాలిస్తే మీ మనిషిని వేసినోవచ్చును అన్నారు అప్పుడు దేయడం అగోచరి అందుచేత మేము ఇప్పుడు అడం ర్యాయంగాలేదు

శ్రీ ఎం లంగోపాల్ రెడ్డి (మైదారం) --నగార్మ్యూన్షిన్ తెలంగాణలో 500 రికార్డుస్ తీసుకునివచ్చు చెప్పారు దానివల్ల చరిత్ర విషయం ఏదైనా కొత్తగా తెలిసిందా?

శ్రీ ఎం ఎల్ అప్పారావు --నెలగల్ రికార్డుస్, నవాబ్ మర్జా సికిందరాబాద్, గవర్నమెంటు రెవెన్యూ, నవాబ్ మర్జా నవాబ్ నవాబ్, గవర్నమెంటు రెవెన్యూ, మిర్జా గజద్దీన్ షాక్-- చాలమంది ఉన్నారు పీఠం దరించి అంజానూరు రికార్డు, కుతుబ్ షాహీ రికార్డుస్, ఇంజాన్ రికార్డుస్ వారిచ్చిన కైఫియత్, గ్రంట్, అవర్సీ ఉన్నవి

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య --బ్రిటిష్ ముజ్రాబియన్ లో ఉన్న ప్రస్తకాలు అయిగుతున్నాయి అక్కడ గురించి, పోస్టాఫీసు ఇండియాకు ఉన్న విషయం పరిష్కారం అయింట్లు పూనుకు వో

ఇటీరగరితా, వాగువెల్ రిలేషన్స్‌వారు పుస్తకాలు వంపిస్తామన్నారు బ్రిటిష్ మ్యూజియములో తెలుగు పుస్తకాలకూడ ఉన్నవి వాటి విషయం ఏమిటో? ఇక్కడున్న స్టేటు సెంట్రల్ లైబ్రరీలూ నిరయం పిన కుర్చులు మ్యాన్యుస్క్రిప్ట్స్ ఉంటే ఎక్కడ store చేయడానిక బాగుంటుంది అనుకున్నారు శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో ఇదివరకు ప్రభాకరశాస్త్రిగారు తయారుచేసి ఉంచిన మాన్యుస్క్రిప్ట్స్ లిస్టు ప్రకారం ఎక్కడ ఉన్నవి కాని అవి సబ్లిక్టు available కాకుండా ఉన్నవి అది ఏమి చేస్తారు? అంజాపూరులో ఉన్నవి ఏమి చేస్తారు? ఎక్కడ మన ఆఫీసులకు చేరుకోతే గొప్పంపనైంది, ఎప్పుడో వేంసాలి తరువాతి సర్కారు ఏరియాలో రిసెర్చ్ ఆఫీసులకు ఎందుకు చేయాలి?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు ఈమధ్య, బ్రిటిష్ మ్యూజియమ్‌లో తెలుగు రికార్డుల మీద ఉన్నవో లిస్టు లభించారు సంగ్రహం కరెన్షండ్‌గా చేస్తామన్నారు కాని చాల కొద్దినే ఉన్నవి అది క పీ, ట్ లిస్టుకాదో, లేదో, చెప్పలేం అంజాపూరు లైబ్రరీలో ఏ మనిషి విషయం ఇక్కడ information లేదు లేక పోతే వేరుడోక మింటుండ్‌లో లేదో అనేది information Table మీమాట్టిస్తే, స్టేటు సెంట్రల్ లైబ్రరీ వాళ్ళు మాన్యుస్క్రిప్ట్స్ ఇచ్చి మాన్యుస్క్రిప్ట్స్ లైబ్రరీ మద్రాసులో ఉన్నవి— శ్రీ తిరుపతి వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో ఉన్నవి అలైన్‌స్‌లో కొన్నిఉన్నవి సెంట్రలైజ్ చేయడానికి ఒకచోట తేవడానికి ఆలోచిస్తున్నాము ఒక కమిటీని ఎల్‌చి.వి అప్పీ సెంట్రలైజ్‌చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలోను మాకు చెప్పారు మళ్ళీ తీసుకువెళ్ళడానికి వీలులేదని అంటున్నారు అది delicate point కిరువడినంది హైదరాబాదు తేజుడు నారికి ఇవ్వడం ఉండదేమో అస్సానియాలోనే ఎందుకు ఉంచాలి, ఇక్కడో ఉంచకూడదా అంటారు, ఆలోచించాలి

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — బ్రిటిష్ మ్యూజియం నుంచి వచ్చిన రికార్డుల తక్కువ అన్నారు అంటే అవి రెండా, మూడా, సదా?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు — అ లిస్టు వంపిస్తారు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — అ నెంబరు చెప్పండి

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు — 15, 20, ఎన్నో ఉన్నవి

శ్రీ ఎం సర్వేశ్వరరావు — అంజాపూరు మాన్యుస్క్రిప్ట్స్ విషయంలో మనకు హక్కు ఉన్నది మన తరఫున జాగ్రత్తగా సూచనానికి వనిషి ఉన్నాడని విశ్వనాథంగారు చెప్పారు సాంస్కృతిక వ్యవహారాలు— ఇతర రాష్ట్రాలలో మన రికార్డుల గురించి జాగ్రత్త సహించాల్సిందిగా సభ్యులు చెబుతున్న సందర్భంలో సంతకారి వైఖరి ధర్మం కోట్లు కనిపిస్తోంది ఇతర రాష్ట్రాలలోని మన రికార్డుల విషయమై గట్టిగా చర్యతీసుకునేందుకు మంత్రులు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు — ధర్మం అంటే మనకు ఉన్నది మనకు లేనిది ధర్మం ఏమిటి?

శ్రీ ఎం సర్వేశ్వరరావు — మనకు హక్కు ఉన్నదికదా? మీ వైఖరిమీదనే పట్టిన ధర్మం చేసేట్లు ఉన్నది అది మాభయం

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు — హక్కులు వదలము,

HOUSE SITES TO HARIJANS

812—

* 1179 Q—*Sri E. Balaram Reddy (Giddalur)*—Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether any representations for house-sites have been received by the Government from the harijans of Basavapalli and Ambavaram villages of Giddalur taluk, and

(b) if so, the action taken by the Government thereon ?

The Minister for Social Welfare (Smt T N Sadalakshmi) —

(a) No Sir

(b) Does not arise

శ్రీ ఇ బలరామిరెడ్డి —నేను స్వయముగా మహిళలు తీసుకొని కన్సిడర్ చేయమనినదని పంపాను—అంబవరం, బసవపల్లి గ్రామాలలో హరిజనులకి నివాసస్థలములగురించి వారు చాలా బాధపడుతున్నారని వారి మహిళలు నేను స్వయముగా ను పంపాను కాని మంత్రిగారు 'no' అంటున్నారని తిరిగి విచారిస్తారా ?

శ్రీ మతి టి యన్ సదాక్షిమ్మ —ఇది సరిగా విచరించలేదోది విచరించాలి కలెక్టరును విచరించాము, జిల్లా సరిషత్తు పె్ కెటరీని విచరించాము

శ్రీ ఇ బలరామిరెడ్డి —మంత్రిగారికి నేను స్వయంగా పంపాను

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —మంత్రిగారికి స్వయంగా రాబ్బామని చెబుతుంటే అవిడ గవర్నమెంటులో భాగంకాదా? గవర్నమెంటుకు information లేదని అంటే ఎట్లా ?

శ్రీ ఇ బలరామిరెడ్డి —నేను మంత్రిగారికి పంపించాను అని చెప్పాను

శ్రీ తెన్నేటి పిళ్ళసాధు —ఒక మెంబరు తనను పంపాను అని చెబితే, మంత్రిగారు శేష చూస్తూ అంటే బాగుంటుందిగాని, నాకు అందలేదు అంటే మెంబరు పంపించడం ఎందుకు ? ప్రతిపాది మెంబరు స్వయంగా మినిస్టరుగారింటికి వెళ్ళగలరా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —అందరేదు మళ్ళీ ఇన్వెస్టుమెంట్ అన్నారు

శ్రీ తెన్నేటి పిళ్ళసాధు —అమాట వారు అంటే ఎంతో సంతోషం

శ్రీ మతి టి యన్ సదాక్షిమ్మ —అనడానికి అభ్యంతరంలేదు ఇస్తే తీసుకుంటాను

శ్రీ పి సుబ్బయ్య (షరగొండపాలెం) —పంపిన అప్లికేషన్లు స్టేంపింగ్ కమిటీలో పాస్ అయ్యేదానికి forward చేస్తారు లక్కడ పాస్ కాకుండా ఉంటే Social Welfare Officer కు రాదు రాకపోతే కౌన్సిల్ కాదు అందువల్ల గౌ. సభ్యులుగాని, ఎవరు పంపినా

cut motions ద్వారా గాని, ప్రశ్నలద్వారాగాని, ఎహజర్లద్వారాగానిపై ఆయా సమితులకు సంబంధించి పాస్ చేసేదానికి డైరెక్టర్ ఇవ్వాలి అనిధంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్కారులకు లేకపోతే రావు

Smt T N Sadalaxmi —Thanks for the information

శ్రీ పి గున్నయ్య —అధ్యక్షా, జిల్లా పరిషత్ లెవెల్ లోకూడ జిల్లా కలెక్టర్ వారికి సేను ప్రాసెస్ ఉత్తరాలు అందలేదని అన్నారు ఇప్పుడు మంత్రిగారుకూడ సభ్యులు ప్రాసెస్ ఉత్తరాలు అందలేదని అంటున్నారు ప్రభుత్వం కోట్లకొలది రూ. ఖర్చు చేస్తున్నారు మాకు స్పోట్ ఖర్చులకు నెంబు 25 30 రూ.లు ఇస్తే మేము రిజిస్టర్ పోస్టద్వారా అధికారులకు, మంత్రిగారి ఉత్తరాలు ఎంపు కొంటాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ——ఎది చీఫ్ మినిస్టర్ గారికి రిప్లై చేసినట్లు ఉన్నది

శ్రీ పి గున్నయ్య ——ఒక సభ్యుడు ప్రాసెస్ ఉత్తరం మంత్రిగారు అందరెదంటే అది చాలా విచారకరమైన విషయము దీని విషయమై తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి కోరుతున్నాను సా హక్కులు కాపాడవలసినదిగా ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —మేము పంపే లెటర్స్ కు మంత్రిగారు కనీసం ఎక్వాలైజ్డ్ మెంట్ అయినా ఇస్తే అవి అసలు చేరినది లేనిది మాకు తెలుస్తుంది ముమ్మస కన్స్ డిస్ రెస్పెక్ట్ గా కూడ చూస్తున్నారు మేము మంత్రిగారికి ఉత్తరం వ్రాస్తే మాకు కలెక్టర్ నుండి, “మీరు మంత్రిగారికి ప్రాసెస్ చేసినది నాకు వచ్చింది” అని జవాబు వస్తుంది అది చాలా చెడు కన్ వెన్షన్ మెంబర్స్ ను కాన్స్ మర్షాదగా చూసే పద్ధతి గవర్నమెంట్ ఆలోచించాలి మేము మంత్రిగారికి వ్రాస్తే, దానికి ఇచ్చే ఎవాంటో ఒకసారి పి ఎ సంతకం చేస్తారు ఒకసారి సెక్రటేరియట్ వారు సంతకం చేస్తారు ఒకసారి తహశీల్ దార్ సంతకం చేస్తారు కనీసం మేము మంత్రిగారికి వ్రాస్తే ఉత్తరాలకు ఎక్వాలైజ్డ్ మెంట్ అయినా వస్తే మేము ప్రాసెస్ చేసింది వారికి చేరిందికదా అని అనుకొంటాము ఎక్వాలైజ్డ్ మెంట్ లేకపోతే ఎది అసలు వారికి అందిందో లేదో మాకు తెలియదు మంత్రిగారినుండి ఎప్పుడు ఎవాంటో వస్తుందో తెలియదు కాబట్టి దానికి ఏదైనా ఒక పద్ధతి చీఫ్ మినిస్టర్ గారు ఆలోచించి, జవాబు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది

Sri K Brahmananda Reddy —We have also informally discussed this matter, Sir and all the members of the Council of Ministers are requested to acknowledge receipt of the letters written by the legislators

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —ఇది ఎన్నాళ్లక్రిందట ఒరిగిందో తెలియదు ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రాసెస్ వుండా తప్పకుండా వారు జవాబు ఇస్తున్నారు దానిలో సందేహంలేదు రెవిన్యూమంత్రిగారు ఇస్తున్నారు పై నాన్స్ మినిస్టర్ గారు ఇస్తున్నారు

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ——సోషల్ వెల్-ఫేర్ మినిస్టర్ గారు ఇవ్వబంటేదన్నమాట

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ——మరి కొంతమందికి మేము ఉత్తరం వ్రాస్తే అసలు అది అందకుండా తెలియబడలేదు ఏమి జరుగుతున్నదో తెలియదు అందున్న మరొకమారు వారిని అడగటమే—మరొక మారు అడిగితే వారికి మెంటల్ డిస్టర్బెన్స్ ఏదైనా జరుగుతుందా? అటువంటి ఇబ్బందిలో మేము

ఉంటాము మేము మంత్రిగారికి వ్రాశామంటే దాని అర్థం—అఫీసర్స్ ఇంతవరకు తీసుకొన్న చర్య అంత సంకల్పితకరంగా లేకపోవడంవల్లనే మేము మంత్రిగారికి వ్రాస్తాము మంత్రిగారికి వ్రాసిన ఉత్తరం వల్ల తిరిగి ఆ అఫీసర్ కే జప్తే, ఆ అఫీసర్ తన పాత దోరణిలో మాకు జవాబులు ఇస్తున్నాడు మేము మినిస్టర్ గారిని వ్రాసినప్పుడు ఆ మినిస్టర్ గారు ఆ రికార్డులు పెప్పించుకొని చూచి మాకు ఏదైనా జవాబు వ్రాస్తే మాకు సంకల్పితకరంగా ఉంటుంది అటువంటి ఏర్పాట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు చెయించాలి

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — గౌరవనభ్యులు అనేక విషయాలు గురించి వ్రాస్తూ ఉంటారు డిజిఎఫ్ మెంట్ స్కీమ్ గురించి, సర్వీసెస్ గురించి—వారి దృష్టికి వచ్చినవి, వారి మనస్సులో అన్యాయం జరిగిందనిగాని, అన్యం అయిందనిగాని తోచిన విషయాలు వ్రాస్తూ ఉంటారు వ్రాసినప్పుడు ముందు ఎక్సినాల్టివేషన్ తర్వాత కొన్నింటికి వెంటనే సమాధానం ఇవ్వటానికి వీలుంటుంది కొన్నింటికి డిపార్ట్ మెంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆయన తర్వాత ఆ సంగతి ఏమిటో తెలుసుకొని, అప్పుడు డిపార్ట్ మెంట్ నుండి అయినా ఉత్తరం నోతుంది లేకపోతే మంత్రిగారి దానికి సమాధానం వ్రాయవచ్చును దానికి ఇబ్బందేమీ లేదు నేను ముగించాను— I think all members of the Cabinet will certainly adhere to that, Sir, viz, that acknowledgment should be sent and as soon as a reply is ready, the Minister himself can reply or the reply can go from the Secretariat

BAN ON THE MIGRATION OF PEOPLE OF THE STATE WITHIN THE STATE

813—

*1700 Q—*Sri Ch Mallikharajuna (Yellavaram)*—Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether there is any ban placed by the Government on the migration of the people of the State within the State ,

(b) the number of inter-district migration systems of the people in the State , and

(c) whether the public of plains in the State can migrate to the Agency areas of the State to carry on professions for their livelihood from the point of view of the development of backward areas ?

Smt T N Sadalakshmi —

(a) No, Sir

(b) Does not arise

(c) Yes, Sir

శ్రీ సి పి పాల్ మల్లిఖార్జున — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు స్టేట్ లో ఇతరచోట్లకు వెళ్లి బ్రతకటానికి మరణాభ్యంతో అవకాశం ఉన్నప్పుడు బీదవారు ఈ ఏడాది ప్రాంతాలకు వెళ్లి బ్రతకటానికి అవకాశం ఎందుకులేదో పెరిగిందా? ఈ రాష్ట్రంలో ఇతరచోట్లకు వెళ్ల వెళ్లటానికి అడ్డంకు ఏదీ ఎలా ఉన్నది? కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ మల్ టి ఎన్ సదలక్ష్మి — వారు బేన్ లేదా బంబె, (ban) లేదా అన్నాను

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — స్టేషన్ ఏరియావారు ఏజన్సీ ఏరియాకు సోయి సెటిర్ అవటానికి వీలులేదు హత్రాగారు బేన్ లేదని అంచారెమిటి మాకు అక్కడ చల్లగా ఉంటుందని చెప్పి ఒక ఎకరం భూమి అక్కడ కొనుక్కొందామంటే, మాకు హక్కులేదు

శ్రీ మల్ టి ఎన్ సదలక్ష్మి — కొన్ని కండిషన్స్ వారికేపు అధ్యక్షా, స్టేషన్ ఏరియావారు ట్రయిల్ ఏరియాకు వెడితే వారికి ఏదన్నా కష్టమవుతుందని, అటువంటి కండిషన్స్ వాత్రం బేన్ చేశాను

శ్రీ వావిలాల గోపాకృష్ణయ్య — స్టేషన్ లో ఉన్నవారు ఏజన్సీ ఏరియాకు వెళ్లి ప్రావర్తి కొనకూడదని ఎప్పితే—వారు అక్కడ నివాసము ఉండవచ్చును కదా?

శ్రీ మల్ టి ఎన్ సదలక్ష్మి — అదేకదా చెప్పారు, వెళ్లి ఉండవచ్చునని

శ్రీ వావిలాల గోపాకృష్ణయ్య — స్టేషన్ లో ఉన్నవారు అక్కడకు వెళ్లి ప్రావర్తి కొనకూడదు కదా ఏ ఏ ప్రావర్తి కొనకూడదో చెప్పండి అది క్లారిఫై చేయండి

శ్రీ నల్ టి ఎన్ సదలక్ష్మి — భూములు కొనకూడద మనీ లెండ్ చేసే విషయంలో వారు దాంట్ల షోర్కం కలిగించుకోకూడదు

శ్రీ సి హెచ్ మల్లిఖార్జున — 1917 యాక్టు, భూములు కొనకూడదు రైలే ఏజన్సీవారికి కూడ ఆ హక్కులేదు ఎంబుచేతరంలే, సర్మిషన్ ఉంటేగాని వారు భూములు అమ్మటానికి వీలులేదు అటువంటప్పుడు వారు ఎలా డెవలప్ అవుతారు? వారి అభివృద్ధి ఎలా? మీ నగరంలో మేము కలవాంటే ఎట్లా? అందుచేత స్టేషన్ లోని పీపుల్స్, లాండ్ లెస్ ఫూర్సు ఏజన్సీ ఏరియాకు తీసుకుపోయి సీడ్ ఫాంట్ అనో, పెద్ద ఫారమ్స్, పెట్టి, ఆ భూములలో వారికి హక్కులు లేకపోయి ఆ సంఘంలాగా పెట్టుకొని, వ్యవసాయం చేసుకొని బ్రతకటానికి ఏర్పాటుచేసి వారిని అభివృద్ధిలోకి తీసుకువస్తే చాలా సంతోషం లేకపోతే మేము వెనకబడినవారము ఎప్పటికీ వెనుకబడే ఉంటాము మత విభేదంలాగా, జాతి విభేదంకలిగి, మేము ఎప్పుడు కొండవాళ్ళలాగానే ఉంటాము కాబట్టి ప్రభుత్వము దయచేసి ఒక కొత్త స్కీము ఏర్పాటుచేసి, స్టేషన్ లోని లాండ్ లెస్ ఫూర్సు తీసుకుచ్చి, పెద్ద ఫారమ్స్ ఏర్పాటుచేసి, కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ సిస్టమ్స్ ఏర్పాటుచేసి మాకు అభివృద్ధిచేస్తే, మేము ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తాము

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — గా సభ్యులు చాలా మిస్ అండర్ స్టాండ్ చేస్తున్నారు స్టేషన్ లోని వారు ఇష్టం వచ్చినట్లు ఏజన్సీ ప్రాంతాలకు పోవచ్చుంటే—ఇప్పుడు వేలమంది వున్నారు దుమికి అక్కడికియి భూములు కొనుక్కొని వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు లాభాలు చేసుకొనేవారు అట్లా మనం ఎలా చేస్తే—అక్కడ ట్రయిబల్స్ ఎకరుకూడ ఉండరు వారి ప్రాటక్షన్ కొరకు ఇది పెట్టబడింది లేదా, వేరే చిన్న ఫారమ్స్ ఏదైనా పెట్టి, ఎగ్రికల్చర్ లో నూతనమైన మెథడ్స్ వారికి చూపించటము అంటే—అది వేరు విషయము కాని ఈ బేన్ రిమూవ్ చేస్తే—అక్కడ ఉన్న ట్రయిబల్స్ కు చాలా డేజర్

It will be very dangerous, Sir, to the tribals It is for the protection of the tribals that the ban is there.

HOME FOR THE AGED AND DISABLED IN YAKUTHPURA, HYDERABAD

814—

*1217 Q—*Sri G C Kondalah* [Put by *Sri S Vemayya* —Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether there is any home for the aged and disabled persons in Yakuthpura in Hyderabad City ,

(b) how many inmates are there in it and how much amount Government is giving per head for diet charges , and

(c) whether any representation has been received by the Government in August, 1965 from the inmates with regard to the rising of the amount ?

Smt T N Sadalakshmi —

(a) Yes, Sir

(b) 200 boarders are on the roll of the Home and an amount of Rs 20 per month per inmate is being spent by Government towards boarding charges

(c) No, Sir

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —-అధ్యక్షా, దీనిమీద ఎవరైనా అబ్జిక్షన్ చేస్తున్నారా? మేము ఒకసారి వెళ్లి చూడము అక్కడ రెండు రకాలవారు ఉన్నారు డిస్ ఏబిల్డ్ కుర్రవాళ్ళు, చాలా ఏజ్డ్ వాళ్ళు ఉన్నారు వారికి రెండవసారి, ఎప్పుడో చావు వస్తూ ఉంది అని కూర్చున్నవారు కొందరు ఉన్నారు వారిని, ఈ డిస్ ఏబిల్డ్ కుర్రవాళ్ళను ఒకచోట పెట్టారు ఆ కుర్రవాళ్ళ ఫ్రిండ్ చారాక్టర్ లు ఉన్నాయి, ఇక్కడ తాము ఎందుకు ఉన్నామురా అని నిరాశతో ఉన్నారు ఇక అది సడీనేవారు— ఇక వీరంతా చచ్చిపోయారే, వీరికి తిండి పెట్టటం ఎందుకు, తిండిపెట్టకపోతే ఎవరు కంప్లెయింట్ చేస్తారు, వీరికి తిండిపెట్టనక్కర్లేదే—అదీ సాయంతో ఉన్నారు వనం ఇచ్చే తిండి వారికి చేరటంలేదు ఆ విషయంలో మంత్రిగారు స్పెషల్ ఎంప్లాయిర్ చేయిస్తారా? మేము వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్ ను తీసుకుపోయి చూపించాము ఆ ఎంప్లాయిర్ ఏదైనా చేయిస్తారా?

శ్రీ సుతి టి ఎన్ సదాశివ్ —-వారికి ఇచ్చే తిండి రేట్ చాలబందీదని అంటున్నారు ఇప్పుడు మన సైన్ వాన్ యల్ పాజిషన్ మనకు తెలుసు తిండి సరిపోవటంలేదనేది వేరే ప్రశ్న వారు సరిగా స్వల్పము కావటంలేదని అంటున్నారు ఆ విషయం తర్వాత సరిగా పరిశీలన చేస్తాము పరిశీలనచేసి, చర్యతీసు కొంటాము

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —నేను కూడ వెళ్లి చూడటం, నేను పర్యటనగా ఒక కంప్లెయింట్ (వాయటము జరిగింది అక్కడ ఉన్నవారు గుడ్డివారు, డిస్ ఏబిల్డ్ పర్సన్ డిసేబిల్డ్ పర్సన్స్ గుడ్డివారికి మన సైన్ వాన్ యల్ పాజిషన్ కన్సీడరేషన్ తీసుకువస్తే ఎలా? వారి ఫస్ట్ చార్జికిండ్ పెట్టాలి అక్కడ ఎవరి ద్వారా అయితే ఈ వస్తువులు వారికి వెళ్ళాలి, అవి వెళ్ళకుండా మధ్యలో అగిపో తున్నాయి కంప్లెయింట్ వాళ్ళను “ఏవీఎల్ యు, అంతా బాగానే ఉంది” అని నాకు ఎవరైనా వాళ్ళారు ఇప్పుడు మంత్రిగారి దృష్టికి తిరిగి తీసుకువస్తున్నాను కొంచెం వారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొంటారా?

శ్రీమతి టి ఎన్ సదాక్షి — వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి ప్రశ్నకు ఇదివరకే జవాబు చెప్పేను ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పితారా అన్నారు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — మొట్టమొదట ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు తరవాత మంత్రిగారు అన్నారు

శ్రీమతి టి ఎన్ సదాక్షి — నోను ఇదివరకే చెప్పేను పరిశీలనచేసి action తీసుకుంటాము

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — Personal visit చేయండి

శ్రీమతి టి ఎన్ సదాక్షి — అలాగ చేస్తాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — వీళ్లలో Contractor ఒకరు అన్నారు ఆ కంట్రాక్టరు అన్ని వస్తువులు తీసుకుపోయిగట్టు వ్రాస్తారు వీళ్లు సరికైనా చెప్పకుంటే అక్కడ నుంచి వెళ్ళగొడతారు వారికి చెప్పకుండా ఎప్పుడూ అయినా వారిని surprise visit చేయమనండి వారు satisfy అయితే మేము satisfy అవుతాము

శ్రీమతి టి ఎన్ సదాక్షి — ఒక date ఇస్తే ఆరోజు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు నేను ఇద్దరం కలిసి వెళ్లి visit చేద్దాము

P F AND NEW PAY SCALES TO TEACHERS OF THE TRANSFERRED AREAS IN SATYAVEEDU TALUK

815—

*254 (2316) Q — *Sri Vavilala Gopalakrishnayya* — Will the hon Minister for Education be pleased to refer the answer given on 3-3-1964 relating to the conditions of teachers in transferred territories and state ,

(a) whether the provident fund was introduced and the new pay scales were given to the teachers of the transferred areas in Satyaveedu Taluk, Chittoor District , and

(b) if so, from when ?

The Minister for Education (Sri A Balaram Reddy) —

(a) & (b) The teachers transferred to this State under Pataskar's Award are continuing to subscribe to T P F and the question of introducing P F again does not arise

The revised scales of pay have been ordered to be paid with effect from 1-8-1963 Regarding payment of arrears, orders have been issued in G O Rt No 116, Education, dated 8-2-1966

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — వారికి pay యివ్వడానికి order ఇస్తారా ? అందరికీ అందినదా ?

944—A 3

శ్రీ ఎ ఎం రామచెడ్డి — February 5వ order ఇప్పిస్తారు order పోవాలి అప్పేదానికి కొంత time అయి ఉంటుంది G O ఇప్పిన తరువాత తగ్గుకుండా చేరతాయి.

శ్రీ టి బాలకృష్ణయ్య (నత్తవే) — Arrears of pay అని ఇస్తున్నారు Pay fixation అన్నీ జరిగినాయి కాని pay fixation వో retrospective effect ఇవ్వలేదని, normal rules క్రింద pay fixation జరిగినదానికన్న వారికి లాభదాయకంగా లేదా ఉపద్రవ్యములు అలా చెప్పబడ్డారు అ విషయంలో పునరిశీలించేసి వాళ్ళకు ఏదైన న్యాయం కలిగిందేగా చెప్పారా?

శ్రీ ఎ ఎం రామచెడ్డి — 1-4-1960 సంవత్సరంలో ఈ area మనకు transfer అయింది అప్పటివరకు ఈ scales వర్తించేటట్లుగా, retrospective effect వచ్చేటట్లుగా కొత్త G O issue చేశాము అది ఫిబ్రవరిలో పోయింది అనుకారంగా వస్తుంది

TUITION FEE AND SPECIAL FEE IN Z P HIGHER SECONDARY SCHOOL, SATYAVEEDU

816—

*572 (1438) Q — *Sri T Balakrishnayya* — Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether it is a fact that students studying in the Zilla Parishad Higher Secondary Schools at Satyaveedu and Zilla Parishad Higher Secondary School, Vengalatur were compelled to pay tuition fees and special fees from VI Class to XII Class from 1952 to 1965 as per old Madras Rules existing prior to 1960, and

(b) what are the reasons in not applying Andhra Pradesh Educational Rules to this date in respect of the students studying in these schools?

Sri A Balaramu Reddy — (a) Yes, Sir

(b) The Andhra Pradesh Transferred Territories (Repeal and Extension of Laws) Act, 1962 came into force with effect from 1-1-1962 according to the order issued in G O Ms No 79, dated 29-9-1962. As the Director of Public Instruction was not in receipt of the said G O action could not be taken by him to collect tuition fees etc, in Zilla Parishad Secondary Schools referred to according to the rules in Andhra Pradesh with effect from 1-10-1962.

శ్రీ టి బాలకృష్ణయ్య — వీళ్ళకు tuition fees ఇవన్నీ 1952 నుంచి 1965 వరకు collect చేశారని వేసు మనవి చేశాను Two years కు మించే girls కు పూర్తిగా boys కు third form వరకు tuition fees ఇవన్నీ exemption ఇచ్చి ఉన్నాము కాని వాళ్ళదగ్గర వసూలుచేసి ఉన్నారు వాళ్ళదగ్గర వసూలుచేసిన tuition fees refund చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏదైన చర్యతీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — ఎన్జింగ్ రూంచి ఎనూబచేసినామో వారు ఆ schools లో ఉన్నారో బైటా పోయారో తెలియదు వారికాతా refund చేయమని అంటే కష్టం కానీ గత ఎంచ్మెంట్ రూంచి మనరాష్ట్రంలో కాల విద్యార్థులకు ఏ సౌకర్యాలు అయితే ఉన్నాయో ఆ సౌకర్యాలు వీళ్ళకుకాద కట్టేటట్లుగా G O issue చేసినామో ఆ ప్రకారంగా implement చేసినా

COLLECTION OF HIGH RATES OF TUITION FEE AND COMPULSORY DONATIONS BY CERTAIN SCHOOLS IN THE TWIN CITIES

817—

*568 (889) Q—*Sarvasri Vavilala Gopalakrishayya, K Rajamallu, A Sarveswararao, V Satyanarayana and M Ramgopala Reddy*—Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether the Government are aware that certain schools in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad are collecting abnormal fees and also collecting large amounts by way of compulsory donations at the time of admission as against the educational grant-in-aid code, and

(b) if so, what was the action taken by the Government so far in the matter?

Sri A Balaram Reddy—(a) Yes, Sir

(b) Having come to know, Government have issued a Press Note cautioning the private managements to desist from collecting high rates of tuition fees and other donations

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —Yes అన్నారు ఆ institutions పేర్లు చెప్పారా?

Sri A Balaramreddy—There are fifteen

- 1 St George's Grammar School, Hyderabad.
- 2 Rosery Convent Higher Secondary School, Hyderabad
- 3 Francis Girls High School, Secunderabad
- 4 Holy Mary's High School, Hyderabad
- 5 St Anne's High School, Secunderabad
- 6 Stanley Girls Multi-purpose Higher Secondary School, Hyderabad
- 7 Methodist Boys Multi-purpose Higher Secondary School, Hyderabad
- 8 Wesley Boys Multi-purpose Higher Secondary School, Hyderabad
- 9 St Joseph's Middle School, Secunderabad
- 10 St Anne's Middle School, Bolarum
- 11 St Mary's Higher Secondary School, Secunderabad
- 12 St Patricks High School, Secunderabad
- 13 St Anthony's High School, Secunderabad
- 14 All Saints Higher Secondary School, Hyderabad,
- 15, Little Flower High School, Hyderabad,

శ్రీ వారిలా గోపాకృష్ణయ్య — Institutions చెప్పారు వాళ్ళవారిది ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ?

శ్రీ ఎ బరిమిరెడ్డి — వీళ్ళపైన చర్య తీసుకోవడానికి కొన్ని చిక్కులు ఉన్నాయి వీళ్ళు గవర్నమెంటు ఎగ్జరమంది ఏదోమైనా grants తీసుకోవడంలేదు Teaching grant ఇతర primary schools, high schools కు ఇస్తున్నాము ఆ grants మాకు అక్కరలేదని వాళ్ళ ఇష్టంవచ్చినట్లు collect చేసుకుంటున్నారు ప్రభుత్వం recognition ఇవ్వాలి ఏదో ఆ recognition ఎందుకు with draw చేయకూడదు అని గౌరవసభ్యులు అడగడంపై దానివల్ల institutions కు ఏమి నష్టం లేదు ఏమీ recognition withdraw చేస్తే అక్కడ చదివే విద్యార్థులు చాల చిక్కుంటు తోను ఏ తారు అందువల్ల అది చేసేదానికి సీటులేక వోయింది ఇప్పుడు ఒక బిల్లు సభముందు ప్రవేశపెట్టేదానికి notice ఇచ్చినాము ఆ బిల్లు సభవారు అంగీకరించిన తర్వాత ఆ institutions అన్నీ ప్రభుత్వమే తీసుకొని run చేసేదానికి వీలు ఉంటుంది ఆ school పైన మనకు control వస్తుంది

శ్రీ తన్నేటి విశ్వనాథం — ఆ legislation అన్నిటికన్న తొందరగా తీసుకువస్తే ఎలా ఉంటుంది 15 institutions ఒక particular donation system ను అనుసరిస్తున్నాయి కల్లితండ్రు కు డబ్బు ఇచ్చుకోవడం చాలా కష్టంగా ఉన్నది మిగిలినటువంటి provision మనం చేయలేకపోతున్నాము అందుచేత బిల్లు తొందరగా తీసుకురావలసినది చాస్తామన్నాను

శ్రీ ఎ బరిమిరెడ్డి — వారు Business Advisory Committee లో సభ్యులను మరియు ఇష్టించమని వారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను తప్పక బిల్లు introduce చేస్తారు

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు (ఎమ్మెల్యే) — వారికి teaching grant ఇవ్వకపోవచ్చు Building development ఇతర activities కోసం grants ఇవ్వడం లేదా ? ఆ grants ఇవ్వవచ్చును మనకు ఏమి authority ఉండదా ?

శ్రీ ఎ బరిమిరెడ్డి — మన దగ్గర ఏ ఏదోమైనా grants వారు పుచ్చుకోవడం లేదు

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు — ఇప్పుడు grants తీసుకోనే schools లో fees లేవు అనేది వారికి దృఢమేనా ?

శ్రీ ఎ బరిమిరెడ్డి — అవిషయంలో ఏమి సందేహంలేదు ఆ ప్రకారంగా చేస్తున్నాము

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరయ్య — ఇప్పుడు recognition withdraw చేసి బట్టయితే వాటియొక్క status తగ్గిపోతుంది ప్రభుత్వ దృష్టిలో, యూనివర్సిటీ దృష్టిలోను, అందుకని తప్పుకుండా అవి yield కావలసివస్తుంది గట్టిగా pressurise చేసి మేము recognition withdraw చేస్తాము మీరు తగ్గిపోతే, గర్హిత level కు తీసుకురాకపోతే అది అరిగేటట్లుయితే వారు తప్పనివరిగా చేయాల్సి

ఉంటుంది అందుచేత recognition withdraw చేస్తామని అనేది మామూలు విషయం కాదు అక్కడికిపోయి చదువుకొనే వాళ్ళు కూడా ఉండరు అది కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని అవసరం అయితే recognition withdraw చేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. బి. రామిరెడ్డి — ఇదివరకే మరచిపోతామని Recognition withdraw చేస్తే ఈ institutions ఏమి suffer కావు అక్కడ ఉండే నిద్యర్థులు suffer అవుతారు మేము press note లో చెప్పింది అదే మీరు ఇదేమిదానినీ continue చేస్తే చిట్కాలు పడతారనే విషయం ఆ press note లో ప్రచురించాము

శ్రీ వావిలూ గోపాచలయ్య — Recognition withdraw చేస్తే పిల్లలు అబ్బంది పడతారో point అట్లా ఉంచండి అనలు వాళ్ళకు recognition రద్దు చేస్తున్నామని explanation యివ్వమని notice ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎ. బి. రామిరెడ్డి — అనేకమార్లు Director of Public Instructions వారికి ప్రాసినారు చెప్పినారు దేనికి వారు అంగీకరించడంలేదు అందువల్ల final గా ఒక notice మూడిరి అందరికీ వర్తించేటట్లుగా press note ఇవ్వడం జరిగింది దానివల్ల తాదాశీకపోయి కందువల్ల ఒక బిల్లు ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టడాని అలోచన చేస్తున్నాము

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య — Abnormal గా వసూలు చేస్తున్నారా అంటే అప్పుడు అన్నారు Abnormal అంటే ఎంత? అన్నీ uniform గా వసూలు చేస్తున్నారా? ఇంత వసూలు చేయకూడదని ప్రభుత్వం instructions ఇచ్చి దానిని follow అలాగే చెప్పారా? మరం ఒక Act pass చేసినాము badly managed గా ఉంటే aided schools వగైరా immediate గా గవర్నమెంటు management క్రింద తీసుకొనే దానికి చట్టం pass చేశాము Abnormal గా వసూలు చేసే pupil మీద burden పడినప్పుడు మనం తీసుకొనే దానికి ఒక Act ఉన్నది ఆ Act క్రింద తీసుకొనేదానికి ఏమి ఉన్నదేమో పరిశీలించే శక్తి ఉంది దాని క్రింద స్పెషియల్ చేసుకోదానికి గవర్నమెంటుకు ఎందుకు అనితారంలేదు?

శ్రీ ఎ. బి. రామిరెడ్డి — పెద్ద ప్రశ్న రెండు మూడు విషయాలు చెప్పినారు Normal fees కంటే 50% ఎక్కువగా వసూలు చేయకూడదనే ఉత్తర్వులు ఉన్నాయి ఆ ప్రకారంగా వాళ్ళకు వ్రాయడం జరిగింది కాని abnormal గా వసూలు చేస్తున్నారు Voluntary donation అనే పేరుతో ఇంకా పేరుతో వారు వసూలు చేస్తున్నారు ఈ Act Andhra area లో ఉన్నది అది తెలంగాణా area కు వర్తించేటట్లుగా తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అది వారు refer చేసారు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) — ఆ schools లో heavy rush ఉండడం అనేది ఎవరి. రెండవది అక్కడ general standards మనకు ఉండే ఇతర standards కంటే చాలా పైగా ఉంటున్నాయనేది కూడా ప్రభుత్వానికి తెలుసు ఇటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం వల్ల ఈ schools మూసివేస్తే కలుగబోయే పరిణామాలు కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నదా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — అదేమీలేదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఆ స్కూలు అగిపోయినందువలన మన స్టాండ్‌ర్డు ఏమీ వడిపోవు దిగులుండవలసిన వనమీలేదు పై స్టాండ్‌ర్డు పేరుతో ప్రజలను చావగొట్టి వరకూ, చేయడం మంచిదికాదు

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — శర్మగారేస్తే అక్కడనుండి సర్టిఫికేట్ తీసుకొచ్చారేమో

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — నా సోయింట్ ఒకటి వున్నది పిల్లలు నష్టపడతారని ఈ పరిస్థితి కంటిన్యూ చేయడం మంచిదికాదు ఒక సంవత్సరం ఎగ్జంప్ట్ చేసి, మరో స్కూలులో వారిని చేర్చుకోవచ్చు అటువంటి అవకాశం వారికి కల్పించాలిగాని, వారు మన మాట విరడంలేదు కాబట్టి అదే కొనసాగనివ్వడం మంచిదికాదు ప్రెసిడెంట్ గారు ఒకటి అగ్రిగారు వున్నాయి

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — శర్మగారు అడిగినదానికి వావిలాలగారు జవాబు చెప్పారు, ధన్యవాదాలు వేలాది పిల్లలను తీసుకొచ్చి ఇతర స్కూల్స్ లో ప్రవేశపెట్టడమనేది అసాధ్యమైన విషయం ఒక్కొక్క స్కూలులో మూడువేలమంది, అంతకంటే ఎక్కువమంది వుంటారు వారందరినీ తీసుకొచ్చి కొత్త స్కూల్స్ లో పెట్టడమనేది చాలా కష్టం అందువలన, ఈ పోరబాట్లను సరిదిద్దడం ముందు అవసరమని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమంత్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఎకామెడేషన్ లేదు కాబట్టి ఈవిధంగా చేయడం కష్టం అని చెబుతున్నాను ఒక సంవత్సరంముందు వారికి నోటీసు ఇచ్చి, ఈసారి గనుక మీరు చేయకపోతే మీ రిక్విషన్ రద్దు అవుతుంది అనిచెబితే వారు తప్పకుండా చేస్తారు, మిగిలినవారికి ఇబ్బందివుండదు అడ్డంబు కావడానికి అవకాశమంటుంది అంతేగాని, ప్రభుత్వం మేమేమీ చేయలేము అని అంగీకరిస్తే వారు ఆ విధంగానే పోతూవుంటారు అందువలన, దానిని చెక్ చేయడం సాధ్యమని, అని చెబుతూ ఆవిధంగా చేస్తారా? అని అడుగుతున్నాను

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — వారు ఆ స్టేజెన్ అన్నీ దాటారని నా యిన్ ఫర్మేషన్

శ్రీ పిల్లలమంత్రి వెంకటేశ్వర్లు — గవర్నమెంటు ఆవిధంగా చేయలేదు నేను అడిగిది ఏమిటంటే—ఒక పర్సెంటేజ్ లో గనుక వారు దానిని అమలుజరపకపోతే వారి రిక్విషన్ విత్ డ్రా చేస్తామని నోటీసు ఇచ్చారా, లేదా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — మన ఇచ్చిన ప్రెస్ నోట్ అదే అనేక మార్లు వ్రాయడం కూడా జరిగింది వారితో డి పి ఐ మాట్లాడడం జరిగింది ఇంక ఏమార్గం లేకపోవడంవలన, ఈ బిల్లును తెలంగాణాకు కూడా ఎక్స్ టెండ్ చేసినట్లయితే సర్దుబాట్లు అవుతాయని ఆలోచిస్తున్నాం

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఈ సమావేశంలో వస్తుందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — బిజినెస్ అడ్వయజరీ కమిటీ ఒప్పుకుంటే వస్తుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — బిజినెస్ అడ్వయజరీ కమిటీలో దీనిని ఈ సమావేశంతో తీసుకువచ్చేట్లు నిర్ణయించవలసినదిగా వారిని కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు — నెక్స్ట్ స్కూల్ యయర్ జూన్ లో వస్తుంది ఈలోపల అబిల్ల పాస్ లయితే లాభదాయకంగా వుంటుంది అందువలన, జూన్ లోపలనే ఈబిల్లను ప్రవేశపెడతారా ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — అప్పటివరకూలేదు

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు — లేకపోతే, మరొక సంవత్సరం వృథాగా అయిపోతుంది

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — నేను చెప్పిన నోటీసు ఇచ్చాము అయితే, బడ్జెటు సెషన్ లో బిల్లు రాకూడదనే అభిప్రాయము వున్నట్లుగా విన్నాం ఏమైనా, బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీ చెబితే మాకు ఆక్షేపణలేదు

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — బడ్జెటు సెషన్ లో తీసుకురాకూడదనేసాకు వారికి దొరికిందనుకోండి అయితే, బడ్జెట్ సెషన్ 31 తో అయిపోతున్నది ఫస్టు కూడా మనం కూర్చుంటున్నాము దీనికొరకు హౌస్ మరొకరోజుకూడా కూర్చుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు పర్మిషన్ తీసుకుంటే సరిపోతుంది, అందుకు హౌస్ సిద్ధంగా వుంటుంది ఒకరోజు దీనిని చర్చించి పాస్ చేయడానికి వీలుంటుంది బడ్జెట్టు సెషన్ క వడంవలన తీసుకురాలేకపోతున్నామని వారు చెబుతున్నారు కాబట్టి నేను ఈ సూచన ఇస్తున్నాను ఒకరోజు మనం అదనంగా కూర్చుని క్లుప్తంగా చర్చించి పాస్ చేస్తే సరిపోతుంది అందుకు మంత్రిగారు తయారుగా వున్నారా ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — ఈ సెషన్ లో వచ్చేది, లేనిదీ మనం ఆలోచన చేసుకోవచ్చు

VIZAG MUNICIPALITY

818—

*371 (4964) Q — *Sri P V Ramana (Put by Sri P Syamsunder Rao) (Achania)* — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is a fact that the meeting of the Visakhapatnam Municipal Council held on 9-12-1964 was presided by two different individuals ,

(b) if so, whether different resolutions were recorded in the minutes book and the reasons therefor ,

(c) if so, what are they ,

(d) whether any representation was received by the Government from the Councillors , and

(e) if so, the action taken thereupon ?

The Minister for Municipal Administration (Sri N Chenchurama Naidu) — (a) and (b) The Chairman, Visakhapatnam Municipal Council, presided over the meeting of the Municipal Council on 9-12-1964 and after the condolence resolution relating to the sudden demise of Sri G K Padmaraju, Ex-Vice-Chairman of the Municipal Council was passed, the resolution concerning the Town Planning Trust of Visakhapatnam was taken up Five members are stated to have raised an

objection questioning the competence of the Council to discuss the subject. Thereupon the Chairman is reported to have adjourned the meeting on the ground of taking legal opinion and left the Council Hall, after passing a resolution to that effect. The fact of the meeting having been adjourned for taking legal opinion in the matter has been recorded in the Minutes Book as Resolution 535. The Vice-Chairman is reported to have presided over the meeting held subsequently by 17 Councillors on the same day. A resolution was passed at that meeting but it was not recorded in the minutes book as the Commissioner is also reported to have left the Council Hall with the minutes book and was not available.

(c) Copies of the resolutions are placed on the Table of the House.

(d) A copy of the representation dated 12-12-1964 addressed to the Collector, Visakhapatnam by the Councillors was received by the Government.

(e) The action of the Chairman, Visakhapatnam Municipal Council in adjourning the meeting held on 9-12-1964 is in accordance with regulation 17 of the regulations made by the Municipal Council, Visakhapatnam under Section 25 of the repealed Andhra Pradesh (Andhra Area) District Municipalities Act, 1920. The meeting held by the 17 Councillors subsequently was therefore considered not valid and consequently the resolution passed in the subsequent meeting was also considered not valid and necessary orders were issued in Government Memo No 4141-PI/65-2/M, dated 15-1-1966.

PAPERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Copies of Resolutions referred to in L.A.Q. No 818 (*4964)
Vide answer to clause (c) of L.A.Q.

Proceedings of the requisition meeting of the Municipal Council, Visakhapatnam, held on 9-12-1964 at 4 p.m. in the Council Hall, Visakhapatnam

RESOLUTION

**

**

**

535 As five members have raised an objection questioning the validity of the Council to discuss this subject, I have adjourned this meeting to take legal opinion in the matter.

Sd T S N RAJU,

Chairman, Municipal Council

The following members of the Municipal Council met immediately after the Chairman left the Meeting while discussing the subject and met under the Presidentship of the Vice-Chairman, Sri Fareed Sama Alias Babulal, the following resolution was unanimously carried:

1	Sri S Payadiatholli Naidu	5	Sri V Apparao
2	„ S Surya Rao	6	„ S Papaiah
3	„ B Nagulu	7	„ S Tatayya Reddy
4	„ Ch Suryanarayana	8	„ Rachamalla Appalaswamy

9	Sri J. Yallaji Rao	14	Sri P. Williams
10	„ K. Janakiramaiah	15	„ N. A. Raju
11	„ D. Jagannadha Rao	16	„ N. A. Naidu
12	„ D. Naga Raju	17	„ Fareed-ul-Zama
13	„ K. Surya Rao		

The Municipal Council strongly feels that the Town Planning Trust has wasted past two years of its existence without doing any useful work in the direction of the improvement and development of the city and the object with which the Trust was constituted *ie*, preparation of detailed schemes and estimates of the Master Plan and execution of the same, and instead launched upon unnecessarily large scale land acquisitions resulting in agitation and litigation among the people in the city and stopped entirely private enterprise in land development and housing in the city these two years.

Now in consideration that the Union Government and the State Government have given a directive recently for taking up the development of the city immediately in view of the fast development of the city, this Council requests the Town Planning Trust to take up measures in the direction of immediate execution of the Master Plan.

Further, the Council requests the Town Planning Trust to allow approval of the layouts which are now pending with the Trust under the name of acquisition, and drop the acquisition proposals of the Trust of the lands for which the layouts were submitted by the private owners of lands and thus encourage private enterprise in land development and housing and the present scheme of the Trust of land acquisition and development and allotment of vacant plots to individual purchaser who are almost coming from outside the city may be dropped forthwith as it will result in speculation and black-marketing in future and no benefit for the rate-payers of the City.

Further this council strongly protests any move to close or reduce the Town Planning Department in the Municipality and requests the Government to stop any such attempts in future.

Further the Council resolve to send immediately three members of the Council to wait on a deputation with the Government to represent on the above matters and the deputation will consist of (1) Sri S. Surya Rao, (2) Sri K. Janaki Ramiah, and (3) Sri Chenna Suiyanarayana Rao.

MOVED BY S. TATAYYA REDDY,

SECONDED BY V. APPARAO

శ్రీ వానితాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇద్దరు ప్రెజిడెంట్ చేసి రెండు తీర్మానాలు చేశారు అంటున్నారు 64వ సంవత్సరంలో ఇది ఒరిగింది పైవర్క్ గా ఏ రిజల్యూషన్ ను ఒప్పుకున్నారు, దానిని యింప్లెమెంట్ చేశారా, రెండవ దానిని రిజిస్టర్ చేయడానికిగల కారణమేమిటి?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు — మొదట చైర్మన్ పోన్ చేసిన రిజల్యూషన్ ఒప్పుకున్నాం, రెండవది వాలిడ్ కాదని ఒప్పుకోలేదు.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) —కాన్సిల్ సమావేశమున వాయిదా వేస్తూ, ఇది లీగల్ అవుతుందా, కాదా అనే లీగల్ ఒపీనియన్ కొరకు సంపించామన్నారు లీగల్ ఒపీనియన్ వచ్చిందా? వస్తే, అది వాలిడ్ అన్నారా, వాలిడ్ కారు అన్నారా?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు —వాలిడ్ అన్నారు

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి —వాలిడ్ అయితే, వాలిడ్ అయిన ఆ మీటింగు జరగకుండా వాయిదా వేసినప్పుడు ఇంకొక మీటింగు ఏర్పాటు చేసి నడిపించడానికి చర్య తీసుకున్నారా, ఆ రకంగా చేయకపోతే చేయకపోవడానికి గు కారణమేమిటి?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు —ఆ సబ్జెక్టు అడ్జర్స్ చేశారు అందువలన, ఆ సబ్జెక్టుపై తిరిగి మీటింగు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరమేమి వుంటుంది?

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి —వాట కొరకు మాత్రమే అడుగుతున్నా వళ్ళ కాదిది మంత్రిగారు ఈ విషయమై అలోచించాలనే ఉద్దేశంతో నేను కోరుతున్నాను ఒక మీటింగును ఏర్పాటు చేయాలనినదని నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది ఆ రకంగా సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం వాలిడ్ అవుతుందా, కాదా అనే సందేహం వస్తే, వాయిదా వెళ్ళారు సందేహం వీరిన తర్వాత తిరిగి ఆ మీటింగు జరగాలి కదా, ఆరకంగా చేస్తారా? అని అడుగుతున్నాను

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు —ఆ సబ్జెక్టుపై లీగల్ ఒపీనియన్ తీసుకుని అవసరం లేదనుకున్నారు తిరిగి ఆ సబ్జెక్టుపై మీటింగు జరపవలసిన అవసరం లేదనుకున్నారు

MODERN SLAUGHTER HOUSES IN HYDERABAD MUNICIPALITY

819—

* 421 (5275) Q—*Sri S Vemayya*—Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether the Hyderabad Municipal Corporation has constructed Modern Slaughter Houses in pursuance of G O Ms No 319, M A, dated 23-3-1965, and

(b) if not, the reasons therefor?

Sri N Chenchu Rama Naidu—(a) No, Sir

(b) The proposal for construction of a modern slaughter house at a cost of Rs 1 65 crores at Hyderabad with Central assistance is under correspondence with the Government of India

DRINKING WATER TO MAHBUBNAGAR

820—

*1472 Q—*Sri M Ramreddy (Mahabubnagar)*—Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether the Government propose to supply drinking water to Mahbubnagar town and Jedcherla from Meenabaram Vagu flowing near Gangapuram village, Mahbubnagar Taluk,

(b) if so, whether any estimates have been prepared so far by the Government for the same, and

(c) what is the total quantity of water required at Mahbubnagar town per day and what is the quantity now being supplied?

Sri N Chenchu Rama Naidu —

(a) There is no such proposal, Sir

(b) Does not arise

(c) The quantity of water now required at 30 gallons per capita per day is 10,80,000 gallons per day. The existing system is capable of supplying about 4.60 lakh gallons per day to the town which works out to a prorata supply of about 12 gallons per capita per day which is considered adequate for the time being.

WATER SUPPLY TO ONGOLE

821—

*1722 Q—*Sri S Vemayya*—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state

by what time adequate drinking water facilities will be provided to Ongole Town, Guntur District?

Sri N Chenchurama Naidu—Adequate water facilities have been provided to Ongole Town from July 1965.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

EXEMPTION OF SPECIAL FEE FOR THE STUDENTS BELONGING TO SCHEDULED CASTES AND TRIBES

821—A

S N Q No 2745-H—*Sri T Balakrishnayya*—Will the hon. Minister for Special Welfare be pleased to state

(a) whether the students belonging to Scheduled Castes and Tribes studying in Secondary schools have been exempted from payment of Special Fees etc., and

(b) if so, whether a copy of the G.O. may be placed on the Table of the House?

Smt T N Sadalakshmi—(a) Yes, Sir

(b) A copy of G.O. Ms. No. 2575 Edn (S.W.), dated 26-7-1961 is laid on the Table of the House.

Copy placed on the Table of the House Vide S N' Q No 821-A

Copy of G O Ms No 2575 Edn (S W), dated 26-7-1961, is laid on the Table of the House vide answer to Item (b) of the Short Notice Question No 821—A (2745-H)

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

Social Welfare Department—Education—Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes—Exemption from payment of special fees such as Library fees, games fee, etc Orders—Issued

EDUCATION (S W) DEPARTMENT

G O Ms No 2575 Edn

Dated July 26th, 1961

Read the following —

- 1 From the Director of Public Instruction letter Roc 1402/G3/55, dated 6-8-1957
- 2 From the Director of Social Welfare letter L Dis No 1164/58, dated 27-7-1958
- 3 From the Director of Public Instruction letter No 1402-G3/56, dated 7-5-1960
- 4 From the Director of Social Welfare letter Rc No D4/33959/59 dated 5-1-1961

ORDER

Several representations have been received by Government from institutions Scheduled Castes pupils representatives of various Scheduled Castes and Backward Classes Organisations in the State requesting that the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes students studying in schools may be exempted from the payment of Special Fees such as Library and Games Fees etc, as the students belonging to eligible communities, who are economically backward, are not in a position to pay even this Special Fees and thereby feeling difficult to prosecute their studies

2 The Director of Social Welfare and the Director of Public Instruction who have been consulted in the matter have reported that it is necessary to exempt the eligible community students from the payment of Special Fees in addition to the exemption from tuition fees, grant of scholarships etc so as to encourage these community students, who are educationally backward to get themselves educated

3 The Government after careful consideration of the issue have decided to exempt the eligible community students i.e., Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes from the payment of special fees such as Games Fees, Library Fees etc, which are now being

levied in the recognised schools, and direct that all the eligible community students referred to above in the State be exempted from the payment of special fees from the academic year 1961-62

4 The Director of Social Welfare and the Director of Public Instructions are requested to issue suitable instructions to all the educational institutions in the State to exempt the students of all eligible communities studying in the recognised schools from the payment of special fees from the academic year 1961-62

5 The expenditure should be debited to relevant sub-heads under "47—Miscellaneous Department's—K Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes II Scheduled Castes—C Education—7—Amount transferred from 37 Education—Payment of Compensation to Educational Institutions for loss of income due to exemption from payment of Games fee sanctioned to the students of Scheduled Castes, Tribes, etc., who enjoy full fee concessions"

6 The above order issues with the concurrence of Finance U O Note No 44871/BG/61-1, Edn, dated 14-7-1961

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH)

శ్రీ టి బాలకృష్ణయ్య —జి.ఎ.లో షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్స్, షెడ్యూల్డ్ (టయల్డ్), బాక్సర్డ్ కమ్యూనిటీ వారికి స్పెషల్ ఫీజు, ట్యూషన్ ఫీజు చెల్లించడంపై ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చినట్లు చెప్పబడింది అయితే షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్స్ స్టూడెంట్స్ కు ఇన్ కం లిమిట్ ఎంత ఫీజు చేకారో మంత్రిగారు చెప్పగలరా?

శ్రీ మతి టి ఎన్ సదాశిక్షి —స్కాలర్ షిప్స్ కు ఏ ఇన్ కం లిమిట్ చేయబడినందులో అదే దీనికి జవాబు

Sri T. Balakrishnaiah—What is the amount fixed for giving exemption from payment of fees by the Schedule classes

శ్రీ మతి టి ఎన్ సదాశిక్షి —3,600 రూపాయల అనుకుంటాను

NATIONAL SCHOLARSHIPS

921—B

S N Q No 2743 -V—*Sri B. Dharmabiksham (Nalgonda)*—Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) the names of students to whom National Scholarships have been awarded for the S S L C passed candidates in March, 1965 in the Andhra University area together with the marks, and

(b) whether all the candidates have been given the same, if not, the reasons therefor?

Sri A. Balaram Reddy—(a) & (b) A statement is placed on the Table of the House,

**Statement placed on the Table of the House *vide* Short Notice Question
No 821-B (2743-U)**

<i>Sl No</i>	<i>Name of the students to whom National scholarships have been awarded for S S L C passed candidates in March, 1965 in Andhra University Area</i>	<i>Name of the School for which he passed the S S L C examination</i>	<i>Total aggregate marks out of 600 excluding Hindi</i>	<i>Marks in Hindi</i>
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Govinda Rao, Josyula	Municipal High School, Gandhinagaram, Kakinada	502	80
2	Jyotirlakshmi Yasaswai	Majety Guruviah High School, Guntur	495	66
3	K Jagannadha Jayakumar	Mrs A V N C High School, Visakhapatnam	483	90
4	Nanda Kishore Nadvada	Municipal High School, Gandhinagaram, Kakinada	477	70
5	Vithala Satyanarayana Murthy	M R S Z P High School, Anantapalli, W G District	477	72
6	Kintada Appa Rao	Z P High School, Penmalur Krishna District	476	85
7	Koneru Venkata Seshagiri Rao	Z P High, School, Penmalur, Krishna District	475	58
8	Suryakumari Punuri	Stall Girls High School, Guntur	474	62
9	Papayya Sastry, Mangipudi	Municipal High School, Gandhinagaram, Kakinada	470	52
10	Jannu Veera Venkatakrishnarao	Z P High School, Pasumarru, Krishna District	469	53
11	Babjee Yelamanchili	Z P High School, Kamargiripatnam, East Godavari District	468	50
12	Vadula Krishna Rao	Z P High School, Gajapathinagaram, Visakhapatnam District	467	76
13	Prabhakara Rao, Yeddu	Z P High School, Chimakurthi, Guntur district	466	30

STATEMENT —(Contd)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14	Jayaprakash Gunda- varapu	Majety Guruviah High School, Guntur	464	57
15	Dasari Madana Mohana Rao	Z P High School, Ganapa- varam, West Godavari Dis- trict	463	76
16	Jonnalagadda Ganga- dhara Sastry	Z P High School, Jangareddi- gudem, W G District	463	66
17	Sitaramamma Kurra	Z P High School, Kollur, Guntur District	463	57
18	P Jayaram	Mrs A V N C High School, Visakhapatnam	462	80
19	Mudundi Satyanarayana Raju	S S D N Parishad School, Yendagandi, West Godavari District	462	46
20	Baban Pillai Setty	Maclurin High School, Kaki- nada	461	48
21	Hanumantha Rao Malladi	Majety Guruviah High School, Guntur	461	63
22	Doddipatla Sarveswara Rao	Luthern High School, Jampet, Rajahmundry-1, E Godavari District	460	81
23	Yarlagaddi Venkatasatya Prasad	Z P High School, Movva Krishna District	460	61
24	Konakapaka Trinadha Srinivasa Rao	Municipal High School, Kaspa, Vizianagaram, Visa- khapatnam district	459	60
25	Chembuli Venkata Rama Laxamana Sastry	Z P High School, Jamn, Visakhapatnam District	459	77
26	Sri Ramachandra Murthy, Kanda	Molurin High School, Kaki- nada	459	57
27	Mullapudi Vijaya- lakshmi	Mullapudi Vijayalakshmi C/o Sri Sai Tutorial College, Avanigadda, Krishna Dis- trict	458	69
28	Gudapati Seshagiri Rao	Z P High School, Pedapadu, W. Godavari District	458	43
29	R. Sona Bai	St Therasas Girls High School, Eluru, West Godavari Dis- trict	458	57

STATEMENT —(Contd)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
30	Sagi Appala Raju	Y V R M Z P High School, Meduru, Krishna District	457	59
31	G Sayramesh	Mrs A V N C High School, Visakhapatnam	456	65
32	Sri P Ravindranath Sarma	Mrs A V N C High School, Visakhapatnam	456	70
33	Hygrevarumthy, Rachuri	C B M High School, Visakhapatnam	455	54
34	Krishna Rao Upparapalli	Sri Rajah High School, Tuni, East Godavari District	455	69
35	Bapanna Avadhanulu, Ammanamanchi	Z P High School, Sidhenthram, West Godavari District	454	77
36	Yelamanchi Nehru	K G K C M Z P High School, Edupugallu, Krishna District	454	77
37	Pentapalli Satyanarayana	Luthern High School, Jampet, Rajahmundry, E G District	453	71
38	Mahineni Suseela Devi	Z P High School, Tangutur, Guntur District	453	60
39	Satyanarayana Uppu	Parishad High School, Lankala Koderi, West Godavari District	452	60
40	Naga Kanaka Satya Prasada Rao, Teegavarapu	Z P High School, Chintalapudi, W G District	452	69
41	Sudhiranjan Gadde	Z P High School, Macherla, Guntur District	452	48
42	Uppuluri Gopala Somasundar Sastry	Z P High School, Kotauratla, Visakhapatnam District	451	65
43	Venkataramana Jonnalgadda	J R P Parishad High School, Mukteswaram, E G District	451	61
44	Kameswara Rao, Cheemalapati	Z P High School, Munganda, East Godavari District	451	54
45	Prabhakara Rao, Sundara	Sri Radhakrishnan Z P High School, Donepudi, Guntur District	451	46

STATEMENT —(Contd)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
46	Sankara Prasad Pathihanda	Majety Guraviah High School, Guntur	450	55
47	Durgampudi Venkayamma	G K C High School, Kothareddipalem, Guntur District	450	56
48	Sreenivasa Reddi, Boddapari	Z P High School, Muppalla, Guntur District	450	65

(b) All the candidates who have passed S S L C from the Andhra University area have *not* been awarded scholarships. The Government of India have fixed 48 awards as quota for the Andhra University area of this State. Only 48 candidates were therefore selected by the Government of India for the award of National Scholarships. Of those selected all except Sri Vedula Krishna Rao have been sanctioned the scholarship. The scholarship of Sri Vedula Krishna Rao has been kept in abeyance during 1965-66 and it will be tenable from 1966-67, when he takes admission for Higher studies as the candidate could not prosecute his studies due to ill-health.

శ్రీ బి ధర్మబిక్షం — ఇందులో వేదాల కృష్ణారావు అనేవారికి ఇవ్వడం వాయిదా వేశారని చెప్పారు అందుకు కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎ ఒలరామిరెడ్డి — అంగ్లం దాగి 200 ఏళ్ల వారు ఆ సంవత్సరం స్కాలర్షిప్ పడవలేదు కాబట్టి ఆ స్కాలర్షిప్ ఇవ్వలేదు

ALLOTMENT OF FOREST LAND

821—C

S N Q No 2745-X — *Srimathi A. Kamaladevi* (A'ar) — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is a fact that the public of Mulkalapalli village, Bhongu taluk submitted applications during February 1966 to the Hon Minister for Forests, Hon Chief Minister and Hon Minister for Revenue requesting for the allotment of 1,000 acres of forest land in the said village to the public there, and

(b) whether the Government will take into account that hardships to the cattle and sheep of the area in the case of allotment of the said 1000 acres of forest land in the Mulkapalli village situated at a distance of 150 miles to the victims of submersion from the construction of Nagarjunasagar ?

Sri N Chenchurama Naidu (a) Yes, Sir

(b) The matter is under correspondence with the Chief Conservator of Forests

944—A 5

శ్రీమతి ఎ కమలాదేవి —వాగార్జునసాగర్ దగ్గర వారికి ఇంతవరకు అలాట్ చేయలేదు గ్రామ ప్రజలకుకూడా కొంత ఇచ్చి మిగతాది ఈ సాగర్ క్రింద మునిగే ప్రాంతాలవారికి అలాట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్ చెంబురామనాయుడు —రిప్రజెంటేషను వచ్చింది ఆలోచిస్తున్నామని చీఫ్ కమిషనరీ ఆఫ్ ఫారెస్టుకు పంపించాము వారి దగ్గరనుంచి రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత ఆలోచిస్తాము

శ్రీమతి ఎ కమలాదేవి —ఆ సాగర్ క్రింద మునిగే వారికి ఇంతవరకు ఇవ్వలేదని అర్థం చేసుకోవచ్చా ?

శ్రీ ఎన్ చెంబురామనాయుడు — అనుకోవచ్చు

WRITTEN ANSWER TO QUESTION

METRIC SYSTEM IN PRINTING FORMS AND OTHER STATIONERY

810—

* 1686 Q—*Sri P O Satyanarayana Raju* (Kosigi)—Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Government is contemplating to adopt metric system in printing the forms and other stationery ,

(b) if so, when is it likely to come into force ,

(c) whether there will be any savings to the Government with the introduction of Metric system , and if so, how much ?

A—

(a) Yes, Sir

(b) The switch over to the metric sizes will be done gradually after the existing stocks of paper and forms are consumed

(c) No, Sir

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr Deputy Speaker—I am to announce to the House that the discussion on the Administrative Reforms Committee Report will be held from 4 p m to 7 p m , on 24th March 1966

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు —అధ్యక్షా, దీనికి కౌన్సిలులో ఒకరోజు ఇచ్చారు ఇక్కడ 3 గంటలే ఏమిటి ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —కౌన్సిలులో రోజు అన్నా ఇక్కడ 3 గంటలకంటే తక్కువే

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా, నేను ఒక ప్రీవీలెజి మోషను పంపించాను అది ఏమియింది ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —ఇంకా అందలేదు వస్తుంది

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

RE DECISION FOR LOCATING THE STEEL PLANT AT VISAKHAPATNAM

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — అధ్యక్షా, నేను ఇచ్చిన మోషను చదువుతాను

"I intend to call the attention of the hon Chief Minister on the urgent matter of public importance viz , "The grave situation of widespread suspicion and large-scale agitation in the minds of the entire population of the State owing to the indefinite delay caused and the needless postponement of decision by the Centre regarding the location of the Steel Plant at Visakhapatnam in spite of the unequivocal and unambiguous recommendation of the Anglo-American Consortium and the specific assurances and promises made to the Andhra Public by the late Prime Minister Lal Bahadur Shastri during his last visit to the State which delay enhances the apprehensions of the public in the back-ground of certain attempts made to link this question with the quantum of targets of steel production to be fixed for the 4th Plan period "

దీనిని గురించి ప్రత్యేకించి పెద్దగా ప్రసంగించడానికి నేను ప్రయత్నం చేయడంలేదు స్టీల్ ప్లాంట్ రావాలని, ఈ ప్రాంతానికి రావాలని మన ప్రభుత్వం తీవ్రమైన కృషి చేస్తున్న విషయం అందరికీ తెలుసు అయితే ఎంత ప్రయత్నం జరుగుతోందో అంత అటంకం మీదనుంచి వస్తుందనే విషయంకూడ ప్రతినిత్యం గమనిస్తున్న పరిస్థితివుంది అందువల్ల, అజాగ్రత్తలేదు నిర్లక్ష్యం జరగనిమాట నిజమే కాని ఇంతకంటే మించిన పెద్ద ప్రయత్నాలు ఏమీ జరవతో ఎప్పటికప్పుడు ఆలోచన చేస్తుండాలి మొన్న వ్రతీతో ఒక వార్త వచ్చింది 4వ ప్రణాళికలో స్టీల్ గురించి 165 మిలియను టన్నుల జార్జెట్ వేరుకున్నదానిని 13 మిలియనుల టన్నులకు తగ్గించినట్లు తెలుస్తోంది అట్లా తగ్గించడంవల్ల నాలుగవ ప్రణాళికలో స్టీల్ ప్లాంట్ లేకుండా చేసేటట్లయితే సరిపోతుందన్న ఆలోచనకూడ కలుగుతుంది అవి వచ్చిన వారలవల్ల నికరంగా తేలుతోంది స్టీల్ ప్లాంట్ విషయంలో 500 కోట్ల సరకు పెంచాలని అనుకున్నదా మొత్తంకంటే 179 కోట్ల సరకు అదనంగా అవుతోంది ఆవిధంగా అయిన కారణం చేత ఏదో ముందు తగ్గించవలసిన అవసరం వుంటుందని ఆలోచిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది ఇప్పటికి వచ్చిన వార్తలనుబట్టి 5వ స్టీల్ ప్లాంటుకు కేటాయించబడిన మొత్తాన్ని 50 కోట్లనుంచి 10 కోట్లకు తగ్గిస్తున్నారన్న ప్రమాదంకూడ కనపిస్తోంది The revised sum will suffice only the Pre-Condition expenditure on the project

ఇదీ ఇందులో వున్న పరిస్థితి 50 కోట్లనుంచి 10 కోట్లకు తగ్గిస్తున్నారంటే ప్లాంట్ వచ్చే అవకాశం లేని పరిస్థితివుంది ముఖ్యంగా తిగారి దృష్టికి ఈ విషయం తెస్తూ వారు వెంటనే అవసరమైన సత్వర చర్యలు తీసుకోవలసిందని, ఇందులో అంగ్రహజాతి అంతా వారి అండవుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, మనకు 5వ స్టీల్ ప్లాంట్ వస్తుందనుకున్నాము. సంబంధిత రైల్వేలు అప్పుడు స్టీల్ ప్లాంట్ మంత్రిగావుండగా శ్రీ కాకుళం ప్రాంతములోకూడ ఇప్పితంగా స్టీల్ ప్లాంట్ వస్తుంది, లేకపోతే నేను దానికోసం ఏమైనా చేయడానికి తయారుగా ఉన్నాను అన్నారు. ఇప్పుడు వారిదగ్గరనుంచి ఆ ఫోర్టు పోలియో తీసేశారు వారికి ఆ పోర్టు పోలియో పోయినందువల్ల

ఇదికూడ పోతుందనే అనుమానం రావడానికి కారణమవుతోంది రెండవది, ఇది 480 కోట్లతో ప్రారంభం అవుతుందని అంచనా 55 కోట్లవరకు వుంటుందని, అందులో మళ్ళా పదికోట్లకు తగ్గినా అనడం, అది డిటెయిల్స్ చేయడానికే సరిపోతుంది అంటున్నారు. అందువలన ఇప్పుడు 45 కోట్లతో రివ స్టీల్ ప్లాంట్ వుంటుందా లేదా అనేది అనుమానం. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఇది ఇన్వెస్ట్ చేసే చాలా ప్రకారం అవుతుంది ఇందిరాగాంధీగారు మనకు ప్రధానమంత్రిగా వచ్చారు, సంతోషం వారు ప్రధానమంత్రిగా వచ్చిన తర్వాత మనం వారికి రివజెంట్ చేశామా? వారు మాట ఇచ్చారా? అంతకుముందు ప్రధానమంత్రి కమిటీ అయినారు ఆ విషయంలో ఏమి జరిగింది? ఇది రివజెంట్ అంధ్ర ప్రదేశ్ కు అంతకూడ అంధకారంలో వుంటుంది. చట్టాన్ని ఇంజనీరింగ్ డెవలప్ మెంట్ లాగా లేకపోతే అగ్రికల్చర్ మాత్రమే వుంటుంది అగ్రికల్చరు విషయంలో కూడా డెవలప్ మెంట్ లాగా ఆంధ్ర ఎకానమీ సుస్థిరంగా వుండాలంటే ఈ ప్రాజెక్టు విధిగా రావాలి దీనిని గురించి అంతవరకు చేసే కార్యక్రమం ఏమిటి? ఇది రాకపోతే ప్రభుత్వం ఏమి చేయదలచుకున్నది అనేదికూడా చెప్పాలి ప్రజలంతా ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఏమి చేసినా వారివెంట వున్నారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీరామమూర్తిగారు ఈ పాయింట్ కాల్ అటెన్షన్ మోషను ద్వారా తీసుకువచ్చినందుకు సంతోషంగా వుంది స్టీల్ ప్లాంట్ గురించి ఇదివరకు కన్సర్టియం రివెంయూచేసిన సంగతి, ఎందుకు విశాఖవట్టణంలో పెట్టాలనే విషయం గురించి మనం ఇదివరకు చర్చించాము దానిని గురించి ఇప్పుడు నేను ప్రత్యేకంగా ఏమీ చెప్పనవసరం లేదు అది గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిన విషయమే. ఆంధ్రప్రదేశ్ లు అందరూకూడా ఈ విషయమై ఎక్కువ శ్రద్ధ వహిస్తున్నారని చాలా యాజ్ టేట్ అయివున్నారనేదికూడా నేను ఒప్పుకుంటున్నాను ఈ విషయంలో పూజ్యులు స్పర్శియ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు హైదరాబాదు వచ్చినప్పుడు, విశాఖవట్టణం వచ్చినప్పుడు కూడా మనకు దాదాపు ఒక ఖచ్చితమైన మాటకూడా ఇచ్చినాయి సంగతికూడా అందరికీ తెలుసు ఏదైతే చూచినప్పటికీ, కన్సర్టియం రిపోర్టులో చెప్పినదానిదృష్ట్యా చూచినా, కంట్రీలో బాలెన్స్ డెవలప్ మెంట్ లేని దృష్ట్యా చూచినా, లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు ఇచ్చిన అన్యూరెస్సెన్ దృష్ట్యా చూచినా రివ స్టీల్ ప్లాంట్ విశాఖవట్టణంలో పెట్టవలసిన అగత్యం సహేతుకమైన కారణాల దృష్ట్యా వుంది, ఇది నిర్ణయించిన మాట స్టీల్ మినిస్ట్రీకూడా స్టీల్ విషయమై 45 కోట్లతో రావాలి, రివ స్టీల్ లో రావాలి అనే టార్గెట్ పెట్టుకున్నారని చెబుతున్నారు అదికూడా ఖచ్చితంగా సంతోషదాయకమైన విషయం.

ఏమైనప్పటికీ నేను ఇటీవలకూడా Prime Minister గారికి వ్రాసినాను దీనిని వారి నోటీసుకి పోతుందన్నా, “నేను అవసరమైతే మీతో చర్చించడానికి కొద్ది రోజులలో రావడానికి తయారుగా ఉన్నాను” అని విచారించి నేను పోయి వారితో ప్రత్యేకంగా చర్చించినప్పుడు తర్వాత ఏమైనా ఖచ్చితమైన సమాధానం చెప్పగలను ఇప్పటికీకూడా గవర్నమెంటుకి They are hopeful, Sir, that the Government of India would agree for the location of the Steel Plant

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — Point of submission
మళ్ళామంత్రిగారు చెప్పినదానిలో ఒక విషయం చెప్పారు శ్రీ లాల్ బహదూర్

Calling attention to a matter of urgent public importance 12th March, 1966 445
 re Non-payment of distress loans to applicants

శాస్త్రిగారు assurance ఇచ్చారని చెప్పారు చాలా బాగా ఉంది అలాగ
 Prime Minister గారు ఇచ్చిన assurance ను continuing
 Government తప్పకుండా implement చేయాలికదా అలాంటప్పుడు నాలుగవ
 ప్లానులో Steel target అగ్గించారని news వస్తోంది వెంటనే ఇప్పుడు స్టీలు ప్లాంటు
 నైజాగుల్ లో-బిచ్‌వాడికి ఉత్పత్తికి ఎన్ని సంవత్సరాలు వడుతుందో, టెక్నికల్ ఎడ్యూకేషన్
 తెలియదు అయితే లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రిగారు ఇచ్చిన assurance ఏ రూపంలో ఉన్నదో
 ఏ date న ఇచ్చారో అనే విషయాలు చెబితే case strengthen అవు
 తుంది దానినికూడా చెబుతారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఆ assurance ను వారు public meeting లో
 చెప్పారు ఇక్కడేకాకుండా విశాఖపట్నంలో చెప్పినారు

He also told me How can we ignore the strong recommendations
 made by the Consortium like that "

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —Was this brought to the notice of
 the Government of India ?

శ్రీ లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రి పబ్లిక్ మీటింగులో ప్రజలముందు assurance
 ఇచ్చారా అని కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —అన్నీ తీసుకు రాడతాయి

Sri Tenneti Viswanatham —I may add that the present Minister for
 Steel was bodily present where the Prime Minister gave the assurance

Sri K. Brahmananda Reddy —The present Minister was present at
 Hyderabad

RE NON-PAYMENT OF DISTRESS LOANS TO APPLICANTS

శ్రీ పి సుబ్బయ్య —అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులున్నాయని
 ప్రభుత్వం గుర్తించింది ప్రత్యేకంగా రాయలసీమ గురించి చెప్పవలసిన అవసరంలేదు గత సెషనులోనే
 మనం కొన్ని లక్షల రూపాయలు కరువు ప్రాంతాల్లో ఉండే రైతాంగానికి distress loans
 ఇవ్వాలని కేటాయించుకున్నాము అయినప్పటికీ ఇంతవరకు ఆయా ప్రాంతాల్లో రైతాంగానికి,
 call attention ఇచ్చిన తరువాత ఏమీ ఇచ్చారోగాని call attention ఇవ్వనంతవరకు
 ఉన్నటువంటి position చూస్తే ఎక్కడాకూడా ఇవ్వలేదు అని తెలుస్తోంది కాబట్టి త్వరగా
 distress loans అక్కడ ఉండే రైతాంగానికి interest free గా
 ఇవ్వాలి 1952 లో distress loans ఇచ్చినప్పుడు interest ను
 collect చేయలేదు అదేవిధముగా interest-free గా distress loan
 రైతాంగానికి ఇవ్వాలి పశువుల మేతకు రైతులు తినడానికి గింజలుకావాలి, జాన్, జూరై
 నెలలో వ్యయికి తయారు కావాలి అందువల్ల విరివిగా అప్పులకోసం పెట్టుకున్న దరఖాస్తులన్నిటినీ
 మంజూరు చేయాలి అవిధముగా చేస్తే తప్ప రైతాంగం చాలా కష్టపడతారు కాబట్టి ప్రభుత్వం
 తప్పకుండా వెంటనే చేయాలని డిమాండు చేస్తున్నాను

446 12th March, 1966 re Famine condition in Satyavedu taluk,
Chittoor District

The Minister for Revenue (Sri N Ramachandra Reddy)—All the ninety five villages in Markapur taluk are affected by drought due to failure of rains during fasli 1375 (1965-66). The total population affected by the drought conditions in this taluk is 1,40,000. More than in the case of other drought affected areas in the district, several relief works have been sanctioned to provide labour and they are under execution. Seven relief works at an estimated cost of Rs 1,00,000 in Markapur Panchayat Samithi area and 19 works at an estimated cost of Rs 1,24,000 in Yeriagondapalem Samithi area are under progress. So far an amount of Rs 23,261 has been spent on these relief works in Markapur Taluk. It has also been proposed to grant remission of land revenue to a tune of Rs 2,44,837. In order to alleviate the distress in the drought affected areas, an amount of Rs 2,50,000 was allocated to this taluk for granting distress takkavi loans. The Tahsildar has reported that he has so far sanctioned 54 loan applications covering an amount of Rs 23,700.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య —రెండువేల చిరఖాస్తులు పెడితే 54 మాత్రమే ఇచ్చామని చెప్పారు జాయంటు పట్టాల మూలంగా పట్టాలో ఉన్న రైతులందరికీ ఇవ్వడంలేదు అట్లా కాకుండా direction ఇవ్వాలి అట్లాచేస్తే తప్పకుండా భాగంలేదు కొన్నివేల దరఖాస్తులున్నాయి వాటిని అన్నిటిని మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను

Sri N Ramachandra Reddy—27 applications which were found to be defective are reported to have been sent back to the respective Revenue Inspectors for further enquiry and report. The Tahsildar has further reported that most of the applications were received during the first week of February and that they have been forwarded to the concerned Revenue Inspectors for submitting proposals after due enquiry. Steps are being taken to see that the entire allotment is spent by 31-3-1966.

RE FAMINE CONDITIONS IN SATYAVEDU TALUK CHITTOOR DISTRICT

శ్రీ టి బాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా, ఇటీవల అంటే 1965 సంవత్సరంలో జూలై, ఆగస్టు సెప్టెంబరు నెలల్లో వర్షము లేనందున చిత్తూరుజిల్లా పూర్తిగా కరువుతో బాధపడుతున్నదని అక్కడ ఉన్న పంటలు దెబ్బతిన్నవనే విషయాన్ని ప్రభుత్వంవారు గుర్తించారు చిత్తూరు జిల్లాలో వాస్తవ సత్యవేడు తాలూకాలో కూడా ఎక్కడెక్కడచేత అక్కడ కరువు సంభవించినది అక్కడ ఉన్నవంటు కూడా దెబ్బతిన్నవని ప్రభుత్వానికి ఇదివరకే మనవిచేసి ఉన్నాము ఇది ప్రభుత్వంవారు గుర్తించారు ప్రభుత్వంవారు పోయిన సమావేశంలో అంటే నవంబరు డిసెంబరు సమావేశములో శాసన సభ్యులకు ఇచ్చిన నివేదికలో పూర్తిగా కరువుతో బాధపడుతున్న జిల్లాలు చిత్తూరు, అనంతపురం, ఖమ్మం జిల్లాలని వారొక నివేదికను శాసనసభ్యులకు సమర్పించారు అందుకని చిత్తూరు జిల్లా పూర్తిగా కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించబడినది అట్లా ప్రకటించబడిన తర్వాత డిసెంబరు నెలలో రిలీవు కమిటీ మీటింగు జరిగినప్పుడు చిత్తూరు జిల్లాలో సత్యవేడు తాలూకా విషయం చిత్తూరు జిల్లాలో వర్షం లేనందువల్ల దెబ్బతిన్న కరువు ప్రాంతమువారికి రెమిషను యిస్తూ సత్యవేడు తాలూకాను మిషన్ యించినారు ఈ విషయం పత్రికలలో అన్నిటో ప్రకటించారు అందుకని నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే మొట్టమొదట శాసన సభ్యులకు ఇచ్చిన నివేదికకు కలెక్టరుగారు ప్రకటించిన ప్రకటనకు

controversy ఉంది ఏది నిజమో తెలియవరచాలి చిత్తూరు జిల్లాలో కాళహస్తి తాలూకాలో వర్షం పడింది అలాగే నవంబరులో పుత్తూరు తాలూకాలో వర్షం పడింది సత్యవేడు తాలూకాలో పడింది మిగతవారికి రెమిషను ఇచ్చి సత్యవేడు తాలూకాలో రెమిషను ఇవ్వకుండా పోవడం అన్యాయమని అక్కడ ఉన్నటువంటి రైతాంగం ఆందోళన చేస్తున్నారు ఈ విషయం ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చాం కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు సత్యవేడు ప్రాంతానికికూడా అందరికీ ఇచ్చినటువంటి రెమిషను వారికి ఇచ్చి న్యాయం కలుగజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను నిన్న గౌరవనీయులైన మినిస్టరుగారు రివిర్యూ డిమాండుపైన సమాధానం ఇస్తూ దానిలో సత్యవేడుకు half remission ఇచ్చారన్నారు Half remission కారు పూర్తి రెమిషను ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను ఎందుకంటే నేను, నటు కలెక్టరు, తహసీల్దారు, B.D O మేము సుగురుము కలిసి 32 గ్రామాలు చూశాము ప్రతి field కి వెళ్లి అక్కడ ఉన్నటువంటి first crop dry అజమాయిషీ చేశాము అక్కడ నాలుగణాలు రెండణాలు ఒక అణా పంట మాత్రమే తేలివది తెలియక calculate చేయడంలో కరణాలు పొరపాటు చేశారు కాబట్టి సబ్ కలెక్టరు వారియొక్క రిపోర్టు తెప్పించి ఆ ప్రకారం మా సత్యవేడు తాలూకాకు పూర్తి గా రెమిషను యివ్వాలని న్యాయం కలుగజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను

Sri N Ramachandra Reddy —During the current fasli an extent of 36,308 acres of wet land and 31,257 acres of dry land was cultivated in Satyavedu taluk in Chittoor district till the end of January, 1966 The rains received in this taluk as in other taluks of the district, were less than the normal for this year as a whole and the rains were also not timely particularly so in respect of dry crops There was therefore general failure of dry crops in all the taluks including Sathayavedu taluk But as this taluk received a little more rain during the north-east monsoon when compared to other taluks the Tahsildar, Sathyavedu seems to have misconstrued about the prosepct of the standing crops and without a complete over-azmoish of the crops in every village, made a report to the Collector that no remission was necessary Basing on his report, Sathyavedu taluk was not considered as affected by adverse seasonal conditions in the first instance by the District Relief Committee at its meeting held on 31-12-1965 The Collector is taking suitable action against the previous Tahsildar for his careless and baseless report

As the overall rainfall in this taluk also was less than the normal, and also not at the appropriate time, this taluk also was in fact, adversely affected in respect of both dry and wet crops eventually The Sub-Collector, Chandragiri and Tahsildar, Sathyavedu were asked by the Collector, Chittoor to again conduct a detailed and intensive over-azmoish in this taluk and submit a report The Collector has also conducted over-azmoish and visited a number of villages in T P. Kota, Nagalapuram, Nindra and Mangalam firkas and made local enquiries and found that the yield of dry crops is between 4 annas and 6 in T P Kota and Nagalapuram firkas and less than 4 annas in Nindra and Mangalam firkas The Sub-Collector, Chandragiri also visited several villages in all the firkas in this taluk conducted over-azmoish and made local enquiries It has been found that seasonal conditions and crop conditions in Sathyavedu taluk are practically the same as existing in the adjoining taluks of Puttar and Kalahasti.

448 12th March, 1966 Calling attention to a matter of urgent public importance
i.e. Collection of sales tax by agents from the ryots in Telangana

This taluk also has since been considered as drought affected as other taluks. The District Relief Committee has also sanctioned on 4-2-1966 the following relief works in this taluk besides extending the several other relief measures contemplated

	<i>Estimated cost</i>
1 Minor irrigation R W S Works	13,900
2 Road works	80,000
3 Distress Takkavi loans for distribution to needy ryots	40,000

The Collector is examining the proposals for remission for both wet and dry lands

RE COLLECTION OF SALES TAX BY AGENTS FROM THE RYOTS IN TELANGANA

Sri P. Narsa Reddy (Nirmal)—Sir, under the Andhra Pradesh Sales Tax Act, it has been laid that any agent of a producer who is not liable to sales tax is exempt under sales tax. Under this contract, the ryot, *i.e.*, the principal, in selling his produce in the agricultural markets in Telangana area, sells all the produce to his agent in the market. Recently, in this agricultural season there has been a circular issued by the Sales Tax Department that sales tax will have to be collected from the agent of the agriculturist. Due to this, naturally the agents of the ryots who are the principals, have been deducting 3½ per cent from the produce that they have been selling in the market area. Now, the circular which was examined by some of us was said to have been issued informally by the Sales Tax Department in the context that the High Court of Madras has decided in a case between an Association and the Government in their State to the effect that association was selling produce from the agriculturist to the consumers and as such they would not be exempt from sales tax. How can that ruling be made applicable in our State and on what grounds? I would require a reply from the Hon. Minister because it is clearly laid down that where the principal is exempt the agent cannot do it. The other argument put up was that since an agent is making purchase from the agriculturists to be sold to other merchants, therefore he is liable to tax. The agent would only get as per Rules about Rs. 1-8-0 on the produce that he sells on behalf of the principal, *i.e.*, the agriculturist. So it would not be reasonable to levy 3½ per cent on the agent as such. Therefore, I wish the Government may look into it because this practice is specially prevalent in some of the markets in Telangana area. In Hyderabad district they are not doing it. There should be uniformity in this.

Sri N. Ramachandra Reddy—Under proviso to clause (s) of section 2 (1) of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957, in the case of sale by a person of agricultural or horticultural produce grown on any land in which he has an interest, whether as owner, usufructuary mortgagee, tenant or otherwise, the amount of the consideration relating to such sale shall be excluded from his turn-over. Under Section 11 of the Act in respect of a transaction of sale or purchase affected by an

Calling attention to a matter of urgent
public importance
re Collection of sales tax by agents from
the ryots in Telangana

12th March, 1966 449

agent on behalf of a principal, who is a resident of the State, the tax or penalty due under the Act shall be assessed or levied and collected from the Agent in every case, where such principal would be otherwise liable to pay such tax or penalty in respect of that transaction

The Madras High Court has held in the case of the "State of Madras Vs Tiruchangoda Co-operative Marketing Society Ltd" that an agent who sells goods on behalf of principals, and has dominion over the goods of the principals and authority to transfer the property in such goods acquires a turnover in respect of such transactions, and that the turnover acquired by the agent in such circumstances is in law, as well as in fact, his own turnover for the purposes of Sales Tax assessment, that it cannot be treated as the principal's turnover, and that the exemption provided for an agriculturist principal selling the surplus produce will not apply to the transactions of the agents on behalf of the principal

In the Andhra Pradesh General Sales Tax Act as in the Madras Act, the term 'dealer' has been defined to include a Commission Agent and there is provision in the definition of 'turnover' for the exclusion, of the sales of agricultural or horticultural produce grown by a dealer, from his turnover

In view of the judgment of the Madras High Court referred to above, instructions were issued to the C T O's to inform the merchants Associations that selling agents of growers in goods liable to tax at the sale point will be treated as independent dealers and subjected to tax according to law. Even under the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, the position cannot be doubted that a Commission Agent is a dealer under the Act liable to tax, that an agent would be liable to tax irrespective of the fact whether the principal is a dealer or not within the meaning of the Act. Section 11 of the Act, while providing for the levy of collection of tax from an Agent, contains the provision which suggests that the levy and collection from an agent depended upon the principal being liable to tax. This section, however, does not purport to provide for exemption from tax and that, having regard to the scheme of the Act, a Commission Agent of agriculturist principals can also be treated as a dealer by himself and subjected to tax.

In the circumstances stated above, a turnover is liable to be taxed under Section 11 of the Act at the hands of an Agent, only if the principal is otherwise liable to pay tax. It, therefore, follows that where the turnover is not that of a principal but only that of the agent, Section 11 of the Act does not apply, as the principal is not liable to assess the tax and the Agent too cannot be assessed to tax under that Section. On the other hand, in such a case, the turnover, being that of the Agent, the agent is himself liable to be assessed to tax under Section 5 of the Act if he be a dealer within the meaning of Section 21 (1) (a) of the Act. Thus, where, in the circumstances laid down in the "State of Madras Vs Tiruchengode Co-operative Marketing Society Ltd", the turnover acquired by an agent in respect of agricultural produce entrusted by a grower for sale fails to be treated to be that of the agent's own turnover and not of the grower principal, the agent will be liable to be assessed to tax under Section 5 of the Act.

450 12th March, 1966 Calling attention to a matter of urgent public importance
re Scarcity of drinking water in the villages and taluks of Anantapur district

The Andhra Pradesh General Sales Tax Act does not prohibit the collection of tax by the sellers. The Agents who are dealers are not prohibited under the Act from realising tax due on their transactions from their agriculturist principals of the buyers. This is a matter to be settled between the principals and the Commission Agents themselves.

Anyhow, this is the opinion of the Law Department and now if we want to give relief, certainly an amendment has to be brought out. That is under consideration.

RE SCARCITY OF DRINKING WATER IN THE VILLAGES AND TALUKS OF ANANTAPUR DISTRICT

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) — అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలలో త్రాగడానికి మంచినీరులేదని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకుని రావడానికి ఈ call attention notices ఇస్తే మంత్రులు amounts ని allot చేయడము జరుగుతున్నది కాని ఆ allot అయిన amounts ని ఖర్చుపెట్టకుండా అట్లాగే ఉంచడము జరిగింది కొన్ని గ్రామాలలో త్రాగడానికి నీరులేదని గల జూరై మీటింగులో ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తే డబ్బును allot చేశారు 2,3 నెలలు allotment వచ్చినప్పటికీ అక్కడ నీటికి బాధపడుతున్నప్పటికీ వట్టి నేపుండి, అటు తర్వాత నవంబరులో వర్షాలువస్తే నీరు తోలవలసిన అవసరములేదు అని జనాబు ఇవ్వడము జరిగింది అదేవిధంగా 70 మే రూపాయలు 3 నెలలనుంచి కలెక్టరు అధికారము కందవుంది ఒక నెలనుంచి ఆ గ్రామాలలో నీళ్లు లేవు రామాపురం కొట్టెల, చల్లాపురం, హనుమాపురం, రాయంపల్లిలో నీళ్లు లేవు లక్కడనున్న తహసీల్దారు రిపోర్టు చెయడము కాని నీరు తోలిం చే ప్రయత్నము గాని జరగలేదు ఈ రోజువరకు రోలేద్ రేదా తెలియదు 2 రోజులక్రితమువరకు సమాచారము నాకు తెలుసు ఈ విధంగా కలెక్టరు కేస్తున్నప్పుడు వారి పైన చర్య ఎందుకు తీసుకోకూడదు అని అడుగుతున్నాను గడచిన ఎంబుల ఎప్పుడు ఎర్వాలవచ్చినవి ఎప్పుడు నీరు తోలేరు ఎప్పుడు రిపోర్టు వంపించారు ఎంబుకు తొలలేదు అని వారిపైన action తీసుకొనకపోతే ఇక్కడ ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకుని వచ్చినా లాభము పుండదు డబ్బు allot చేసినా లాభములేదు ఈ సంవత్సరము అట్లాగే జరుగు తోంది అనంతపురం జిల్లాలోని ఉరవకొండ తాలూకాలోని ఉరవకొండ, దోనేకల్లు, అంచనహాలు, రాయంపల్లి, చాయాపురం, రామాపురం కొట్టెల, వేల్పుమడుగు, హోపి గ్రామాలకు నీళ్లు తోలవలసిన అవసరమువుంది

రాయదుర్గము తాలూకాలోని చల్లాపురం హనుమాపురం గ్రామాలకు కల్యాణదుర్గం తాలూకాలోని పెనకలపాడు, తగ్గిపర్తి అంకంపల్లి గ్రామాలకు నీళ్లు తోలవలసిన అవసరంవుంది నీరు వస్తే చేయడానికి అలవ్యము చేస్తున్నారని కనుక వారిపైన చర్యలీయకొన వెంటనే నీరు సరఫరా చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను

Sri N. Ramachandra Reddy — Sir, to meet the situation created by the scarcity of drinking water in Sollapuram and Hammapuram villages of Rayadurg taluk, a water tanker with a capacity of 6,000 gallons has been moved to Kannekal. A sum of Rs. 5,000 has also been placed at the disposal of the Tahsildar for transport charges for supply of water. In Ramapuram, Kothala and Peda-Kothala Villages of Uravakonda

12th March, 1966. 451

re Burglary at Mangalpad of Bodhan
taluk, Nizamabad district

sub-taluk, water is available for one more week. 2 tankers of 15,000 gallons capacity have been moved to Uravakonda for filling up the lorry. The Collector is keenly watching the position and is taking all necessary measures.

Sri G C Venkanna—Sir, it is a false report

నేను ఎనంబ్లీకి రాకవూర్వం చూచినప్పుడు రామాపురం, కొత్తూరి ప్రాంతాల్లో చూశాను డ్రాఫ్ట్ ఆఫ్ వాటర్ కూడా లేదు

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఉందని కలెక్టరుగారు అంటున్నారు

శ్రీ జి పి వెంకట్రు — నెను చుచివచ్చెను ఒక్క నిటిచుక్కకూడలేదు

Sri N Ramachandra Reddy—That will be enquired into

re BURGLERY AT MANGALPAD OF BODHAN TALUK,
NIZAMABAD DISTRICT

شری رام گوہال ریڈی۔ (میدارم) صلح نظام آباد کے علاقہ بودھ میں ڈکیتی کی بہت وارداتیں ہو رہی ہیں۔ خود ہوم مسٹر صاحب کی رپورٹ سے واضح ہے کہ وہاں کرائم ویو بڑھ گیا ہے۔ اسکے باوجود وہاں ہر کچھ انتظام نہیں ہو رہا ہے۔ مثال کے طور پر میں آپ کو بتاؤں گا کہ مسگل پہاڑ موضع علاقہ بودھ میں ۱۸ اور ۱۹۔ جنوری سنہ ۱۹۶۶ ع کی درمیانی شب کو مندا مایا کے گھر میں گھس کر اوس گھر کے لوگوں کو مار پیٹ کی گئی اور دو ہزار پانچ سو روپیہ اور ۹ بولہ سونا لیکر چلے گئے۔ نہ پہلا واقعہ نہیں ہے۔ اس کے پہلے سالوں میں یعنی ۶۲ ع ۶۳ ع اور ۶۵ ع میں بھی مسلسل اوسی مکان پر ڈاکے ہوئے اور اوس مکان کے لوگوں کو مار پیٹ کی گئی۔ ایک ہی مکان میں چار وقت اسے واقعات یہ آئے کے باوجود ان واقعات کا سراع نہیں لگایا جاسکا۔ یہ موضع رود پر ہے اور وہاں پر پولیس گنٹ کرتی ہے۔ لیکن اسکے باوجود سراع نہیں لگایا جاسکا۔ میں ہوم مسٹر صاحب سے درخواست کرتا ہوں کہ اس معاملہ کو کرائم برانچ کے حوالے کر دیں۔ لوکل پولیس بروہا کے لوگوں کو بھروسہ نہیں رہا۔ اس واسطے اس معاملہ کو کرائم برانچ کے حوالہ کر دیا جائے۔ چونکہ بودھ سہارن پور کی سرحد سے ملا ہوا ہے اس لئے نلوی اور مہاراشٹر کے دوسرے مقامات میں قحط ہونا ہے تو وہاں کے۔ اس کو علاقہ بودھ میں گھس کر آتے ہیں اور من مانی حوریاں کرتے ہیں۔ اس اے گورنمنٹ کا یہ فریضہ ہے کہ مہایب سبب ادا طام کرے اور پولیس بندوبست زیادہ کیا جائے۔ مقامی آفیسر اس تک کچھ نہیں کئے ہیں اس لئے اوکے خلاف بھی کارروائی کرنی چاہئے۔ اور اول کو اس کیس پیس لیا چاہے۔ انہی مرتبہ واقعات ہونے کے باوجود بھی اب تک اسکا سراع نہیں لگایا گیا۔ وہاں لوگ پریشان ہیں وہاں کے لوگ دوسرے مقامات پر مستقل ہونے کی کوشش کر رہے ہیں۔ مندا مایا

بھی گڈوں میں حالے سے ڈر رہا ہے ۔ یہ بھی قیاس ہے کہ گاؤں کے کچھ لوگ
چوروں اور ڈاکروں سے ملے ہوئے ہیں ۔ پولیس بھی کارروائی میں کر رہی ہے ۔
اس واسطے میں ہوم سسٹر صاحب سے درخواست کرتا ہوں کہ وہ اس سلسلہ میں
محققوں انتظام فرمائیں ۔

سری میر احمد علی خان ۔ حیات صدر ۔ موضع مگل یہاڑ تعلقہ بودھن ضلع
بٹام آباد میں ۱۸ اور ۱۹ جنوری کی درمیانی رات میں ویدور نارنگل کر ۱ آدمی
اندر ۔ اندر ہوئے اور (۲ ۶) روپیہ کے سونے چاندی کے زیورات کا سرفہ کیا ۔ مداسائیا
اور اون کے مکان والوں پر کچھ سختی بھی کی گئی ۔ لیکن کیاس وغیرہ نہ گیا ۔
کرائم برانچ اور سی ۔ اے ۔ ڈی انوسٹیگس کر رہی ہے ۔ یہ واقعہ ہوا
موضع کے لوگ مدد کو گئے لیکن ڈاکوؤں نے کراکرس پٹاھے اور بھر وغیرہ
استعمال کئے جس کی وجہ سے نہ لوگ ڈر گئے اور انہی حک پر ہی ٹھہر گئے ۔ اس اسامہ
میں وہ لوگ فرار ہو گئے ۔ اسکا انوسٹیگس کرائم برانچ سے کروایا جا رہا ہے
سابقہ واقعات کے متعلق جو فرمایا گیا وہ یہ ہیں کہ سہ ۱۹۶۳ ع میں ڈاکے کا
اور سہ ۱۹۶۵ ع میں ہاور بریکنگ کا واقعہ اسی مکان میں پیش آیا ۔ سہ ۱۹۶۳ ع
کے ڈاکے میں (۱۱) ہزار روپیہ مالیت کا نقصان ہوا ۔ اور ۶۵ ع میں (۱۹۶۳) روپیہ
کا نقصان ہوا ۔ ان دونوں واقعات کی کرائم برانچ انوسٹیگس کر رہا ہے ۔ لیکن
اس وقت تک سراع رسائی نہیں ہو سکی ۔ اسلئے اس واقعہ کے ہانچ رور کے بعد ہی
ایک اور موضع کلور میں ڈاکے کا واقعہ ہوا جو بودھن رورل پولس کے اسٹیشن حدود
میں ہے ۔ وہاں کی بیٹ پولس کانسٹبل نے انک ڈاکو وٹھل سن آف مان سنگھ کو
گرفتار کیا ۔ نہ شخص وٹھل موضع ہلیالہ تعلقہ اوراد ضلع بندرکا ہے اور ایک
ہمپارٹنٹ ڈاکو ہے ۔ ایسا معلوم ہوتا ہے کہ مگل یہاڑ میں مداسائیا کے مکان میں جو
ڈاکہ ہوا یہ گینگ اسکا دمہ دار ہے ۔ سپاراشر اور میسوری سے حولوگ آتے
ہیں اون پر نگرانی رکھنے کی کوشش کی جا رہی ہے ۔ کرائم برانچ کی جانب سے
اس کیس کو انوسٹیگٹ کیا جا رہا ہے ۔ نارڈر کے اوس طرف سے لوگ آکر اسے
واقعات کو کرتے ہیں اوس کی روک تھام کی کوشش کی جا رہی ہے معمولی پولس کے
علاوہ موبائیل پیٹرولنگ کو بھی اپائٹ کیا گیا ہے ۔ خاص طور پر حوری اور فروری
کے لئے ناسواڑہ اور بودھن تعلقہ میں کافی اسطامات کئے گئے ہیں امید ہے کہ اسکی
روک تھام ہوگی ۔

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE
YEAR 1966-67 VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

Demand No XVII—Education—Rs 32,91,08,000

**Sri A. Balaramireddy* —Sir I move

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs 32,91,08,000 under *Demand No XVII—Education ”

Mr Deputy Speaker —Motion moved

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure of the Government to take steps to introduce Telugu as medium of instruction in the University level

Mr Speaker —Cut motion moved

Sri Poola Subbaiah —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure of the Government in not providing employment to all the trained and qualified secondary grade teachers of the State

Mr Deputy Speaker —Cut motion moved

Sri Patipatla Ranganayakulu —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08 000 for Education by Rs 100

గుంటూరుపట్టణంలో పోస్ట్ గ్రాడ్యువేట్ కోర్సు ప్రారంభించుటకు డబ్బు ప్రావైడ్ చేయవలయును—

Mr Deputy Speaker —Cut motion moved

Sri P. Rajagopal Naidu —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For interfering in the affairs of the Universities which are autonomous bodies

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not starting a Polytechnic at Chittoor

*A note on Demand No XVII—Education, is printed at the end as Appendix

454 12th March, 1966 Annual Financial Statement (Budget) for
the year 1966-67
Voting of Demands for Grants

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not starting an Arts and Science College at Sangareddy for District Headquarters of Medak

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For the failure of the Government to start Post Graduate Course in the Engineering College, Anantapur

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For the failure of the Government in introducing compulsory Education in the whole State at least upto 5th Standard

Mr Deputy Speaker —Cut motions moved

Sri P Koteswara Rao —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

ఆర్థిక భాగము విజనలోక్స్ టన్ ఇవ్వడానికి కావలసిన ధనం ప్రాప్తం చేయనందుకు—

Mr Deputy Speaker —Cut motion moved

Sri P Narayan Reddy —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

To register protest and condemn the attitude of the Government in not creating posts of I Grade Hindi Pandits and making appointments in the Telangana area in general and Medak district in particular

Mr Deputy Speaker —Cut motion moved

Sri M Lakshmanaswamy —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not locating second Government Girls Polytechnic at Old Polytechnic buildings at Vuyyuru as requested by Zilla Parishad, Krishna

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not locating Arts and Sciences Colleges at Nandigama, Nuzvid and Vuyyuru in Krishna district

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not providing upper primary schools at Devarapalli, Chagantipadu, Bhadrirajupalem, Royyuru, Vanukuru, Poranki, Edupugallu, Pedapulipaka, Yenamalakuduru, Tenneru villages of Kankipodu Samithi,

Annual Financial Statement (Budget) for 12th March, 1966 455
the year 1966-67
Voting of Demands for Grants

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not giving recognition to girls schools at Pedana, Pamarru, Avanigadda, Mylavaram, Nandigama as requested by Zilla Parishad Krishna

Mr Deputy Speaker —Cut motions moved

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure of the Government to admit candidates who have passed and obtained Polytechnic Diploma in the 3rd Year of B E Course

Mr Deputy Speaker —Cut motion moved

Sri T K R Sarma —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure to implement compulsory elementary Education throughout the State

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure to evolve a definite and uniform policy of Education upto the Secondary level

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

The following standards in the Osmania College, Kurnool and its bad management

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

To urge to amend the Universities (amendments) Acts to delete sections relating to the issue of instructions by the Government and removal of the Vice-Chancellors

Mr Deputy Speaker —Cut motions moved

Sri A Sarveswara Rao —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

కనీసం ఆరవ ఫోన్‌వరకై నా ఉచితంగా విద్యను విద్యార్థులకు అందుబాటులో వుంచని ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకు—

Mr Deputy Speaker —Cut motion moved.

456 12th March, 1966. Annual Financial Statement (Budget) for
the year 1966-67
Voting of Demands for Grants

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

To impress upon the Government to start the fourth University at Guntur at least in a first year of the Fourth Plan which may include in the Third Five-Year Plan

Mr Deputy Speaker —Cut motion moved

శ్రీ జి వి శివయ్య (వినుకొండ) —అధ్యక్షా, ఇది సుమారు 33 కోట్ల రూపాయల డిమాండు దీనికి న్యాయంగా రెండురోజులు వుండవలసింది ఏమైనా ఆ ఎర్రెంజుమెంట్ జరగలేదు అందువల్ల టైమ్ తక్కువగావుంది క్రిందటిసారి బడ్జెటు సమయంలో ప్రవేశపెట్టిన ఫీచర్ ఈ సంవత్సరం లేకుండాపోయింది పోయిన బడ్జెటు సమావేశంలో ఎడ్యుకేషన్ డిమాండుతోపాటుగా సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రిగారు సాంస్కృతిక వ్యవహారాలకు సంబంధించిన ఒక వోటు ప్రెజెంటే చేశారు ఈసారి అది కాస్తా ఎగడకొట్టారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఇప్పుడే ఇచ్చారు

శ్రీ బి పాచ్ నాగభూషణరావు (నరంగల్) —అధ్యక్షా, అసలు బుక్స్ ఏవీ టేబుల్ మీద పెట్టటంలేదు నేను రెగ్యులర్ గా వస్తున్నాను మెంబర్ వస్తే చేతికి ఇస్తున్నారు కాని టేబుల్ మీద పెట్టటంలేదు అందుకే వారు ఆలా చెప్పివుంటారు

Mr Deputy Speaker —Somebody must have misplaced it They had been placed on the Table

శ్రీ బి పాచ్ నాగభూషణరావు —టేబుల్ మీద పెట్టటంలేదు

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ —మిస్ ప్లేస్ అయివుండవచ్చు

శ్రీ ఎం లక్ష్మణస్వామి (కంకివోడు) —మేము ఇక్కడ లేకపోతే టేబుల్ మీద పెట్టారు మేము వచ్చినప్పుడు వారు వుండరు మెంబర్ వుండగానే చేతికి ఇస్తున్నారు ఒకటి ఇస్తే ఒకటి ఇవ్వటంలేదు నాకు తెలుగుది ఇచ్చారు కాని ఇంగ్లీషుది ఇవ్వలేదు

Mr Deputy Speaker —They were being placed one day in advance

సర్క్యూలేషన్ అయిన తరువాత కూడ అందలేదంటే తమరు ఇక్కడ వుండరు

శ్రీ బి పాచ్ నాగభూషణరావు —నేను ఎనిమిదిన్నర నుండి ఇక్కడ వుంటున్నాను

Mr Deputy Speaker —Not particularly, but I am speaking in general

శ్రీ బి పాచ్ నాగభూషణరావు —టేబుల్ మీద పెట్టటంలేదు చేతికి ఇస్తున్నారు

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —వర్చువల్ గా ఇవ్వటం మానుకొన్నారు టేబుల్ మీద పెడుతున్నారు

శ్రీ పి వి శివయ్య — అధ్యక్షా, ఇప్పటికీ ఇంకా ఎడ్యుకేషన్ విషయం సమూహంలో తెరవా, తెద్దామని తెప్పమీద నడుస్తున్నట్లుగా తోస్తున్నది ఎడ్యుకేషన్ లో ఇంతవరకు ఖచ్చితమైన నిర్ణయానికి రాకుండావుంది మొత్తంమీద టార్గెట్స్ పెట్టే స్వేచ్ఛకొని ఇంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టామని, ఇన్ని ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ పెట్టామని, ఇన్ స్ట్రస్ట్స్ కాలేజీలు, ఇన్ని ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు పెట్టామని ఏవో లెక్కలు చెబుతున్నారు కాని జనరల్ గా భవిష్యత్తు మాత్రం ఏవిధంగాను అవగాహన కావటంలేదు. అనుకోంటున్నాను యూనివర్సిటీ బిల్డ్ వద్దువద్దు అంటున్నప్పటికీ త్వరగా, నిరంకుశంగా రషేచేస్తూ పాసేజేశారు మళ్ళీ దానిని సవరించేమాట ఒకటి ఎనిపిస్తున్నది గ్యాయంగా చెప్పాలంటే కొరారి రిపోర్టు వచ్చేవరకూ అలాగే బాగుండేది కాని అలాకాక ఎండా వేయడం జరిగింది ఇప్పటికైనా ఆలోచించాల్సిన అవసరంవుంది యూనివర్సిటీలు ప్రత్యేకావసరాలకోసం పెట్టి ఏకాగ్ర యూనివర్సిటీలన్నీ ఒకే చట్టం కిందకు తీసుకువచ్చి యూనిఫారమ్ ఎడ్యుకేషన్ వాచ్, యూనిఫారం కరికులం, ఏర్పాటు చేస్తే వాటిలో బాధ తగ్గుతుంది కాని అలాకాక ప్లాటెన్, స్కీమ్స్, సీలబ్స్ ఈవరమైన ఎల్లాటిలో ఒకదాని తరువాత ఒకటి, ఒకదానిలో మరొకటి ఉండిపోతూ ఉంటున్న జనంమీద పారెంట్స్ పట్ల స్పష్టమవుతున్నది గవర్నమెంటు తన ఇష్టం వచ్చినట్లుగా ఏదోజా ఏగాలివేస్తే అటు అట్లాటగా మారుస్తున్నారు తప్ప ఇంతవరకు డెఫినైట్ గా మా వాలసీ ఇది అని నిర్ణయంమాత్రం జరగలేదు అందువల్ల ఆచరణలో ప్రతిచోటకూడా మాస్టర్లు, పీల్లలు, తల్లితండ్రులు అందరూకూడా ఈ తాక్సిట్లోనడి బాధపడుతున్నారనే సంగతి ప్రభుత్వము గ్రహించవలసివుంటుంది Directorate Division ఆచరణలో ఎలా వుంటుందో చూడవలసి వుంటుంది College Education ను School Education ను విడివిడిగాచేసి వేర్వేరు Directorates ను పెట్టాలని నివారకు ఏదో ఒకచోట ఈ High Schools ను కాలేజీలకు జతచేసి Higher Education Directorate లో కలుపక తప్పిందికాదు ఎందువల్లనంటే ఈ Training Schools, Training Colleges అనే ఎన్ను వచ్చినప్పుడు ఈ High Schools ను కొన్నిటిని Higher Education Directorate ద్వారా జరుపవలసి వుంటుంది University కి ప్రభుత్వము ప్రతి సంవత్సరము యింత అని recurring grants ఇస్తారు ఈలోపల plan ప్రకారం యూనివర్సిటీ కొత్త కొత్త సంస్థలు, స్కూలులు take up చేస్తూ Central Government బాధ్యత కింద ప్రారంభము అవుతాయి కొన్నిటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఏండ్లవరకు ఖర్చు భరిస్తూ ఆ తరువాత యిక్కడి ప్రభుత్వము, యూనివర్సిటీ భరించవలసి వుంటుందని చెబుతుంది ఆ పద్ధతిలో చూచి నట్లయితే ఈ సంవత్సరము ఉన్నాయో యూనివర్సిటీకి 62 లక్షలు, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి 15 లక్షలు చూపించారు తరువాతి యూనివర్సిటీకి 10 లక్షలు ఏదో చూపించారు ఉన్నాయో యూనివర్సిటీకి 62 లక్షలే కాకుండా ఇంకా commit యొగప్పటికి అదనంగా 39 లక్షలవరకు అవసరమంటుంది ఈ 66-67 న సంవత్సరమునుండి Central Government నుండి వాటికి ఏవిధమైన డబ్బురాదినీ, 66-67 నుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరించేటటువంటి condition మీద ఇన్నీ గడుసలడుతున్నాయిని వాకు తెలియవచ్చింది కాని Budget allocation లో 62 లక్షలు మాత్రము చూపించడం

జరిగింది రాష్ట్ర గవర్నమెంటు commit అయిన ఆ expenditure లోని ఏమి ఇంచులోలేదు సహజంగా you find out your own resources అని యూనివర్సిటీమీద పడవేసుకొని ఎరుపొంది ఆ Institutions చదువడానికీ ఇప్పుడు pay scales నుంచి, అంప్లాయిమెంట్, వాటిని సంబంధించిన అగ్రాన expenditure నుంచి cut చేసుకోవడమో లేకనోలే Students fees పెక్కుని చేయడమో ఇలాంటి resources పెంచుకోవలసివస్తుంది దీనివల్ల చాలా యుద్ధానికి గురైంది ఇందుకే ఉన్నానియూ యూనివర్సిటీకే కాదు అన్ని యూనివర్సిటీకీ సంబంధించిన figures ను దగ్గరల్లా లేకుండా యూనివర్సిటీకి లోటు పెట్టటం prepare చేశారు ఎన్నో చాలా చాలా అంతమైన బాధ ఉంది తీరుతుంది ఇక్కడ Finance Secretary గారి ఎక్కడ Budget prepare చేశారో అయిన దానికి Treasurer ఇక్కడ Budget అయినా prepare చేశారు మరి ఇక్కడ ఎక్కడికి వచ్చిన తేడాకు వారణము ఏమిటి? గవర్నమెంటుగా, Cabinet గా interfere అయింది అది అడుగుతున్నాను

ఇక స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ సంగతి కొత్తగా 12 years course introduce చేస్తున్నారు ఈ కోర్సులో upper Primary 7 ఏండ్లు, Secondary 7,8, 9,10, మూడు ఏండ్లు, ఆ తరువాత Higher Secondary రెండు ఏండ్లు ఈ కోర్సులో 7వ చర్యము 7వ class లో Public Examination జరుగని ప్రకటనచేశారు అందువల్లనే 1966 ఏప్రిల్ 15కి దీనిని ప్రవేశపెట్టాలని చెప్పారు అది 7వ తర 12, 13 ఏండ్లు ఎయిస్సు, సిల్లలు వుంటాయి వారికి Public Examination అంటే ఎదురుంటుంది ఇప్పటికే S S L C Examination చేతున్నాం కాదో chance వ్యవహారంగా వుందని, ఇది చాలా బాధగా వుందని feel అవుతున్నాను అలాంటి ఏదైనా అంతకుండా ఏమీ అవుతుందో చివర వచ్చిన పద్ధతి పెట్టడమువల్ల వారు సరితరు నుండో examination-minded అయిపోవడము జరుగుతుంది అందు ఇప్పుటి education system లో అంతా examination-minded అయిపోయినవంగల మీకు తెలియనిదికాదు School ప్రారంభము అయిన దగ్గరనుండి Prescribed Text-Books ఎవరూ చదువడములేదు Guides నొచ్చిన అధ్యాపకులు మాస్టర్లు కూడా guides చేతపట్టుకుని schools కు పోతున్నారు పరీక్షలో ఎలా వ్రాయాలనే దీనిమీదనే వెంటబడినంత అలోచించడం జరుగుతోంది Teachers కూడా original గా study చేసే ఆ subjects గురించి చెప్పడంలేదు మాస్టర్లు చెప్పక పోతే పిల్లల యిటు పెట్టే నేరేమిటి? ఈ రకమైన పద్ధతులవల్ల education standard తగ్గిపోయే అవకాశం వుంది, సిల్లకాయల మనోవికాసానికి అడ్డంకు అవుతుంది ఈ రకమైన విద్య విధానంవల్ల చాలా నష్టాలు వస్తాయి అందువల్ల 7వ తరగతి సామాన్య లకు common examination అనవసరం పైదరాజాగారునుండో, ఎంతోమంది నుండో ఎక్కడ నుండో papers వస్తాయి చదువు చెప్పినటువంటి ఎంబిల్లకు పిల్లలకు వినిపించిన సందర్భము

అందుకను ఆ attachment పోస్టునుతో కుర్రాడు ప్రాథమిక విద్యను అభ్యసించుచున్నాడని
తయారై examination అ ప్రాథమికముగా ఉండేది. పరీక్ష తర్వాత
ఫుంటాడు కాబట్టి 7th Class లో Public examination పరీక్షయే
మంటున్నాడు. Practical aspect లో చూచినా, ఈ సంవత్సరమునుండి 15వేల
పెట్టడమనేది చాలా అధికముగా ఉంటుందని మొదటే అంచనా వేసి
అందువలన జనరివరకు మూల 7వ అరగతి పుస్తకాలు అన్ని అందాలి. Non-Details
supply కొని schools ఇంకా ఇన్స్టిట్యూట్లు చూసి పరీక్షలు అనేక
చోట్ల ఇంకా ఉన్నాయి. పాఠాలు పూర్తి చేయలేదు. స్కూల్ లో ఎక్కడో పరీక్షలు ఉన్నా
పూర్తి చేసుకోవచ్చుకుంటున్నారని మనసుగా పాఠాలు చెప్పడము, examinations
నెలముందు వాటిని revise చేయడము, యిలాంటి మనము ఎరిగిన విషయము

అటువంటిదేమోలేకుండా కార్పొరేషన్, కన్వెంట్స్ ఏప్రిల్ వరకూ పాఠాలు చెబుతూనే వుంటారు
వాళ్ళు చెప్పేది ఏమిటో పిల్లలు నేర్చుకునేది ఏమిటో తెలియదు. అందువల్ల, ఇటువంటి బాధలు అన్ని
ఈ సంవత్సరమే ఉన్నాయి కనుక, ఈ సంవత్సరానికి ఇదిలేకుండా చేసి వచ్చే సంవత్సరంనుంచి దానియొక్క
మంచి చెడులు, బాగాదులు అందులోను పెకండరీ ఎడ్యుకేషనుకు సంబంధించి ఎంక్వైరీ జరుగుతున్నది.
ఆ కమిషను రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత దీనిగురించి పునరాలోచించడం మంచిదని చెబుతున్నాను.
తరువాత ఇంగ్లీషును గురించిన విషయం ఒకటి ఉంది. ఇటీవల ఈ ఇంగ్లీషును గురించిన అభిమానం
చాలా ఎక్కువ అయిపోయింది. అందులోను ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్స్టిట్యూషన్సులో ఇది మరి ఎక్కువ
అయిపోయింది. పిల్లలకు వాళ్ళ మాతృభాషలో చదువుచేస్తే విషయంలోపున్న శ్రద్ధ కన్నా ఇంగ్లీషు
నేర్పడం ఎట్లాగా అన్న విషయంలో శ్రద్ధ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. మూడవ తరగతికి ఇంగ్లీషు
కంపల్సరీ చేశారు. పిల్లలకు తెలుగు అక్షరాలే సరిగా తెలియని స్థితిలో ఇంగ్లీషు కంపల్సరీ చేయడమే
గాకుండా ఇదవరకు ఎప్పుడూ లేనంతటి హయ్యర్ స్టెండర్డ్ పుస్తకాలు నిర్ణయించడంకూ జరుగుతోంది.
అందువల్ల ఓపింగ్ సరిగ్గా వుండడంకోసం కొంత అడుగు పు కార్యక్రమం పెట్టుకోవలసి వచ్చింది.
గవర్నమెంటుకూడ యింగ్లీషు పబ్లిక్ స్కూల్సునే బాగా అభిమానిస్తున్నట్లు కనబడుతోంది. ఈ ఇంగ్లీషు
మీడియం పబ్లిక్ స్కూల్సు మన విద్యావిధానానికి వ్యతిరేకమైన దృక్పథం యిది. ఇంగ్లీషులో పార్యాయం
బోధించేదానికి ఒక ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమం, ప్రత్యేకమైన పద్ధతి జరుగుతున్నది. ఈ బడులలో
పోయేవాళ్ళకూడా పెద్ద అంతస్తు కలిగినవారి పిల్లలే కావడం, సామాన్య పిల్లలతో సంబంధంలేని
పద్ధతిలోవారు అరిస్టోక్రటిక్ క్లాసుగా తయారయేదానికి ఉపయోగపడే ధోరణి బాగా కనిపిస్తున్నది.
పైద్రాబాదు దగ్గరలోపున్న ఒక పబ్లిక్ స్కూలులో మంత్రం పిల్లలూ, పెద్ద పెద్ద ధనికుల
పిల్లలూ మాత్రమే వుంటున్నారని ఇక్కడ కొంతమంది చెప్పినారు. వాళ్ళకు ఏమీ చదువు చెబుతున్నారో
ఏమో తెలియదు కాని వారి యొక్క అరిస్టోక్రటిక్ మెంటాలిటీ మాత్రం బాగా పెరగడానికి అవకాశం
ఇస్తున్నారు. అక్కడ చదువుకునే పిల్లలు మాస్టర్లను కూడా లెక్కచేయని నిర్లక్ష్యధోరణిని ప్రదర్శిస్తున్నారు.
కొంతమందిని ప్రజలనుంచి వేరుచేసి ఒక ప్రత్యేకమైన క్లాసును సృష్టించడానికి ICS, IAS,
ఇంకా పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగస్తులు ఏవిధంగావైతే ప్రజలతో సంబంధంలేకుండా వుంటూ విడిగా
అలోచనలుచేస్తారో, అదేవిధంగా అదేపద్ధతి కేడరును తయారుచేయడానికి పునాదులు వేయడం
మంచిదికాదని, అందువల్ల ఇటువంటి పబ్లిక్ స్కూల్సును ప్రోత్సహించరాదని మనవిస్తున్నాను.

ఇకపోతే మీడియం ఆఫ్ ఇన్స్ట్రక్షన్సు గురించి పోయినసారి యూనివర్సిటీ బిల్లులను ప్రవేశ పెడుతూ మీడియం ఆఫ్ ఇన్స్ట్రక్షన్సు గురించి మేము ఏమిచేయదలచుకున్నా యూనివర్సిటీవాళ్లు అడ్డు అగులుతున్నారని చెప్పారు మీరు మనస్ఫూర్తిగా చేయదలచుకున్నాడు యూనివర్సిటీ వాళ్లు అడ్డు పెట్టినాకూడా ఆ అడ్డంకాని లెక్కచేయకుండా చేపిస్తుండేవారు యూనివర్సిటీవాళ్లు తమ ప్రత్యేకతకు భంగం వాటిల్లుతున్నదని ఎంత చెప్పినా వినకుండా మీరు ఏవిధంగానైతే కఠినంగా చట్టం చేసినారో అదేవిధంగా మీడియం ఆఫ్ ఇన్స్ట్రక్షన్సు తెలుగులో పెట్టాలని మీరు మనస్ఫూర్తిగా కోరినట్లయితే అది తప్పకుండా పూర్వపు చట్టంలోనే వుండి వుండేది అసలు మీరు యూనివర్సిటీ చట్టాన్ని ఆమెండు చేసివచ్చడే “Instructions shall be carried in Telugu అని మీరు పెట్టివుంటే అది తప్పక జరిగి తీరేది డిపెక్టివ్గానే ప్రారంభం అయినప్పటికీ, ఈపాటికి ఫెర్ ఫెక్ట్ అయి చక్కగా జరుగుతూవుండేది అసలు మీరాధోరణితోలేరు యూనివర్సిటీ లెవెలువరకూ అన్ని విషయాలను తెలుగులోనే బోధించే ఏర్పాటు మీరు ఏనాడో వేసివుండవలసింది స్వరాజ్యం వచ్చిన మరునాడే ఆవనిని చేసి వుండాలింది అలాచేసివుంటే ఈపాటికి భాష ఎంతో అభివృద్ధి చెంది వుండేది ఇటు పరిపాలనలోనూ అటు చదువులలోనూకూడా మీరు మాతృభాషను ప్రవేశపెట్టలేదు ఇప్పటికైనా ఆ ననిని మీరు వెంటనే చేయాలని చెబుతున్నాను

స్కూలు టీచర్లకు సంబంధించినది మరొక ముఖ్యమైన విషయం మీరు వాళ్లకు ఎన్ని ఆదేశాలిచ్చినా, ఎన్ని ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఏర్పాటుచేసినా ఈమధ్య మీరు కొత్త ఏర్పాటు ఒకటి చేశారు సమితులలోనూ, పరిషత్తులలోనువుండే ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసర్లును, ఎక్సైజన్లను ఆఫీసర్లునూ కేవలం అడ్మినిస్ట్రేటివ్ పర్సన్లుకు పరిమితంచేసి, నిడిగా ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఆఫీసర్లును వేశారు దానివల్ల సమితుల్లోవుండే ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసర్లు ఎడ్యుకేషనుతో సంబంధంలేకుండా, స్కూళ్లతో ఏమీ సంబంధంలేకుండా కేవలం టీచర్లు పేబిల్లు అవీ వెరిఫై చేసి, శాంక్షనుకోసం బి డి ఓ గారి సంతకానికి సంపించడం తప్ప ఇంకేమీ పనిలేదు ఒక ఎల్ డి సీ యో, యు డి సీ యో చేసేవనికి ఒక టెక్నికల్ మేన్ ఏ మీరు అక్కడ పెట్టారు ఉన్నటువంటి ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసర్లు 30 స్కూళ్లు, 60 స్కూళ్లు, 90 స్కూళ్లు తనిఖీ చేయడానికి టైములేక అవస్థపడుతున్న విషయం మేము ప్రత్యక్షంగా చూశాం ఇంత ఓవర్ బర్డెన్డ్ ఫీల్డ్ వాళ్లకు అప్పజెప్పేసరికి పూర్వంలాగా ఇప్పుడుకూడా Empty inspections మూతమే జరుగుతున్నాయనె విషయంకూడా మీరంతా గ్రహించాలి మిగతా గవర్నమెంటు ఉద్యోగుల లాగే టీచర్లుకూడా తమ జీత, భత్యాల పెరుగుదలకోసం ఆందోళన చేస్తున్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే వాళ్ల బేసిక్ వేజు వెరిఫై చేయాలనీ, డి ఏ కూడా జీవన వ్యయసూచితోపాటు మించమనీ ఆందోళన చేస్తున్నారు దీనియొక్క మంచిచెడ్డలూ, బాగాగులు మేము బాగా ఆలోచించాము, వాళ్లంటే మీకు సానుభూతివుంది అని చెబుతూవచ్చారు ఉద్యోగులు అడుగుతున్నది 6 శాతం కోట్లు రూపాయలు “4 కోట్ల విల్లరవరకూ మేము వెళ్లినాము” అని మీరు చెబుతున్నారు ఇంక వుండే తేడా అల్లా 2 కోట్లు మూతమే ఈరెండుకోట్లకోసం మీరు వాళ్లతో తగువుపడడం సమంజసంకాదు ప్రత్యామ్నాయంగా వీదో స్కూలు పెడతామని అంటున్నారు ఆస్కీమును మీరు సక్రమంగా నడిపి, వాళ్లకు కావలసిన గింజా, గుడ్డా సెట్లై చేయగలరా? ఇంతవరకూ మీరు చేపట్టిన స్కీములను Informal Rationing లాంటి వాటిని సక్రమంగా నిర్వహించగలస్థితిలో మీరు వున్నారా? ఒకవేళ అటువంటి పద్ధతిలో మీరు చేయాలని అనుకుంటే దానికి ఎంతో పెద్ద ఏర్పాట్లు కావలసి

వస్తాయికదా? ఎంతో సిబ్బంది చేరే వాటిని వస్తుంది, వేరేవారు ఎంతో అవుతుంది. ఈరకమైన బాధలు మేము ఎంతో అనుభవించినాము. వారిని మోల్కొని, ప్రజలకు sidetrack చేయడం, మీకు వున్నట్లుగా ఉండ, అదే ఇస్తాం అని ఒక ఫర్ సెమాలు వాళ్లకుచెప్పి hoodwink చేయడానికి తప్ప మరొకటికూ మీరు అట్లా చేయడంవల్ల ఇచ్చి ఎంత ఎక్కువ అవుతుంది అందుచేత straight గా వాళ్ల అడిగిన కరువుభత్యం ఇచ్చేసి Educational field లో Masters తీర్చిన ఆదుర్దాతో స్కూల్ టుటోరో ఏర్పాటు చేయాలని నేను కోర తున్నాను. ఈనడకతి ఎప్పుడైతే అనుసరించారో, పిసిగొట్టిగ రాయబారాలు సాగిస్తూ, వారిని ఇంకా అవస్థలోకి నెడతారో, లాంటి సరిష్టతులతో ఉపాధ్యాయులు నిశ్చింత స్కూల్స్ కు పోయి కూర్చోవడం వేగం చెప్పడం జరుగుదు. Education nationalise చేశారు. Text-Books nationalise చేశారు. సంపీఠికాదా చేస్తోమన్నారు స్కూలు open చేసివ్వటమిండి ఈరోజువరకు ప్రస్తావన అందించ లేకపోయింది ప్రభుత్వం ఒకవేళ అందించినా, ఎందులోవున్న దానిని సరిచి పుస్తకం చేప్పే ఓర్పు పోతున్నది ఉపాధ్యాయులకు. Text-Books nationalise చేసి print చేయిస్తున్నారు. Committee ఏర్పాటు చేశామన్నారు వారు Press చేసినవాటిని print చేయించి సంపీఠికేస్తున్నారు ఎవరు చదువుతున్నది, ఎవరు certify చేస్తున్నది, అచ్చువేయించేది ఎవరో అర్థంకావడంలేదు. రెండు, మూడు రోజులక్రితం 7వ తరగతి పుస్తకమును గురించి ఒకవ్యాసం వచ్చింది 7వ తరగతి పాఠ్యపుస్తకం కొన్ని లోపాల పరిశీలన అని వుంది అనుభవజ్ఞులైనవారు ఏలా వ్రాశారో, కమిటీవారు ఏలా certify చేసి print చేయించి సంపీఠికేశారో, నాకు అర్థం కావడంలేదు వారికి దుర్గాపూర్, ఢిలాయి ఎక్కడవుందీ తెలియకూ పుస్తకాలలో వ్రాసినది ఒకటి, ప్రక్కనవున్న map లో మరొకచోట గుర్తించడం జరిగింది ఇది నిజమోకాదో తెలుసుకోవాలి తప్పకా వృత్తాల గుర్తింపు గురించి చదువుతున్నాను బీహార్ లోవున్న దానివ్రాసి, map లో బెంగాల్ గుర్తించడం జరిగింది 62 వ పేజీలో చిత్రరంజన్ రైలు ఇంజనుల కర్మాగారం పశ్చిమ బెంగాల్ కు బర్దూన్ జిల్లాలో అసన్ సోల్ కు 21 K M దూరంలో అసన్ సోల్ రైలుమార్గంలోవున్నదని వ్రాశారు Map లో బీహారు రాష్ట్రంలో గుర్తించారు అసన్ సోలుకు తాతానగర్ రైలుమార్గంలో చిత్రరంజన్ పుస్తకనడం బద్ధితప్ప వ్రాసినట్లుగా 58 Page లో గుర్తించలేకపోయారు 56 వ పేజీ ప్రకారం ఇది బీహారు మధ్యలోకి వు 58 పేజీ ప్రకారం చిత్రరంజన్ బీహారులోనూ, ఓర్స్ బెంగాల్ లోనూ కలవు. పర్యావరణం ప్రకారం వేరొకవిధంగాకలవు పాత సంగతి ఎలా వ్రాశారో అంటే శ్లాఘనకంపుందో, లేదో అనుకోవచ్చు ముఖ్య జాతీయ నాయకులు జాబితాలో అంగ్రధ మేధావి శ్రీ సహ్యాబి సేరా రామయ్యగారి పేరు చేర్చడం సంతోషదాయకం కాంగ్రెసు సంస్కృతి అధ్యక్షత వహించిన వారిలో వారు మొదటివారని చెప్పారు అనంతాచార్యులుగారు వున్నారు కొంత కాలం కొండావెంకటప్పయ్యగారుకూడా చేశారు ఇలాంటి తప్పులు ఇంకా చాలా వున్నాయి ఎల్లోరాలోని కైలాస్ దేవాలయం ఎత్తు 100 అడుగులు, వైశాల్యం 200 చదరపు అడుగులు, పొడవీ 4 చ మైళ్లు. ఎల్లోరానుంచి అజంతా 4 మైళ్లు ప్రస్తుతం ఉపయోగించిన పుస్తకములు పనికిరావని ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులుకలవు డెమోక్రసీని ఏర్పాటు చేసుకొన్నాం

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు — వారుకూడా democracy కావాలంటున్నారా?

శ్రీ, స్థిరమైన వెంకటేశ్వర — వారు యవ్వనపురుషుల పుస్తకాలకూడా చదువుతున్నారు అందువల్ల కొంచెం అర్థం అయ్యేందుకందరికొంటారు

శ్రీ పి. వి. శివయ్య — Democracy కావాలన్నాము ఇంకా బలపడాలనిచెప్పి సోషలిజంకి వారుకోవా అనిచెప్పి అందరం కోరినాము Democratic Socialism మాట చెప్పేము ప్రజల క్షేమం బట్టగా పెట్టుకొన్నాము Social studies పుస్తకాలలో మాత్రం ఇంకా కలుగవు Fascism పుంటే ఎంచితే Imperialism పున్నా ఎంచితే లాగా ముస్లిమ్, హిట్లర్, గాంధీ, స్టాలిన్ అందరూ మంచివారే లాగా కెఫెజీ, జాన్సన్ కూడా మంచివారే ఒక లక్ష్యం లేకుంటే పుస్తకాలను వ్రాస్తున్నారు పిల్లలకు వేర్వేదం జరుగుతున్నది మన లక్ష్యాన్ని చెరుకోవడానికి అవసరమైన లక్ష్యపిర్థి కలిగిపోకుంటే పుస్తకాలను పెట్టి పుండాలి అనేవి ఈకమిటి చెప్పడంలేదు బోధనాపద్ధతులను గురించి కొద్దిగా మనవి చేయడంకొన్నాము ఈవిషయంలో ఎవరు పుస్తకాలను చదవడంలేదు కొద్దిమంది మాత్రమే చదువుతున్నారు కేవలం notes లపై ఆధారపడి బోధన జరుగుతున్నది అచ్చు పుస్తకాలను కొనకూడదే notes కు కొరకు పోయే విధంగా పిల్లలకు train up చేస్తున్నారు ఇవి Examination Papers గురించి Point answers అనే పేరుతో కొత్తరకంగా examination papers తయారు చేస్తున్నారు పిల్లల అభిరుచి, వారి పాఠాలలో ఏమి చేర్చుకొన్నారో, ఆవిధంగా కాకుండా, జ్ఞాపకశక్తిని తెలుసుకోవాలని మెరకిట్ చేసే పద్ధతిలో సాయింట్ ఆన్సర్లు పద్ధతిలో ఇస్తున్నారు

(Mr B Sreerama Murthy in the Chair)

Fill up the blanks అని నాలుగుపేర్లు ఇక్కడ నాలుగుపేర్లు అక్కడ ఇచ్చి దానికి దీనికి అంబంధించమని ఇట్లాంటి questions papers ఇస్తున్నారు కాని పిల్లలకు చదువువచ్చిందా, లేదా, పాఠాలు బోధించుతామనా లేదా, అనోది చూడటంలేదు అంతేకాకుండా నెహ్రూ ఫ్లట్టింగ్ ఎస్కూడు, లిఫ్ మినిస్టరు ఎవరు, ఈరకమైన ప్రశ్నలతో బాధపడుతున్నారు నెహ్రూపేరు పిల్లలందరికీ తెలుసు కాని ఇక్కడ ప్రధానమంత్రి ఎవరు, బెంగాలుకు ప్రధానమంత్రి ఎవరు— అనే ప్రశ్నలకన్న కర కాన్స్టిట్యూషన్ ఏమిటి, రాజ్యాంగపద్ధతి ఏమిటి, దాని చట్టం ఏమిటి, ప్రెసిడెంటు, వైస్ ప్రెసిడెంట్— ఉంటారని, ప్రధానమంత్రి, కౌన్సిల్ ఆఫ్ మినిస్టర్లు ఉంటారని, వారు పరిపాలనచేసే విషయాలు— అట్లాంటిని బోధించమని యింటుంది పెద్దవారు, గొప్పవారు— ప్రధానమంత్రి అయితే, అవి విద్యార్థి ఎట్లాగూ నేర్చుకుంటాడు, జనరల్ నాలెడ్జ్ క్రింద సరీక్ష చేయవచ్చును కాని, విషయంమీద ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండా, వ్యక్తులమీద, చిన్నచిన్న విషయాలమీద ప్రాధాన్యత ఇచ్చి పిల్లలకు పరిష్కారం రాకుండా చేస్తున్నారని చెబుతున్నాను

Nationalisation of text-books — సంపూర్ణ విశ్వసంతో take up చేశారని చెప్పి, సమ్యక్ కు కుదరడంలేదు ప్రభుత్వంవారు ఈ text-books అప్పువేయడంలో fail అయి, సమయానికి అందించలేకపోతున్నారు Text-books లోని విషయాలను కొందరు ముందుగానే ప్రైవేటుగా కనుక్కొని గైడ్లువ్రాసి అమ్ముకొంటున్నారు ఈ text-books, educational

institutions agency ద్వారా సంపాదించే చేయకుండా వారు అడిగితే నెలల తరబడి ఒకాబిడ కేసుల **consignments** సంపాదించి, లక్షలకు, నవలకు వెలలో వారెన్ని సంపుటలైనా ఉన్నా అక్కడ రాయారైచి రాయారైచిగా పైచేలు డిలరీకు సంపాదించే వారు బ్లాక్ మార్కెట్ లో అమ్ముతున్నాయి ఇంకా **private publisher's grip** ప్రభుత్వంమీద ఉండని అనుకోక తప్పదు

ఇక, స్టూడెంట్స్ లో ఇన్ డిసిప్లినే పెరిగిందని చెప్పడం జరుగుతోంది ఇన్ డిసిప్లినే కంటే, స్టూడెంట్స్ లో **interest** ఉన్నదనే విషయం గుర్తిస్తే చాలామంది దేశంయొక్క పరిస్థితులన్నీ విద్యార్థులందరికీ ఉన్నాయి అప్పుడు పూర్వం బ్రిటిష్ వారు కూడా మనం నేషనల్ మూవ్ మెంట్ లో పాల్గొన్నప్పుడు, **irresponsible** అని, **students** లో **indiscipline** అని అన్నారు ఇప్పుడు కూడా అదే మాదిరిగా అంటున్నారు మనం స్వతంత్రం సంపాదించాము భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్య వద్దతి పరిపాలన ఏర్పాటు చేయాలని కొన్నాము సోషలిజం స్థాపించాలనే లక్ష్యం పెట్టుకున్నాం ఈ విధానంలో స్వతంత్ర భారత దేశాన్ని పునర్నిర్మాణం చేయాలనుకొన్నాం అయినప్పుడు ఇది ప్రధాన లక్ష్యాలుగా, విద్యాభివృద్ధి ఉండాలి దానిబదులు విద్యార్థుల ఎదుట మీరు ఏమి పెట్టుతున్నారు? లక్ష్యం ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, ఇక్కడోక మెడికల్ కాలేజీ పెట్టుతున్నాము వీటికి తోడు లిబరల్ కళాశాల సంబంధించి కొన్ని పెట్టారు వీటిలో విద్యార్థులు చేరుతున్నారు కాని వ్యవస్థ బయటకున్నా ఉద్యోగాలులేవు గవర్నమెంటు వ్యవస్థలందరూ ఉద్యోగం చేయడానికి పనికిరాకుండా పోతున్నారు అలాంటప్పుడు మన ఆంధ్రదేశం యొక్క డెవలప్ మెంట్ కు అనుగుణంగా, దేశభివృద్ధికి తోడ్పడే విద్యావిధానం ఉండాలి విద్యావిధానం మార్చేందర్యంతోనా, ఇంప్లెమెంట్ చేసే విధానంతోనా, చదువుకునేవారిని, చదువు చేపేవారిని, ఇద్దరినీ ఎలానెట్ చేసే ఆరోహిస్తున్నారు **National aspirations** కు అనుగుణ్యమైన విద్యావ్యవస్థ ప్రవేశపెట్టుకుంటే జాతీయ భావాల, జాతీయ యాభివృద్ధి, ప్రజాసేవ, నాటిక సంబంధించిన భావాలు లభిస్తున్నాయి చేయకుండా వెనకబడిన పద్ధతిలో తయారుచేస్తున్నారని అందు వల్ల మీ విద్యవద్దం లేట్, తెరవాప, తెప్ప, లేకుండా నడుస్తోందని అనుకుంటున్నాము మీరు చేసిన **achievement** ను **degrade** చేయడంకాదు గాని దారి, దొంగతనం నడుస్తున్నామని అనుకుంటున్నాము

Sri P. Anthony Reddy (Anantapur) —Mr Speaker, Sir, after hearing Mr Sivayya one gets the impression that everything is very bad in the Andhra Pradesh Education Department I think that is too much of an exaggeration Certain things he was not able to understand—the real implications of the educational pattern of any country The progress in the world is very rapid and any system of education in any country must keep up with the progress of the world Unless our educational pattern and our syllabi are revised periodically in order to keep up with the rapid progress in the world, I think our education will be behind, our civilisation will be behind and in every aspect of life we shall be far behind the modern advanced State Therefore, we must periodically revise our pattern of education and revise our syllabi and periodically we must issue new text-books Unless this is done our progress will be retarded.

Secondly, Mr Sivayya missed one point. He must know that any training college or training school cannot function without a model school. If we have a training college we must have a model high school or a higher secondary school attached. Therefore, a training college and a model high school are one unit. Similarly, a training school and a model elementary school are one unit. We cannot have a Training college without a model high school or a training school without an elementary school attached.

With one thing I agree. Mr Sivayya was strongly opposed to the use of guides. It is very unfortunate that in our country some guides are being followed even by intelligent teachers. I think Government must find out ways and means by which they can ban the publication of these guides, and in that way they can do a lot for raising the standards in our country.

About student indiscipline, to a great extent we have to blame ourselves—all political parties. As far as my experience goes, I have found in many cases that ultimately it is some political party or other—I am not mentioning any particular one—which wants to exploit the students for its own advantage. One of the main reasons for student indiscipline is interference of political parties. If all political parties come to an understanding that they will not utilise students for their own political purpose, to a great extent we would have taken the first step to maintain discipline among students.

Mr Sivayya was highly critical of public schools. But, what is a public school? According to me, a public school is one wherein boys and teachers are kept in a particular campus and the boys are given all-round education. At present we have a number of high schools where the boy stays only for 5 hours in a day and the other 19 hours he spends in the house or outside. In such schools a boy cannot be given an all-round education. With this object in view public schools have been started. Of course, the fees levied may be very high in some schools, but some people can start public schools which can be within the reach of the middle class or a poor man and give them a type of all-round education. If some of the people can take up these schools, I think we shall be doing a great service to the country.

Coming to the actual budget, I am happy to note that the physical targets of the third plan have been reached and some of them have been exceeded. But unfortunately, Sir, along with physical expansion, qualitative expansion has not been kept up. However, in the fourth plan certain provision has been made for the qualitative expansion of our schools and colleges. For instance, there is a provision for science equipment in the high schools and even in elementary schools. This has to be praised. Similarly, there is also provision for equipping laboratories. This also has to be commended. If this qualitative expansion is made more progressive, I think our standards to a very great extent can be improved and in due course we may be able to compete with some of the advanced nations like Germany, U S S R, Japan and so on. Therefore, I request the Minister to provide in the fourth plan

for some more funds for qualitative expansion. If need be, for one or two years, we may even stop physical expansion and equip our schools and colleges with those funds for qualitative expansion. Therefore, I request the Minister to consider this aspect and see if we can equip our schools by stopping quantitative expansion for the present.

Coming to our new pattern of education, I am of the view that an integrated syllabus is very good and the standards have been raised to a great extent. The latest move of the D P I to have a common examination at the 7th class level is very commendable. My only plea is, though we must have a method by which we can standardise our education at certain levels, I fear that to start a common examination from this year may be a bit early, because the upper primary schools in the State are not having fully qualified staff in them. According to the sanctioned scales, every upper primary school must have a graduate-trained teacher, but not even 10% of them have got graduate trained teachers, every school must have a Hindi Pandit but not even 5% are having them, and every school must have a well-qualified Telugu teacher and even they are not there in all schools. When there is such disparity between one school and the other, is it feasible to have a common examination this year? The plea that we must have a method by which we can make the teachers cover the syllabus is all right and the common examination may serve the purpose, but the results, I feel, may be very damaging. Therefore, I request the Department to see whether some method can be evolved by which the results of the examination are not very damaging. From next year there is need for common examination and there is then enough of time for all teachers to follow it and then there will be no scope to criticise the teachers later on.

About secondary education, the expansion has been very good, but as I said earlier, here too the qualitative expansion is not upto the mark. Government have to be congratulated for reorganising the inspectorate in the State especially in the Samithi level where they have got an independent Inspector of Schools and there is another Inspector who is fully in charge of administration. Here I would like the Minister to consider whether he too should not be relieved for actual education work and his work as administrator at the Samithi level could be taken over by the S E O. At present, the Social Education Organiser who is better paid with less qualifications has very little responsibility. Why not make him responsible for administrative work and relieve the Extension Officer (Education) for inspection work and toning up the work of elementary teachers? If this is done, our standards at the elementary school level can be raised and there would be two officers wholly to inspect the schools, guide the teachers and see that our standards are raised in the village elementary schools.

With regard to the Inspectorate of secondary education, the system is quite good, but here too they have not implemented it fully. When we wanted the inspectorate to be separated from administrative work, our idea was that for each district there should be a subject inspector. You cannot expect a Social Studies Inspector who has specialised in Social Studies to inspect a Mathematics or Science class, nor a

Mathematics man to inspect a Social Studies or Science class. Our idea is that for each district there should be one Science Inspector, one Mathematics Inspector and one Social Studies and Humanities Inspector. Unless we have that system the inspectorate cannot guide our teachers in the schools. It often happens that a Social Studies man has to inspect a Mathematics class and whatever he says is not relished by the Mathematics teacher because he is an expert in that subject while the Inspector is not. Therefore, our Inspectorate is not able to do full justice in guiding the various teachers in the schools.

Coming to multi-purpose schools, here I feel there is a lot of wastage. I quote an instance. In Anantapur where we have a well-equipped multi-purpose school, last year or the year before that, the RDPI who inspected the School informed the Department that costly engineering equipment was lying idle and getting rusted, but nobody took cognizance of it. After spending thousands of rupees if such costly machinery is not used, what is the purpose? The main reason for this is the Department has been posting Headmasters who have very little interest in the subjects. I would request the Minister to see that wherever there are multi-purpose schools energetic and dynamic persons are posted as Headmasters and then I am sure you will be doing something useful. Otherwise lot of wastage will be there. That is the reason why in the Anantapur Multi-purpose school the results of the Engineering Section are really woeful.

In the fourth plan, provision for the Universities is very meagre. For three Universities, an amount of Rs. 10 lakhs has been provided. I do not know how with this meagre provision the Universities can start new courses or even raise the standard of the existing courses. I feel that Government should raise this provision to at least Rs. 50 lakhs.

About physical education, Sir, this is one of the Departments which is receiving step-motherly treatment at every stage—at the stage of the DPI, DPH, DHE and DMS. We have Physical Education Teachers in all colleges both professional and general. But what is it that the Physical Education Teachers are doing? At least in the general colleges i.e., Arts College some work is being done, but in the engineering and medical colleges, the physical education teachers are not cared for by the authorities. Physical education is something which must help the student to do his studies better. We want physical education in all schools and colleges in order to make the student physically fit to pursue his mental avocations. Physical education is supplementary to general education. If this aspect is not emphasised even if we have physical education teachers in all schools and colleges, it will be a failure. Another thing is—recently our Government is mixing up physical education with National Fitness Corps. They are two different things. National Fitness Corps may form part of physical education but physical education cannot be a part of National Fitness Corps. Here again they are sending up for training in this National Fitness Corps teachers who are unconcerned with physical education. This will lead only to more complications in schools and colleges especially in schools where the time is limited and there will be clashes between physical education teacher and teachers who are trained only in National Fitness Corps.

Therefore I would suggest to the Government that whenever you send for training in National Fitness Corps you send only a physical education teacher or Director of Physical Education to avoid clashes and avoid complications to the Headmasters of the schools. Otherwise there will be trouble and clashes and very often the Headmaster will not sacrifice his class work just to run or to conduct National Fitness Corps exercises. To avoid that, train up only the physical education teachers so that they can do both the activities of physical education and National Fitness Corps activities at some time or other. Unless this is done I think this National Fitness Corps will definitely suffer and physical education also will suffer.

Now, Sir, speaking about the College of Physical Education, it is in a very bad locality, but still the space seems to be quite all right, recently I visited it, there is a lot of space towards the south which can be easily acquired and again the site is so angulated. Unless it is levelled up it will not be of much use. The Physical Education College has no model school. There is no doubt a private school which is being utilised as model school for physical education college. Why not the Government acquire or request the private body to hand it over to the college so that they can do much better work and utilise it properly. Secondly, Sir, training in physical education is a work which begins at about 5-30 in the morning and ends at 6-30 or 7 in the evening and most of the lecturers should be there. They must come to the field at 5-30 a.m. and go for lunch and then go home only after 7-30 p.m. or so. To make the teachers come all the way from different places will be rather taxing for the teacher. Therefore I suggest to the Government to have a comprehensive scheme by which every lecturer in the college of physical education gets accommodation in the campus of the physical education college and the hostel accommodation there is very inadequate. Out of 200, only 60 students are being accommodated. Most of the boys have to live outside and eat their meal somewhere in some corner of the city. This is not in keeping with their actual work. Therefore at least let the Government make some temporary arrangements so that next year all the trainees may be given some accommodation and thus their education may be more proper.

I have to congratulate the Government that they are thinking of opening two more schools of physical education for training physical education teachers. It is absolutely necessary. Every upper primary school must be staffed with a physical education teacher. Already if I remember right, there are 1200 upper primary schools. During the course of next year the Government wants to raise 400 more elementary schools into upper primary schools. Now we will have roughly 1600 upper primary schools which require 1500 physical education teachers. How are you going to supply? Unless you start two schools immediately, you cannot cope up with the work. Even if you start two schools to take 100 in each, until 8 to 9 years you will not be able to satisfy the needs of the upper primary schools for physical education teachers. Here, Sir, another suggestion I would like to make to the Government is—now that physical education is getting importance, now that physical education should be given impetus in all the colleges—both professional and general, why not the Government think of having

an Advisor of Physical Education at the state level? Now nobody is looking after physical education in professional colleges and the Directors of Professional colleges cannot supervise physical education and the principals are not interested in physical education. They are more interested in their academic line, but not in physical education. I am sure competent people will be available for appointment as Adviser of Physical Education in the State and it will in a great way help to have some sort of co-ordination for developing physical education activities at all levels both at school and college—both professional and arts—and even they will be of help for the various sports activities in the State.

Last, but not least, about the library movement—it is a great success in our State. According to the latest Library Act we made a provision that Library Department should have a Director of its own. But this provision is implemented in its violation only and recently I think on 29-12-65 the State Library Committee seems to have unanimously passed a resolution that there will be a Director of Libraries. I am sure the Minister who presided over the Library Committee will see that it is implemented during the course of this year and that way give impetus for the development of library movement in the State.

Lastly, I am very happy to note that a lot of encouragement is given in the State for cultural affairs and especially for historical archaeology. Till recently historical archaeology has been mostly the work of the Government of India. Now under the direction of our Minister, Sri M. R. Apparao this aspect is given some sort of encouragement and I am sure in the course of the 4th Plan, all our historic monuments would be exhausted and excavations will be made and in that way our history will be made rich by new discoveries.

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి — అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఎంత అయితే విద్యను ఎక్కువ చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నదో అంత ఎనియో దేశంలో పెరుగుతున్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దేశంలో నిరక్షరాస్యుల సంఖ్య ఈనాడు ఉన్నంత భారతదేశం పుట్టిన నాటినుంచి, ఏనాడుకూడా మనదేశంలో ఇంతమంది నడుపురాని వాళ్ళులేరు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం ఎంతమంది అయితే పుడుతున్నారో అంతమందిలో 50 మందికి మాత్రమే విద్యా అవకాశాలు ఉన్నాయి. వాళ్ళు మాత్రమే Schools కు పోతున్నారు. తక్కినవాళ్ళు పోవడంలేదు. ప్రతి సంవత్సరం Fifty per cent of the persons born are deprived of education అందు చేత మనదేశంలో 20 కోట్లమంది 30 కోట్లమంది విద్యరానివాళ్ళు ఉన్నారు అని మనం తెలుసుకోవలసి యుంటుంది. అదే క్రమంలో మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకూడా విద్యరానివాళ్ళు ఉన్నారు. గ్రామాల్లో elementary education ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. రెండు సంవత్సరాలు, మూడు సంవత్సరాలు, నాలుగు సంవత్సరాలు చదువుకున్నాక అక్కడనుంచి secondary విద్యకు బోయేటపుడు (డా. అప్పట్లో) ఎన్ని ఉన్నాయో చూడండి. (డా. అప్పట్లో) చాలా అవరిమితంగా ఉన్నాయి. సాధారణంగా గ్రామాల్లో చదువుకున్నవారు secondary విద్యకు పోనివాళ్ళే. ఉన్నాడే, అటువంటివ్వుడు ఈ 4 సంవత్సరాలలో వాళ్ళకు ఎంతో ధనం ఖర్చుపెట్టి చదివించినాక

వాళ్ళకు refresher course లేదు 4 సంవత్సరాలు చదువుకొని వచ్చే 4 సంవత్సరాలలో చదువుకోవడానికి అందరినీ అనుమతిస్తారు వాళ్ళకూడా నిరక్షరాస్యులుగా తయారు అవుతున్నారు అందుకోసం ప్రభుత్వం దగ్గర ఏమైన పథకం ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను చదువుకోవడానికి వాడు విద్య మరచిపోకుండా ఉండడంకోసం రైబరీలు స్టాడం చేస్తున్నాను అంటున్నారు రైబరీలు ఎక్కడ ఉన్నాయి పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలో పెద్ద పెద్ద గ్రామాలలో ఉన్నాయి అని ఎక్కడెక్కడి school ఉన్నదో లక్కడ library లేదనేది గుర్తించుకోవాలి అటువంటి స్థానాలు ప్రభుత్వం చేసిన శ్రమ అంతా వృథా అవుతున్నది చదువుకున్నవాళ్ళు అని ప్రాచుర్యం కూడా ఈ సంఖ్యకు ఎక్కువ సంఖ్య నిరక్షరాస్యులది ఉన్నది ప్రభుత్వం దానిని గమనించాలి అందుచేత ప్రభుత్వం నిరక్షరాస్యులను ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేస్తున్నదా అని అనుమానంకూడా కలుగుతున్నది

Compulsory Education చట్టరీత్యా రాజ్యాంగరీత్యా ఉన్నది, కాని దానిని అమలుపరచడం ఏ ప్రదేశంలోకూడా జరగడంలేదు దానికి కారణాలు యివి అని మంత్రిగారు వారి ఉన్నానంతో చెప్పినారు **Economic factors** ఉన్నాయి అని ఏదైతే రాజ్యాంగంలో పొందుపరచిన విబంధన ఉన్నదో దానిని ఉల్లంఘించినప్పుడు దానికి **economic factors** ఉన్నాయి ఆ **economic factors** కు ఎవరు కారకులు అని అడుగుతున్నాను **Economic factors** కు కూడా ప్రభుత్వమే కారకులు వారుకూడా దీనికి బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది

Adult education ఇది అప్పడప్పుడు ఏదో చూచినప్రాయంగా ఎక్కడనో కొంత ప్రాస్తావన ఇప్పుడు మేము కొన్ని efforts చేస్తున్నాము అంటున్నారు కాని ఇంతకన్న ఎన్నో సంవత్సరాలకు పూర్వం హరి నర్సోత్తమరావుగారు 50 ఏళ్ళముందుకే విద్య నేర్పవచ్చునని మంచి సూచన చేసినారు మంచి ప్రతిపాదన చేశారు అది ప్రభుత్వానికి జ్ఞప్తి ఉన్నదా అని నేను అడుగుతున్నాను ఉన్నట్లు ఉంటే దానిని ఎందుకు అమలు చేయడంలేదని నేను అడుగుతున్నాను ఇప్పుడు ప్రభుత్వం చేయవలసినవి రెండు

(1) Liquidation of illiteracy and spread of education and literacy దానికోసం ప్రభుత్వం గట్టిగా పూనుకోవాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను అందువలన, వీటికారకు ప్రభుత్వం గట్టిగా పూనుకోవాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను రెండవది, మన విద్యావిధానం సమగ్రమైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను మనదేశం అభివృద్ధి చెందాలంటే టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్లో, రిసీవ్ చేసుకున్న వారు ఎక్కువమంది రావాలి ఇప్పటి అంచనా ప్రకారం, 20 వేలమంది మాత్రమే డిప్లొమా (గాడ్యునీట్) ఉన్నారు, అర్జున్ యితరవాటికి సంబంధించి యూనివర్సిటీ ఎడ్యుకేషన్ పొందినవారు లక్షలమంది వున్నారు ఇది రివర్స్ కావాలి జర్మనీలోను, ఇంగ్లండులోను, 70 వర్సెంట్ టెక్నికల్ ఫీల్డుకు సంబంధించిన వారువుంటే 30 వర్సెంట్ మిగతా ఎడ్యుకేషన్కు సంబంధించినవారున్నారు ముగ్గురు డైరెక్టర్లు వున్నారు వ నవద్ద టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్కు ఒక డైరెక్టర్, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్కు ఒక డైరెక్టర్, మిగతా పాఠశాలలకు సంబంధించి ఒక డైరెక్టర్ ఈవిధంగా వున్నారు ఉన్నంతవరకు వారు సంఖ్యపై కరంగానే పనిచేస్తున్నారు ప్రభుత్వం వారికి ఇంకా ఎక్కువ పెసిలిటీస్ ఇచ్చి ఎక్కువ పనిచేయించాలని కోరుతున్నాను రెండవది, ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించి యూనివర్సిటీలో ఒక విషయం తెలుపవలసి వున్నది దురదృష్టవశాత్తూ విషయమేమంటే ఉపాధ్యాయులను

తీసుకోవచ్చు యన్ ఐ ఎస్ లో ముందే తారు కాని, వీరిని ప్రత్యేకంగా జిలాలు ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను ఎందుకంటే—యన్ ఐ ఎస్ లోను, నోలిసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ లోను, ఎక్సయిజు ఇన్ స్పెక్టర్స్ లోను వీరిని కలెక్షడర్ వా ఆఫీసులకు విధంగా కలెక్షంవలన వారికి అవకాశం, అన్యాయం చేసినవారవుతారు. సతి ఒక్కరికీ తెలుసు, ఈ రంగములో చాలా ఆనెస్టిగల పర్సన్స్ వున్నారు వారిని ప్రత్యేకంగా ట్రీట్ చేసి వేరే విధంగా వారికి ఉపాధి కల్పించమన ఆదేశమున్నది చాలామంది వారిపై దయవుస్తున్నా, వారిపై ప్రత్యేకంగా పరిశీలన పుంజారు But unfortunately they are very low-paid persons in the country and they must be encouraged, then alone we will have good foundation for our education in future

Sri A. Dasavatharam (Boddam)—Mr Speaker, Sir, I support the Education Demand placed by the Education Minister before this House and while doing so, I have got a few words to say and a little bit of advice to give with regard to that demand. The separation of the Directorate of Higher Education in charge of collegiate education and the Directorate of Public Instruction in charge of school education is indeed a happy feature because there would be efficiency in the administrative machinery of the education system. With regard to school education, the target anticipated is 16 lakhs school-going children, but unfortunately 7.24 lakhs children are only enrolled and the reasons given are—poverty and indifference on the part of parents to send the children to schools and the employment of children to supplement the income of the family. That is a truthful feature that is now existing in India because we are poverty-stricken. The British people administered us for 2 to 3 hundred years and reduced us to dust and we are now building up our country. To add to that, we are confronted with special difficulties, first, we are famine-stricken and besides that we experienced the onslaught of Pakistan. Fortunately, we beat the enemy and taught her a good lesson. Now we have to build up our financial structure. Unfortunately, to finance our education system it has become a very difficult thing now. In spite of it our Education Minister made very good provisions. At the elementary education stage, because children are not attracted, we can suggest some little industries also in it, i.e., in Pendurthi, Viyyamkotta Block, cane-chair making they have taken up and they are teaching to the pupils and they are making some profits out of it and they are paying the pupils. So, small industries like soap-making may be taken up—cultivation also—as part of elementary education. Besides that, we are giving mid-day meals also and that is attracting some of the pupils. However, we have to adopt certain policies to attract them more. With regard to secondary education, I think the present system must be changed to some extent. We are having trades in I.T.I. schools and polytechnics and one of those trades must be adopted here also in every secondary school so that the secondary education pattern will attract certainly students and I suggest other things also—motor mechanism also may be introduced and electrical apparatus can be repaired so that students going out of the portals of the high school or multi-purpose school will become self-sufficient, to build up the future India, technicians are required and so

I suggest this system. I compliment and further congratulate our Education Minister for taking up 7 centres as English language campaign centres. He wants to encourage and give an impetus to English language and I think English is the only language through which we can negotiate and communicate with all nations of the world. Even supposing that we want to develop science, this is necessary and every nation that wants to sustain its independence must definitely develop science and the only language that is now available to develop science is English and if we go back to our old languages—Sanskrit will have the substance of science, but it is very difficult to learn Sanskrit now all of a sudden. We have to definitely move with other nations and go in hand with the advancement of science. So I think the step that has been taken by our Government is definitely wise and it is giving more importance to English language. Some of the hon'ble Members have pointed out that the Government are taking steps to adopt English from 3rd standard onwards and that it would be very difficult.

But what I say is this. When you want to understand science and scientific paths and if you go to theories there, one sentence will run to one page—from the beginning of the page to the end with so many adverbial and adjectival and several other clauses, the meaning of which cannot be understood easily. Grammar must be taught and English must be taught in good sense and it is the only resort in India, I suppose. We must resort ourselves to English in the development of Science. Science is playing important role in the production of agricultural products also. The manures that we are applying were only scientific products. We cannot go out of it. We cannot ignore science. Even to-day in the planting world also, one thing is producing multifarious varieties. In one single rose plant you will be seeing several flowers of different colours. So science has advanced and now-a-days you might have seen in papers that artificial insemination between one category and the other produces a different plant altogether. So they are creating *Viswamithra Sruti* also. Man is going to explore the secrets of nature. It is deplorable to hear that the Hon'ble Finance Minister at the end of his budget speech said, Man is on the verge of landing on the moon land. He commented I feel quite sorry for it. Whether we want to progress with other nations or not is a different thing. Russia and America are progressing well and they want to explore what is there in the moon land. Mineral resources and coal deposits may be there. They will do it. If we do not want to try to move along with them our ill-luck would have it. I am very sorry to say that I could not find any provision in regard to nuclear physics labs which are existing in Andhra University at Waltair because that is the only nuclear laboratory which is conducting some research about atomic energy. There you will find Alpha, Beta, Gamma rays apparatus are manufactured there and every scientific apparatus has been manufactured there. It is really pride to find such Nuclear Physics Laboratory. I am really sorry that no allotment was made in that regard. Thank you, Sir.

శ్రీ పి వెంకటరెడ్డి (ఉదయగిరి) — అధ్యక్షా, గౌరవనీయ విద్యాశాఖామంత్రిలు ప్రవేశపెట్టిన విద్యాపద్ధతి బలపరుస్తున్నామని స్వారసంతోషం వచ్చిన తరువాత మూడు ప్రణాళికలలో ప్రభుత్వం

విద్యారంగంలో గర్వించదగిన కృషి చేసి విషయాలు సాధించింది మారుమూలకు గ్రామాలలోకూడ 200-250 మంది జనాభాపున్నచోట ఇదివరకు ప్రాథమిక పాఠశాలలేకుండా ఉండేది ఇప్పుడు అటువంటి అన్నిచోట్లకూడ స్కూల్స్ స్థాపించుకోవడం జరిగింది అట్లాగే ఇదివరకు హైస్కూల్స్ లేని ప్రాంతాలలోకూడ తాలూకాకు 5-6 నుంచి 10-12 వరకు, కొన్నిచోట్ల లంతకంటే ఎక్కువకూడా పెట్టుకోవడం జరిగింది విద్యారంగంలో చాలా ఎక్కువకృషి చేస్తున్నాము కాని, సాధకబాధకాలు వుంటున్నాయి ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలకు స్కూల్స్ పెడుతున్నాము కాని స్కూలు పెట్టేటప్పుడు ప్రజల కంట్రీబ్యూషనుతో భవనవసతి కల్పించకపోతే స్కూలు పోతుందనే వుద్దేశంతో అప్పటికి ఏదో ఒక పూరిక చూబుతారు తరువాత, ఒకటిరెండు సంవత్సరాలు అయినాక—వాటికి రిపేర్స్ కూడా వుండడంలేదు సూర్య చంద్రులు అక్కడే తాండవిస్తారు పది పన్నెండు సంవత్సరాలించికూడా రెంటు ఇస్తున్నానని, బిల్డింగు కట్టించడానికి ఫండ్స్ లేవనడంవల్ల పాఠశాలల్లో చదువుకోడానికి అవకాశం లేకపోతోంది కాబట్టి ఈ విషయంలో మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకోవాలి బాక్వర్డ్ ఏరియాస్ లో సమీకులకు గ్రాంట్స్ ఇస్తే బిల్డింగు కట్టించాలి, అట్లా వీలులేనిచోట రెంట్ ఇచ్చే ప్రావిజను అయినా చేయించాలి కోరుతున్నాను హైస్కూల్స్ విషయంలో బాక్వర్డ్ ఏరియా, డెల్టా ఏరియా అనే తేడాలేకుండా పదివేల రూపాయల కంట్రీబ్యూషను, బిల్డింగ్ ప్రావిజనుకూడా చూపించవలసి వుంటున్నది డెల్టా ఏరియాలలో బాధలేదుకాని బాక్వర్డ్ ఏరియాలలో బిల్డింగు వసతి చూపించాలంటే ఇబ్బందివుంది మొదటిలో ఏదో చూస్తున్నారు కాని తరువాత బాధపడుతున్నారు, కాబట్టి దీనిని కొంత రిలీఫ్ చేయాలి బిల్డింగువసతి కల్పించిన తర్వాత జిల్లా పరిషత్తుకాని, ప్రభుత్వంకాని తీసుకోడానికి ఫండ్స్ లేవు ఎమర్జెన్సీవల్ల చేయలేకపోతున్నామని చెప్పడంవల్ల— అవి పడిపోయి పిల్లలంతా చెల్లకొందనే స్కూలు పెట్టుకొంటున్నారు బాక్వర్డ్ ఏరియాస్ లో ఎమర్జెన్సీ పుష్కలమిడికూడా ప్రయారిటీ ఇచ్చి బిల్డింగు గ్రాంటు ఇవ్వకపోతే స్కూలు పెట్టికూడా దిండుగ అవుతుందేమో లేబరేటరీ ఎక్స్ ప్లెమెంటుగాని, ఫర్నిచర్ గాని జిల్లాపరిషత్తు ఇచ్చినా ఎక్కడో గదుల్లో పెట్టుకొని తాళం వేసుకోవడంతప్ప ఉపయోగించుకోడానికి అవకాశం లేకపోతోందని మనవి చేస్తున్నాను పబ్లిక్ కంట్రీబ్యూషనుకు సంబంధించి పదివేల కంట్రీబ్యూషను ఇచ్చినవారిపేర స్కూలు పెడతాడని చెప్పినందువల్ల 4 సంవత్సరాలక్రిందట ఉపయోగిరి తాలూకాలో సీతారాంపేరం అనేచోట బిల్డింగుకు పదివేల రూపాయలు డౌనేట్ చేయడం అయింది, జిల్లా పరిషత్తు ప్రోత్సాహంతో కట్టారు అట్లా కట్టిన తర్వాత వచ్చా పేరుపెట్టడానికి వీలులేదని ప్రభుత్వం చెప్పింది తర్వాత రికన్సిడర్ చేసి ఇస్తామని ఛోబుతున్నారు కాలయూషన్ జరిగింది కాబట్టి ఇప్పుడైనా త్వరగా పేరుపెట్టడానికి ఆర్డర్స్ ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను ఈసంవత్సరమే సమితి లెవెల్ లో ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటులో రిఆర్గనైజేషను జరిపారు సంతోషం సమితి ఎక్స్ ప్లెన్షన్ ఆఫీసరుకు బాధ్యత తగ్గించి డెప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్స్, జూనియర్ డెప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్స్ సెవరల్ చేసి ఇన్ స్పెక్టరుకు సంబంధించి వారికి అప్పగించారు బాగానేవుంది ఇప్పుడు ఎక్స్ ప్లెన్షన్ ఆఫీసరు ఎడ్యుకేషను ఆఫీసరికి వీలులేదు ఎందుచేతనంటే విస్తరణకు సంబంధంలేదు ఎంతసేపూ నాలుగు గోడలమధ్య కూర్చుని పే బిల్డ్ పాన్ చేసుకోవడం తప్ప మరొకటిలేదు అతను టూరింగ్ ఆఫీసర్ కాదు అన్నారు బ్లాకులో పర్యటన చేయకుండా ఆయన విధులు ఎట్లా చేయాలో అర్థం కావడంలేదు ప్రభుత్వం దీనిని తిరిగి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను, వారికి బాధ్యతలు చాలా వున్నాయి కేర్ ఆర్గనైజేషను మిడ్డే మీల్స్ విషయంలో

నిజిట్ చేసి, కంట్రోలు చేయవలసిన పరిస్థితివుంది ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసరు టూర్ చేయడానికి స్కీమ్ అన్ కంప్లెరి ప్రైమరీ ఎన్యూజ్మెంట్ ఇంప్లెమెంటు చేయడంలో ఆయన ప్రధానవ్యక్త వహించవలసి వచ్చింది లెటర్ డెన్స్ అధారిటీగా యాక్ట్ చేయవలసివచ్చింది He has to verify both register and try to do the enrolment ప్రైమరీ ఎక్స్టెన్షన్ స్కూలు అభివృద్ధి చేయడానికి పూర్వ చేయవలసివుంటుంది ఇంకా చాలా విధులు వున్నాయి పేరెంట్స్ అసోసియేషన్ మీటింగుకూడ కండక్ట్ చేయవలసి వుంటుంది ప్రైమరీ స్కూలు రివేర్స్ సమితికి అందజేయాలి ఇలాంటి బాధ్యతలు వున్నప్పుడు టూర్ చేయడానికి లేకపోతే బాధ వుంటుంది ఏవేవీ జరగడానికి వీలుండదు ప్రభుత్వ ఫండు ఇవ్వడానికి ఎలకేకపోతే సమితి జనరల్ ఫండునుంచి అయినా ఇచ్చే అవకాశం కలుగజేయాలి లేకపోతే ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసరు ఆస్కార వుండే ఎటులు ఏ హెడ్ క్లర్క్స్ పెట్టితే సరిపోతుంది ఇప్పుడు కామన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ పెట్టుతున్నారు 7వ క్లాసుకు ఈసంవత్సరం పెట్టడంలో చాలా లోపాలు వుంటున్నాయి ఇంటెగ్రేటెడ్ సిలబస్ ఈసంవత్సరం అమలు చేస్తున్నారు కాబట్టి చాలామంది చెప్పినట్లుగా టెక్స్ట్ బుక్స్ అలభ్యంగా రావడమే కాకుండా ఇంగ్లీషుకు సంబంధించి ఒక సమస్యవుంది బి ఇడి ప్రావిజనువుంది, కొన్ని స్కూల్స్ లో సెకండరీ గ్రేడ్ వారున్నారు వెల్లారు జిల్లాలో 44 అప్సర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ వుంటే ఒక ర్ స్కూల్స్ కు మాత్రం బి ఇడి లను ఇచ్చారు మిగతా 39 స్కూల్స్ లో సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్స్ వుంటున్నారు తెలుగు పండిట్స్ విషయంలో కొద్ది స్కూల్స్ లో మాత్రం ఇచ్చారు అప్సర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ లో ఇచ్చారు, కాని హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ లో తెలుగు పండిట్స్ కు ప్రావిజనులేదు చాల చిక్కు పరిస్థితులున్నాయి హిందీ పండిట్స్ కు సంబంధించి హై స్కూలులోగాని, హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలులోగాని ప్రావిజనులేదు ప్రభుత్వం ప్రావిజను ఇవ్వలేదు కాబట్టి హిందీ పండిట్స్ లేరు హిందీ ఎగ్జిక్యూటివ్స్ ఏమి వ్రాయులో అర్థం కావడంలేదు మరి హిందీ ఎగ్జిక్యూటివ్స్ నేషన్ లో ఏమిరాయాలో అర్థం కావడంలేదు అప్సర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ కి సంబంధించికూడా ఇంతవరకు అర్థం ఇవ్వలేదు కాని కొంతమంది డైరెక్టు చేసి కొన్ని సమితులలో in anticipation of approval of D E O గా డైరెక్టుగాని ఎట్లా అయినా సరే విద్యపాఠ్య పోతుందనే ఉద్దేశ్యముతో కొన్నిచోట్ల హిందీ పండిట్లను వేయడం జరిగింది కొన్నిచోట్ల అదికూడా లేదు అందుచేత ఏమవుతుందంటే ఆక్కడ హిందీ పాఠ్య టీచింగు స్టాఫ్ లేనందువల్ల కామన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ నేషన్ పెట్టినందువల్ల ఈసంవత్సరం చాలామంది పిల్లలకు దెబ్బతెలిసారు కాబట్టి అట్లా కాకుండా వచ్చేసంవత్సరానికి పోస్టుపోను చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను డ్యూటీ అలవెన్సు రికవరు చేస్తున్నారు అవి టేకెన్ ఓవరు చేసినప్పట్లో స్పెషల్ డిస్ట్రిక్టు బోర్డు స్కూల్స్ అని పేరు పెట్టారు వాటిలో ఇంతకుముందు డిస్ట్రిక్టు బోర్డు స్కూల్స్ లో ఏవైతే ఇస్తున్నారో Scales of pay increments అవన్నీ యిస్తున్నారు అదే పధముగా హెడ్ మాస్టర్స్ కి డ్యూటీ అలవెన్సు ఇస్తున్నారని అదికూడా దీనికి apply అవుతుందనే ఉద్దేశ్యముతో మూడు సంవత్సరాలవరకు 1965 లో కూడా యిచ్చారు తరువాత డ్యూటీ అలవెన్సు ఇవ్వడానికి వీలులేదు చెప్పారు ప్రస్తుతము ఇస్తున్నారు ఇప్పుడు పూర్తిగా discriminate చేయకుండా అన్నిటికీ యిస్తున్నారు కాని ముందు మూడు సంవత్సరాలు పూర్తిగా రికవర్ చేయాలన్నారు Lump sum recover చేయడంవల్ల హెడ్ మాస్టర్స్ చాలా బాధపడుతున్నారు అవిషయంలో ఆలోచించి ప్రభుత్వం అట్లాంటివి లేకుండా చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ కె మారావెడ్డి — అధ్యక్ష మహాశయా, ఎంతిగాను ఉమాంబు ప్రతిపాదించినా
Just if you go into the past గత 10-15 సంవత్సరాలనుంచి మన
రాష్ట్రంలో literacy ఎంతవరకు పెరిగింది what is the literacy among
the population అని చూస్తే మనరాష్ట్రానికి గత 10-15 సంవత్సరాలనుంచి ఉన్న స్థానం
నుంచి ఒక మెట్టుకూడా పైకిపోలేక పోయినాను 1951 population ప్రకారం మనరాష్ట్రం
tenth rank లో ఉంది 21.7% mass literacy అని 1961 Census
చూచినప్పుడే అదే స్థానం అభించింది గత 10 సంవత్సరాలలోకూడా mass literacy కొరకు
చేసిన ప్రయత్నాలు ఏమిటి? Where as in Madras అయిన rank నుంచి
రెండవ rank కి పోయింది ఎక్కడలాగే కేరళ ప్రధమస్థానం ఆక్రమించుకుంది ఇట్లా ఇతర
రాష్ట్రాలు mass literacy ఎక్కువ percentage of population కి
education చూపిస్తున్నప్పుడు మనరాష్ట్రం ఎందుకుగాను చూపించలేకపోయింది? మన
ప్రణాళికలు ఏమయినాయి? What are our plans? What are our
targets? ఎందుకు achieve చేయలేకపోయినామని చూస్తే మనకు అవకాశం ఉంది
Figures ఇస్తారు targets కి It was programmed to appoint
twenty thousand additional teachers in elementary schools
అంటారు Figure చూస్తే 14,500 మాత్రమే Mass enrolment target
16 లక్షలు పోయిస్తూ 724 లక్షలు దివికి కారణం ఏమిటి? Exaggerated
targets ఎందుకు fix చేసుకోవాలి? Fix చేసినప్పుడే అది లో anomalies మనించి
కారణాలు ఇచ్చారనుకోండి మూడు కారణాలు ఇచ్చారు ఆరోజు targets fix చేసినప్పుడు
తెలియదా? దమ్మం overcome చేసి ఏవిధముగా targets ను achieve కావాలని
ప్రయత్నం చేశారు? చేసే ఉంటే జరిగి ఉండేది మూడవ కారణం lack of funds for
appointing additional teachers to the extent necessary ఇది
చూస్తే అర్థమేకాదు Funds లేకపోతే ప్రణాళిక ఎందుకు వేయాలి? What is the
meaning of plans Funds నుబట్టి plans వేస్తేము కాని ఏదో plan
వేయడం డబ్బులేదనడం ప్రభుత్వానికి పరిపాటై పోయింది అది excuse కాదు కాని ఇటువంటివి
ప్లాన్లు వేస్తున్నప్పుడు targets ను achieve చేయడాన్ని ప్రయత్నించే స్వేచ్ఛా జయిస్తుంది
అవుతుంది? భావిస్తున్నాను Primary education కి వస్తే enrolment of
children ఎంతవరకు చేసినామని చూస్తే it is about 69% still 9th rank.
ఎందుకు చేయలేక పోతున్నాము? ప్రయమరీ ఎడ్యుకేషను అని చెబుతున్నారు కంప్లరీ ఎడ్యుకేషను
అన్నారు ఎన్నో మాట్లాడుతూనే ఉన్నారు Targets fix up చేస్తున్నామని చెబుతూనే
ఉన్నారు తీరాచూస్తే అది ఎంతవరకు implement అయినదని చూస్తే అదికానేకాలేదని నా
అభిప్రాయం, అధ్యక్ష మహాశయా అప్పటికి ఇప్పటికీకూడా అదే rank ఉంది Cent per
cent చేస్తే we would have occupied the first rank or second
rank ఏదో గవర్నమెంటు పేరుపైన వేసిన ఆర్డర్లుకన్న ప్రాక్టికల్ గా implement
కావడంలేదని నా అభిప్రాయం ఏదో figures ఇచ్చారు 65% attending school
అన్నారు. ప్రాక్టికల్ గా గ్రామంలోచూస్తే కనీసం 25% కూడాలేని పాఠశాలలు చాలా ఎక్కువగా

Voting of Demands for Grants

ఉన్నాయిని నా అభిప్రాయం ప్రయిమరీ ఎడ్యుకేషనులో ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ ప్రారంభించినప్పుడు కేవలం ఏదో ఒక ఆర్డినరీ hut కూడా లేకుండా ప్రారంభించివి ఉన్నాయి School Improvement Committee నేనూ R D P I గారు కడప కూడా ఎచ్చారు I have discussed with him about School Improvement Fund ఎంబెడెడ్ possible అవుతుంది ప్రతిదానికి ప్రయిమరీ చేయాలి అంటారు ప్రయిమరీ చెయ్యమనినది ప్రజలకు ఉన్నది మనం చేయవలసినది ఏమిటేదా ? It is the duty of the Government to provide at least a small building పబ్లిక్ బాధ్యత ఉన్నప్పటికీ కూడా ప్రభుత్వం phased programme లో ఒక building provide చేస్తేగాని ప్రయిమరీ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ సరిగా run కావని నా అభిప్రాయం కేవలం village పై ఆధారపడితే వారికి ఎడ్యుకేషన్ లేదని తెలుసును They are not up-to-date వారికి బాధ్యతలు తెలుసువని భావిస్తున్నాము మనం భవిష్యత్తు వారికి బాధ్యతలు తెలియపు వారిని ఎట్లా educate చేయాలనేది it is the responsibility of the Government గ్రామాలలోని వారు చదువుకొని ముందుకు రావాలని వస్తున్నారు కాని గ్రామాలలో ఏమీ కావడంలేదు వారికి చదువు శూన్యం అవుతోంది ఏదో phased programme లో నైనా ప్రతి విలేజికి బిల్డింగు ప్రొవైడ్ చేస్తే తప్ప పిల్లలాయలు చదవలేరు వారు చదువుకొనడానికి at least there should be shelter అది కూడా చేయలేకపోతే ప్రభుత్వం ఎంబెడెడ్ నాకు అర్థం కావడంలేదు Teacher-pupil ratio చాలా abnormal గా ఉంది 1.50 or 60 లంత ఎందుకు పెరుగుతోందో నాకు అర్థం కావడంలేదు దానిని reduce చేయాలి Funds లేవంటారు for additional teachers Teacher-pupil ratio పెంచితే ఒకటినుంచి అయిదవ తరగతులకు ఒకరే మాస్టరు చదువు చెబితే ఎంతవరకు ఎదుపువస్తుందో అందరికీ తెలుసును పైన ఉన్నవారు ఆర్డరు మేస్తున్నారు జరిగిపోతున్నది పిల్లలాయలకు చదువు శూన్యం అయిదువరకు చదువుకుంటారు పేడ ఎత్తుకుని కూలివనికి నోలున్నారు ఎదుపుకుని పైకి రావడంలేదు వారికి చదువు చెబితే పైకి రావడానికి అవకాశం ఉంది Because we are providing free education Free education ఇస్తున్నా పైకి వోలేదంటే చదువు చెప్పడంలేదు, రావడంలేదు పైకి పోవడంలేదని అర్థం అవుతోంది సెకండరీ గ్రేడు టీచర్స్ పెద్ద ప్రెజ్లంగా ఉన్నది కడప జిల్లాలో 150 ఖాళిలున్నాయని ఉత్తరమువాస్తే 1200 లెస్టి కేషన్స్ వచ్చాయి అర్థమేకాలేదు ఎక్కడ ఉన్నారో ఎక్కడనుంచి వస్తున్నారో ప్రతి సెవెన్ తరము ప్రెయినింగు స్కూల్స్ లో ప్రెయినింగు పొందుతున్నారు ఉద్యోగాలు చూస్తేలేవు ఒక్క కడప జిల్లాలోనే 1200 అన్ టీచర్స్ వస్తే వారందరికీ ఉద్యోగాలు ఎక్కడనుంచి వస్తాయి నేను R D P I గారికి చెప్పాను వారు యితర జిల్లాలలో Vacancies ఉన్నాయి లెక్కడికి సంపన్నమన్నారు ఇతర జిల్లాలలో ఖాళిలుంటే అక్కడ ప్రెయినింగు క్లాసులు స్టార్టు చేయడం మంచిది కడప జిల్లాలో సెకండరీ గ్రేడు ప్రెయినింగు మూసేయాలి Until all the students are absorbed చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం వారి Selection గురించి G O ఇచ్చారు

T S L C marksను ఓట్ట Top priority అన్నారు What is the fate of the students who passed earlier? వారంతా తక్కువ మార్కులుపై జీవితాంతం ఉద్యోగం లేకుండా ఉండవలసినదే ఈ priority ముందు పాసైనవారికి ఇస్తేతప్ప చాలమంది అవస్థపడతారు కేవలం merit అంటే merit agree చేస్తామని ఎప్పుడో పాసైనవారికి ఈ సంవత్సరం పాసైనవారితో కన్నడోవో పోతవారికి merit లేనేలేదు క్రొత్త batch వస్తూనే వారి merit అంటారు ఎప్పుడో పాసైన స్టూడెంట్లకి future ఏమి కనిపిస్తుంది తప్పకుండా వారికి priority అవ్వాలి మంచి చేస్తున్నాను Betterment of education అంటుంది actually as Hon Mr Anthony Reddy has said as the country is advancing we have to change the pattern of education I do not agree with him మన pattern of education change కావలసిందే But అంతకు we should not play with the education of the children ఈరోజు ఒక సిస్టం పెట్టడంలేదు We are starting Primary Schools లేక we are converting higher education, P U C పెట్టడం Intermediate తీసివేయడం We are playing with the education of the children Upper Primary Schools పెట్టారు Very good కాని 7th Class pass అయితే 8th class అన్నారు But what about the fate of the student who failed 8th class అతనిని ఎక్కడ చేరుస్తారు? Demote చేస్తారా? Ninth Class లో చేరుస్తారా? ఈషాదీరిగా ఆయిదు సంవత్సరాలకు ఆరు సంవత్సరాలకు ఎడ్యుకేషను సిస్టం మారిస్తే ఎట్లా The country is advancing, change the syllabus Get the latest inventions Get the latest science Make it up-to-date We can make the syllabus up-to-date and bring it up to the mark of international standard What is the use of changing the schools out-right కాబట్టి ఆ మార్పులు తీసుకురావాలని కోరుతూ పెరిష్ తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ పేట బావయ్య (తిరువూరు) — అధ్యక్షా, విద్యార్థిభామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తున్నాను ఇంకా ఎక్కువ allot చేయవలసి అవసరమంది ఆర్థిక పరిస్థితుల వల్ల ఎక్కువ allot చేయలేక పోయి నందుకు విచారపడుతున్నాను

ప్రాథమిక విద్యకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవలసిన అవసరమంది ప్రాథమిక దశలోనే నూనది వుంటుంది దానిని ఎక్కువ అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరము వుంటుంది 7వ తరగతికి common examination పెట్టడముతో ప్రభుత్వము మంచి నిర్ణయము తీసుకొన్నది అని అభిప్రాయపడుతున్నాను ఇదివరకు 4వ తరగతికి common examination వుండేది అప్పుడు standards చాల బాగా వుండేవి ప్రాథమిక విద్యకు సరియైన

ప్రముఖత ఇన్స్టిట్యూషన్ standards తగ్గిపోవడానికి ప్రధాన కారణమని మనవి చేస్తున్నాను ఈ సంవత్సరము common examination కి సంబంధించి సిలబస్ సక్రమముగా లేదని, సరియైన time లో రాలేదని చెబుతున్నారు ఈ సంవత్సరము ఎట్లా పుస్తకప్రతికి ముందు అయినా common examination అవసరము దానివల్ల ఎంతో అభివృద్ధి వుంటుందని మన విచేస్తున్నాను ప్రతి గ్రామములో పాఠశాలలు పెట్టారు చాలా సంతోషము 5, 6 సంవత్సరాల పిల్లలను పాఠశాలకు వచ్చేటట్లు చేయాలంటే పాఠశాల భవనాలు నుంచిగా వుండాలి పిల్లల హృదయాలు ఆకర్షించేటట్లు వుండాలి ఆ విధంగా వుంటే బాగా చదువు కొంటారు ఎడికి రావడానికి అవకాశము వుంటుంది డెల్టా గ్రామాలలో ఒక్కడున్న ప్రజలు ముందుకు వచ్చి భవనాలు నిర్మించడానికి అవకాశము వుంటుంది కాని వెసుకబడ్డ, మెట్ట తాలూకాల ప్రజలు అలా డబ్బు ఇవ్వడముగాని, విరాళాలు ఇచ్చే అవకాశము వుండదు అటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమే శ్రద్ధ తీసుకొని ప్రతి గ్రామములో పెద్ద ఖరీదుకలిగిన భవనాలు కాకపోయినా చిన్న భవనాలు అయినా ఏర్పాటుచేయవలసిన అవసరము వుంది ప్రాథమిక పాఠశాలలో కూడా లెటరేటరీస్ ఏర్పాటు చేయడానికి రూ 100 లు allot చేసేటట్లుగా దీనిలో వుండి లెటరేటరీస్ పెట్టాలంటే భవనాలు వుండాలి కదా అందువల్ల ఆ విషయములో ప్రభుత్వము శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను

సాంకేతికవిద్య ప్రాముఖ్యత అందరూ ఎరిగినదే మన ప్రభుత్వము ఎంతో అభివృద్ధి చేస్తున్నది ఎక్కువగా ఇంజనీరింగు కాలేజీలు పెడుతున్నారు పాలిటెక్నిక్స్ చాలా అవసరము డిప్లొమో కోర్సు వుండాలి SSLC పూర్తి అయితేగాని పాలిటెక్నిక్ కోర్సు చదవడానికి అవకాశము వుండదు ఆ కోర్సు పూర్తిచేస్తే జీవనోపాధి సంపాదించుకోడానికి అవకాశము వుంటుంది బాలికల పాలిటెక్నిక్స్ కూడా ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరము వుంది ఇదివరకు ఉయ్యూరులో ఒక పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ వుండేది అది విజయవాడకు వచ్చినది అక్కడ ఆ భవనాలున్నవి కాక బాలికల పాలిటెక్నిక్ పెడితే చాలా మంచిది డిప్లొమో కోర్సుకు సిద్ధార్థుల మార్కులు చూస్తున్నారు ఇప్పుడు మార్కులు వుంటేనే డిప్లొమో కోర్సులో చేర్చుకోవాలనేది కాకుండా, పెద్ద విద్యార్థులు అవసరం లేకుండా డిప్లొమో కోర్సులో ప్రవేశము కల్గించడానికి అవకాశము కల్పించాలని కోరుతున్నాను ప్రభుత్వాలాకా కేంద్రములోను certified institution ఏర్పాటుచేసినట్లయితే 3rd form వరకు లేక పైకి చదవలేని విద్యార్థులందరూ చదువుకొని ఒక వృత్తిని కలుగచేసుకొని జీవనోపాధి సంపాదించుకోడానికి అవకాశముగా వుంటుంది అందువల్ల ప్రతి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను ITC ని ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను దానివల్ల పేదవారికి ఎక్కువ సహాయము చేసినవారు అవుతారు ఈ విషయములో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవలసినదని మనవి చేస్తున్నాను లైబ్రరీలు పూర్వము గ్రంథాలయ ఉద్యమమువల్లనే మనదేశము అభివృద్ధిలోకి వచ్చినది గ్రంథాలయోద్యమమువల్లనే ప్రజలు educate అయి స్వరాజ్యము సంపాదించుకొనడము జరిగింది Local Library Authorities గ్రంథాలయాలను పెడుతున్నారు సంతోషము ఇంకా ఎక్కువ గ్రాంటు ఇవ్వవలసిన అవసరము వుంది వయోజనవిద్యకు కొంత ప్రోవిజను కలుగచేస్తే వయోజనులను ఆకర్షించి వారికి విద్య చేపడడానికి అవకాశము వుంటుంది. వయోజన విద్య అని అంటున్నాము కాని దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు కలుగచేసి ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరము వుంటుంది.

400 ప్రైమరీ స్కూలును ఈ సంవత్సరం అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూలుగా ఏర్పాటు చేయడానికి సంకల్పించినట్లు మంత్రులు చెప్పారు చాలా సంతోషము అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూలులో బి.డి. హెడ్ మాస్టరుగా పుండరానికి, సెకండరీ గ్రేడు టీచర్లు పుండరానికి అవకాశము వుంటుంది సెకండరీ గ్రేడు, బి.డి. స్టాఫ్ లకు ఉపాధ్యాయులను నియమిస్తే పిల్లలకు ఎక్కువ చెప్పగల స్టీటియో వుంటారు **Higher primary** చదువుకొన్న వారైతే వారికిరాదు పిల్లలకు ఛోప్రీ స్టీటియో వందరు డిగ్రీ వల్ల **Upper primary school** లోను బి.డి. లు హెడ్ మాస్టరుగా పుండరానికి ఏర్పాటుచేస్తే జాగుంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు — అధ్యక్షా, విద్య పద్ధతికంద దాదాపు 33 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నారు పుస్తకము చదివిన తర్వాత విద్యకు ఎక్కువ ప్రోముఖ్యత ఇచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది చాలా సంతోషము మొత్తము పుస్తకములో ఎక్కడాకూడా జాతీయభాష గురించి ఒక్క అక్షరముకూడా కన్పించలేదు జాతీయభాష అభివృద్ధికి మన ప్రభుత్వము ఏమైన శ్రద్ధ తీసుకొంటున్నదా లేదా అనేది మనవిచేయవలసి వుంటుంది ఇంగ్లీషు గురించి మాత్రము ఒక పేర్కొన వాళ్ళారు **English teaching campaign centres have been started—about 3 lakhs 35 thousands have been spent** అని పెద్ద హెడ్లింగుతో వ్రాయబడినది ఇంగ్లీషు కావాలి దానితోపాటు జాతీయభాషను ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేస్తున్నది కావాలి హిందీ నేర్చుకోవాలా అక్కరలేదా జాతీయ భాషను అభివృద్ధి చేయాలంటే ప్రతిజిల్లా లెవెల్ లోను హిందీ పాఠశాలలు హిందీ కాలేజీలు పెట్టడము చాలా అవసరము 17 సంవత్సరా లైనప్పటికీ జాతీయ భాషపై ప్రభుత్వం ప్రభుత్వానికి మన ప్రభుత్వానికి మన ప్రభుత్వానికి మన ప్రభుత్వానికి **phased programme** వేయాలి జిల్లా లెవెల్ లో **start** చేసి విద్యార్థులకు కొంత **stipend** ఇచ్చి తయారుచేయాలి కాని వారే నేర్చుకొంటారని గాలిలో వదిలి పెడితే జాతీయ భాష అభివృద్ధి కాదు 100 సంవత్సరాలైనా వెనుకబడి వుంటాము జాతీయ భాషను నేర్చుకోలేము దక్షిణ రాష్ట్రాలలో చాలా అవసరము జాతీయ భాషపై ప్రభుత్వానికి వున్న పోలీస్ ఏడో తెలియపరచాలని మనవి చెప్పాము **Science** గురించి కొన్ని వాక్యాలు చెప్పాలి **Science** చదువడానికి విద్యార్థులు కాలేజీ కు వెళ్లితే సీట్లు దొరకడలేదు గత సంవత్సరము 20, 30 మంది విద్యార్థులను వరంగల్ కాలేజీలో చేర్చుకొనడంపై ప్రిన్సిపాల్ గారికి నేను వ్రాశాను మూడగ్గర సీట్లులేవని ప్రభుత్వానికి వ్రాయండి ప్రిన్సిపాల్ గారు నాకు **regretting letter** వ్రాశారు **P U C level** లో మరియు **B Sc level** లో విద్యార్థులకు పైచు చదువుకోడానికి అవకాశము లభించడం లేదు **Colleges** లో ఎంత **time waste** అవుతుందో కనుగొందానికి **Enquiry Committee** ని వేసినట్లయితే **two hours** కంటే ఎక్కువ కాలేజీలో విద్య చెప్పడంలేదు ప్రొఫెసర్ రెండు గంటలకంటే ఎక్కువ చెప్పనవ్వడు **shift system** పెట్టి ఇవ్వడం వల్ల **lecturers** నే ఉపయోగించుకొని ఎంతోమందికి విద్య చెప్పించవచ్చు **B A** చదువుకున్నవారు **training** కు వస్తే **stipend** ఇస్తున్నారు **B Sc** చదువుకున్నవారికీకూడా **Science training** కు వచ్చినప్పుడు అటువంటి **stipend** ఏర్పాటుచేసి **special seats** ఏర్పాటుచేస్తే జాగుంటుందని మనవిచేస్తూన్నాను ఇక **physical education** సంగతి **Physical Education Colleges** లేని **teachers** లేని ప్రతి జిల్లాసమితి రిపోర్టులో, ఎంప్లాయి

మెంటు ఎక్స్ ప్రెజి రిపోర్టులో physical education teachers అనవసరమని
ఇప్పటి రిపోర్టు ఒక్కటి వుండదు Physical education teachers
కావాలి District level లో B T Training Colleges లో
Secondary Training Colleges లో 10, 15 సీట్లు
ఏర్పాటుచేసి ఆ training ఇప్పించవచ్చు vast training ఇప్పించక
పోయినా immediate అవసరాలకు గాను training ఇప్పించి ఏ
హైదరాబాదుకో లేక ఇతర centres కో refresher course ఓ
పంపించవచ్చు అందుకని district level లో ప్రతి B T Secondary
Training Colleges లో 10 లేక 15 seats physical
education కొరకు ఏర్పాటు చేయాలి ఇంకో ముఖ్య విషయము Oriental
Colleges వున్నాయి వాటిలో diploma తీసుకున్నవారు చాలామంది వున్నారు
కాని వారికి social studies విజ్ఞానం వుండడంలేదు వారికి మంచి జీతాలే
ఇస్తున్నాయి Oriental diploma లో పాటు వారికి social studies
syllabus ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలి అచ్చంగా language
proficiency ఉంటేనే సరిపోవడంలేదు General knowledge
teach చేసే విజ్ఞానంకూడా తెలుగు పండితులకు వుండాలి ఏదో రామాయణపు కథలు,
పిట్టకథలు చెబితే సరిపోదు చిన్న Classes నుండి social విజ్ఞానంవరకు
బాగుంటుంది ప్రభుత్వం ప్రకటించుకోవాలి Language paper లో పాటు ఒక
social studies paper కూడా వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను
ఉన్నానియూ మెట్రిక్ గురించి ఒక విషయము చెప్పాలి మంత్రివర్యులు ప్రకటించినా ఆంధ్ర
మెట్రిక్ సెలెబ్షన్ ఉన్నానియూ మెట్రిక్ సెలెబ్షన్ భేదంవుంది ఉన్నానియూ మెట్రిక్ సెలెబ్షన్
vast గా వుండడంవల్ల ఎవరు చదవడంలేదు అందువల్ల ఆంధ్రమెట్రిక్ సెలెబ్షన్ ఉన్నానియూ
మెట్రిక్ కు ఏర్పాటుచేస్తే, ఏద్యర్థాలు విజయవాడ, వాల్తేరు, గుంటూరులకు వెళ్ళకుండా ఇక్కడే
చదువుకోడానికి అవకాశముంటుంది ఆ ఎంబన్ modification కావాలని కోరుతున్నాను
Technical Education వ్యాప్తి చేస్తున్నారు Textile Technology
అనేది గుంటూరులో పెడుతున్నారని చెబుతున్నారు అది అసలు చేనేత textile కార్మికులకు
అక్కరకు వచ్చేదా లేకపోతే Spinning and Weaving mills లో పనిచేసేవారికి
లక్కరకు వచ్చేదా వాకు అర్థము కావడంలేదు వరంగల్ లో composite mill వుంది
ఎక్కడైతే composite mill వుందో అక్కడ Textile Technology పెట్టి చట్టయితే
అటు spinning side యిటు weaving side కూడా training ఇవ్వడానికి
బాగుంటుంది

శ్రీ పి నారాయణరెడ్డి (వదమలసేట) — అధ్యక్షా, ఈ విద్యకోసము 33 కోట్లు
ఖర్చు పెడుతున్నా రోజురోజుకు విద్య సన్నగిల్లుతున్నట్లుంది విద్యామంత్రి, మంత్రి
అయిన తర్వాత University stand ard తగ్గిపోతున్నదని చెప్పారు. బలరామిరెడ్డి
పోతలెలకంటే ఎక్కువైన పాఠశాలల బాగున్నాయేమో అనిపిస్తుంది పూర్వం దేవాలయాల్లో

చాడిలో చదువుకునేవారు కాని ఇప్పుడు కొట్టాలుకూడాతెచ్చు కొన్నిచోట్ల చెల్లెక్రింద చదువు
కుంటున్నారు ఇప్పటి పెరుపు క్రిందినుండి పైవరకు ఎందుకొస్తోందనికే ఉపయోగపడుతున్నాయి
దేశానికి సంబంధించిన వాటికి ఉపయోగపడుటము లేదు ఉదాహరణకు I A S పరీక్షలలో
ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి ఎంతమంది ఉత్తీర్ణులవుతున్నారో ఎంతోమంది మర చదువుల విషయము
అర్థము అవుతుంది మనరాష్ట్రము అన్ని రాష్ట్రాలకంటే ఎక్కువ పుండేమో అనిపిస్తుంది ఇకపోతే
వయోజనవిద్య చెబుతున్నాను ఈ వయోజనవిద్య కేంద్రాలు రెండు మూడు జిల్లాలలో స్థాపించినంత
మాత్రాన ప్రయోజనంలేదు అన్ని జిల్లాలలో పెట్టాలి దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఖర్చుకాదు
ప్రతి పొరుగు దేశభక్తి లంటే ఏమిటి? దేశాన్ని జాగ్రత్తగా ఎలా కాపాడుకోవాలనే విషయము
నేర్చుకోవడం అవసరము ఒకవైపున ఒక న మా లు నేర్చుతూ రెండవ వైపున దేశాన్ని ఎలా కాపాడు
కోవాలనేది నిరక్షరాస్యులకు నేర్పడము నుంచిది అవ్వతే ఎమునరుపవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని
కోరుతున్నాను మా జిల్లాకు రెండు high schools ఇస్తామని చెబుతున్నారు
ఎక్కడ చెప్పలేదు పోయినసారి 4, 5 high schools ఇస్తే మా సమితికి
రావాలంటే మా సమితికి రావాలని పెద్ద competition జరిగింది అందువల్ల
committees స్వయంగా recurring and non-recurring
expenditure పెట్టుకుని కొన్ని high schools స్థాపించుకున్నారు Two
years వరకు జరుపుతామనే condition మీద కాని ఒక సంవత్సరము
Committee President గారే, ప్రజలనుండి వసూలు చేయక స్వంతంగా
పెడుతారు ఈ సంవత్సరమునుండి అయినా ఆ condition తీసివేసి ప్రభుత్వము
సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను ఏ high school లో చూచినాగాని
science equipment, library, furniture, సరిగా వుండగలదేదు
సప్లయలేదు Science equipment లేకపోతే science చదువడం
కష్టము జిల్లాకు రెండింటికి ఇస్తామని గాకుండా అన్ని full-fledged
high schools లో science equipment, furniture,
library supply చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను Secondary Grade,
Higher Grade Teachers చాలా మంది నిరుద్యోగులుగా వున్నారు 1958-59
నుండి ఉద్యోగాలు దొరకక జిల్లా పరిషత్తు, సమితుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు వారిని appoint
చేసే మార్గము చూడాలి లేకపోతే training schools ను మూసివేయడం నుంచిది ఆ
పద్ధతి అమలుపరచాలని మనవిచేస్తున్నాను కడనజిల్లాలో ఒక Girls' Polytechnic
College పెడుతున్నాను 4, 5 ఏండ్లనుండి చెబుతున్నారు ఎక్కడ ఒక Arts College తప్ప
మరేమిలేదు ఆ జిల్లాకు అన్యాయము జరిగింది కాబట్టి Girls' Polytechnic నెలకొల్పుతారని
ఆశిస్తున్నాను

హిందీ, సంస్కృత భాషలను ఎక్కువగా ప్రోత్సహిస్తున్నామంటున్నారు కాని అది ఎక్కడా
కనబడటములేదు దానికి ప్రోత్సాహం ఇచ్చి మరారీ విద్యార్థులు తెలుగు నేర్చుకోడానికి కొన్ని facilities
కల్పించాలి తెలుగు అధికారభాషగా పెడుతున్నారు కాబట్టి యూనివర్సిటీలో తెలుగును బోధనాభాషగా
భర్తలో ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను తాలూకా, సమితుల నుండి English

medium కొరకు రాష్ట్రస్థాయికి పంపించబంటే చాలా ఖర్చు అవుతుంది కాబట్టి ప్రతి ఎమిటి స్థాయిలో ఒక English medium school ను పెట్టాలని కోరుతున్నాను Girls కు free education అంటున్నారు Government fee తొలగించామంటున్నారు కాని non-Government fee, Government fee కంటే ఎక్కువ అవుతుంది దీనిని తొలగించి విద్యార్థిని విద్యార్థులకు SSLC వరకు ఉచిత విద్యను ఏర్పాటు చేయడానికి పుత్తెర్నలను జారీ చేయాలని కోరుతున్నాను హరిజన విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్‌లు ఇవ్వాలంటే హరిజన MLA లు certify చేయాలని అన్నారు జిల్లాకు ఎక్కడో ఒకరిద్దరు హరిజన MLA లు వుంటారు వారిని వెదకాలంటే చాలా కష్టము ఏ MLA అయినా certify చేయవచ్చునని పెడితే విద్యార్థులకు ఖర్చు తగ్గుతుంది హరిజన MLA నే certify చేయాలనేది రద్దుచేసి ఏ MLA అయినా certify చేయవచ్చుననే విధంగా మార్చాలని కోరుతున్నాను Political pressures వల్ల కొన్ని schools ను teachers, October, November నెలలలో open చేస్తున్నారు—అలా జరుగకుండా మూడాలి—అగ్రికల్చరల్ కాలేజీలలో ఫైనోయదారుల పిల్లలకు ఎక్కువ సీట్లు దొరకడంలేదు పొడుగుచేతుల వారిని recommendations పున్నవారికి సీట్లు దొరుకుతున్నాయి అలా కుండా ముఖ్యంగా ఫైనోయదారుల పిల్లలకు అగ్రికల్చరల్ కాలేజీలలో సీట్లు వచ్చేట్లు ఎర్జీతమైన పుత్తెర్నలు దొరికేయవలయును University Grants Commission వారి సిఫారసుల ప్రకారము, ప్రభుత్వ కళాశాలలలోతప్ప, private కళాశాలల్లో lecturers కు, జీతాలు ఇవ్వడంలేదు ప్రభుత్వము వాటిని గుర్తించి తగినటువంటి ఉత్తరవులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను తెలంగాణా ప్రాంతములో కావలసినంతమంది ఉపాధ్యాయులులేరని చెబుతున్నారు ఆంధ్ర ప్రాంతములో Surplus గా ఉన్నారు Attractive scales లేకపోవడంవల్ల అక్కడివారు ఇక్కడికి రావేకపోతున్నారు ఆంధ్రమండి వచ్చేవారికి ఎక్కువ జీతాలు ఏర్పాటుచేస్తే అక్కడి surplus గా వున్నవారిని ఇక్కడ absorb చేసుకోవచ్చు ఆపద్ధతి ఆవలంబించాలని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎం లక్ష్మణస్వామి —అధ్యక్షులు, ఈ demand మీద మంత్రిగారి ఉపన్యాసం చూచినట్లయితే Science education కు కొంత ప్రాధాన్యం ఇచ్చినట్లుగా అందువల్ల common examination గురించి వొక్కిచెప్పినట్లుగా కనిపిస్తున్నది Common examination గురించి ఆలోచించినప్పుడు సరిస్థితులు అనుకూలంగా నిర్ణయము తీసుకున్నామా లేదా అన్న ప్రశ్న ఉద్భవిస్తున్నది ఈ సంవత్సరము ఆంధ్రప్రాంతములో Integration అనే పేరు మీద అయిదవ తరగతిలో Hindi ప్రవేశపెట్టారు కాని దానికి కావలసిన Staff ను provide చేయలేదు మామూలుగా తెలంగాణాలోపున్న పుస్తకాలే అక్కడ వర్తించాయి ప్రకటించారు ఇలాంటి చర్యలవల్ల ఉపయోగము ఏమిటి? 20 జిల్లాలు కలిగియుంటుంటే మూడు కోట్ల జనాభాపున్న రాష్ట్రములో అనేకమంది పిల్లలకు examination system common గా పెడుతున్నారంటే మీరు administrative సమస్యను సమస్యగా చూస్తున్నారు కాని academic సమస్యగా చూడడం లేదని చెప్పవలసివస్తుంది Syllabus common అయినప్పటికీ Block స్థాయిలో లేకపోతే జిల్లా స్థాయిలో examinations conduct చేయకనే

scope వుంటే మంచి ఫలితాలకు దారితీస్తుంది అనుకుంటే examinations effective గా ఉంటుందా? S S L C Examinations నే సరిగా జరుపలేని ఎరిస్టెంట్ లో వున్నప్పుడు ఇవన్నీ పూర్తిచేయడం చాలా పొరపాటుగావుంది దానిని పునరాలోచించాలని, తరువాత ఏమీ నిర్ణయము అయినప్పటికీ, ఈ సంవత్సరం మాని వెయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను Quantity పెరిగి నప్పుడు quality మారుతుంది Rural areas లో కూడా education పెరిగింది కాబట్టి పెట్టేప్పుడు బస్టిల్ లోనే కాకుండా village sector లో కొన్ని కేంద్రాలలో colleges పెట్టడానికి నిర్ణయాలు తీసుకుని ఆ పద్ధతిలో encourage చేయవలసిన అవసరం వుంది ఈ సంవత్సరమే పెట్టుకొన్నా general outlook వుండాలని నా అభిప్రాయము Girls కొరకు 16 కాలేజీలున్నాయి వాటిని సమగ్రము చేయడానికి, specialization develop చేయడానికి—ఈ 16 కాలేజీలలో దృష్టిని పెట్టుకున్నప్పుడు—Regional University పెట్టడానికంటే రాష్ట్ర వంతాటికి ఈ girls' colleges ను affiliate చేసేటట్లుగా ఒక Girls University పెట్టాలనే ఆలోచన ఈ పరిస్థితులకు తగిన విధంగా వుంటుందని ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వము serious గా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను—Elementary education standard improve చేయడానికి పరీక్ష పెట్టాలనేదే చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్నగా మీరు చూస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది కాని సమగ్ర లదికాదు—వారి level పెరగడానికి అడ్డంగా వున్న drawbacks, handicaps ఏమిటని జాగ్రత్తగా చూసినట్లయితే, చాలా advanced areas అనుకున్న చోటనే పిల్లలకు క్లాసుకు ఒక room వుండే పద్ధతిలో Elementary Schools లేవు వీటికి buildings లేవు—ఇలాంటివి సరిచేసి ఒక teacher కు వుండే పిల్లల సంఖ్యను తగ్గించినట్లయితే quality పెరుగుతుంది Elementary Schools buildings కట్టాలంటే people's contribution కావాలని ఎత్తిడి చేయడంవల్ల అవి ఏర్పాటు కావడం లేదు ఇంకా ఎల్ల ప్రభుత్వము బడ్జెటులో Elementary Secondary Schools కొరకు grants పెట్టాలి Science teaching విషయములో మీరు చూపే మార్గాల పక్క సమస్యలు పరిష్కారం కావు దాని గురించి reorientation యింకా ఏమో ఎన్ని చేపిరప్పటికీ ప్రధాన సమస్య ఏమంటే Science teaching కొరకు మీరు provide చేస్తున్న staff అప్పుడు ఒక teacher కు, teaching, library work, correction work యిన్ని వుండడం వల్ల లాభములేదు—ఇప్పుడున్న staff ను 50% పెంచితే తప్ప పరిష్కారం కాదు—Science ను develop చేయాలంటే ఆ రకమైన నిర్ణయాలు చేయాలిగాని ఉన్న సంఖ్యను ఎక్కువ చేయకుండా, equipment యిస్తాము Pay increase చేస్తామనే దాని కంటే పిల్లల తరఫీదు గురించి ప్రధానంగా ఆలోచించాలి—Laboratory Attenders, Clerical Attenders, Demonstrators level లో వున్న వారిని, graduate teachers గా పున్నవారిని, కనీసం untrained graduates అయిన వారిని correction work కు సహాయపడేట్లు నిర్ణయం చేయాలిగాని అవేవి లేకుండా equipment విషయము మాట్లాడితే లాభము లేదు—Girls' education విషయము చూచినప్పుడు మా సమితిలో కొన్ని గ్రామాలలో Elementary Schools లో boys

కంటే girls ఎక్కువ—పెనషన్లు కూడా, ప్రొద్దుటూరు, చాగంటిపాడులలో మూడు సంవత్సరాలుగా boys కంటే girls ఎక్కువగా ఉన్నారు ఈ phenomena ఏమిటి ? అందువల్ల girls' education కు ప్రత్యేక ప్రోముఖ్యము యివ్వాలి ఉయ్యూరులో girls polytechnic పెట్టాలన్నప్పుడు మంత్రిగారు కృష్ణాజిల్లాలో ఒక polytechnic వుందని చెబుతున్నారు కటిపున్న చోటనే girls polytechnic పెట్టాలన్న సమస్య వున్నప్పుడు అవుతుంది లేనిచోట పెట్టడము అనేది ఉత్పన్నము కాదు—పేట బాపయ్యగారు ఆ విషయము చెప్పారు మీరు సానుభూతితో పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను—అలాగే కృష్ణా జిల్లాలో నందిగామ, న్యూడవిగులలో కాలేజీలు పెట్టకోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు—వాటికి తగిన గుర్తింపు యివ్వాలని కోరుతున్నాను—non-teaching staff కు pension, provident fund కు సంబంధించి provisions extend చేయాలని కోరుతున్నాను—సమితిలో, జిల్లా పరిషత్తులలో secondary, elementary education పెట్టడమున్న teaching staff చాలా యిబ్బందులకు గురి అవు తున్నారు వీటిని ఏదైన Board కు మార్చి ఈ education ను సమితి, పరిషత్తులనుండి తీసి వేయడం మంచిది Selection committees పెంచుతున్నాను—ఇప్పుడు నిరుద్యోగం ఎక్కువగా వుంది పెద్ద competitions వున్నాయి Recommendations కూడా వుంటున్నాయి Selection committee ద్వారా ఒకసారి select అయి పోయిన తరువాత ఒక సంవత్సరములో అతనికి ఉద్యోగం రాకపోతే next year తిరిగి selection కు రావలసి వస్తుంది అందువల్ల select అయిన వారు ప్రతి సంవత్సరము, ఉద్యోగము రాకపోతే—తిరిగి రావలసిన దుస్థితి వుంది దీనిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఒక సారి select అయిన వారిని మరొక సారి Select Committee ముందు రాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను—Common examination విషయములో మీరు చేసిన నిర్ణయాలు చాలా ప్రమాదాలకు దారి తీస్తుంది మార్పించడానికి ప్రయత్నము చేయాలి—Elementary మరియు secondary schools buildings కట్టడానికి కావలసిన grants యివ్వడానికి ప్రభుత్వము serious గా ఆలోచించాలి—సమితి level లో buildings కట్టేటప్పుడు village contribution ప్రధానమైన అడ్డంకూడ వస్తుంది—అది లేకుండా కట్టుకునే లక్షక శం కలుగ జేయాలని కోరుతూ యింతటితో ముగిస్తున్నాను

[Mr Deputy Speaker in the Chair]

శ్రీ ఎం ఆర్ అన్నారావు —అధ్యక్షా, Cultural Affairs కు వేరే demand లేదు సాంస్కృతిక శాఖను, దీనిని కూడా education లోనే చెప్పుతున్నారు దీని గురించి ఎవరు ఏమి మాట్లాడలేదు—అందులోని రెడ్డిగారు physical education గురించి చెప్పారు వారు చెప్పిన సలహా బాగున్నాయి Physical education కు ఒక sports council ను ఏర్పాటు చేశాము ఈ council ద్వారా games and sports coaching అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము Physical education కు ఒక college వుంది దానిని యింకా ఎక్కువ అభివృద్ధి చేయాలని—బెజవాడలో యిదివరలో

ఒక school వుండేది, యిప్పుడు లేదు ఆ ప్రాంతాల్లో ఏదైనా పెట్టడానికి 4th plan 1st year లో ఆలోచన జరుగుతుంది Physical Education Teachers చావుంది అది ఆర్డర్లో వుంది సాంస్కృతిక విషయాల్లో సాహిత్య అకాడమీ, సంగీత నాటక అకాడమీ, చరిత్రకళ అకాడమీ, సైన్సు అకాడమీ యివన్నీ యిప్పుడు వున్నాయి చెబుతున్నా తెలుసు— అవిగాకుండా యింకా కొన్ని కొత్త programmes ఏర్పాటు చేసే పుర్వాయ సాంస్కృతిక స్టాఫ్ కలిగిన కవులను వారు ఏమీ సేవ చేశారో ప్రజలకు తెలియ చేయడానికి ఏర్పాటుచేసే కొంత వంటికి ఎక్కువైనా చేశాం అన్ని subjects లోనూ lecture programmes ఏర్పాటు చేశాం

Sri Ramachandrarao Deshpande (Narayanakhed)—I rise on a point of Order, Sir The hon Minister is replying to the Demand on Cultural Affairs But we have been given the Demand only just now We did not have an opportunity even to speak and it is surprising that the hon Minister is replying In fact, none of the demands covered Cultural Affairs And the Minister is replying when nobody has made any reference to that

Sri M R Apparao—Some Members have made reference to that

Mr Deputy Speaker—The hon Minister could have supplied it earlier When was it supplied ?

Sri Ramachandrarao Deshpande—It was supplied just fifteen minutes back

Mr Deputy Speaker—It must have been circulated in the morning I have information that it was circulated in the morning

Sri P V Siviah—It was given only at the time when the Minister for Education was introducing the Demand.

Sri Ramachandrarao Deshpande—Nobody had an opportunity to speak on the cultural affairs

Mr Deputy Speaker—My information is that it was supplied in the morning

Sri Ramachandrarao Deshpande—It has not been done It was supplied only 10 or 20 minutes back

Mr Deputy Speaker—The office says that it was supplied in the morning

Sri Vandemataram Ramachandra Rao (Medchal)—Even if it was supplied in the morning, it would not have been possible to go through the booklet that has been supplied within this short time

Sri P Anthony Reddy (Anantapur)—Sir, Archaeology and other things have been referred to by me

Mr Deputy Speaker —There is division of opinion

Sri Vandemataram Ranachandra Rao (Medchal) —Some hon Members were supplied when the session commenced, and some complain that it has been supplied just now. Even presuming that it has been supplied in the morning, how can we read and speak on that. It could have been supplied much earlier.

Mr Deputy Speaker —The usual convention was that it should be supplied a day earlier.

Sri M R Appa Rao —It should have been supplied a day earlier. But we supplied it in the morning because of the delay in printing.

Mr Deputy Speaker —Then, the complaint of the Members would be logical.

Sri M R Appa Rao —I am very sorry, Sir. We supplied it at 8 O' Clock in the morning. Nobody wanted the Demand on Cultural Affairs. When the Education Demand is taken up, I supplied the information.

Sri K Mara Reddi —On a point of Order, Sir. Has the Minister moved the Demand on Cultural Affairs?

Mr Deputy Speaker —It is included in the Education Demand. Cultural affairs is part of Education Demand.

Sri M R Appa Rao —If they do not want, I do not want to speak.

Sri A Saiveswara Rao —Sir, education is part of culture and culture is not part of education.

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు — శ్రీ సంజీవయ్య మరియు శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారి lectures అయినాయి. శ్రీ Chief Secretary గారి lecture వుంది. సన్మానం చేసిన వారిలో శ్రీ ముదిగొండ వీరభద్రమూర్తి, వేదాంత కవి, నక్కుం మొహియుద్దీన్, ఇల్లించూ సర్వవీధి, Ramamurthy Renu, E V.U జోగి, శ్రీదేవి (Women's education), P T Reddy (Paintings) వున్నారు. ప్రతిజిల్లాలో bi-monthly programmes పెట్టాం. దానిలో కాలోజీ నారాయణరావు, (Warangal) Hiralal Moria, Khammam ఎ వరదా చార్మ్యు, అదిలాబాద్ lectures ఏర్పాటు చేశారు. Cultural pamphlets ప్రారంభించాం. Cultural affairs కు re-orientation ఇచ్చి అభివృద్ధి చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. రచయితలకు సహాయంతో పాటు పుస్తకాలు అచ్చు వేయడానికి, pension కూడా ఇస్తున్నాం. Sportsmen కు కూడా pension ఏర్పాటు చేసి ఈ సంవత్సరం వారికి ఇస్తున్నాం. Sports Council కు మూడువేలు, ఇస్తున్నాం. ప్రతి జిల్లాకు రు మూడు వేలు 17 జిల్లాలకు ఇచ్చాం. Cricket, Tennis, Foot-ball, volleyball,

Basketball, Table-Tennis, Swimming పీటికి కూడా coaching Scheme కు సహాయం చేస్తున్నాం ఈ Scheme లో Football, volley ball best in India, Andhra Pradesh teams కూడా వచ్చాయి అదే కాకుండా Ravindra Bharathi ని, కళా భవనమును అభివృద్ధి చేయాలని, మన రాష్ట్రములో తెలుగు భాషను అభివృద్ధి చేయాలని ఏర్పాటు చేస్తున్నాం పిటప్పిటికి తగిన సహకారం యివ్వాలని ఆశిస్తూ యంతటితో విరమిస్తున్నాను

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — అధ్యక్షా, మొదట శివయ్యగారు మాట్లాడుతూ మన pattern of education అప్పుడప్పుడు మారుస్తున్నారు యిది మంచిది కాదని వెప్పారు అదేమి జరగలేదు విద్యా విధానం మార్చాలా లేదా అని Vice-Chancellor గారితో విద్యా వేత్తలతో State Advisory Committee for Education వారితో సంప్రదించిన తరువాతనే primary education 7 సంవత్సరాలు, secondary education 3 సంవత్సరాలు, higher secondary education 2 సంవత్సరాలు, PUC 2 సంవత్సరాలు వుండడానికి మనం అంగీకరించాం దానిలోని లోపాలు సవరించి కట్టు దిట్టం చేసుకుని ముందుకు పోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను ఆంధోని రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ పాత విధానం కాకుండా ప్రపంచంలో యితర దేశాల పోకడలను దృష్టిలో పెట్టుకుని change చేయాలన్నారు దానిని గురించి ఎక్కువ చెప్పవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను Directorate ను bifurcate చేసివా యింకాకొన్ని Schools, Director of Higher Education క్రింద వున్నాయని చెప్పారు Training Colleges కు Model Schools యిక్కడ వుండవలసిన అవసరముంది అంతమైనా Education, Director of Higher Education mix up చేసి చూడడం వ్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను University Funds గా 10 లక్షలు ఏర్పాటు చేశారన్న విమర్శ వచ్చింది మనం యిచ్చేది కాకుండా UGC వారు కూడా సహాయం చేస్తానే వున్నారు 4వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 1966-67 సంవత్సరము వందు మనం అనుకున్న ప్రకారంగా డబ్బు కేటాయింపలేకపోయిన మూట మూతం వాస్తవం ఇది Emergency Budget 3వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రు 18 కోట్లు యేర్పాటు చేసుకుంటే 4వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పెకండరీ, ప్రైవేటీ విద్య, Higher Education క్రింద మన ప్లాను రూ 54 కోట్లు ఇచ్చి పెట్టాలనుకున్నాం

కాని ఆ 54 కోట్లలోను సరైన మొత్తం నాలుగవ ప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరం కేటాయించలేక పోయిన మూట వాస్తవమే దానికి కారణం Emergency బడ్జెట్ కేంద్ర ప్రభుత్వం వారితో సంప్రదించిన తరువాతనే కొంత తగ్గించారు మిగతా నాలుగేళ్ళలో కొత్త స్కూళ్ళు, కొత్త పాలిటెక్నిక్‌లు, కొత్త కళాశాలలలో పెట్టుకోవడానికి వీలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను అయితే ఈ 1966-67 సంవత్సరంలో కూడా సూక్ష్మములలో 167 లక్షల రూపాయలు మనం ఏర్పాటు చేసుకున్నాం అదే 1965-66 సంవత్సరంలో చేసుకుంటే రు 53 51 లక్షలు మాత్రమే వుండేది రాబోయే సంవత్సరాలలో కూడా యింకా ఎక్కువ చేసుకోవడానికి వీలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను తరువాత

కామన్ ఎగ్జామినేషన్స్ గురించి చాలా విమర్శలు చేశారు. దాంట్లో ఏదీ కొత్తగా వచ్చిందో నాక అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — వారు వెరె విషయంలోకి వెళ్లి పోతున్నారు. మనకు ఈ విషయం చెబుతున్నాము. యూనివర్సిటీలకు కొంత committed expenditure వుంది అందులో ఉన్నానియో యూనివర్సిటీకి ఎక్కువ భాగం గవర్నమెంటు ఫండులోను తీసి యిస్తున్నారు. వారు committed అయిన expenditure కోటి రూపాయల వరకు వుంటే 62 శాతం రూపాయలు గ్రాంటు మాత్రం యిస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు వారు మిగిలించి ఏరకంగా సర్దుకుంటారు. పైనాన్ను సెక్రటరీయే అక్కడ ప్రెజరరు వారే బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టి expenditure అదీ తెల్పి చెప్పారు. అలాంటప్పుడు అక్కడ Finance Secretary కోటి రూపాయల కావాలని అంగీకరించి యిక్కడకు వచ్చిన తరువాత 63 శాతం మాత్రమే provide చేసే వక్షంలో ఆ యూనివర్సిటీ ఎట్లా నడుస్తుంది? ఈ రు 62 లక్షలతో వారిని ఏమి చేయమంటారు అనే విషయం కూడా కొంచెం వివరించి చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎ బుర్రామిరెడ్డి — అది తరువాత చెబుతాను. Common examination అనేది మనకు కొత్తది ఏమీ లేదు. జిల్లా పరిషత్తు పాఠశాలలో వారు యిష్టం వచ్చినట్లు ఏదో ఒక common examination IV Form నుంచి కొండరూ, S S L C classes లో కొండరూ పెట్టుకుంటున్నారు. కాబట్టి యిది కొత్త పద్ధతి కావని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మనం రాష్ట్రం అంతటకీ ఒకే రకమైన Primary Education, Secondary Education ఏర్పాటు చేసుకున్నా. దీనికి కావలసిన syllabus అంతా తయారైంది. 7వ తరగతి వరకూ పుస్తకాలు కూడా జాతీయం చేసినాం. 8వ తరగతికి సంబంధించిన syllabus పై సంవత్సరం నుంచి పెట్టుకోబోతున్నాం. స్కూళ్లలో మనం ప్రవేశ పెట్టిన syllabus లూరిగా cover చేయవలసిన వాధ్యుత ఉపాధ్యాయులపై వుంది. వారు cover చేయలేదు. కాబట్టి యిప్పుడు examination పెడితే యిబ్బంది కలుగుతుంది. అనే విమర్శ న్యాయమైనదికాదు. ఆ విధంగా cover చేయక పోయినట్లయితే ఈ common examination పెట్టడం వల్లనైనా ఆ syllabus ను లూరిగా cover చేసే దానికి మనం ఒక విధంగా ఒత్తిడి తెచ్చిన నాళ్లం. అవుతామనే విషయం కూడా వారు గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి వి శివయ్య — స్కూళ్లకు పుస్తకాలు సప్లయి చేస్తున్నది ఎప్పుడు, syllabus cover చేసేదెప్పుడు?

శ్రీ ఎ బుర్రామిరెడ్డి — జూలై నెలలో స్కూల్స్ మెడలు పెడితే, — ఈ సంవత్సరం Nationalised Text Books అనేకం జూన్ లోనూ, జూలై లో విడుదల చేసినాము. అన్ని పుస్తకాలు కూడా సంవత్సరాంతం వరకు సప్లయి చేయలేదు. అనే విషయం సరైనది కాదు. గత సంవత్సరం ఏవో ఒకటి రెండు పుస్తకాలు కొంచెం అసస్యం అయినాయి కాని మిగతా అన్ని పుస్తకాలు కూడా సకాలంలో అంద జేయబడినాయని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —Educationalists ను పిలిచిన సెమి
నారులో VII class నుంచి Common examination conduct
చేయాలనే విషయం raise చేయలేదు, discuss చేయలేదు VII class
లో సాధారణంగా చిన్నపిల్లలు వుంటారు మొదటినుంచి వారికి common examination
అంటే వచ్చే విజ్ఞానం కూడా పోతుంది అందువల్ల ఆ angle నుంచి చూడాలి VII class
నుంచి common examination అనేది విద్యా ప్రబోధానికి ఏమాత్రం ఉపయోగ
పడదేమో! కనుక అది reconsider చేయాలి అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఎ బిరామిరెడ్డి —Examination పెట్టినంత మాత్రాన మొత్తం
విద్యా విధానమే కుంటుపడిపోతుందనెది నాకేమీ అర్థంకాలేదు Primary stage
7 సంవత్సరాలూ, Secondary stage 3 సంవత్సరాలు అని మనం పెట్టుకున్నాం
ఆ 10 సంవత్సరాలూ ఏ examination వుండ కూడదనే వారి అభిప్రాయమా?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —ఏవిధమైన సరీక్ష్వా అనేది కాదు Common
examination గురించి మాట్లాడుతున్నాం VII class నుంచి పెట్టేకంటే
X class నుంచి పెడితే నాళ్లకు కొంత అర్థం అవుతుంది

శ్రీ ఎ బిరామిరెడ్డి —Stateకు అంతకూ ఎకే common examination
పెడుతున్నాం అంటే stateకు అంతటికీ ఒకే విధమైన syllabus ఒకే విధమైన
Test Books నన్నె చేయగలిగిన ఎరిస్థితులు మనకు కలిగినాయి కనుక అట్లా చేయమంటున్నాం
ఒక uniformity కావాలి మన standards లభిస్తున్న కావాలి Syllabus
cover చేయని schools కూడా అనేకం వున్నాయి ఈ common exami-
nation పెట్టడంవల్ల ఉపాధ్యాయులు syllabus ను సరిగా cover చేయడంలో ఒత్తిడి
తెచ్చేదానికి వీలౌతుందని నేను మళ్ళి మనవి చేస్తున్నాను ఈ common examination
పెట్టినంతమాత్రాన పిల్లలు భయపడి పోతారు, నాళ్ల ఆరోగ్యంలోనే ఏదో మార్పువచ్చేస్తుంది
అని చెప్పడంలో నాకు సమంజసం ఏమీ కనిపించడంలేదు

శ్రీ పి వి శివయ్య —ఆ వేపునుంచి ఆంధ్రోసిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా కూడా VII class
వరకూన్న స్కూళ్లలో formula ప్రకారం 1 + 1 (one plus one)
రెక్క ప్రకారం మాష్టర్లులేరు తక్కువ strength తోనే చాలా స్కూళ్లు ఏడుస్తున్నాయి
ఉన్న మాష్టర్లకైనా Text Books in time నన్నె చేయలేదు

శ్రీ ఎ బిరామిరెడ్డి —మళ్ళి Text Books supply చేయలేదు అంటే
నేనేమీ చెప్పలేను

Mr Deputy Speaker —If hon Members interrupt him now and then,
he will lose the trend I don't think it will be helpful We
have a convention that after the speech is over some clarifications can
be sought

Sri P V Siviah—Leave alone the theory, at least from the point of practical aspects, this may be given up this year

Sri A Balaram Reddy—I shall come to that point

Mr Deputy Speaker—I had originally asked the hon Minister whether he would like to reply at the end. He allowed Sri Pillalamarri Venkateswarulu to raise clarification. Therefore, others also are raising

Sri K Brahmananda Reddy—No, Sir, he kept on standing

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —ఆంధ్రోనిరెడ్డిగారు “మీరు నిర్ణయం లేకుండా తిసుకున్నారు గనుక పై సంవత్సరానికి వాయిదావేస్తే బాగుంటుందని చెప్పినారేగాని అసలు common examination కే నిర్బంధంగా వారేమీ చెప్పలేదు పైగా అది మంచిదనికూడా వారు చెప్పినారు అయితే అక్కడ Graduate Assistants లేకపోయిన మాట వాస్తవమే అటువంటి Secondary grade Assistants ను ఏర్పాటు చేసినాము Common examinations వల్ల చాలా advantages వున్నాయి ఒకటవ తరగతినుంచి 10వ తరగతివరకు ఏ ఒక్క లేకపోతే దానివల్ల కొన్ని సమస్యలు కూడా వున్నాయి Favouritism అనేదికూడా ఒకటి వుంటుంది కనుక పరీక్షలుపెట్టి పిల్లలయొక్క knowledge ని test చేయడం మంచిది దానివల్ల పిల్లలుకూడా ఎక్కువ శ్రద్ధతో చదివేదానికి మీరుంటుంది ఇంగ్లీషును III standard నుంచి పెడుతున్నారని మరో విమర్శ వచ్చింది ఎటు ఇంగ్లీషు ప మనకు వుండాలి, వద్దా అనేది ప్రశ్న అది వుండాలి అని మనం అనుకున్నప్పుడు అది III standard నుంచి పెట్టుకుంటే V standard నుంచో, VI standard నుంచో పెడితే, ఇంగ్లీషు, హిందీ, మిగతా subjects అన్నీ పెట్టి చదువుంటే కష్టం కనుక క్రమేపీ ఒక్కొక్క భాష చెబుతూపోతే వాళ్ళు భాషను అభివృద్ధిచేసుకోవడానికి కూడా వీలుంటుంది ఇదంతా గమనించి, విద్యవేత్తలు ఇచ్చిన సుపాఠాను బట్టి మనం అట్లా పెట్టుకున్నాం విద్యవేత్తలు, ప్రవీణులిచ్చిన సలహాల ననుసరించి మనం ప్రవేశపెట్టుకున్నాం. English campaign centres ఇప్పటికే 7 పని చేస్తున్నాయి వచ్చే సంవత్సరం 5 పెట్టడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాయి 4వ ప్రణాళిక పూర్తి కాబోయేవరకు ప్రతి తాలూకాకు ఒకటి ఏర్పాటుచేసుకోవవచ్చు తద్వారా ఇంగ్లీషు, హిందీ, తెలుగు భాషలు రాటువంటివారికి బాగా వచ్చేట్లు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందిని మనవి చేస్తున్నాను హిందీని గురించి శ్రద్ధ తీసుకొనడంలేదని విమర్శచేశారు దానినిగురించి తరువాత చెప్పగలను Public Schools ను encourage చేసి తద్వారా దేశంలో aristocracy దేశంలో సృష్టించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని విమర్శ చేశారు Public Schools పెట్టాలని ప్రభుత్వానికి లేదు కొత్తగా పెట్టడంలేదు ఒక school వుంది అది ఎప్పటినుండో పనిచేస్తున్నది దాని ఫలితాలు ఆంధ్రోనిరెడ్డిగారు చెప్పారు మార్కులు బాగానం పొందించినప్పుడు అందులో ప్రవేశమునకు అర్హత వుంది Scholarships ఇవ్వడానికి ఏర్పాటుచేస్తున్నాం మంత్రుల, ఉద్యోగుల పిల్లలను అక్కడ చదివించడానికి చేస్తున్నారనేది విమర్శ న్యాయమైనదికాదు Primary Schools, Secondary Schools, Colleges వలె సంవత్సరం

పెట్టడానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నాం Public Schools for Girls ను అభివృద్ధి చేసేందుకు కార్యక్రమం ఏమీలేదు Universities లో medium of instruction గురించి ఎక్కువగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు దానికి అధికార భాషేబిల్లు మొదలైనవి చేయాలి దానిని కావలసిన అనుకూలను ఏర్పాటు చేయించాలి ఈ సమస్య ఇప్పుడు పరిష్కరించే సమస్యకాదని మనవి చేస్తున్నాను జిల్లా స్థాయిలో Administration strengthen చేశారు విద్యా సంబంధమైన కార్యక్రమమేమీ Education Extension Officer ద్వారా చేయించడం లేదని విమర్శచేశారు, అది న్యాయమైనదికాదు అందులో లోపంవుంది Extension Officer ను countersigning officers గా చేసి, ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించిన జీతాలు, increments మొదలైనవాటికి Deputy Inspector of Schools ను వేళాము Schools ఎక్కువగాపుస్తకపుష్పాదు వారికి సలహా ఇచ్చుటకొరకు additionalగా మనోహరిని వేళాము పిరు schools ను తనిఖీ చేసి లోపాలను బయటపెట్టే అవకాశంవుంది Extension Officer కూడా దానిని పరీక్షచేసి independent of the block level మన ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నటువంటి Deputy Inspector of Schools point out చేసిన తప్పులను Education Extension Officerకు కూడా కొన్ని ఏర్పాట్లు చేసినా, అయినకూడా tour చేయడానికి ఉత్తర్వుల ఇవ్వబోతున్నాము అందువల్ల పన్నులొపాలను సర్దుబాటు చేసుకొనే విలు ఏర్పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను Text books గురించి చెప్పతూ ప్రభుత్వం half-hearted measure గా తీసుకొంది కాని న్యాయం చేయడం లేదనే విమర్శ శ్రీ శివయ్యగారు చేశారు అంతేకాక Text Book Press గురించికూడా విమర్శచేశారు ఒక్కడ వుండే ఇద్యోగిస్తులకు అభినందిస్తున్నాను ఆ Press చాలా బాగా పనిచేస్తున్నది ఈ పద్ధతిని 1959 లో ప్రవేశపెట్టుకొన్నాం 50 వేల అక్షరాలను print చేసే ఏర్పాట్లు చేసుకొనడం జరిగింది ఈ 5, 6 సంవత్సరాలలో 45 లక్షల అక్షరాలను print చేసే ఏర్పాట్లు చేయడమైనది press కూడా లాభసాటిగా వున్నదనే విషయం చాలా సంతోషించతగ్గ విషయం 1 నుండి 7వ తరగతివరకు కావలసిన అక్షరాలను అక్కడ print చేయుటకు ఏర్పాట్లు జరిగాయి కావలసిన machinery లేదు కేంద్రప్రభుత్వముతో సంప్రదించి, 10 లక్షల రూ.ల విలువచేసే యంత్రాలను దిగుమతి చేసుకొనే విషయంలో వారు అంగీకరించారు 1, 2 machines వచ్చాయి క్రమేణా Secondary school stage వరకు పోతే వాగుంటుంది ఉద్దేశ్యం వుంది ప్రస్తుతం 7వ తరగతివరకు ఎరిమితంచే, స్టోరుల కలిగిస్తున్నాం, 7, 8, 9, 10 తరగతుల వరకు nationalise చేసుకొనవచ్చు తద్వారా మంచి అనుకూల, కాగితాలు సరసమైన పుస్తకాలను పన్నయి చేయడానికి వీలుంటుంది ప్రతి సంవత్సరం 8 లక్షల పుస్తకాలను పేద విద్యార్థులకు ఉచితంగా ఇచ్చే ఏర్పాటుకూడా చేసుకొన్నాం B D O agentగా చేసి వారిద్వారా సమీతులకు కావలసిన పుస్తకాలను స్వయంచేసే ఏర్పాటు ఇదివరలో చేసుకొన్నాం అది సరిగా పనిచేయడంలేదు దానివల్ల ఆలస్యం అయినది పుస్తకాలు ఎర్రెసికాలంలో లభించలేదు విద్యార్థులకు సకాలంలో అందుటకుగాను ఈవిధంగా చేసుకుంటూ పోతున్నాము 1966-67 సంవత్సరం కావలసిన పుస్తకాలను print చేయించడానికి ఏర్పాటు చేశారు విద్యుచ్ఛక్తి cut వల్ల కొంత ఇబ్బంది కలిగింది. విద్యుచ్ఛక్తిబోర్డు చైర్మన్ గారితోకూడా మాట్లాడడం జరిగింది 1966-67

“వంశస్థులను” విద్యార్థులకు కానైనా పుస్తకాలను చకాలంతో అందజేయుటకుగానూ ఏర్పాట్లు చేయడంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ అనుకుంటున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. 7వ ఆర్గని సోల్ స్టడీస్ పుస్తకముతో కొన్ని రోపాయిన్నాయని దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు. ఈ లోపాలను ఇంతకా పూర్వం Department వారు చూచి గుర్తించారు దానిని గురించి నేను కూడా చింతిస్తున్నాను. సవరింపునకు department వారు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు దానిని గురించి ఉత్తరాలు ఇస్తున్నారు. ఎందుకంటే తప్పులను సవరించడంకంటే నిషయం చెబుతున్నాను. ఎక్స్ క్యూటివ్ కలిగిన పుస్తకాలు లేవని, అన్నిదేశాలలోపూడే ప్రభుత్వాలను గురించి చెప్పబడుతున్నవి విమర్శ చేశారు. ఎందువల్ల ఎందుకంటే పుండే democratic socialism గురించి వోధించే వనతులు కలుగజేయాలని కూడా వారు చెప్పారు. అందుచేత ప్రభుత్వ విధానం గురించి చెప్పదలచుకున్నప్పుడు ప్రపంచంలో ఉన్న యితర విధానాలుకూడ చెప్పి మన ప్రభుత్వ విధానాలు కొంత వరకు emphasize చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. వి. శివయ్య —మీరు misunderstand చేశారు మీరు పెట్టిన పుస్తకాలలో సెసిజమ్ నుంచిది అంటున్నారు. హిట్లరు, ముస్సోలిని నుంచివారని స్టేటిస్ నుంచివాడని, క్యూబ్ నుంచివాడని, వారి పద్ధతులు, గాంధీగారి పద్ధతికూడ నుంచిదే అంటున్నారు. దానికి దీనికి పొంజన ఎక్కడ ఉన్నది? అందువల్ల లక్ష్యసిద్ధి లేని పుస్తకాలు అచ్చువేస్తున్నారని చెప్పాను.

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి —నుంచివారని చెడ్డవారని, చెప్పిందిలేదు. ఆయాదేశాలలో జరిగే ప్రభుత్వ విధానం, అక్కడ ఉండే ప్రభుత్వ పద్ధతులగురించి చెబుతున్నారు గాని—

శ్రీ పి. వి. శివయ్య —జండామీద ఆశోకచక్రం పెట్టుకున్న మనం బుద్ధిజం నుంచిదికాదని పొరం పిల్లలకు చెప్పవచ్చునా? ఎది విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి పొరం పెట్టారా లేదా? ఎట్లా అచ్చు అయినది?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —తమరు ఇంటరప్ట్ చేసే పద్ధతి బాగుండలేదు.

శ్రీ పి. వి. శివయ్య —వారు misinterpret చేస్తే క్లారిఫై చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి — నేను misinterpret చేయలేదు. ప్రతి పొరంలోని మెరిట్లు, డిమెరిట్స్ లోకి పోలేదు. లోపాలు ఉంటే సవరించగలము. లోపాలులేవని చెబుతున్నాను. (Interruption)—లోపాలు ఉంటే సవరించగలము. అవిధంగా పొరాలు అన్ని విధానాల గురించి పిల్లలవారికి చెప్పినప్పుడు, ఇతర విధానాలుకూడ తెలుసుకున్నప్పుడు ఏది నుంచిదో తెలుసుకోగలడు గాని ఒకే విధానంచెప్పి ఇతర విధానాలు చెప్పక పోవడం న్యాయంకాదని అదిగే సభ్యులు ఆలోచిస్తారని నేను అనుకుంటున్నాను.

పరీక్షా విధానంలో లోపం ఉన్నదని అన్నారు. Pointed answers General knowledge, question and answer అరకంగా ఉండి essay writing లేకుండా ఉంటున్నదని అటువంటి విమర్శ చేశారు. Essay writing కు కూడ scope ఉన్నది. అన్ని విధాలకు సంబంధించి రూపొందించబడి ఉన్నది. కనుక వారు చెప్పేది కేవలం సభ్యులని చెప్పడానికి వీలలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

Text-Books release చేయకముందే **guides** అనేవి ముందుగా వస్తున్నవి, వాటిని ఉపాధ్యాయులు ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్నారు, ఎందుకు **ban** చేయకూడదనే విషయం చెప్పారు **Ban** చేయాలని అంధానిరెడ్డిగారుకూడా చెప్పారు అది **examine** చేశారు **ban** చేస్తే లీగల్ కాంప్లికేషన్లు ఎక్కువగా వస్తాయని గౌ సభ్యులు గుర్తించాలి సకాలమునో ఈ పుస్తకాలు సస్పెండిచేసి తద్వారా టీచర్లకు **instructions** ఇచ్చి గైడ్లు ఎక్కువగా ఉపయోగించకుండా ఉండే విధానం ఏర్పాటుచేయాలి గాని, **ban** చేసేది నీలుకాదు అవి ఏర్పాటుచేయకుండా **discourage** చేసి రెగ్యులర్ టెక్స్టుబుక్స్ క్లాస్ లో ఉపయోగించే విధానం చూడాలి అది ఉద్యోగస్తులూ చూస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను

అంధానిరెడ్డిగారు ఇంకొక విషయం చెప్పారు కేవలం ఫిజికల్ టూల్స్ నే నిధిచదానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము, **Qualitative improvement** కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి, అవసరమైతే **physical expansion** ఏదైతే పెంచుకుంటూ పోతున్నామో అది తగ్గించాల్సిన అవసరం ఉందని చెప్పారు వారితో సంభాషించుకుంటూ ఏకీభవిస్తున్నాను గాని స్కూల్స్ లోని ప్రాంతాల్లో స్కూల్స్ పెట్టడమనేది అవడంవల్ల అక్కడ ఉండే ప్రజలకు వ్యయించే నారాకాసు అనేది దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి **Qualitative instruction science** గాని ఇతర సబ్జెక్ట్స్ లోగాని మనం ఇచ్చేదానికి **Orientation training centres, Science Institutions** పెట్టి—అయినా సబ్జెక్ట్స్ లో టీచింగ్ నేషనలిజం **orientation training** ఇవ్వడం, **research** జరపడం, **Research subjects** లో కూడా టీచర్లును తయారుచేయడం జరుగుతోంది **Physical expansion** తో వాటి **qualitative expansion** పై కూడా ప్రభుత్వము చృష్టి పెట్టుకొని అవిధంగా అనేక సంస్థలు ఏర్పాటు చేసుకొని తద్వారా ఈ **teaching standards improve** చేసి పిల్లల విద్యాస్థాయి పెంచడానికి ప్రయత్నం చేసుకుంటూ పోతున్నామనేది గౌ సభ్యులు గుర్తించుకోవాలి

స్కూల్స్ లో స్టాఫ్ సరిగాలేదని చెప్పారు గ్రాడ్యువేట్స్ నందను అన్నిచోట్లా **graduate assistants** ను వేయలేకపోయాము ఎక్కడైతే గ్రాడ్యువేట్స్ అసిస్టెంట్స్ ను వేయలేకపోయామో అక్కడ పెకండరీ గేడ్స్ అసిస్టెంట్స్ ను వేస్తూనే ఉన్నాము తెలుగు పండిట్స్, యితర ఉపాధ్యాయులూ వేసేదానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నాము ఈ కొరత ఈ సంవత్సరం చాలవరకు తీరిపోతుంది

SE O's గురించి అంధానిరెడ్డిగారు చెప్పారు **SE O** కు యీ ఎడ్యుకేషన్ ప్రోగ్రాము పెట్టితే ఇబ్బంది ఉన్నది ఆయనకు వేరే **functions-adult education** వగైరా ఉన్నది **Deputy Inspector, irrespective of block administration** ఒకరికి పెట్టాము, అవసరం వున్నచోట ఇంకొకరిని ఇస్తున్నాము ఆయనతోకూడా అక్కడఉండే **Extension Officer** ను **touring officer** గా చేస్తున్నాడు **SE O** ను దీనిలోకి తీసుకురావలసిన అవసరంలేదని మనవిచేస్తున్నాను

Annual Financial Statement (Budget) for 12th March, 1966 493
the year 1966-67
Voting of Demands for Grants

ఇంకోక ముఖ్యవిషయం ఆంధ్రోసిరెడ్డిగారు చెప్పింది—ఇప్పుడు జిల్లాలలో గజెటెడ్ ఇన్స్పెక్టర్లు ఉన్నారు, స్కూల్స్ను లిసికేషన్ కంట్రాక్టుగాని లెక్కడ రబైక్టుకు సంబంధించిన గజెటెడ్ ఇన్స్పెక్టర్లు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు స్కూల్స్కునో inspect చేసి ఉపాధ్యాయులను ప్రొవర్ గాగ్నెడ్ చేయడానికీ ముందుంచని చెప్పారు మరియు సజెషన్ కాని ఇంప్లిమెంట్ చేయడంలో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిఫిక్ల्ट్ ఉన్నవి 40, 50, స్కూల్స్కు గజెటెడ్ ఇన్స్పెక్టర్లును అన్ని సబ్జెక్టులలో పెట్టాలంటే finance difficulties ఉన్నవి కనుక ఉండేనానితోనే వారి sphere of inspection నూరి తద్వారా స్కూల్స్కు అందరి గైడెన్సు దొరికేట్లు చేపేవిధానం ప్రవేశపెట్టుతున్నాము తద్వారా వారు చెప్పేకొరత కొంతవరకు తీరిపోయే పరిస్థితులు ఏర్పడతాయని మనవి చేస్తున్నాను

ఎక్కడో అనంతపురంలో మల్టీపర్పస్ స్కూలులో వృద్ధులు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా ఉన్నందున సైన్సు ఎక్సెప్మెంట్ యూజ్ చేయబడలేదు, చెడిపోయిందని చెప్పారు నేను ఈవిషయం దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిస్థితులు గమనించి అభివృద్ధి చేయుటకు ప్రయత్నం చేస్తాను

రాంగోపాల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కంపల్చి ఎక్స్కేషన్ అమలులో పీసల్ ప్రావెజన్సు ఇంప్లిమెంట్ చేయుటలేదని విమర్శించారు పీసల్ ప్రావెజన్సు ఇంప్లిమెంట్ చేయాలంటే కష్టం చదువులేనివారు అక్కడఉండే బీదల ఇబ్బందులు గుర్తించి వారితో సహకరించి వారిని ఏర్పించి వారి పిల్లలను ఆహ్వానించే పరిస్థితులు క్రియేట్ చేయాలిగాని ఉట్టంలో వారందరినీ శిక్షించి బాధించడం మంచిదికాదని, వారిని వప్పించి తద్వారా వారి సహకారం సంపాదించి ముందుకుపోతే బాగుంటుంది గాని పీసల్ ప్రావెజన్సు అమలు పరచడంవల్ల పరిస్థితులు బాగుపడవు

నాగభూషణరావుగారు చెబుతూ ఇంగ్లీషు భాషాభివృద్ధికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని తెలుగుభాషాభివృద్ధికి నేషనల్ లెంగ్వేజు అయిన హిందీకి ప్రోత్సాహం లభించుటలేదని విమర్శించారు తెలుగు భాషకు, స్టేట్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ ఉన్నది ప్రైమరీస్టేజీలో, అక్కడఉండే ఉపాధ్యాయులకు రీ ఓరియంటేషన్ ట్రైనింగ్ ఇచ్చి మాతన పద్ధతులలో వారికి శిక్షను ఇచ్చి, మేర్మకోర్సులో ట్రైనింగ్ ఇచ్చి తద్వారా భాషాభివృద్ధికి ఏర్పాటుచేస్తున్నాము అంతేగాక సౌరస్థత పరిషత్తు అనే ఇతర సంస్థలద్వారాకూడ తెలుగుభాషలో కొత్త పుస్తకాలు వచ్చేటట్లు గ్రాంట్లు యిస్తున్నాము కనుక తెలుగు భాషను ప్రోత్సహించడంలేదని చెప్పడం న్యాయమైన విమర్శకాదని మనవిచేస్తున్నాను నేషనల్ లాంగ్వేజ్ లయిన హిందీని మూరేమి ప్రోత్సహించడంలేదని అన్నారు ఐదవతరగతినుండి మనం హిందీని ప్రవేశపెట్టినాము దానికి కావలసిన హిందీ పండిట్లను బ్రయిన్డ్ చేసే కళాశాలలను ఏర్పాటుచేసుకొన్నాము హిందీ మీడియం తో స్కూల్స్ ఎవరైనా పెడితే, వాటికి కావలసిన గ్రాంట్స్ ఇస్తున్నాము ప్రతి పోగశంలో హిందీ పండిట్లను వేసే ఏర్పాటు చేసుకొంటున్నాము కాబట్టి ఆ విమర్శ న్యాయమైన విమర్శకాదు త్రిపాషా సూత్రాక్రింద మనం పిల్లనాళ్లకు తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ భాషలలో కావలసిన శిక్షణ ఇవ్వబడుతున్నది ఆ విధంగా హిందీభాషాభివృద్ధికి ఏర్పాటు చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను

(శ్రీ) పేట బాపయ్యగారు ఇండస్ట్రియల్ బ్రయినింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్స్ ఎక్కువ చేయాలని చెప్పారు ఇప్పటికే 18, 19 ఉన్నవి అది నా సోర్స్ ఫోలియో కిందలేదు అది ట్రాన్స్ ఫోర్మ్ మినిస్టర్ కింద

ఉన్నది ఆ సెంటర్స్ మనం హెచ్చుగా పెట్టుకొన్నాము ఇంకా హెచ్చుగా ఎప్పుడు పెడతాలో కేసు చెప్పలేము కేవలం గుమాస్తాల చదువే చెప్పకుండా చేతివసులునేర్చి, బీద విద్యార్థులకు పోట్టుగొట్టే కొనేదానికి సహాయించేసి విధంగా ఈ పాలిటెక్నిక్, ఇండస్ట్రియల్ ట్రయినింగ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ మనం ఏర్పాటుచేసుకొన్నాము కృష్ణా జిల్లాలో ఇంకో పాలిటెక్నిక్ ఏర్పాటు చేయాలన్నారు (ఎం. జిల్లాలో ఒక పాలిటెక్నిక్ ఉండాలనేది ప్రభుత్వ విధానము అయితే తెలంగాణాలో కొన్ని జిల్లాల్లో పాలిటెక్నిక్ లేవు నాలుగవ ప్రణాళికలో కొన్ని కొత్త పాలిటెక్నిక్స్ పెట్టుకోవాలని ఏర్పాటుచేసి వాస్తవంగా కాని అమెర్సిన్ బడ్జెట్ కాంట్రీ కేంద్రప్రభుత్వంవారు నాలుగవ ప్రణాళిక మొదట సంవత్సరంలో కొత్త పాలిటెక్నిక్స్ పెట్టటానికి వీలులేదు తర్వాత ఆలోచిస్తాము అని అనటంవల్ల ఈ సంవత్సరం ఈ కార్యక్రమం కొంతవరకు ఆపివేయటం జరిగింది పై సంవత్సరం కేంద్రప్రభుత్వంవారు ఇది ఒప్పుకొన్న తర్వాత కొత్త సంస్థలు ఇప్పుడు పాలిటెక్నిక్స్ లేని జిల్లాల్లో మొదట ఏర్పాటుచేసిన తర్వాత, అవసరం ఉంటే, ఇప్పుడు పాలిటెక్నిక్స్ ఉన్న జిల్లాల్లోకూడ గరల్స్ పాలిటెక్నిక్ వగైరా పెట్టే విషయం ఆలోచించవచ్చును కాని ఇప్పుడు దానికి మంచి సమయంకాదని మనవిచేస్తున్నాము తెలంగాణాలో టీచర్స్ తక్కువ ఉన్నారు ఇక్కడ ట్రయినింగ్ ఫెసిలిటీస్ లేవు, కొన్ని జిల్లాల్లో హెచ్చుగా ట్రయిన్ ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు వారు ఉద్యోగాలులేకుండా బాధపడుతున్నారు అని కూడ చెప్పారు ఆ విషయంలో డి.పి.ఐ.తో సంప్రదించటం జరిగింది ట్రయిన్డ్ సెకండరీ గేడ్ టీచర్స్ హెచ్చుగాఉండి, ఉద్యోగంలేకుండా బాధపడుతున్నచోట్లా తాత్కాలికంగా ట్రయినింగ్ స్కూల్స్ లో ఎడ్రెస్స్ తగ్గించి, టీచర్స్ కొరతఉన్న జిల్లాల్లో, పరిస్థితి మెరుగయ్యేవరకు తాత్కాలికంగా, 1,2 సంవత్సరాలు అదనంగా ఈ ట్రయినింగ్ స్కూల్స్ ప్రారంభించి అక్కడకూడ ఈ ట్రయిన్డ్ టీచర్స్ తయారయ్యేదానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము ఎక్కడ టీచర్స్ కొరత ఉందో, అక్కడ తాత్కాలికంగా ట్రయినింగ్ స్కూల్స్ ప్రారంభించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం తెలంగాణాలో గ్రాడ్యుయేట్స్ను ట్రయిన్డ్ చేయటానికి కొత్తగా ఒక కళాశాల ఈశ్వరంపేట పెట్టటానికి అనుమతి ఇవ్వటం జరిగింది తద్వారా ఈ కొరత తెలంగాణాలో తీరిపోయే పరిస్థితి కలుగుతుంది గా నభ్యులు రెయిజుచేసిన పాయింట్స్ అన్నింటికీ నేను సూచనం చేస్తాను ఈ రిమూండ్రీను ఆమోదించవలసినదిగా సభ్యులను కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

(శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అధ్యక్షా, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీని గురించి అడిగితే చివరలో చెబుతాము అన్నారు అది చెప్పకుండా సెలవుతీసుకొన్నారు

(శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి — అధ్యక్షా, బడ్జెట్ లో 75 లక్షలు కలేజియేట్ ఎడ్యుకేషన్ కు మనం కేటాయించింది అది కేవలం ప్లాన్ స్కీము ప్లాన్ స్కీముకు 75 లక్షలు పెట్టుకొన్నాము దానిలో కంటిన్యూయన్ స్కీము బిల్డింగ్స్ కు 35 లక్షలు పెట్టుకొన్నాము యూనివర్సిటీ కాలేజెస్, కేంపస్ కాలేజెస్ కు 10 లక్షలు పెట్టుకొంటున్నాము ఆఫీసియల్ టెక్ కాలేజెస్ ఇంప్రూవ్మెంట్ కు 20 లక్షలు పెట్టుకొన్నాము అయితే ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి కావలసిన గ్రాంట్ ఇవ్వటంలేదని వారు చెప్పారు గ్రాంట్స్ లు యూనివర్సిటీస్ అండర్ ప్లాన్-10 లక్షలు మనవగ్గర ఉంది కాని, వాన్ ప్లాన్ లో 94,66,700 రు ఉంది అది మేము ఆ ఇచ్చిన రిపోర్టులో చెప్పలేదు దీనికేండ్ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి 62,19,100 రు, వాన్ ప్లాన్ కేండ్ వచ్చే ఏర్పాటు ఉంది.

Annual Financial Statement (Budget) for 12th March, 1966 495
the year 1966-67
Voting of Demands for Grants

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —అధ్యక్షా, మన పైనాన్స్ సెక్రటరీగారు అక్కడ ప్రజారంగ్ కోటి రులు అవసరమని చెప్పిన తర్వాత, ఇప్పుడు మీరు 62 లక్షల రులు కుదించి బడ్జెట్ లో ప్రొవైడ్ చేశారు అంటే వారు కోటి రులు అడిగితే, మీరు 62 లక్షల రులు ఇవ్వబోతున్నారు చెన్నారెడ్డిగారు క్రిందటి తడవ ప్లానింగ్ చర్చ సందర్భములో కమిటెడ్ ఎక్స్ పెండిచర్ లోంచి మనం పోయేదిలేదని అన్నారు మీరు పైనాన్స్ కమిషన్ కు ఇచ్చిన మెమోరాండంలోకూడ ఇది మెన్షన్ చేశారు కోటి రు చిల్డ్రెన్ అవసరముంటుందని చెప్పారు ఇప్పుడు బడ్జెట్ లో ప్రొవిజన్ 62 లక్షలు చూపించారు ఇప్పుడు 39 లక్షలకు వారిని ఏమి చేయమంటారు? వారు ఎట్లా దానిని పూర్తిచేసటం? దానికి ఏమిటి మీర్చాను? మంత్రులు ఆ విషయం వివరంగా చెప్పవలసి ఉంది

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —ఎవరో పైనాన్స్ సెక్రటరీపోయి ఒప్పుకు ఏవారు ఆ ఒప్పుకువచ్చిన డబ్బు అంతా మీరు ఇక్కడ ఇవ్వాలంటున్నారా?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —ఎవరో పైనాన్స్ సెక్రటరీనా అండి ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —ఎవరైనా నరే, ఏ సెక్రటరీ అయినా నరే, అక్కడకు పోయివచ్చాడు, ఆ బాడి సభ్యులుగా, అక్కడి అవసరం గురించి చర్చించుకొని ఉండవచ్చును అక్కడ వారు నిర్ణయించి నటువంటిదెట్లు అంతా మనం ఇక్కడ ఇవ్వాలంటే కొన్ని చిక్కులు ఉంటాయి ఈ సంవత్సరం మనది ఎమర్జెన్సీ బడ్జెట్ మనం ఆశించిన విధంగా మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎడ్యుకేషన్ డబ్బు ఇవ్వలేదు నాలుగవ ప్రణాళికలో 54 కోట్ల రు ఎడ్యుకేషన్ కు ఖర్చు పెట్టుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంటే, ఈ సంవత్సరం మనకు చాలా కొంచెంగానే ఎడ్యుకేషన్ కు డబ్బు ఉన్నది. ఎడ్యుకేషన్ కు 183 లక్షలని చెప్పారు అందువల్ల కొంతమటుకు తగ్గి ఉండవచ్చును అది ఈ ఒక యూనివర్సిటీకేకాదు అన్ని యూనివర్సిటీలకు వారు కోరినంత డబ్బు ఇవ్వలేని పరిస్థితియిక్కూడ ఉండవచ్చును

Sri Ramachandrarao Deshpande —Mr Speaker, Sir, replying something to the question of Hindi, the hon Minister has said that everything is being done about Hindi propagation. He did not say anything about the posts which are vacant still in Telangana. It has been stated in a G.O. issued that invariably in all secondary schools there should be a first grade Hindi Pandit. We have only second grade pandits. May I know what is being done about this ?

The second point is that on 19th January, the Hon'ble Minister while addressing a meeting, agreed that facilities should be provided for the children of minority languages. Does this apply to Marathi medium students also ? A number of times the matter has come up. Have any orders been issued ?

శ్రీ ఎ ఎస్వేశ్వరావు —ఏడవతరగతి పరీక్షకు సంబంధించిన వ్యవహారంలో డిఫరెంట్ అభి ప్రాయాలు ఉన్నవి అనుకోండి. ఆంధ్రోనిరెడ్డిగారు చెప్పిన మేరకైనా రావలసి ఉంటుంది దానిని గురించి వాదన చేయనక్కరలేదు ఉపాధ్యాయులు సరిగా చెప్పటంలేదు వారు చెప్పనికారణంచేత ఏడవ తరగతి పరీక్ష అక్కరలేదని అంటున్నారు ఉపాధ్యాయులు చెప్పారా లేదా అన్నది వేరు విషయము పరీక్షకు కూర్చునేవారు ఉపాధ్యాయులకారు, విద్యార్థులు వారిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఆ ఎడ్యుకేషన్ సిబ్బంద్

కవిత్వం కాదని అభిప్రాయం మీరుకూడా చెబుతున్నారు కనుక కాంప్లైజ్గా ఆంధోనిరెడ్డి గారియొక్క అభిప్రాయం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈసారి అయినా దానిని వాయిదా చేయవలసి ఉంటుంది మీరు భల్లకపు పట్టుతో ప్రతిది ప్రారంభిస్తున్నారు యూనివర్సిటీలో టైమ్తోకూడ లబ్లాగే చేశారు తీరా, అదిరూ తలో మొట్టికాయ మొట్టన తర్వాత, all fools day రోజున దానిని అమెండ్ చేయబోతున్నారు, అది దృష్టిలో పెట్టుకొని అయినా, దానిని వాయిదా చేయించండి నేషనల్ జేషన్ ఆఫ్ బుక్స్ అన్నారు కొన్నిలక్షల పుస్తకాలు తయారుచేయిస్తున్నాము సరసంగా పుస్తకాలు తయారుచేస్తున్నామని చెప్పారు కాస్త వాట ధరలనుకూడ సరసంగా ఉంచండి హైదరాబాద్ లోని స్కూల్స్, మన ప్రభుత్వ ఆర్డర్స్, మన డిపార్ట్మెంట్ రూల్స్, ఇన్స్ పెక్షన్ రిమార్క్స్, ఏమాత్రం భాతరుచేయటంలేదు, ఏమాత్రం మన్నించటంలేదు ప్రభుత్వం చెప్పే స్కేల్స్, మన్నించటంలేదు ఇదంతా మన దృష్టికి ప్రభుత్వదృష్టికి తేవటానికి సెక్రటేరియట్ దగ్గర గవర్నమెంట్ ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ వారందరు చేరి ఉపన్యాసాలు చేస్తున్నారు కనీసం వారిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అయినా మన రూల్స్ ఇన్స్ పెక్షన్ చేయించాలి

శ్రీ పి వారయణరెడ్డి — అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సెకండరీ గేడ్, హయ్యర్ గేడ్ (ట్రయిన్డ్ టీచర్స్) ఎక్కువమంది పర్సన్స్ గా ఉన్నారని, వారిని టీచర్స్ కొరతగా ఉన్న తెలంగాణా జిల్లాలో ఎటెన్డ్ చేసుకోవటానికి వారికి ఎట్రాక్టివ్ స్కేల్స్ ఇవ్వమని అడిగి ఉన్నాము వారు ఇక్కడకు వచ్చేదానికి ఎట్రాక్టివ్ స్కేల్స్ ఇస్తారా? యూనివర్సిటీస్ గ్రాంట్స్ కమిషన్ సిఫార్సుల ప్రకారం ప్రయివేట్ కాలేజీలలో లెక్చరర్స్ కు వేతనాలు ఇవ్వటంలేదు దానిని ఏమైనా అమలుపరుస్తారా?

శ్రీ పి వెంకటరెడ్డి (ఉదయగిరి) — అధ్యక్షా, 7th class common examination 3 రకాలైన Schools లో ఒకటి ఉన్నది Higher Secondary Schools లోని 7th class upper primary schools లోని 7th class higher elementary schools లోని 7th class మొదటినుంచి higher secondary schools లో Hindi Pandits ఉన్నారు Upper primary schools కు ఒకవేళ staff pattern లో provision ఉన్నప్పటికీ కూడా డబ్బు లేనందువల్ల, వారి schools కు permission ఇవ్వలేదు కొన్నిటికి మాత్రం డైర్యంగా తరువాత ratification వస్తుందనే ఆశతో కొంటుంది వేరూ కొంతమంది వేయడంలేదు Higher Elementary Schools లో మొదటినుంచి provision లేదు అక్కడ హిందీ పండిట్స్ కు అవకాశంలేదు హిందీ చెప్పడమే జరగడంలేదు అటువంటివన్నీ అందిరికి కలిపి ఇప్పుడు examination జరపడంవల్ల పూర్తిగా బాధకలుగుతుంది Schools లో laboratories లేవు Model Science paper చూస్తే ఫిచ్చితంగా practical knowledge లేకుండాపోతే ఆ paper answer చేయలేనటువంటి పరిస్థితి ఉంటుంది High schools లో మాత్రం అవకాశాలు ఉన్నవి గాని Higher Elementary schools, upper primary schools లో అవకాశంలేదు కాబట్టి అటువంటి provision కల్పించి వచ్చే సంవత్సరం పెట్టుకుంటే సంతోషము ఆంధోనిరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు postpone చేయడానికి మంత్రిగారు పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ కె మారెడ్డి —కడప జిల్లాలో secondary grade training అయిన teachers 1000 మంది surplusగా ఉన్నారు కనుక లక్కడ Secondary grade training schools మూసివేస్తారా? Selection విషయంలో G O ఇచ్చారు ఎప్పుడో pass అయిన వాళ్ళందరికీ selection రావడంలేదు ఈ సంవత్సరం pass అయిన వాళ్ళు merit పైన select అవుతారు 5 సంవత్సరాల్లో pass అయి యింటి దగ్గర ఉన్నవాళ్ళు select అయ్యేవారేమోనో దానికి ఏమైన ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి హెచ్ నాగభూపాలరావు —ఇంగ్లీషు ప్రైమరీ స్కూల్స్ సెంటే వెంబడి రికగ్నిషన్ ఇవ్వడం, Hindi Primary Schools పెట్టుకుంటే 5 సంవత్సరాలు, 6 సంవత్సరాలు అయినా వాటికి, aided schools కు recognition ఇవ్వకపోవడం ఇది ఎన్నోసార్లు ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకు వచ్చాను ఆ విషయంలో మీ అభిప్రాయం ఏమిటి? ఇవ్వవలెనని ఉన్నదా లేదా? ఆ విషయం చెప్పితే బాగా ఉంటుంది

శ్రీ ఎల్లంమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —వారు confuse చేస్తున్నారు Finance Secretary—As Finance Secretary, he is treasurer there అన్నారుగా individual capacity లో treasurer గా లేకు Finance Secretary happens to be the treasurer of Osmania University

Finance Secretary is their treasurer as Finance Secretary The Finance Secretary happens to be the treasurer of the Osmania University

Mr Deputy Speaker —He has replied to the problem

Sri Pillalamarri Venkateswarulu —That is not the only problem అందుచేత ఏదో ఒక సెక్రటరీ అక్కడ ఏదో చేసి వచ్చాడు అని కాదు ఇప్పుడు దీనిలో existing block grants Rs 62 lakhs Third plan వల్ల జరిగినటువంటి committed expenditure కొంత ఉన్నది Third plan లో సెక్రటరీ స్కీమ్స్, ఈ ప్రభుత్వ స్కీమ్స్ ఇవన్నీ అమలు జరపడంవల్ల కొంత committed expenditure ఉన్నది అవన్నీ లెక్కలు వేస్తే 39 లక్షలు అయినాయి ఈ committed expenditure ను ఏమి చేయమంటారు మీరు committed expenditure కు provide చేయలేదు దానికి సమాధానం చెప్పమని అడుగుతున్నా రు 62 లక్షలు ఇదివరకు provide చేశారు Fourth plan లో క్రొత్తగా schemes start చేస్తే, డబ్బు ఇవ్వమని అడగలేదు Committed expenditure ను ఎట్లా meet అవమంటారు Rs 62 lakhs + Rs 39 lakhs of the Third Five-Year Plan committed expenditure It will come to about one crore and odd దానిని ఏమి చేయమంటారు? ఆ gap ను ఎట్లా fill up చేయమంటారు?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — రాష్ట్రంలోని దేశపాఠశాలలు మరియు schools విషయం గురించి ప్రస్తావించారు మరియు schools, minority schools లో ఇతర language లో ఉంటే schools లో తెలుగుభాష బోధించే విషయం ఆలోచనలో ఉన్నది అది principle accept చేసినాము అవిధంగా ఏర్పాటు చేస్తాము

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — ఆ G O ఇప్పుడుపోతే బాగా ఉంటుంది జూన్ లో అమలుపర్చండి

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — అలాగే పై సంవత్సరం schools ప్రారంభించే లోపుగానే ఆ ఏర్పాటు చేసేదానికి నిలు ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాము Common examination గురించి ఇంక చెప్పన అవసరం కూడా ఉన్నది ప్రస్తావించారు 7వ తరగతిలో కేవలం మనం పెట్టుకోవడం వరకే పరీక్షలో వచ్చిన మార్కులకుండా class లో వచ్చిన 50% మార్కులు, class tests, quarterly examination, half-yearly examination గాని అవన్నీ count అవుతాయి

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు — అదేతప్పు డిరెక్షన్ తిరుగుడు మార్గం చెప్పుతున్నారు ఆ 50 మార్కులు count చెయ్యడం మంచిదికాదు Wrong way యాపిస్తున్నారు వాళ్ళకు మీకు 50% మార్కులు ఉన్నాయి కాగా మార్కులు వేయించి మీకు ఇబ్బందిలేదనేది wrong direction

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — Wrong direction ఏమిలేదు Right direction కేవలం examination లో వచ్చిన మార్కులపైనే అతని భవిష్యత్తు నిర్ణయించారు Class లో ఉన్న వచ్చిన performanceను బట్టి, internal assessment ద్వారాగానీ, ఎక్కువ ఎరిగిఉంటుంటే quarterly, half-yearly examinations లో వచ్చిన మార్కులు 50, weightage ఇచ్చి common examination లో వచ్చిన మార్కులు 50 దానికి కలిపి రెండింటిని కలిపి ఈరెండింటినిబట్టి అతని భవిష్యత్తు నిర్ణయిస్తారు గాని కేవలం examination పెట్టి దానిలో తక్కువ మార్కులు వచ్చినందున fail చేస్తారనే భయం ఏదీ ఉండకూడదని నేను మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ పి వి శివయ్య — Common examination కు public examination కు భేదం ఏమిఉన్నది ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — Common examination, public examination పేర్లొస్తేనేనే మేము అలోచన చేసినాము జనవరిలో State Advisory Committee meeting ఒకటి జరిగింది అక్కడ మంచి నిర్ణయములు ఉన్నాయి చాలమంది School headmasters ఉన్నారు నిపుణులు అంతా ఉన్నారు వాళ్ళు అంతా ఏదో ఒక stage లో first to tenth class లో . .

Sri P V Sivaiah —That is not it, Sir రెండు మాటలు వాడారు 7th class కే public examination అని, common examination అని ఆరెండింటికీ తేడా ఏమైన ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను

Sri A Balaram Reddy —I am coming to that point, Sir వారు ఒక resolution pass చేసినారు ఆ advisory committee లో నిపుణులు, విద్యావేత్తలు ఉన్నారు ఇతర non-officials ఉన్నారు వీళ్ళందరూ కలిసి ఒక నిర్ణయం చేసినారు ఏదో ఒక stage లో examination పెట్టాలని అది 7th class లో public examination పెడితే బాగా ఉంటుందనే అభిప్రాయం వారు యిచ్చినారు For X class, we have agreed the principle that there should be a public examination

శ్రీ పిల్లలమ్మరి వెంకటేశ్వర్లు —అది 10th class కు మీరు 7th class కే పెట్టారు

Sri A Balaram Reddy —It is not a common examination

Mr Deputy Speaker —What is the difference between common examination and public examination ?

Sri A Balaram Reddy —The State Advisory Committee for Education wanted a public examination at the end of the 7th Class , but we thought that it would be too late to have a full-fledged public examination this year So just to prepare the pupils, the teachers and everybody concerned, we have introduced, watered it down to a common examination just to prepare them for a full-fledged examination next year

Sri Tenneti Viswanatham —What does the hon Minister mean by 'common examination' 'కామన్' అంటే అర్థి నరీ ఎగ్జామినేషన్ వా?

శ్రీ ఎ ఎర్రామిరెడ్డి —రాష్ట్రంలో ఉండే అన్ని schools కు కలిపి 7వ తరగతి అంత్యములో ఒక పరీక్ష పెడతాము అది common అని చెప్పుతున్నాను Public examination అంటే దానికి ఒక standard ఉన్నది ఆ papers యిక్కడ central గా set చేస్తారు

Sri Tenneti Viswanatham —That also will be common to all the schools in the State

Both are therefore common , but this will be 'public' examination

Sri A Balaram Reddy —The State Advisory Committee wanted another public examination at the end of the VII Class. We had no time , we could not introduce a full-fledged public examination at the end of the VII Class this year So we thought that we could introduce

some sort of a common examination in order to make the pupils get themselves prepared for a full-fledged examination next year. I do not know how it can be made more clear.

Sri Tenneti Viswanatham —What is the difference between a 'common examination' and 'a public examination'?

Sri A. Balaram Reddy —'Public Examination' means that papers will be set externally, marks will be awarded by external examiners, they will be tabulated externally. This year, we said that the tabulation will be at the school level itself, assessment will be at the school level, correction of answer papers will be at the school level.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —ఆ conference లో common examination అంటే, Public examination అంటే 7th class కు పెట్టబోదేదోదు 10th class కు పెట్టబోని ఉన్నారు అప్పుడు common public రెండు ఒకటగానేవాడారు ఇప్పుడు రెండింటినీ రెండుగా విడిచి split చేశారు మొన్న ఎఫ్ సిఎస్ సివిల్ గారు గవర్నమెంటు, administration ను వేరు చేసినట్లు అదే విధంగా మీరు ఇంకా క్రిందికిపోయి common examination అని, public examination అని వేరుచేశారు 7th class లో common examination, public examination అనేది ఆ conference లో రాలేదు. Only at the stage of 10th class ఒకటే examination పెట్టమన్నారు.

Sri A. Balaram Reddy —I have referred to the State Advisory Committee for Education వారు ఇంకేదో refer చేస్తున్నారు దానిలో సభ్యులుగా వారు ఉండవచ్చు కాని చెప్పేది State Advisory Committee for Education లో వారు సభ్యులుకాదేమో ఆరోజురాలేదు ఒకవేళ సభ్యులు అయితే కూడ నేను off hand గా చెప్పలేను వారు ఆ ప్రాధురాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —వారు మెంబరుకాదు నేను మెంబరుకాదు దానికి attend అయినవారు చెప్పారు ఆ proceedings మాకు ఇస్తే అర్థం అవుతుంది Attend అయిన వాళ్ళంతా ఆ subject రాలేదు అని చెప్పారు.

Sri A. Balaram Reddy —Proceedings are there. There are eminent educationists, there are Headmasters and people belonging to all levels of education.

Sri P. V. Sivaiah —He has not given clarification—the difference between the common examination and public examination. He proposed for 1966 a common examination. What does it mean? He proposed later a public examination. What is this going to mean?

Sri K. Brahmananda Reddy —This has already been answered.

Public examination means—questions will be set by external examiners, valuation also by external examiners. Common examination means everything will be done at the school level—valuation, tabulation etc. There is a lot of difference. What is the use of going on asking. There is no confusion.

Sri P. V. Sivaiah —What the Chief Minister is saying is different from what the Education Minister has said.

Sri K. Brahmananda Reddy —There may be difference in his thinking, but so far as what we have said, there is no difference.

Sri P. V. Sivaiah —I think they are differing.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —Common examination. It is both common and public. He may defer, he may not defer. అది మన సమస్యకానేకాదు. Public examination లో paper setting అదంతా ఉంటుంది. Common examination లో paper set up అది ఉంటుందిగదా? అది State కు అంతకీ ఒకటేదా చేశాది.

Sri Ramachandra Rao Deshpande —My point about Hindi Pandits has not been answered. About it, he has not said anything.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు —స్టేట్ కంటాకి ఒకటేగదా చూసేది కామన్ ఎగ్జామినేషన్ ఒకటే అయినప్పుడు ఆ పేపర్ సెట్టింగ్ అంతా ఒకటేగదా అవుతుంది కామన్ అండ్ పబ్లిక్ ఎగ్జామినేషన్ ఒకటే అవుతుందిగదా, యిందాక విశ్వవాదంగారు చెప్పినట్లుగా, దానిని విడదీసి, ఎక్స్ ప్లెయిన్ చేస్తున్నావని ఇంకా కన్ ఫ్యూజు చేస్తున్నారు వారు.

Sri Ramachandra Rao Deshpande —Sir, I raised a point regarding Hindi pandits.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి —అవునండి సేమ ఇంకా పూర్తిగా చెప్పకముందే పోయింట్ చెప్పలేదు, నా పోయింట్ చెప్పలేదంటే ఎట్లా?

హిందీ పండిట్లును మేము వేస్తున్నాం. హిందీ పండిట్లులేని కారణంచేత, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆ ప్రావీణ్ రాని కారణంచేత కొంత ఆలస్యం అయివుండవచ్చు. హిందీని మనం ప్రవేశపెట్టిన తరువాత, అక్కడ హిందీ పండిట్లు వుండవలసిన అవసరం వుంటుంది. తప్పకుండా చేస్తాము అని మనవిచేస్తున్నాను.

(టెయినింగ్ స్కూల్స్) విషయంలో కడపజిల్లా విషయం చెప్పారు. నేను ఈ జిల్లా అని గాకుండా, ఎక్కడయితే సర్ప్లస్ టీచర్లు వున్నారో, అక్కడ సెంట్రల్ అఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కొంత తగ్గించి, లేవిఫోటో అక్కడవుండే కొరతను తీరిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

యూనివర్సిటీ స్కేల్స్ ఆఫ్ పే టు టీచర్లు రావడంలేదు అన్నారు ఎక్కడయినా, 'ఏ ఎఫీలి
యటెడ్ కాలేజిలోనైనా ఆ విధంగావుంటే, ప్రత్యేకంగా ఆ విషయం నాదృష్టికి తీసుకువస్తే
సవరించడానికి ప్రయత్నిస్తానని మనవిజేస్తూ పెంపు తీసుకుంటున్నాను

On the basis of that we are calculating and paying to all the
institutions

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ గురించి చెప్పండి

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — ఎక్కడైనా లేకపోతే, వారిని నాదృష్టికి తీసుకురావలసినదిగా చెబుతూ
పెంపు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ సంగతి చెప్పమని లీడర్ ఆఫ్
ఆపోజిషన్ అడుగుతున్నారు, అందులో ఏమి విశేషం వుంది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — 30 లక్షలు ఎక్కడనుండి—

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — సైవాన్స్ సెక్టరి అందులో సెక్టరి అయినంతమాత్రాన—

What does it mean ? There are hundred things where the Finance
Secretary may recommend and we reject The point is

మనస్టేట్ అవసరాలను దృష్టిలో వుంచుకుని 150 కోట్లు కావాలని మనం కేంద్రానికి పోవచ్చు,
వారు మావద్దలేవు, 79 కోట్లు ఉన్నాయి అన్నారు ఏం చేస్తాం? సర్దుకోవాలి, లేకపోతే ఇంటర్నల్
రిసోర్సెస్ రైజ్ చేసుకోవాలి ఏం చేస్తాం?

If Osmania University wants to go through the full programme, let
them raise their own internal resources

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక విషయం దృష్టిలో వుంచుకోవాలి
ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో కమిటెడ్ ఎక్స్ పెండిచర్ వుంది అది 39 లక్షల చిల్లర దానినెట్లా
మీట్ కమ్మంటారు, న్యూస్ పీమ్మలేవు

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఎట్లా మీట్ కావాలంటే వారి ఇంటర్నల్ రిసోర్సెస్ రైజ్
చేసుకోవాలి అవిధంగా సంపాదించుకుని మీట్ కావాలి

Mr Deputy Speaker — The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure of the Government to take steps to introduce Telugu as
medium of instruction in the University level

Annual Financial Statement (Budget) for 12th March, 1966 503
the year 1966-67
Voting of Demands for Grants

The cut motion was declared negatived

Sri Pillalamarri Venkateswarlu pressed for a division

The House then divided—Ayes-17 Noes-90 Neutrals-2

The cut motion was negatived

Sri K Brahmananda Reddy—It does not mean that anybody is opposing Telugu medium

Mr Deputy Speaker—The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure of the Government in not providing employment to all the trained and qualified secondary grade teachers of the State

The cut motion was negatived

Sri K Nagiah—Sir, As it has already been stated that when centres for the location of Post Graduate Courses are to be considered, Guntur will be one of the places that will certainly be favourably considered I beg leave of the House to withdraw the amendment

The motion was, by leave of the House withdrawn

Mr Deputy Speaker—The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For interfering in the affairs of the Universities who are autonomous bodies

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not starting a Polytechnic at Chittoor

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not starting an Arts and Science College at Sangareddy for District Headquarters of Medak

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For the failure of the Government to start Post Graduate Course in the Engineering College, Anantapur

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For the failure of the Government in introducing compulsory Education in the whole State at least up to 5th Standard

The cut motions were negatived

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

ఉర్దూ బాషకు రిజిస్టర్ స్టేటస్ ఇవ్వడానికి కావలసిన ధనం ప్రొవైడ్ చేయనందుకు—

The cut motion was negatived

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

To register protest and condemn the attitude of the Government in not creating posts of I Grade Hindi Pandits and making appointments in the Telangana area in general and Medak district in particular

The cut motion was negatived

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not locating second Government Girls Polytechnic at Old Polytechnic buildings at Vuyyuru as requested by Zilla Parishad, Krishna

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not locating Arts and Sciences Colleges at Nandigama, Nuzvid and Vuyyuru in Krishna district

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not providing upper primary schools at Devarapalli, Chagan-tipadu, Bhadrirajupalem, Royyuru, Vanukuru, Poranki, Edupugallu, Pedapulipaka, Yenamalakuduru, Tenneru villages of Kankipadu Samithi

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

For not giving recognition to girls schools at Pedana, Pamarru, Avanigadda, Mylavaram, Nandigama as requested by Zilla Parishad, Krishna

The cut motions were negatived

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure of the Government to admit candidates who have passed and obtained Polytechnic Diploma in the 3rd-Year of B E Course

The cut motion was negatived

Voting of Demands for Grants

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure to implement Compulsory Elementary Education throughout the State

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

Failure to evolve a definite and uniform policy of Education up to the Secondary level

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

The following standards in the Osmania College, Kurnool and its bad management

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

To urge to amend the Universities (amendments) Acts to delete sections relating to the issue of instructions by the Government and removal of the Vice-Chancellors

The cut motions were negatived

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

శీసం ఆరవ పాఠశాలకై నా ఉచితంగా విద్యను విద్యార్థులకు అందుబాటులో వుంచని ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకు—

The cut motion was negatived

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 32,91,08,000 for Education by Rs 100

To impress upon the Government to start the fourth University at Guntur at least in a first year of the Fourth Plan which may include in the Third Five-Year Plan

The cut motion was negatived.

Mr Deputy Speaker —The question is

“That Government be granted a sum not exceeding Rs 32,91,08,000 under Demand No XVII—Education”

The motion was adopted

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Monday, the 14th March, 1966

APPENDIX

Demand No XVII Education Ministers' Speech while moving in Demand No XVII (Education) in the Andhra Pradesh Legislative Assembly

MR. SPEAKER SIR,

I rise to present the Budget Demand under Education for the year 1966-67

The total demand for Education is Rs 32,91,08,000 which includes a sum of Rs 2,81,40,000 for Fourth Plan Scheme. The amount covers the requirements of the departments of Higher Education, General Education, Public Libraries, N C C and Technical Education. The above amounts asked for include amounts required further maintenance of institutions and offices opened during the Third Plan period the expenditure on which is a committed expenditure with effect from the year 1966-67

Higher Education

The Directorate of Public Instruction has been split up into two Directorates with effect from October, 1965 i.e., Directorate of Higher Education in charge of Collegiate Education and the Directorate of Public Instruction in charge of School Education. The Director, Higher Education is also the Director of Public Libraries.

Consequently all the Arts and Science Colleges and Training Colleges with the Secondary Schools attached to them have been placed under the control of the Director, Higher Education. As a result of placing the Secondary Schools attached to the colleges under the control of the Director of Higher Education the provisions under the various sub-heads in the Budget estimates for 1966-67 have increased, and proportionate decrease is however made in the Secondary Education.

During the year 1965-66 a sum of Rs 55,81,000 was provided under—C Grants to non-Government Arts Colleges under Non-Plan as it was decided to sanction the grant-in-aid to Private Colleges in the same year on pre-payment system. Against this amount of Rs 55,81,000 during the year 1965-66 an amount of Rs 71,63,900 has been provided in the Budget for 1966-67 to cover the expenditure on the following items apart from the regular grant-in-aid to be sanctioned during the year 1966-67

1 For sanction of arrear grants to the Colleges for the year 1964-65 whose accounts have not yet been audited

2 Additional grant-in-aid payable to the Colleges as per recommendations of the D S Reddy Committee

3 Towards payment of additional D A to the Teaching, Non-teaching and menial staff working in the aided colleges

4 Towards the payment of additional grant-in-aid to colleges with reference to the anomalies in the pay scales of non-teaching staff

5 Towards the payment of teaching grant to aided colleges on the basis of actual expenditure in the month of August as per Government order

Government have issued orders agreeing to pay teaching grant in full to Oriental Colleges with effect from 1964-65

With regard to the provision made under Plan, salient features of the plan programme are given as hereunder —

At the end of the third plan period, the number of affiliated Arts and Science Colleges under Government and private managements rose to 76 as against 50 at the end of the Second Plan period. This number excludes the 16 colleges exclusively for women including the one managed by the Osmania University at Hyderabad, against the 8 at the end of the Second Plan period. The number of Evening Colleges in the State rose from 5 at the end of the Second Plan period to 18 at the end of the Third Plan period.

During the Fourth Plan period, it is proposed to ensure an additional enrolment of 20,000 *i.e.*, 4,000 for each of the five years of the plan.

Due to the present emergency only a provision of Rs 75.00 lakhs is made for collegiate education for the 1st year of the Fourth Five-Year Plan. Out of this Rs 35 lakhs is allotted towards completion of spill-over building schemes pertaining to Government colleges. Rs 10.00 lakhs for improvements to University Colleges within the campuses, Rs 20.00 lakhs for strengthening the existing affiliated colleges under Government and private managements and Rs 10.00 lakhs for improvement of training facilities at the graduate level. On account of the cut due to emergency no new colleges should be started during 1966-67. Facilities will be provided for increasing the intake of the existing colleges (introducing shift system wherever necessary) and also for the opening of next higher classes in the colleges newly established during the last two or three years, to ensure an additional enrolment of 4,000 particularly in science courses.

In regard to the teacher training courses at the graduate level the intake in the five Government training colleges at Rajahmundry, Kurnool, Nellore, Hyderabad and Warangal has been increased from 150 to 200 during 1965-66. During the first year of the Fourth Five-Year Plan the intake in the other four existing training colleges in the State *viz.*, the Osmania College of Education at Hyderabad and the aided training colleges at Vizianagaram and Guntur (at Guntur there are two training colleges, one for men and another for women) is proposed to be increased to 200 as in the case of the Government Training Colleges. This step is necessary to meet the demand for trained graduate teachers in the State. In view of the prevailing dearth of trained graduate teachers particularly in Mathematics and Sciences, it is proposed to award stipends to 450 B Ed students (freshers) at the rate of Rs 75 per month for nine months on selective basis.

The Government permitted the opening of an aided training college by the Management of St Ann's providence during 1965-66. The management could not however open the college during the year 1965-66. They have been permitted to start the college in 1966-67 with an intake of 100 trainees.

The strength of Diploma course for Graduates in the Government College of Physical Education at Hyderabad is proposed to be increased from 60 to 80 during 1966-67, with provision for enhancement of stipends to the freshers from Rs 50 to Rs 75 per month.

School Education

The progress made in the field of School Education may be said to be fairly satisfactory, though the allotments made for 'Education' had to be reduced due to the increased needs of the irrigation and power projects. Following is an account of the progress made during the Third Plan period —

Elementary Education —It was programmed to appoint 28,000 additional teachers. As against this 14,300 teachers only could be appointed during the plan period and only 7.24 lakhs of additional children could be enrolled in classes I to V as against a target of 16 lakhs. The target originally aimed at could not be achieved for three reasons (1) poverty and indifference on the part of the parents to send the children to schools, (2) employment of the children to supplement the income of the family and (3) lack of funds for appointing additional teachers to the extent necessary. 9.52 lakhs of elementary school children have been covered by the mid-day meal scheme launched during the Third Plan period.

As against the proposal to open 575 new middle schools however 1901 new middle schools have been opened (of the existing middle schools about 900 schools have been upgraded to high schools) which it was proposed to increase the enrolment in classes VI to VIII from 4.08 lakhs at the beginning of the plan to 6.66 lakhs by the end of plan period. On account of opening of larger number of new schools, it is expected that the additional number of children enrolled would exceed the target and in the next two to three years, there would be an appreciable increase in the enrolment.

Secondary Education —While it was the intention during the Third Five-Year Plan period to improve Secondary Education qualitatively rather than for quantitatively however on account of the reduction of the Plan outlay and the popular demand for the opening of more schools particularly in rural areas, very little could be done for the qualitative improvement of education.

As against the target of 440 high schools 992 new high schools have been opened with the result that the additional enrolment by the end of the Plan period would be over double the original target of 50,000.

Fourth Plan and Annual Plan for 1966-67

The outlay for General Education in the Fourth Plan has been tentatively fixed at Rs 54 70 crores as follows

	<i>(Rs in crores)</i>
Elementary Education	27 00
Secondary Education	19 00
University Education	5 80
Other Educational schemes	2 90
Total	<u>54 70</u>

The outlay for General Education for the first year of the Plan is fixed at Rs 262 00 lakhs (Rs 183 00 lakhs for the schemes relating to the Directorate of Public Instruction and Rs 79 00 lakhs for the schemes relating to the Directorate of Higher Education)

Out of the amount of Rs 183 00 lakhs provided in the Annual Plan for School Education (relating to Director of Public Instruction) a sum of Rs 17 04 lakhs is intended for the continuing schemes and Rs 20 00 lakhs for the continuing schemes under Higher Education

The following are the salient features of the Annual Plan (1966-67) relating to school education

While by and large provisions made are mainly for qualitative improvement rather than for quantitative expansion, some provision has also been made to meet the inevitable and just demands of expansion

Elementary Education

It is proposed to appoint 500 additional teachers in primary schools during the year 1966-67 wherever the appointment of additional teachers is justified on the basis of average attendance. 400 primary schools are proposed to be upgraded to upper primary schools during 1966-67 by opening class IV. Provision has been made for the opening of class VII during 1966-67 in the schools where class VI was opened during 1965-66, for the appointment of trained graduates as headmasters in 600 upper primary schools, for the appointment of secondary grade teachers, language and other specialist teachers in upper primary schools. A sum of Rs 9 lakhs has been provided for improving the teaching of science in primary and upper primary schools.

With a view to improve the quality of teaching in elementary schools provision has been made for improving the physical facilities of teacher training schools, for organising in-service training courses for elementary school teachers, and also for the opening of 5 more English Language Teaching Campaign Centres (in addition to the 7 existing).

Secondary Education

Provision has been made for the opening of 25 full blown high schools at places where there is such demand and for upgrading 100 upper primary and 100 middle schools to high schools by opening class VIII to begin with in addition to making provision for the opening of next higher classes in the existing incomplete high schools and additional sections. An amount of Rs 12.50 lakhs has been provided for appointment of staff as per Andhra Educational Rules in the Secondary Schools of Telangana area. This provision is expected to meet to some extent the existing deficiency. Provision is also made for the appointment of post-graduate teachers in Higher Secondary Schools for handling classes XI and XII wherever such teachers have not yet been appointed. A sum of Rs 25 lakhs has been provided for the strengthening of school laboratories and libraries. An amount of Rs 5 lakhs has been included for providing furniture and equipment to a few secondary schools. Provision has also been made to establish 2 institutions for the training of Physical Education Teachers besides making provision for the strengthening of the Physical Education Inspectorate. In addition it is proposed to appoint an Inspector of Physical Education in each district. An amount of Rs 2.50 lakhs has been provided for organising inservice training and workshops for the Secondary School Teachers.

Other Educational Schemes

Provision has been made for the expansion of N C C, development of Sanskrit, Hindi and other Modern Indian Languages.

New Pattern of Education

The new pattern of education in this State is being implemented progressively. During the current school year, the 7-year Integrated Elementary Education Syllabus was introduced in class 7. The new syllabus was for classes 8 to 10 under the new pattern of education has been approved and it will be introduced in the class 8 during 1966-67. Pupils now studying in class 7 and who secure promotion at the end of the school year will study the new Integrated Syllabus for Secondary Education in class 8, which will be the first year of the 3 years' Secondary Education course. Pupils who are now studying classes 8 to 11 in ordinary high schools and classes 8 to 12 in Higher Secondary and Multi-purpose Schools, will however continue their studies under the old pattern and parallel classes will be run for them in the coming years until they complete their course of study. As a result of the implementation of the new pattern of education, middle schools which are now having classes up to 8, will cease to exist from next year and they will, as far as possible be either upgraded into high schools by opening the new 8th class or classes 6 and 7 in these schools will be merged with the primary schools having classes 1 to 5, and thus become Upper Primary Schools. The existing High, Higher Secondary or Multi-purpose Schools having lower classes will continue to retain them for the present.

Common Examination at the end of Class 7

Under the new pattern of Education consisting of 7 years Elementary Education, 3 years of Secondary Education and 2 years of Higher Secondary Education 7th class will be a terminal stage for a large number of students. The syllabus in class 7 under the 7 year integrated Elementary Education course has been introduced during 1965-66 in all Upper Primary, Higher Elementary, Senior Basic Middle High and Higher Secondary and Multi-purpose Schools. To secure a fair degree of uniformity in the standards of attainments of pupils studying in these schools, a common examination at the end of 7th class will be conducted in all schools, having class 7, throughout the State in April 1966. Question papers for this common examination will be set at the State level and the valuation of answer scripts will be done at the District level. Tabulation of marks and declaration of results will be done internally in each school.

School Improvement Programme

With a view to securing peoples' participation for providing the physical facilities required for the large number of elementary schools in our State, the Government has launched the school improvement programme throughout the State during this year. The programme was formally inaugurated by the Chief Minister in August, 1965. The success of the programme depends on the effective mobilisation of the resources of the community for improving elementary schools. The non-officials have to play a key role in the successful implementation of this programme because the activation of the school improvement committee would largely depend on their enthusiasm. The scheme has already been successfully implemented in a few areas in the State and steps are being taken to make it a State-wide Movement.

English Teaching Campaign

There are at present seven English Language Campaign Centres to train primary school teachers. By the end of March, 1966 about 2,000 Secondary Grade Teachers would have been trained at these 7 centres. An amount of Rs 3,34,900 has been spent for running these centres.

Provision has been made for starting 5 more centres under the English Language Teaching Campaign in 1966-67 in five other districts and an amount of Rs 2,61,000 has been earmarked for this. Ultimately it is proposed to have such centres in every district headquarters town in the State.

Since the retraining programme at the centres would take a fairly long time in view of the large number of teachers working in elementary schools, it is proposed to organise short orientation courses and a few summer courses for the immediate benefit of teachers who are not covered by the campaign. Deputy Inspectors, Extension Officers (Education) and Training School Teachers who have not yet been trained at Regional Institute of English, Bangalore will also be given training at these summer courses and short courses.

Improvement of Science Education in the State

Realising the importance of science Education in the National development, Government have taken up schemes for the strengthening of Science Education in schools

During the year 1965-66 an amount of Rs 9.93 lakhs has been spent for equipping about 500 high schools with the essential laboratory equipment. About 100 teachers are given special training in the content of the practical skills in handling the apparatus at the Science Education unit through 10 week orientation course and about 300 teachers are given training in practical skills at the Pilot Science Workshop Centres run at Bheemunipatnam.

Some Multi-purpose and Higher Secondary Schools are also being equipped with the scientific and technological books worth about 2 lakhs of rupees and about 44 librarians have been appointed in certain selected higher secondary schools.

With a view to laying special emphasis on agricultural production and the need for training in that field an amount of Rs 1.12 lakhs has been invested in strengthening the agriculture stream in certain multi-purpose schools and post basic schools.

Following are some of the Plans and Projects of the State Government for the ensuing year 1966-67 in giving scientific bias to the 'school education'.

1 *Technical Training to Science Teachers*—Inservice training is proposed for both graduate teachers and secondary grade teachers, the former under the guidance of American Peace Corps Volunteers at 7 centres. Similarly 4 centres are proposed to be opened for the Secondary Grade Teachers handling Science in lower classes i.e., classes IV to VII.

In addition, 3 Seminars are proposed to be conducted one in each area of the State.

In all these things approximately about 6 lakhs are proposed to be invested.

2 *Strengthening the School Laboratories*—About 500 high schools, 1,000 upper primary schools and 4,000 primary schools are proposed to be equipped with apparatus worth Rs 4,000, Rs 500 and Rs 100 respectively in each school, involving a total investment of Rs 29 lakhs.

3 *Development of Libraries*—An amount of Rs 5 lakhs is proposed to be invested for providing reference books for the teachers and the pupils in about 300 high schools at cost of Rs 1,500 each. Some selected teachers will be given special training in the maintenance of libraries.

4 In addition to the above, it is also proposed to undertake a survey of the facilities in the teaching of science in schools in respect of Man

Power, Accommodation, Furniture and Fittings Apparatus, Library facilities etc, so as to have a rational basis for further planning and development of science education in the State

Adult Education

The State Government is keen on eradicating illiteracy as far as possible. A scheme to eradicate adult illiteracy enlisting the services of teachers and other social workers on voluntary basis has been taken up in three blocks in the three well defined areas of the State Kodaganehalli of Anantapur District, Podalakur of Nellore District and Achampet of Mahabubnagar District on a pilot project basis

According to this scheme, about 300 Adult Literacy Centres in the three Samithis covering about 180 villages, enrolling at the rate of 20 adults per centre within the age-group of 14-45 are being opened during the current year. It is estimated that at the end of the prescribed period of 4 months, 6,000 adults would be literates. It is proposed to extend the scheme by starting more centres spread over in all the districts of the State in a phased programme

Educational Survey

With a view to secure the maximum utilisation of the available resources for the development of education, it is necessary to plan the proper location of schools in the State. The Second Educational Survey is being undertaken in the State to achieve this objective so that in future new schools will be opened in places which will serve specified areas and also help in more meaningful educational development

National Cadet Corps

Target Strength —At the end of the Third Five-Year Plan as against the target figures for N C C strength to be achieved of

(a) Senior Division (including Girls)	70,437
(b) Junior Division (including Girls)	— 33,000
Total	<u>1,03,437</u>

The actual achievement were as follows —

(a) Senior Division	58,470
(b) Junior Division	— 28,616
Total	<u>87,086</u>

Group Headquarters —During the year 1965-66, nine group Headquarters each under the control of a Lt Colonel and with two units each were raised at the following places

Hyderabad
Secunderabad
Waltair
Kakinada
Vijayawada
Guntur
Tirupati
Kurnool
Warangal

During the year 1965-66, as many as 30,822 cadets attended the various annual training camps held in this State. In addition two Public and K G School Annual Training Camps one at Waltair for Naval Wing and another at Secunderabad for Air Wing Cadets were held.

Camps —107 cadets were attached for 1 month regular Army Units/Field areas to give them the taste of field life.

N C C during Emergency —During the Emergency, the N C C in this State was called upon to take up Civil Defence duties. Four officers and 100 cadets undertook the guarding of vital installations like important railway bridges, telephone exchange, electric and water installations and other vulnerable points in the "twin" cities of Hyderabad and Secunderabad. Some of our cadets helped the local police in the traffic control duties, thus relieving the police personnel for law and order work.

The response in our State to receive intensive training on voluntary basis by both boys and girls in the N C C had been very encouraging. 3,721 cadets received training in the State during the recent emergency on account of hostilities with Pakistan.

Finance —As compared to the year 1964-65, the position of actual expenditure on N C C and A C C for Plan and Non-Plan is given below.

	<i>Plan</i>	<i>Non-Plan</i>
(a) 1964-65	Rs 18,940 00	23,74,260 00
(b) 1965-66 (up to Nov 65)	Rs 7,20,492 00	13,01,218 00

During the year 1965-66, the Budget provision allocated for N C C was on

(a) raising of 34 new troops of Junior Division ,

- (b) doubling of strength of the existing troops and thus achieving the planned Junior Division strength of 33,000 cadets from the existing 15 150
- (c) establishment of nine N C C Group Headquarters to function independently ,
- (d) to continue to have A C C till 31st March, 1966

This was achieved within the Budget with no extra commitment to the Government

Freedom from Hunger —N C C has also been asked to help in campaign for Freedom from Hunger. N C C cadets will in future help Department of Food and Agriculture in an effort to grow more food. Cadets will also give manual help during the camp periods

Future Policy —The A C C will cease to exist from 1st April, 1966 and will be replaced by the Junior Division N C C. By the end of the Fourth Five-Year Plan, it is expected to have cadet strength of over a lakh in the Junior Division in the State. The training in the Junior Division gives good foundation for building up disciplined life, the stress thereof laid on increasing the Junior Division cadet strength at par with Senior Division strength. It is also planned to achieve a cadre strength of one lakh in the Senior Division by the end of the Fourth Five-Year Plan period

General —Our cadets in general are properly clothed and equipped. Attendance on parades, and in camps exhibit the enthusiasm among the student population in the State

Libraries

Since the formation of a separate department of Public Libraries in 1961, there has been a marked progress in regard to the number of libraries, book stock, number of readers, number of books lent for home reading, etc. The library movement has been carried into the rural areas and the Fourth Plan envisages the establishment of a library in every village. The number of libraries which stood at 1935 at the end of 1963-64 increased to 2,115 at the end of 1964-65. The department has undertaken the survey of a very large number of unaided libraries scattered all over the State and it is proposed to bring them also under the purview of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960 extending them annual grants. During the current year about 150 of these unaided libraries have been inspected and declared eligible for aid under rule 10 (i) of the A P P L Rules, 1961

The book stock in all the Government Libraries and those under the Local Library Authorities (District Central Libraries Branch Libraries, etc.) was 19,29,000 at the end of 1964-65 as against 14,70,850 at the end of the previous year. The average number of readers per day was 1,05,750 and the average number of books consulted in the premises was 1,07,900

The average number of books lent for home reading per day was 1,04,500. The inter-library loan system was further intensified, and this has resulted in not only savings in expenditure on purchase of copies of additions of more number of books, but also increasing the tempo of inter-library co-operation.

During the current year, establishment of one more Regional Library at Visakhapatnam under Government auspices was sanctioned bringing the total number of Government Regional Libraries to four.

Government are aware of the immediate problem of the Local Library Authorities namely provision of suitable buildings at least for their respective District Central Libraries. Government have therefore been sanctioning aids to the Local Library Authorities to promote their building programme. During the current year, an amount of Rs 19,000 was sanctioned to the Local Library Authorities of Medak, Khammam and Nalgonda districts. Up to the end of the Third Five-Year Plan, a total grant of Rs 2,23,000 has been sanctioned to the Local Library Authorities. The District Central Libraries of Medak District (Sangareddy), Hyderabad District (Vikarabad), Nalgonda, Khammam have buildings of their own. The Local Library Authorities of Visakhapatnam, Srikakulam, Anantapur and Chittoor, which were sanctioned building grants amounting to Rs 60,000 have taken steps for the acquisition of land and/or construction of buildings. A sum of Rs 4 00 lakhs has been earmarked, for the expansion of library facilities during the first year of the Fourth Plan period.

As indicated at the outset, it is the aim of the Department to establish a public library in every village in the State, as also provision of library facilities for the children and it is proposed to set apart Rs 75 00 lakhs in the Fourth Plan for the purpose.

Besides the special grants to the Local Library Authorities for specific purposes as opening of branch libraries, book deposit centres, construction of buildings for District Central Libraries, etc., a special grant of Rs 1,90,500 was sanctioned to the Local Library Authorities in Telangana towards the maintenance of the existing libraries under them, purchase of books and equipment, etc., during the current year.

In general the progress so far achieved particularly on organisation, administration and the modern systems of Library Service introduced in the Public Libraries in the State has been satisfactory.

Technical Education

The departmental programme in the Third Five-Year Plan laid greater emphasis on the consolidation of the institutions started during the earlier Plan periods.

Though the allotment under the Third Five-Year Plan programme was Rs 295 00 lakhs, the actual expenditure would be Rs 309 67 lakhs. The outlay for 1965-66 was Rs 76 00 lakhs. During the course of Third Plan period the following new institutions and new courses with physical targets indicated were started.

Degree Level

Nagarjunasagar Engineering College was started during 1965-66 with an intake of 120 seats. It is temporarily located in Government College of Fine Arts and Architecture, Hyderabad. This college will be shifted to Nagarjunasagar Dam when buildings are provided at the Dam site. Intake has been increased under 5-year integrated course in the existing institutions as follows

Engineering College Anantapur	--	60
Engineering College Kakinada	--	30
Engineering College, Waltair	--	30
Engineering College, Hyderabad	--	30

3-Year Degree course has been introduced in College of Engineering, Kakinada during 1963-64 with an intake of 90 seats, Osmania University Engineering College, Hyderabad with an intake of 100, Engineering College, Waltair 30 and in Engineering College, Anantapur during 1964-65 with an intake of 60 seats. Part-time degree course has been started in Osmania University Engineering College with an intake of 80 during 1963-64.

Diploma Level

One Government Polytechnic has been started at Srikakulam with an intake of 120 seats during 1961-62. Two girls' Polytechnics, one in public sector and another in private sector have been started during 1961-62 with an initial intake of 210 seats. Subsequently, the intake of the above two Girls' Polytechnics was raised to 350. The intake of the diploma institutions has been raised to 3,463 from 2,433 during the Third Plan period. Textile Technology course and Metallurgy course have been introduced in Government Polytechnic, Guntur and Government Polytechnic, Vijayawada respectively with an intake of 30 seats each. Part-time diploma course has been introduced in Government Polytechnic, Visakhapatnam during 1965-66 with an intake of 40 seats. Mining Institute, Gudur has been converted into Polytechnic with an intake of 40 seats. Pharmacy course was introduced in Girls' Polytechnic, Kakinada and Hyderabad. Commercial Photography, Commercial Practice and Food Technology were introduced in Diploma Institutions during the Third Plan.

Certificate Level

3 Junior Technical Schools have been started with an intake of 180 during Third Five-Year Plan bringing the total number of Junior Technical Schools to six with annual intake of 360.

Training facilities in Fine Arts also have been substantially increased during the Third Plan period,

The Plan programme under Fourth Five-Year Plan of this Department envisages an outlay of Rs 10 crores for technical education schemes with an accent more on starting of diversified courses at both degree and diploma levels and quality improvement schemes. The outlay for the year 1966-67 has been limited to Rs 71.00 lakhs in view of the national emergency which includes capital works. Rs 44.46 lakhs is allocated for continuing schemes of the Third Plan spilled over to the Fourth Plan programme. A few new schemes are proposed to be taken up during 1966-67 mainly with a view to introduce diversified courses.

Besides consolidation of the existing institutions by providing the equipment and accommodation to bring them to the All-India standard, additional seats are proposed to be created during 1966-67 at different levels as follows —

Degree level	170
Diploma level	310
Certificate level	360

During the year 1966-67 a beginning is proposed to be made for starting more diversified courses both at degree and diploma levels which are considered highly essential for rapid growth of industry in the State. The following schemes are proposed to be implemented during this year for which necessary provision has been made in the Plan programme for 1966-67.

Degree level — It is proposed to introduce 3 year degree course in Civil Engineering in College of Engineering, Kakinada and Anantapur with an intake of 30 seats at each centre. Metallurgy in degree level will be introduced in University Engineering College, Waltair with an intake of 30 seats. Part-time degree courses at Kakinada and A M I E course at Vijayawada will be introduced during 1966-67.

Diploma level — It is proposed to introduce Metallurgy course in Government Polytechnic, Visakhapatnam with an intake of 30 seats and Pharmacy course in Government Polytechnics at Visakhapatnam, S V Government Polytechnic, Tirupati and Government Polytechnic at Hyderabad. The intake of Government Polytechnic, Gudur will be increased to 80 seats. The intake in Diploma course in Commercial Practice will also be increased to 60 seats. Mining Institute, Kothagudem is proposed to be converted into a Polytechnic with an intake of 80 seats.

Certificate level — 6 Junior Technical Schools will be started in Hyderabad, Nizamabad, Proddatur, Anantapur, Nellore and Visakhapatnam with an intake of 60 seats at each centre.

In addition to the activities taken up by the department in Government Institutions provision has also been made adequately in the Plan programme for 1966-67 for giving grants to the three Universities in the State and the Private Polytechnics for expanding their institution and starting new courses during the year.

A sum of Rs 0 50 lakhs has been earmarked for Quality Improvement Schemes and a like amount for increasing financial assistance to deserving and poor students in 1966-67

Fine Arts Education

Out of an amount of Rs 71 00 lakhs provided for 1966-67 a sum of Rs 3 00 lakhs is earmarked for development of training facilities in Fine Arts

The achievements of both financial and physical targets of Third Plan and the tentative 4th Plan proposals are as follows —

Financial

3rd Plan	Rs 309 67 lakhs
4th Plan	Rs 1000 00 lakhs (Proposed)

Physical

	Degree	Diploma	Certificates
At the end of 3rd Plan	1755	3463	360
Proposed for 1966-67	170	310	360

XVII వ పద్దు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అసెంబ్లీలో XVII వంటు విద్యాశాఖ పద్దును ప్రతిపాదిస్తూ విద్యా మంత్రిగారు చేసిన ప్రసంగము

సభాపతి మహోదయా,

విద్యాశాఖ పద్దుక్రింది 1966-67 సంవత్సరానికి బడ్జెటు డిమాండును సమర్పిస్తున్నాను

విద్యాశాఖకు సంబంధించిన మొత్తం డిమాండు రు 32,91,08,000 లు ఈ మొత్తంలో 4వ ప్రణాళికకు కేటాయించిన రు 2,81,40,000 లు చేరి వున్నాయి ఉన్నత విద్య, సాధారణ విద్య, పబ్లిక్ రైబరీలు, ఎన్ సీ సి సాంకేతిక విద్యా శాఖు ఖర్చు దీనిక్రిందకు వస్తుంది కోరిన పై మొత్తాలలో 3వ ప్రణాళికా కాలంలో ప్రారంభించిన సంస్థలు, కార్యాలయాలను ఇంకా కొనసాగించేటందుకు అవసరమయ్యే మొత్తాలు చేరి ఉంటాయి ఈ ఖర్చు 1966-67 నుండి అగాయత నిర్ణయ వ్యయం అవుతుంది

ఉన్నత విద్య

విద్యాశాఖ డైరెక్టరు కార్యాలయం 1965 అక్టోబరు లగాయతు 2 కార్యాలయాలుగా విభజించడం జరిగింది అవేవంటే, కళాశాల విద్యకు సంబంధించిన ఉన్నత విద్యాశాఖ డైరెక్టరు కార్యాలయం, పాఠశాల విద్యకు సంబంధించిన విద్యాశాఖ డైరెక్టరు కార్యాలయం ఉన్నత విద్యాశాఖ డైరెక్టరు పబ్లిక్ రైబరీల డైరెక్టరుగా కూడా వున్నారు

తత్ఫలితంగా అన్ని ఆర్ట్స్, సైన్స్ కళాశాలలు శిక్షణ కళాశాలలు, వాటి కనుబంధించబడిన సెకండరీ పాఠశాలలు, ఉన్నతవిద్యా శాఖ డైరెక్టరు నియంత్రణలో ఉంచడం జరిగింది కళాశాలకు అనుబంధించబడిన సెకండరీ పాఠశాలలను ఉన్నత విద్యాశాఖ డైరెక్టరు నియంత్రణ క్రిందకు తీసికొని రావడంవల్ల 1966-67 బడ్జెటు అంచనాలలో వివిధ ఉప వద్దల క్రింద కేటాయింపులు పెంచబడ్డాయి అయితే సెకండరీ విద్యలో దామాషానుబంధిత గ్రాంట్లు మంజూరు చేయడానికి పద్దతిమీద 1965-66లో ప్రయివేటు కళాశాలలకు సహాయక గ్రాంటు మంజూరు చేయడానికి నిర్ణయించడం వల్ల ప్రణాళికేతరంగా ప్రభుత్వేతర ఆర్ట్స్ కళాశాలలకు సీ గ్రాంట్లు క్రింద 1965-66 లో రు 55,81,000 లు మొత్తము కేటాయించడం బడింది 1965-66 లో రు 55,81,000 లకు కేటాయింపు వుండగా 1966-67 బడ్జెటులో రు 71,63,900 లు మొత్తం కేటాయించబడింది 1966-67 లో మంజూరు చేయబడే మామూలు సహాయక గ్రాంటుకాక ఈ క్రింది అంశాలపై వ్యయం కూడా ఈ మొత్తం క్రిందికి వస్తుంది

(1) ఇంతవరకూ లెక్కలు ఆడిటు కాకుండావున్న కళాశాలలకు 1964-65 సంవత్సరానికి గ్రాంటులు మంజూరు చేయడం

(2) డి ఎన్ రెడ్డి కమిటీ సిఫారసుల ప్రకారం కళాశాలలకు చెల్లింపనగు అదనపు సహాయక గ్రాంటు

(3) ఎయిడెడ్ కళాశాలలలో పనిచేస్తున్న బోధనా, బోధనేతర తరగతి సిబ్బందికి అదనపు కరువు భత్యం చెల్లింపు

(4) బోధనేతర సిబ్బంది వేతనపు స్కేల్లోవున్న లోపాల దృష్ట్యా కళాశాలలకు, అదనపు సహాయక గ్రాంటు చెల్లింపు

(5) ప్రభుత్వ ఉత్తరువు ప్రకారం ఆగస్టు మాసంలో వాస్తవంగా అయిన ఖర్చును ఆధారంగా చేసుకొని ఎయిడెడ్ కళాశాలలకు బోధన గ్రాంటు చెల్లింపు

1964-65 నుండి ప్రాచ్య విద్యా కళాశాలలకు పూర్తి బోధన గ్రాంట్లను చెల్లించడానికి సమ్మతిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీ చేసింది

ప్రణాళిక క్రిందచేసిన కేటాయింపుల విషయంలో, ప్రణాళికా కార్యక్రమాల ముఖ్యాంశాలు ఈ దిగువ యివ్వబడ్డాయి

ప్రభుత్వ, ప్రయివేటు యాజమాన్యాల క్రిందగల అనుబంధ అర్జున్, సైన్స్ కళాశాలలు రెండవ ప్రణాళిక ఆఖరుకు 50 ఉండగా అవి మూడవ ప్రణాళికా కాలం ఆఖరుకు 76కి పెరిగాయి

పీటిలో కేవలం స్త్రీల కళాశాలలు—హైదరాబాద్ లో ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం యాజమాన్యం నడుప బడుతున్న దానిలో సహా 16 కళాశాలలు చేరలేదు సోతే ఈ కళాశాలలు రెండవ ప్రణాళికా కాలం ఆఖరుకు ఎనిమిదే ఉండేవి రాష్ట్రంలో సాయం కళాశాలల సంఖ్య రెండవ ప్రణాళికా కాలం ఆఖరుకు 5 ఉండగా మూడవ ప్రణాళికా కాలం ఆఖరుకు 18కి పెరిగింది

నాలుగవ ప్రణాళికా కాలంలో, ప్రణాళిక బడు సంవత్సరాలలోను ఒక్కొక్క సంవత్సరానికి 4,000 మంది చొప్పున 20,000 మందిని అదనంగా చేర్చుకునేటట్లు చేయడానికి సంకల్పించ బడింది

ప్రస్తుత అత్యవసర పరిస్థితి కారణంగా నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరానికి కళాశాల విద్యకు రు 35 00 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది ఈ కేటాయింపు మొత్తంలో విశ్వవిద్యాలయ అవరణలో వున్న కళాశాలలకు అభివృద్ధి పనుల కొనం రు 10 లక్షలు ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు యాజమాన్యాల క్రింద ప్రస్తుతం వున్న అనుబంధ కళాశాలను పట్టిం చేసేందుకు రు 20 లక్షలు, పట్టభద్రుల స్థాయిలో శిక్షణ సౌకర్యాలను అభివృద్ధి పరచేందుకు రు 5 లక్షలు కేటాయించ బడ్డాయి అత్యవసర పరిస్థితి కారణంగా జరిగిన కోలవర్ష 1966-67లో క్రొత్తగా ఎట్టి కళాశాలలను ప్రారంభించడానికి మీలేదు ప్రత్యేకించి సైన్సు కోర్సులలో 4,000 మందిని అదనంగా చేర్చుకునేటట్లు చూడడం కోసం ప్రస్తుతమున్న కళాశాలల్లో చేర్చుకొనే అభ్యర్థుల సంఖ్యను పెంచడానికి (అవసరమున్న చోట్ల పిప్లు పద్దతిని ప్రవేశ పెట్టు) గత 2 లేదా 3 సంవత్సరాలలో క్రొత్తగా ప్రారంభించబడిన కళాశాలల్లో తదుపరి ఉన్నత తరగతులను ప్రారంభించడానికి గూడా సౌకర్యాలు కల్పించబడతాయి

పట్టభద్రుల స్థాయిలో ఉపాధ్యాయ శిక్షణ కోర్సుల విషయంలో రాజమండ్రి, కర్నూలు, నెల్లూరు, హైదరాబాదు, ఎరంగల్లలో వున్న 5 క్రింద శిక్షణ కళాశాలల్లో చేర్చుకొనే అభ్యర్థుల సంఖ్యను 1965-66 లో 150 నుండి 200 కు పెంచడం జరిగింది 4వ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం వున్న మిగతా నాలుగు శిక్షణ కళాశాలలలో అంటే హైదరాబాదులో వున్న ఉస్మానియా విద్యా కళాశాల, విశాఖ పట్టణం, విజయనగరం, గుంటూరు (గుంటూరులో స్త్రీల కొకటి పురుషుల కొకటి మొత్తం రెండు శిక్షణ కళాశాలలు వున్నాయి) అలో వున్న ఎండిడెడు శిక్షణ కళాశాలలలోను చేర్చుకొనే అభ్యర్థుల సంఖ్యను ప్రభుత్వ శిక్షణ కళాశాలల్లో మాదిరిగానే 200 కు పెంచడానికి సంకల్పించబడింది రాష్ట్రంలో శిక్షణ పొందిన గ్రాడ్యుయేటు ఉపాధ్యాయుల కొరతను తీర్చడానికి ఈ చర్య ఎంతగానో అవసరం శిక్షణ పొందిన గ్రాడ్యుయేటు ఉపాధ్యాయులు ప్రత్యేకించి, గణిత శాస్త్రం, సైన్సు ఉపాధ్యాయుల కొరత ప్రస్తుతం వుండడం వల్ల 450 మంది బియిడి విద్యార్థులు (క్రొత్తవారికి) స్థాయిపెండులు ఇవ్వడానికి ఉద్దేశించబడింది ఈ స్థాయిపెండు నెలకు రు 75 ల రేటు చొప్పున 9 మాసాలు పాటు ఎంపిక పద్దతిపై ఇవ్వబడుతుంది

ప్రభుత్వం 1965-66 లో సెంట్ యూస్ ప్రావిడెన్సు యాజమాన్యాను ఎయిడెడు శిక్షణ కళాశాల వాక దానిని ప్రారంభించడానికి అనుమతించింది అయితే యాజమాన్యం 1965-66 లో కళాశాలను ప్రారంభించలేక పోయింది 100 మంది శిక్షణ పొందడానికి వచ్చే లభ్యర్థులలో 1966-67 లో కళాశాలను ప్రారంభించడానికి వారికి అనుమతి యివ్వబడింది

హైదరాబాదులో వున్న ప్రభుత్వ ఫీజికల్ ఎడ్యుకేషన్ కళాశాలలో పట్టభద్రులకు, డిప్లొమా కోర్సుల్లో అభ్యర్థుల సంఖ్యను 1966-67లో 60 నుంచి 80కి పెంచడానికి ఉద్దేశించబడింది ఇందులో క్రొత్త వారికి స్థాయిపెండులను నెలకు రు 50 నుండి రు 75కు పెంచడానికి కూడా సంకల్పించ బడింది

పాఠశాల విద్య

పీటిపాఠశాల విద్యార్థుల ప్రాజెక్టుల అధిక అవసరాలదృష్ట్యా “విద్య” కు కేటాయింపులను తగ్గించవలసి వచ్చినప్పటికీ పాఠశాల విద్యారంగంలో సాధించిన అభ్యుదయం చాలవరకు సంక్షిప్త కరంగానే ఉన్నట్లు చెప్పవచ్చును. 3వ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో సాధించిన అభ్యుదయాన్ని గురించి ఈ దిగువ వివరించబడింది.

ప్రాథమిక విద్య --28,000 మంది అదనపు ఉపాధ్యాయులను నియమించడానికి నిర్ణయించబడింది ఇందులో 14,300 మంది ఉపాధ్యాయులను మాత్రమే ప్రణాళికా కాలంలో నియమించడానికి ప్రిలువడింది. అదనంగా 7 24 లక్షల బాలబాలికలను మాత్రమే 1 నుండి 5 తరగతుల వరకు చేర్చుకోవడానికి ప్రిలుపడింది. అయితే లక్ష్యం 16 లక్షలకు పెట్టుకోవడం జరిగింది. మొదట్లో ఉద్దేశించిన లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి ప్రిలులేక పోవడానికి గల కారణాలు యివి, (1) పాఠశాలలకు తమ పిల్లలను పంపడానికి తల్లిదండ్రుల పేదరికం, విముఖత, (2) కుటుంబ ఆదాయానికి తోడ్పడేంత సంపిల్లల ఉద్యోగాలు, (3) అవసరమైన మేరకు అదనంగా ఉపాధ్యాయులను నియమించడానికి నిధుల కొరత. 3వ ప్రణాళికా కాలంలో ప్రారంభించిన మధ్యాహ్న భోజన పథకం 9 52 లక్షల ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థులకు వర్తించవేయడం జరిగింది.

క్రొత్తగా 575 మాధ్యమిక పాఠశాలలు ప్రారంభించబడి వచ్చటికి 1901 మాధ్యమిక పాఠశాలలను క్రొత్తగా స్థాపించడం జరిగింది. అందులో ప్రస్తుతం వున్న సుమారు 900 మాధ్యమిక పాఠశాలలు ఉన్నత పాఠశాలలుగా వాటి స్థాయిని పెంచడం జరిగింది. దీనివల్ల ప్రణాళిక ప్రారంభంలో 6 నుండి 8 తరగతుల వరకు వున్న విద్యార్థులను 4 08 లక్షల నుండి ప్రణాళికా కాలం ఆఖరుకు 6 66 లక్షలకు పెంచడానికి ఉద్దేశించబడింది. క్రొత్త పాఠశాలలను అధిక సంఖ్యలో ప్రారంభించడంవల్ల అదనంగావేరే పిల్లల సంఖ్య లక్ష్యాన్ని దాటుతుందని దానున్న 2, 3 సంవత్సరాలలో చేర్చుకొనే అభ్యర్థుల సంఖ్య ఎంతగానో పెరుగుతుందని ఆశించబడుతుంది.

సెకండరీ విద్య --3వ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో సెకండరీ విద్యకు సంబంధించి పిల్లల సంఖ్యను పెంచడంకంటే విద్యా ప్రమాణాలను అభివృద్ధి పరచడానికి సంకల్పించబడింది. అయితే ప్రణాళికా కేటాయింపులో తగ్గుదల కారణంగాను ప్రత్యేకించి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా పాఠశాలలను తెరవడానికి ప్రజలు ఎక్కువగా కోరుతున్నందువల్ల విద్యా ప్రమాణాల్ని అభివృద్ధి పరచడానికి ఎక్కువ సాధ్యపడలేదు.

440 ఉన్నత పాఠశాలలను తెరవడానికి లక్ష్యం పెట్టుకోగా క్రొత్తగా 992 ఉన్నత పాఠశాలలు ప్రారంభించబడ్డాయి. తత్ఫలితంగా ప్రణాళికా కాలం చివరకు అదనంగా జేరిన విద్యార్థులు మొదట్లో పెట్టుకోన్న లక్ష్యం 50,000కు రెండింతలకు పైబడి ఉంటారు.

4వ ప్రణాళిక 1966-67 వార్షిక ప్రణాళిక

4వ ప్రణాళికలో సాధారణ విద్యకు కేటాయింపు రు 54 70 కోట్లు తాత్కాలికంగా ఈ క్రింద తెలిపినట్లు నిర్ణయించబడింది

(రు కోట్లలో)

ప్రాథమిక విద్య	27 00
సెకండరీ విద్య	19 00
విశ్వవిద్యాలయ విద్య	5 80
ఇతర విద్యావధికాలు	2 90
మొత్తం	<u>54 70</u>

ప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరానికి సాధారణ విద్యకు కేటాయింపుగా రు 262 లక్షలు నిర్ణయించ బడింది (విద్యార్థుల డైరెక్టరు కార్యాలయానికి సంబంధించిన వధికాలకు రు 83 లక్షలు ఉన్నత విద్యార్థుల డైరెక్టరు కార్యాలయానికి సంబంధించిన వధికాలకు రు 79 లక్షలు)

వార్షిక ప్రణాళికలో (విద్యార్థుల డైరెక్టరుకు సంబంధించిన) పాఠశాల విద్యకు కేటాయించిన రు 183 00 లక్షల మొత్తంలోనూ రు 17 04 లక్షల మొత్తం కొనసాగుతూ వుండే వధికాలకు రు 20 00 లక్షలు మొత్తం ఉన్నత విద్య క్రింద కొనసాగుతూ వుండే వధికాలకు ఉద్దేశించబడ్డాయి పాఠశాల విద్యకు సంబంధించి 1966-67 వార్షిక ప్రణాళికలోని ముఖ్యాంశాలు ఈ దిగువ శిష్ట బడ్జెట్ మొత్తం మీద చేసిన కేటాయింపులు విద్యార్థుల సంఖ్యను పెంపొందించడం కంటే, విద్యా ప్రమాణాలను అభివృద్ధి పరచడానికే ఉద్దేశించబడినప్పటికీ న్యాయముగాను తప్పనిసరిగా అవసరమయ్యే విద్యార్థుల సంఖ్యలో పెరుగుదలకు కూడా కొంత కేటాయింపు చేయడం జరిగింది

ప్రాథమిక విద్య

సగటు హాజరునుబట్టి అదనంగా ఉపాధ్యాయులను నియమించడం సబబుగా ఉండేచోట్ల 1966-67లో ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో 500మంది అదనపు ఉపాధ్యాయులను నియమించడానికి ఉద్దేశించ బడింది 1966-67లో 4వ తరగతిని ప్రారంభించడం ద్వారా 400 ప్రయమరీ పాఠశాలలను అప్పురు ప్రైవరీ పాఠశాలలుగా పెంచడానికి ఉద్దేశించబడింది 1965-66 లో 6వ తరగతి ప్రారంభించబడిన పాఠశాలల్లో 1966-67 లో 7వ తరగతి ప్రారంభించడానికి 600ల అప్పురు ప్రయమరీ పాఠశాలల్లో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా శిక్షణ పొందిన వట్టభద్రులను నియమించడానికి, అప్పురు ప్రైవరీ పాఠశాలల్లో సెకండరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులను భాషల, తదితర ప్రత్యేక విషయాల ఉపాధ్యాయులను నియమించడానికి ఏర్పాటు చేయబడింది ప్రైవరీ, అప్పర్ ప్రైవరీ పాఠశాలల్లో పైప్పు బోధనను అభివృద్ధి పరచేందుకు రు 9 లక్షల మొత్తం కేటాయింపు బడింది.

ప్రాధమిక పాఠశాలల్లో బోధనా ప్రమాణాన్ని అభివృద్ధిపరచే ఉద్దేశంతో ఉపాధ్యక్ష శిక్షణ పాఠశాలల్లో బోధక శిక్షణను మెరుగు పరచేందుకు ప్రాథమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయులకు పరీక్షలు తోపుండగా శిక్షణ రోజులను నిర్వహించడానికి మరొక గురు అంబుభాషోధక ఉద్యమ కేంద్రాన్ని (ప్రస్తుతమున్న కేంద్రానికి అదనంగా) ప్రారంభించడానికి ఏర్పాటు చేయబడింది

సెకండరీ విద్య — కోరిన ప్రదేశాలలో సమస్త హంగులు గల 25 పాఠశాలలకు ప్రారంభించడానికి, అనంతపురం గాపున్న ప్రస్తుత ఉన్నత పాఠశాలల్లో తదుపరి ఉన్నత తరగతులు, అదనపు సెక్షన్లను ప్రారంభించడానికి, 100 అప్పర్ ప్రైమరీ 100 మిడిల్ స్కూళ్లను, 8వ తరగతి ప్రారంభించడం ద్వారా హైస్కూళ్లుగా మార్చడానికి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది తెలంగాణ ప్రాంతంలోని సెకండరీ పాఠశాలల్లో ఆంధ్ర విద్యా విషయక నియమావళి ప్రకారం సిబ్బందిని నియమించడం కోసం 1250 టెక్ల మొత్తం కేటాయించబడింది

ఇప్పుడున్నలోటును కొంతవరకు భర్తీచేయడానికి ఈ కేటాయింపు ఉద్దేశించబడింది ఉన్నత సెకండరీ పాఠశాలలో 11, 12 తరగతులకు చెప్పడానికి ఇంతవరకు పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు టీచర్ల తేనిచో ఇట్టి టీచర్లను నియమించడానికికూడా ఏర్పాటుచేయబడింది పాఠశాల ల వారేటరీలు, లైబ్రరీలు అభివృద్ధి పరచడానికి రు 25 టెక్ల మొత్తం కేటాయించబడింది కొన్ని సెకండరీ పాఠశాలలకు ఫర్నిచరు, పరికరాలు ఏర్పాటుచేయడానికిగాను, రు 5 టెక్లలు చేర్చబడింది ఫీజికల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్స్టిట్యూట్ రోజు పట్టించేయడానికి కేటాయింపు చేయడమేకాకుండా ఫీజికల్ ఎడ్యుకేషన్ టీచర్ల శిక్షణకోసం 2 సంవత్సరాల నెలకొల్పడానికికూడా కేటాయింపు చేయబడింది పీటెతోనాలు జిల్లాకొక ఫీజికల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్స్టిట్యూటును నియమించడానికి ఉద్దేశించబడింది సెకండరీ పాఠశాల టీచర్లకోసం ఉద్యోగంలో ఉండగా శిక్షణకు, వర్క్ షాపులకు రు 250 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది

ఇతర విద్యా పథకాలు

ఎన్ సి సి విస్తరణ, సంస్కరణ, హిందీ, తదితర ఆధునిక భారతీయ భాషల అభివృద్ధికోసం కేటాయింపు చేయబడింది

క్రొత్త వద్దతి విద్య

మన రాష్ట్రంలో క్రొత్తవద్దతి విద్యావిధానం విజయవంతంగా అమలుజరుగుతున్నది. జరుగుతున్న పాఠశాల వత్సరంలో 7వ తరగతిలో ఏడేండ్ల ఏకీకృత ప్రాథమిక విద్యా సిలబసును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది క్రొత్తవద్దతి విద్యావిధానం క్రింద 8, 9, 10 తరగతుల క్రొత్త సిలబసు ఆమోదించబడింది ఇది 1966-67 లో 8వ తరగతిలో ప్రవేశపెట్టబడుతుంది ఇవప్పుడు 7వ తరగతి చదువుతూ ఈ పాఠశాల సంవత్సరం ఆఖరులో ఉత్తీర్ణులగు విద్యార్థులు 8వ తరగతిలో సెకండరీ విద్యలో ఏకీకృత సిలబసును పఠిస్తారు అంటే ఇది మూడేళ్ల సెకండరీ విద్యా కోర్సులో మొదటి సంవత్సరం అవుతుంది అయితే మామూలు ఉన్నత పాఠశాలలలో 8 నుంచి 11వ తరగతి

వరకు, ఉన్నత సెకండరీ, బహుళార్థసాధక పాఠశాలలలో 8 నుంచి 12వ తరగతులు ఇప్పుడు చదువుతున్న విద్యార్థుల పాఠపద్ధతి క్రిందనే వారి చదువును కొనసాగిస్తారు వీరి అధ్యయన ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేవరకు ఇంక ఎందు సంతర్పితంలో సమాంతర తరగతులు ఉండవలసి తాయి ఈ క్రొత్త పద్ధతి విద్య అమలు జరపడంవల్ల ఇంతవరకు 8వ తరగతి వరకున్న మాధ్యమిక పాఠశాలలు వచ్చే సంవత్సరం నుంచి ఉండవు సాధ్యమైనంతవరకు ఈ పాఠశాలల్లో క్రొత్త 8వ తరగతి ప్రారంభించి ఉన్నత పాఠశాలలుగా వాటి స్థాయిని పెంచడమో లేక ఈ పాఠశాలలో ఇప్పుడున్న 6, 7 తరగతులను 1 నుంచి 5వ తరగతి వరకు పున్న ప్రైమరీ పాఠశాలలకు కలిపి వీటిని అప్పటి ప్రైమరీ పాఠశాలలుగా చేయడమో జరుగుతుంది ప్రస్తుతం క్రింది తరగతులుగల ఉన్నత, ఉన్నత సెకండరీ బహుళార్థసాధక పాఠశాలలు ప్రస్తుతానికి ఆ తరగతులను కొనసాగిస్తూ ఉంటాయి

7వ తరగతి ఆఖరున ఉమ్మడి పరీక్షలు

క్రొత్త పద్ధతి విద్యావిధానం క్రింద 7 ఏండ్లు ప్రాథమికవిద్య, 3 ఏండ్లు సెకండరీ విద్య, 2 ఏండ్లు ఉన్నత సెకండరీ విద్య బోధించబడుతుంది దీని క్రింది ఎక్కువ మంది విద్యార్థులకు 7వ తరగతి అంతిమ విద్యాదశ అవుతుంది ఏడేండ్ల ఏకీకృత ప్రాథమిక విద్యా ప్రణాళిక క్రింద 7వ తరగతి లిబసు 1965-66 లో అన్ని అప్పటి ప్రైమరీ, ప్రాథమికోన్నత, సీనియరు జేసిక్ మాధ్యమికోన్నత, ఉన్నత సెకండరీ బహుళార్థ సాధక పాఠశాలల్లో ప్రవేశపెట్టబడింది ఈ పాఠశాలలలో చదువుతున్న విద్యార్థులలో వారి విద్యాస్థాయిల ఏకరూపత సాధించేటందుకై రాష్ట్రంలోపున్న ఏడు తరగతి పాఠశాలలన్నింటిలోను 7వ తరగతి ఆఖరుకు 1966 ఏప్రిల్ నెలలో ఉమ్మడి పరీక్షలు జరుగుతాయి ఈ పరీక్షల ప్రశ్నప్రతాలు రాష్ట్రస్థాయిలో ఇవ్వబడతాయి సమాధాన పత్రాలు జిల్లా స్థాయిలో దిద్దబడుతాయి

మార్కుల టాబ్యులేషన్, ఫలితాలు ప్రకటించడం రాష్ట్రస్థాయిలోను సమాధాన పత్రాలను దిద్దడం జిల్లా స్థాయిలోను జరుగుతుంది మార్కుల టాబ్యులేషన్ ప్రతిపాఠశాలలోను జరుగుతుంది

పాఠశాల అభివృద్ధి కార్యక్రమము

మనరాష్ట్రంలోని అనేక ప్రాథమిక పాఠశాలల అవసరాలను సమకూర్చే నిమిత్తం ప్రజల సహకారంపొందే నిమిత్తం ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం పొడవునా పాఠశాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది 1965 ఆగస్టులో ముఖ్యమంత్రిగారు లాంచన గ్రామంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు ఈ కార్యక్రమం విజయవంతంగా కొనసాగింపే ప్రాథమిక పాఠశాల అభివృద్ధి కోసం ప్రజాధనాన్ని కట్టుదిట్టంగా సన్నద్ధం చేయడం ఎంతో అవసరం ఈ కార్యక్రమం విజయవంతంగా అమలు జరగాలంటే అనధికార వర్గాలవారు కీలకపాత్ర వహించాల్సివుంది ఎందుచేతనో పాఠశాల అభివృద్ధి సంఘం కార్యకలాపాలు వారి ఉత్సాహంమీదే ఎక్కువగా ఆధారపడి పున్నాయి రాష్ట్రంలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఈ పథకం విజయవంతంగా అమలు జరపబడింది దీన్ని రాష్ట్ర వ్యాప్త ఉద్యమంగా చేయడానికి తగుచర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి.

ఆంగ్లభాషా బోధన ఉద్యమం

పైమరీ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇవ్వడానికిగాను ప్రస్తుతం ఏడు ఆంగ్లభాషా బోధన ఉద్యమ కేంద్రాలు ఉన్నాయి ఈ ఏడు కేంద్రాలలో 1966 మార్చి అఖరుకు సుమారు 2,000 మంది పెకండర్ గేడు ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇవ్వడం జరిగి ఉంటుంది ఈ కేంద్రాలను నిర్వహించడం కోసం రు 3,34,900 ల మొత్తం ఖర్చు పెట్టబడింది

1966-67లో ఇతర అయిదు జిల్లాలలో ఆంగ్లభాషాబోధన ఉద్యమం కేంద్రాలు మరో ఐదింటిని ప్రారంభించడానికి ఏర్పాటు చేయబడింది ఇందుకుగాను రు 2,61,000 లు మొత్తం ప్రత్యేకించబడింది చివరకు రాష్ట్రంలోని ప్రతి జిల్లాకేంద్రపు పట్టణంలోను ఇట్టి కేంద్రాలు ఉండాలని ఉద్దేశించడం జరిగింది

సాధమిక పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులు చాలమంది ఉన్నందున ఈ కేంద్రాలలో ఈశిక్షణ కార్యక్రమానికి చాలకాలం వడుతుంది గనుక ఈ ఉద్యమం క్రిందకురాని ఉపాధ్యాయుల తక్షణ ప్రయోజనంకోసం స్వల్పవ్యవధి ఓరియంటేషన్ కోర్సులు, కొన్ని వేసవి కోర్సులు పెట్టడానికి ఉద్దేశించబడింది బెంగళూరులోని రీజిస్టర్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంగ్లీషులో ఇంకా శిక్షణ పొందని దీప్తాబి ఖన్నెక్లర్లకు, విస్తరణాధికారులకు (విద్య), శిక్షణ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులకు కూడా ఈ వేసవి కోర్సులలోను, స్వల్పవ్యవధి కోర్సులలోను శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది

రాష్ట్రంలో సైన్సు విద్యాభివృద్ధి

జాతీయాభివృద్ధికి సంబంధించి శాస్త్రీయ సైన్సు విద్యకు గల ప్రాముఖ్యాన్ని గుర్తించి, పాఠశాలల్లో సైన్సు విద్యాభివృద్ధికి ప్రభుత్వం వరకాలను చేపట్టింది

1965-66లో సుమారు 500 ఉన్నత పాఠశాలలు అవసరమైన లాబొరేటరీ పరికరాలను సమకూర్చడానికి ప్రభుత్వం 9 93 లక్షల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టింది సైన్సు విద్యకు సంబంధించి పరికరాలను వాడడంలో నైపుణ్యాల విషయంలో సుమారు 100 మంది ఉపాధ్యాయులకు 10 వారాల ఓరియంటేషను కోర్సుద్వారా ప్రత్యేక శిక్షణ ఇవ్వబడింది భీమునిపట్టణంలోని పైలెటు సైన్సు వర్క్ షాపు కేంద్రాలలోని ఆచరణ యోగ్యమైన నైపుణ్యాల విషయంలో సుమారు 300 మంది ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇవ్వబడింది

కొన్ని బహుళార్థ సాధక హైయరు పెకండర్ పాఠశాలలకు కూడా సుమారు 2 లక్షల రూపాయల విలువచేసే వైజ్ఞానిక, సాంకేతిక విషయాల పుస్తకాలు సమకూర్చబడుతున్నాయి కొన్ని పరిశోధనా పైయర్లు పెకండర్ పాఠశాలల్లో 44 మంది లైబ్రెరియన్లను నియమించడం జరిగింది

వ్యవసాయ ఉత్పత్తికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యాన్ని ఇచ్చే ఉద్దేశంతోను ల రంగంలో శిక్షణకు గల అవసరం దృష్ట్యాను కొన్ని బహుళార్థ సాధక పాఠశాలలలోను, పోస్టు జేసిక్ పాఠశాలలలోను వ్యవసాయ విద్యను పటిష్ఠం చేయడానికి రు 1.12 లక్షల మొత్తం పెట్టుబడి పెట్టబడింది.

‘పాఠశాల విద్య’ లో వైజ్ఞానిక విషయాలకు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వడానికి రానున్న 1966-67 సంవత్సరంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం రూపొందించిన కొన్ని ప్రణాళికలు, పథకాలు ఈ కింద తెలుపబడ్డాయి

1 పైన్సు ఉపాధ్యాయులకు సాంకేతిక శిక్షణ — ఏడు కేంద్రాలలో గ్రాడ్యుయేటు ఉపాధ్యాయులకు, సెకండరీగేడు ఉపాధ్యాయులకు ఉద్యోగంలో ఉండగా శిక్షణ ఇవ్వడానికి సంకల్పించబడింది ఇందులో గ్రాడ్యుయేటు ఉపాధ్యాయులకు ఆమెరికా పీస్కోర్ వాలంటరీ సలహాలతో శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది

దిగువ తరగతులు అనగా IV తరగతినుండి VII తరగతులకు పైన్సు బోధిస్తున్న సెకండరీగేడు ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇవ్వడానికిగాను ఇదే విధంగా 4 కేంద్రాలను ప్రారంభించడానికి తలపెట్టబడింది

పీటికి తోడు రాష్ట్రంలో ప్రతి ప్రాంతంలోను ఒక్కొక్కటి చొప్పున మూడు సెమినారులను నిర్వహించడానికి తలపెట్టబడింది

ఈ విషయాలన్నిటికీ సుమారు 6 లక్షల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టడానికి తలపెట్టిబడింది

2 పాఠశాల లాబోరేటరీలను పటిష్టం చేయడం — మొత్తం 29 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో సుమారు 500 ఉన్నత పాఠశాలలకు, 100 అప్సర్ ప్రైమరీ పాఠశాలలకు, 400 ప్రైమరీ పాఠశాలలకు వరుసగా రూ 4,000 లు, రూ 500 లు, రూ 100లు విలువ ఉండే పరికరాలను సమకూర్చడానికి ఉద్దేశించబడింది

3 గ్రంథాలయాల అభివృద్ధి — సుమారు 300 ఉన్నత పాఠశాలలలో ఒక్కొక్కదానికి రూ 1,500 చొప్పున ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్థులకు రెఫరెన్సు పుస్తకాలను సమకూర్చడానికి రూ 5 లక్షల మొత్తం పెట్టబంతుకు ఉద్దేశించబడింది సంపీక చేసిన కొందరు ఉపాధ్యాయులకు గ్రంథాలయాల నిర్వహణలో ప్రత్యేక శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది

4 పై వాటికి అదనంగా, రాష్ట్రంలో పైన్సు విద్య అభివృద్ధికి, తదుపరి కార్యకలాపాలకు సహేతుకమైన ప్రాతిపదిక ఉండేటట్లుగా మాన్వవర్, వనతి సౌకర్యాలు, పరీచరు, ఫిట్టింగు పరికరాలు, గ్రంథాలయ సౌకర్యాలు మొదలైనవాటి విషయంలో పాఠశాలలోని పైన్సు బోధనలోగల సాక్షులను పర్యే చేయడానికి కూడా ఉద్దేశించబడింది

వయోజన విద్య

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, సాధ్యమైనంతవరకు నిరక్షరాస్యులను నిర్మూలించడానికి అత్యంత శ్రద్ధ వహిస్తున్నది

పైలు ప్రాజెక్టు ప్రాతిపదికపై, రాష్ట్రంలోని మూడు నిర్దిష్ట ప్రదేశాలలో అంటే అనంతపురం జిల్లా, కొడగపహల్లి, నెల్లూరు జిల్లా పొదలకూరు, మహబూబ్ నగరు జిల్లా ఆచ్చంపేట బ్లాకులలో,

స్వచ్ఛంద పద్ధతిపై ఉపాధ్యాయులు ఇతర సంఘసేవకుల సహకారంతో వయోజనులలో నిరక్షరాస్యతను రూపుమాపడానికి ఒక పథకం ప్రారంభించబడింది

ఈ పథకాన్ని సరించి సుమారు 180 గ్రామాలుగల మూడు సమితులలో దాదాపు 300 వయోజన విద్యార్థులు ఈ సంవత్సరం ప్రారంభించ బడుతున్నాయి వీటిలో 14-45 ఏళ్ల మధ్యవయస్కుల వారిని ఒక్కొక్క కేంద్రానికి 20 మంది చొప్పున చేర్చుకొంటారు నాలుగునెలల నిర్దిష్ట గడువు ముగిసేటప్పటికి 6,000 మంది వయోజనులు అక్షరాస్యులు కాగలరని అంచనా వేయబడింది దశలవారీ కార్యక్రమంలో రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లోను ఇంకా ఎక్కువ కేంద్రాలను ప్రారంభించడం ద్వారా ఈ పథకాన్ని విస్తరింప జేయడానికి ఉద్దేశించబడింది

విద్యా విషయకమైన సర్వే

విద్యాభివృద్ధికిగాను లభ్యమగు వనరులను అత్యధికంగా వినియోగించుకోవాలనే ఉద్దేశంతో రాష్ట్రంలో సరియైన ప్రదేశాల్లో పాఠశాలలను స్థాపించడం ఎంతైనా అవసరం ఈ ఉద్దేశాన్ని సాధించడానికీగాను రాష్ట్రంలో రెండవ విద్యావిషయక సర్వే ప్రారంభించబడుతున్నది ఇందువల్ల భవిష్యత్తులో కొత్త పాఠశాలలు నిర్మిస్తూ ప్రాంతాలకు ఉపయోగపడే ప్రదేశాల్లో ప్రారంభించబడతాయి విద్యాభివృద్ధి ఇంకా ఎక్కువ అర్థవంతంగా కూడ జరగడానికి తోడ్పడుతుంది

నేషనల్ కేడెట్ కోరు

అత్యున్నత పెట్టుకొన్న సంఖ్య -- మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరు నాటికి ఎన్ సీ పీ, విషయంలో పెట్టుకొన్న అత్యున్నత ఈ దిగువ చూపబడింది

(ఎ) సీనియరు డివిజను (బాలికలతో సహా)	70,437
(బి) జూనియరు డివిజను (బాలికలతో సహా)	33,000
మొత్తం	<u>1,03,437</u>

వాస్తవంగా సాధించిన విజయాలు ఈ దిగువ చూపబడ్డాయి

(ఎ) సీనియరు డివిజను	58,470
(బి) జూనియరు డివిజను	28,616
మొత్తం	<u>87,086</u>

గ్రూపు ప్రధాన కేంద్రాలు

1965-66 వ సంవత్సరంలో ఈ దిగువ స్థలాల్లో తొమ్మిది గ్రూపు ప్రధాన కేంద్రాలు ప్రారంభించ బడ్డాయి ప్రతి గ్రూపు ప్రధాన కేంద్రం లెస్టీ నెంబ్ కల్చర్ నియంత్రణ క్రింద ఉంటుంది ప్రతిదాని క్రింద రెండు యూనిట్లు ఉంటాయి

హైదరాబాదు

సికిందరాబాదు

వాల్తేరు

కాకినాడ

విజయవాడ

గుంటూరు

తిరుపతి

కర్నూలు

వరంగల్లు

1965-66 వ సంవత్సరంలో ఈ రాష్ట్రంలో జరిగిన వివిధ వార్షిక శిక్షణ క్యాంపులకు 30,822 మంది కేడెట్లు హాజరయ్యారు అంతే కాకుండా వచ్చి కె జి స్కూలు వార్షిక శిక్షణ శిబిరాలు నేవల్ వింగు కేడెట్లకు వాల్తేరు లో ఒకటి, ఎయిర్ వింగు కేడెట్లకు సికిందరాబాదులో మరొకటి — రెండు నిర్వహించబడ్డాయి శిబిరాలు యిద్దరంగాన్ని గురించి కేడెట్లకు తెలియజేసే విమిత్తం 107 మంది కేడెట్లను నెలరోజులపాటు రెగ్యులరు ఆర్మీ యూనిట్లకు ఫీల్డ్ ప్రాంతాలకు పంపడం జరిగింది

అత్యవసర పరిస్థితిలో ఎన్ సి సి

అత్యవసర పరిస్థితిలో ఈ రాష్ట్రంలోని ఎన్ సి సి ని పౌర రక్షణ విభులను నిర్వహించడానికి పిలవడం జరిగింది ప్రధాన రైల్వే వంతెనలు, టెలిఫోను ఎక్స్ఛేంజీ, విద్యుచ్ఛక్తి, నీటి ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ వంటి ప్రధాన ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ నూ, హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంటనగరాలలోని ఇతర భేద్య స్థానాలనూ, కాపాడే బాధ్యతను నలుగురు ఆఫీసర్లు, 100 మంది కేడెట్లు వహించారు ట్రాఫిక్ కంట్రోల్ విభులలో స్థానిక పోలీసులకు కొంతమంది కేడెట్లు సహాయము తద్వారా పోలీసు సిబ్బంది కొంత భద్రతల పని నిర్వహించడానికి సీలు కల్పించారు

వ్యవసాయ ప్రాతిపదికపై ఎన్ సి సి లో తీవ్రమైన శిక్షణ పొందడానికి మన రాష్ట్రంలోని బాల బాలికలు ఎంతో ప్రోత్సాహం చూపించారు హాకిస్టాన్ లో కలిగిన విరోధాలవల్ల ఇటీవల ఏర్పడిన అత్యవసర పరిస్థితిలో మన రాష్ట్రంలో 3,721 మంది కేడెట్లు శిక్షణ పొందారు

ఆర్థిక సహాయం

1964-65 సంవత్సరంతో పోల్చిచూస్తే ఎన్ సీ సి, ఎస్ సి లపై ప్రణాళిక, ప్రణాళికేతర వాస్తవక ఖర్చు స్థితి ఈ క్రిందివిధంగా ఉంది

		ప్రణాళిక	ప్రణాళికేతర
(ఎ)	1964-65	రూ 18,940 00	23,74,260 00
(బి)	1965-66 (1965 నవంబరు వరకు)	రూ 7,20,492 00	13,01,218 00

1965-66 సంవత్సరంలో ఎన్ సీ సి కి ఈ క్రిందివాటికి గాను బడ్జెటులో కేటాయింపు చేయడం జరిగింది

- (ఎ) జానియరు డివిజనులో 34 క్రొత్త ట్రూపులను ఏర్పాటు చేయడం
- (బి) ప్రస్తుతమున్న ట్రూపుల సంఖ్యను రెట్టింపు చేయడం తద్వారా ప్రస్తుతమున్న 15,150 మంది కేడెట్లు కుండి ప్లానుచేసిన 33,000 మంది జానియరు డివిజను కేడెట్లను తయారు చేయడం
- (సి) స్వతంత్రంగా పనిచేయడానికి తొమ్మిది ఎన్ సీ సి గ్రూపు ప్రధాన కేంద్రాలను స్థాపించటం
- (డి) 1966, మార్చి 31 వరకు ఎస్ సి వి కొనసాగించ చేయడం

ప్రభుత్వానికి అదనపు ఖర్చెమీ రగలకుండా, బడ్జెటు కేటాయింపులోనే ఇది సాధించడం జరిగింది

క్రుద్ధాధా నివారణ

క్రుద్ధాధా నివారణోద్యమంలో సహాయ పడవలసిందిగా కూడ ఎన్ సీ సి ని కొరడం జరిగింది ఎన్ సీ సి కేడెట్లు భిష్మ్యత్తులో అధికారోత్పత్తి కృషిలో ఆహార, వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడతారు క్యాంపు కాలాల్లో కేడెట్లు భౌతిక సహాయంకూడా చేస్తారు

భావికార్య విధానము — 1966, ఏప్రిల్ 1వ తేదీనుండి, ఎ సీ సి విరమించ బడుతుంది దాని స్థానంలో జానియరు డివిజను ఎన్ సీ సి పెట్టబడుతుంది నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరునాటికి రాష్ట్రంలోని జానియరు డివిజనులో ఒక లక్షమందికి పైగా కేడెట్లు ఉండగలరని భావించబడింది జానియరు డివిజనులో శిక్షణ, క్రమశిక్షణతోకూడిన జీవితాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి మంచి పునాది నిస్తుంది జానియరు డివిజను కేడెటు సంఖ్య సీనియరు డివిజను సంఖ్యతో సమానంగా పెంచడానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం జరిగింది నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరునాటికి సీనియరు డివిజనులో ఒక లక్ష కేడెటు సంఖ్యను సాధించడానికికూడా కార్యక్రమం రూపొందించబడింది

సాధారణ విషయాలు — సర్వసాధారణంగా మన కేటెక్టుకు సరియైన ఎట్టులు, పరికరాలు సమకూర్చబడ్డాయి. పెరేడ్లలో, క్యంప్లలో హాజరునుచూస్తే మన రాష్ట్రంలోని విద్యార్థులలోకి ఉత్సాహం తెలుస్తుంది.

గ్రంథాలయాలు

1961లో పబ్లిక్ లైబ్రరీ ప్రత్యేకశాఖ ఏర్పడినప్పటినుండి, గ్రంథాలయాల సంఖ్య, పుస్తకాల స్థావర, వరకు సంఖ్య, ఇంటివద్ద చదువుకోడానికిచ్చే పుస్తకాల సంఖ్య మొదలైన వాటికి సంబంధించి చెప్పకోగలిగిన అభివృద్ధి కనపడుతుంది. గ్రంథాలయోద్యమం గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కూడా వ్యాపించింది. ప్రతి గ్రామంలోను గ్రంథాలయాన్ని స్థాపించడమే నాల్గవ ప్రణాళిక కోడ్డేశం. 1963-64 ఆఖరు వాటికి 1935 గ్రంథాలయాలు ఉండగా 1964-65 వాటికి వాటి సంఖ్య 2,115 ఎరకు పెరిగింది. రాష్ట్రమంతటా వ్యాపించియున్న ఆర్థిక సహాయం పొందని అనేక గ్రంథాలయాల నర్వే జరపడానికూడ ఈశాఖ ప్రారంభించింది. వార్షిక గ్రాంటులను ఇస్తూ వాటికూడ 1960 ఆంధ్రప్రదేశ్ పౌర గ్రంథాలయాల చట్టపు పరిధిక్రిందకు తేవడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఈ సంవత్సరం దాదాపు ఆర్థిక సహాయంపొందని 150 గ్రంథాలయాలు తనిఖీ చేయబడ్డాయి. 1961, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ లైబ్రరీ వియమాసలియొక్క 10 (i) నియమము క్రింద సహాయం పొందడానికి అవి అర్హమైనవిగా ప్రకటించబడ్డాయి.

ప్రభుత్వ గ్రంథాలయాలన్నింటిలోను, స్థానిక గ్రంథాలయ అధికారుల క్రిందగల వాటిలోను (జిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయాలు, బ్రాంచి గ్రంథాలయాలు మొదలైనవి) పుస్తకాల స్థావర 1963-64 ఆఖరు వాటికి 14,70,850 ఉండగా 1964-65 ఆఖరు వాటికి 19,29,000 ఉన్నాయి. రోజు ఒక్కంటికి పాఠకులు సగటున సంఖ్య 1,05,750 గ్రంథాలయ అవరణలో ఉదయించి పుస్తకాల సగటు సంఖ్య 1,07,900.

ఇంటివద్ద చదువుకోడానికి ఇచ్చే పుస్తకాల సగటు సంఖ్య రోజు ఒక్కంటికి 1,04,500 అంతర్ గ్రంథాలయ అరపు విధానం మరింత విస్తృతం చేయబడింది. ఇందువల్ల పుస్తకాల ప్రతులను ఇంకా ఎక్కువగా కొనుగోలు చేయడంపై ఖర్చు తగ్గడమే కాకుండా అంతర్ గ్రంథాలయ సహకార వ్యవధి క్రమం కూడా పెరిగింది.

ఈ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యం క్రింద విశాఖపట్నంలో ఇంకొక ప్రాంతీయ గ్రంథాలయాన్ని స్థాపించడానికి మంజూరైంది. ప్రభుత్వ ప్రాంతీయ గ్రంథాలయాలు దీనితో మొత్తం నాలుగవతాయి.

స్థానిక గ్రంథాలయ అధికార వర్గాలు కనీసం తమ జిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయాలకైనా అనువైన భవనాలను ఏర్పాటు చేయవలసిన తక్షణ అవశ్యకతను గురించి ప్రభుత్వానికి తెలుసు, అందుచేత భవనాల కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించే నిమిత్తం స్థానిక గ్రంథాలయ అధికార వర్గాలకు ప్రభుత్వం సహాయం అందజేస్తున్నది. మెదక్, ఖమ్మం, పల్నాడ జిల్లాల స్థానిక గ్రంథాలయ అధికార వర్గాలకు ప్రస్తుత

సంవత్సరంలో రూ 19,000ల మొత్తాన్ని మంజూరు చేయడం జరిగింది మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళి అంతానికి రూ 2,23,000ల మొత్తం స్థానిక గ్రంథాలయ అధికార వర్గాలకు గ్రాంటు మంజూరు అయింది మెడక్ జిల్లా (సంగారెడ్డి), హైదరాబాదు జిల్లా (వికారాబాదు), నల్గొండ, ఖమ్మం జిల్లాల కేంద్ర గ్రంథాలయాలుకు స్వంత భవనాలు ఉన్నాయి విశాఖపట్నం శ్రీకాకుళం, అనంతపురం, చిత్తూరు స్థానిక గ్రంథాలయ అధికార వర్గాలకు రూ 60,000 ల మొత్తాన్ని భవనాల గ్రాంటుగా మంజూరు చేయగా, వారు స్వయం సేకరణకు భవనాల నిర్మాణానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకున్నారు నాల్గవ ప్రణాళికా కాలంలోని మొదటి సంవత్సరంలో గ్రంథాలయ సౌకర్యాల విస్తరణకు రూ 4 00 లక్షల మొత్తం ప్రత్యేకించబడింది

మొదట తెలియజేసినట్లుగా రాష్ట్రంలోని ప్రతి గ్రామంలోనూ పబ్లిక్ లైబ్రరీలను ఏర్పాటుచేయడం, పిల్లలకు గ్రంథాలయ సౌకర్యాలను కల్పించడం కూడా ఈ శాఖ ఉద్దేశం ఈ కార్యం నిమిత్తం నాల్గవ ప్రణాళికలో రూ 75 00 లక్షల కేటాయింపుకు ప్రతిపాదించబడింది

బాంబే గ్రంథాలయాలు, యుక్ డిపొజిట్ కేంద్రాల ప్రారంభించడం జిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయాలు మొదలైన వాటి భవనాల నిర్మాణంవంటి ప్రత్యేక కార్యాల నిమిత్తం స్థానిక గ్రంథాలయ అధికార వర్గాలకు గ్రాంటు ఇవ్వడమేకాక, తెలంగాణాలోని స్థానిక గ్రంథాలయాల అధికార వర్గాలకు వాటికింద ప్రస్తుతం ఉన్న గ్రంథాలయాల నిర్వహణ, పుస్తకాలు, పరికరాల కొనుగోలు నిమిత్తం ఈ సంవత్సరంలో రూ 1,90,500ల ప్రత్యేక గ్రాంటు మంజూరు చేయబడింది

రాష్ట్రంలోని పబ్లిక్ లైబ్రరీలలో ప్రవేశ పెట్టబడిన లైబ్రరీ సర్వీసులో అధునిక పద్ధతులు, న్యవస్థీకరణ, పరిపాలనలపై ఇంతవరకు సాధించిన అభివృద్ధి సాధారణంగా సంతృప్తికరంగా ఉంది

సాంకేతిక విద్య

ఇంతకుముందు ప్రణాళికా కాలాలలో ప్రారంభించిన సంస్థలను స్వీకరించడంమీద మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఈ శాఖ అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చింది మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కార్యక్రమంలో రూ 295 00 లక్షలు కేటాయింపు ఉన్నప్పటికీ, వాస్తవంగా అయ్యేఖర్చు రూ 309.67 లక్షలు ఉంటుంది 1965-66కి రూ 76 00 లక్షలు కేటాయించబడింది మూడవ ప్రణాళికా కాలంలో సూచించిన భౌతిక లక్ష్యాలతో ఈ క్రింది క్రొత్త సంస్థలు, క్రొత్త కోర్సులు ప్రారంభించ బడ్డాయి

డిగ్రీస్టాయి

1965-66లో నాగార్జునసాగర్ ఇంజనీరింగు కళాశాల ప్రారంభించబడినది అందులో 120 పీల్లున్నాయి అది తాత్కాలికంగా హైదరాబాదులోని ప్రభుత్వ లలితకళల, వాస్తుశాస్త్ర కళాశాలలో ఏర్పాటు చేయబడింది డామన్స్ టెక్నాలజీ భవనాలు ఏర్పాటు చేసిన తరువాత ఈ కళాశాలను

నాగార్జునసాగర్ డాముకు మార్పడం జరుగుతుంది ప్రస్తుతం ఉన్న సంస్థలలో 5 సంవత్సరాల ఏకీకృత కోర్సులలో సీట్ల సంఖ్య ఈ కింది విధంగా పెంచడం జరిగింది

అనంతపురం లోని ఇంజనీరింగు కళాశాల	60
కాకినాడలోని ఇంజనీరింగు కళాశాల	30
వాల్తేరులోని ఇంజనీరింగు కళాశాల	30
హైదరాబాదులోని ఇంజనీరింగు కళాశాల	30

1963-64లో కాకినాడలోని ఇంజనీరింగు కళాశాలలో 90 సీట్లతోనూ, హైదరాబాదులోని ఉస్మానియా ఇంజనీరింగు కళాశాలలో 100 సీట్లతోనూ, వాల్తేరులోని ఇంజనీరింగు కళాశాలలో 30 సీట్లతోనూ 1964-65లో అనంతపురంలోని ఇంజనీరింగు కళాశాలలో 60 సీట్లతోనూ, మూడు సంవత్సరాల డిగ్రీకోర్సు ప్రవేశ పెట్టబడింది

1963-64లో ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ ఇంజనీరింగు కళాశాలలో పార్టు టైము డిగ్రీ కోర్సులు ప్రారంభించ బడ్డాయి ఇందులో 80 సీట్లున్నాయి

డిప్లొమా స్కూలు

1961-62 లో శ్రీకాకుళంలో 120 సీట్లతో ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్కు ఏర్పాటు చేయబడింది 1961-62లో 210 సీట్లతో రెండు బాలికల పాలిటెక్నిక్కు, ఒకటి పబ్లిక్కు రంగంలో, మరొకటి ప్రైవేటు రంగంలో ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి తరువాత ఈ రెండు బాలికల పాలిటెక్నిక్కులోను చేర్చుటనే వారి సంఖ్య 350కి పెంచడం జరిగింది మూడవ ప్రణాళికా కాలంలో డిప్లొమా సంస్థలలో చేర్చుకునేవారి సంఖ్య 2,433 నుండి 3,463 కు పెంచడమైంది గుంటూరులోని ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్కులో టెక్స్ టైలు టెక్నాలజీ కోర్సు, విజయవాడలోని ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్కులో వెటలర్నీ కోర్సులు ప్రవేశ పెట్టబడ్డాయి వీల్స్ ఒక్కొక్కదానిలోను 30 సీట్లుంటాయి 1965-66లో విశాఖపట్నంలోని ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్కులో పార్టు టైము డిప్లొమా కోర్సు ప్రవేశ పెట్టబడింది ఇందులో 40 సీట్లున్నాయి గూడూరులోని మైనింగు సంస్థను పాలిటెక్నిక్కుగా మార్పడం జరిగింది ఇందులో 40 సీట్లున్నాయి కాకినాడ హైదరాబాదులలోని బాలికల పాలిటెక్నిక్కులో ఫార్మసీకోర్సు ప్రవేశ పెట్టబడింది

మూడవ ప్రణాళికలో డిప్లొమా సంస్థలలో కమర్షియల్ ఫోటోగ్రఫీ, కమర్షియల్ ప్రాక్టీసు, ఫుడ్ టెక్నాలజీ ప్రవేశ పెట్టబడినాయి

సర్టిఫికేటు స్కూలు

మూడవ ఎంచవర్ష ప్రణాళికలో 180 నుండి అభ్యర్థులతో 3 జూనియరు టెక్నిక్కుల పాఠశాలలు ప్రారంభించబడ్డాయి వీనితో మొత్తం జూనియరు టెక్నిక్కుల పాఠశాలలు 6 అవుతాయి వీటిలో అభ్యర్థులు ఏటా 360 నుండి జేరతారు.

మూడవ ప్రణాళికా కాలంలో లభిత కళలలో శిక్షణ సౌకర్యాలుకూడ చాలవరకు అధికమయ్యాయి ఈ రోజుకు సంబంధించి నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నాల్గవ ప్రణాళిక క్రింద ప్రణాళికా కార్యక్రమాలకు సాంకేతిక విద్యావధికాల నిమిత్తం 10 కోట్ల రూపాయలు కేటాయింపు వుంది. డిగ్రీ, డిప్లొమో స్థాయిల రెండింటిలోను విభిన్నమైన కోర్సులు ప్రారంభించడానికి ప్రమాణాలను మెరుగు పరచే పథకాలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం యివ్వబడింది జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి కారణంగా 1966-67 సంవత్సరానికి కేటాయింపును రూ 71 లక్షలకు పరిమితం చేయబడింది ఇందులో కాపీటల్ వర్క్సు చేరి వుంటాయి నాల్గవ ప్రణాళికా కార్యక్రమాలకు మిగిలిపోయిన 3వ ప్రణాళికలోని కొనసాగింపు పథకాలకు రూ 44 46 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది విభిన్నమైన కోర్సులను ప్రవేశపెట్టే వుద్దేశంతో ప్రధానంగా 1966-67 లో కొత్తగా కొద్దిపాటి పథకాలు ప్రారంభించడానికి ఉద్దేశించబడింది

ప్రస్తుతమున్న సంస్థలను అభిల భారత ప్రమాణానికి తీసుక రావడానికి పరికరాలు వనతి సౌకర్యాలు కలుగజేయడం ద్వారా వాటిని ఏకీకరించడమే కాకుండా ఈ దిగువ తెల్పిన విధంగా, వివిధ స్థాయిలకు 1966-67లో అదనంగా సీట్లు ఏర్పాటు చేయాలని ఉద్దేశించడం జరిగింది

డిగ్రీ స్థాయి	170
డిప్లొమో స్థాయి ..	310
సర్టిఫికేటు స్థాయి	360

రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమలు శీఘ్రగతిని కొనసాగించడానికి అత్యవసరమని భావించబడే పెక్కు విభిన్నమైన కోర్సులను డిగ్రీ స్థాయిలోను, డిప్లొమో స్థాయిలోను ప్రారంభించడానికి 1966-67 లో తలపెట్టబడింది ఈ సంవత్సరం ఈ దిగువ పథకాలను అమలు పరచడానికి ఉద్దేశించబడింది అందుకు 1966-67 ప్రణాళికా కార్యక్రమంలో అవసరమైన కేటాయింపు చేయబడింది

డిగ్రీ స్థాయి

ఒక్కొక్క కేంద్రంలోను 30 సీట్లు చొప్పున కాకినాడ, అనంతపురం లో ఉండే ఇంజనీరింగు కాలేజీలలో సివిలు ఇంజనీరింగులో 3 ఏళ్ల డిగ్రీకోర్సు ప్రవేశ పెట్టడానికి ఉద్దేశించ బడింది 30 సీట్లతో వారైరు యూనివర్సిటీ ఇంజనీరింగు కలాశాలలో డిగ్రీస్థాయిలో మెటలర్జీ ప్రవేశ పెట్టబడు తుంది కాకినాడలో పార్టు టైము డిగ్రీ కోర్సు, విజయవాడలో ఎ ఎం ఐ యి కోర్సు 1966-67 లో ప్రవేశ పెట్టబడతాయి

డిప్లొమో స్థాయి

30 సీట్లతో విశాఖపట్టణంలోని ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్‌లో మెటలర్జీ కోర్సు, విశాఖపట్టణంలోని ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్‌లోను, తిరుపతిలోని ఎస్ వి ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్‌లోను, హైదరాబాదులోని ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్‌లోను ఫార్మశీ కోర్సు ప్రవేశ పెట్టడానికి ఉద్దేశించబడింది గూడూరులోని ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్‌లో తీసుకొనే అభ్యర్థులను తీసుకొనే సంఖ్య 80కి పెంచబడుతుంది కనుర్నియల్

ప్రాక్టీసులో డిప్లమో కోర్సుల స్థానాలను కూడా 60కి పెంచడం జరుగుతుంది కొత్తగూడెంలోని మైనింగ్ సంస్థ 80 స్థానాలతో పాలిటెక్నిక్ గా మార్చడానికి ఉద్దేశించబడింది

సర్టిఫికేటు స్థాయి

ఒక్కొక్క కేంద్రంలోను 60 సీట్లతో హైదరాబాదు, నిజామాబాదు, హైద్రాబాద్ టూటా, అనంతపురం, నెల్లూరు, విశాఖపట్టణంలో 6 జూనియరు పాలిటెక్నిక్ లు ప్రారంభించబడతాయి

ప్రభుత్వ సంస్థలలో ఈ శాఖ ప్రారంభించిన కార్యకలాపాలకు తోడుగా రాష్ట్రంలోని 3 విశ్వ విద్యాలయాలు ప్రయివేటు పాలిటెక్నిక్ లు తమ సంస్థలను విస్తరింప జేసుకోవడానికి ఈ సంవత్సరంలో కొత్త కోర్సులను ప్రారంభించడానికి గాను, వాటికి గ్రాంటుల నిచ్చేటందుకు 1966-67 ప్రణాళికా కార్యక్రమంలో చాలినంతగా కేటాయింపు చేయడం కూడా జరిగింది

ప్రమాణాలను అభివృద్ధి పరచే పథకాలకు రూ 0 50 లక్షల మొత్తం ప్రత్యేకించబడింది అంత మొత్తం 1966-67లో అర్జునైన పేద విద్యార్థులకు సహాయాన్ని అధికం చేసేటందుకుగానూ కేటాయించబడింది

లలిత కళల విద్య

1966-67 సంవత్సరానికి కేటాయించిన రూ 71 లక్షల మొత్తంలోనూ రూ 3 లక్షలు లలిత కళలలో శిక్షణ పొందేటవలె అభివృద్ధికి గాను ప్రత్యేకించి ఎద్దాయి

మూడవ ప్రణాళిక ఆర్థిక, భౌతిక లక్ష్యాలకు సంబంధించి సాధించిన విజయాలు నాల్గవ ప్రణాళికకు సంబంధించిన తాత్కాలిక ప్రతిపాదనలు ఈ దిగువ ఇవ్వబడ్డాయి

ఆర్థిక లక్ష్యాలు

మూడవ ప్రణాళిక	రూ 309 67 లక్షలు
నాల్గవ ప్రణాళిక	రూ 100 00 లక్షలు (ప్రతిపాదించబడినవి)

భౌతిక లక్ష్యాలు

	డిగ్రీ	డిప్లమో	సర్టిఫికేటు
మూడవ ప్రణాళిక ఆశయం	1755	3463	360
1966-67 కు ప్రతిపాదించబడినవి	170	310	360

BUDGET SPEECH ON CULTURAL AFFAIRS

Culture is the hallmark of human race. If a human being is defined as an animal he must be defined as a culturable animal. Human beings consider it *infra dig* to be called animals even culturable animals, because of the innate inability of any animal to become cultured. Animals have instincts only, while men have reason, and reason gives scope for responsibility and irresponsibility, freedom and slavery, selfishness and unselfishness, in short for good and bad. Animals cannot do good or bad for they have no rational brain. They cannot sin, they cannot do good in the sense human beings do. They are not responsible for their acts while human beings are. The "depths of a man's hell measures the height of his heaven". Man can sink to lower moral depths than an animal, and he can rise to higher spheres than even the gods. If humanity is to progress, physical sciences as well as ethics must contribute to the betterment of the physical and the human qualities of humanity. Otherwise man loses his right to be distinguished from the animal kingdom to which he biologically belongs.

The important question is what is culture? Culture has both positive and negative aspects. To be courteous, to be kind, to be unselfish is to be cultured, to be discourteous, to be unkind, to be selfish is to be uncultured. Every act has to be considered circumstantially and a cultured man does certainly do so. For example can one be courteous to a ruffian rowdy? Maybe, kindness sometimes achieves what punishment often fails to do. The concept of Ahimsa has to be applied in life, depending on various existent circumstances. It is the unique achievement of Gandhiji that he forged the instruments of culture—truth and non-violence as weapons of humanist politics for getting rid of imperial domination depending upon uncultured, aggressive exploitation. Humanising politics, which was considered hitherto as non-ethical changed the face of human progress.

The development of man from the primitive to the modern stage shows progressive development of the qualities such as generosity, pity, kindness and self-sacrifice through the influence of religion and philosophy. We see that religion and philosophy were often misused and are being misused, plunging the human being into moral regression, but somehow generally accepted ethical concepts have been succeeding in the end. There have always been and there always will be philosophers who can take man back into the dark ages. The most recent example is Fascism which elevated aggressive intolerance, based upon race superiority, cruelty and selfishness into a grand structure of neo-moral philosophy for "saving mankind". Fortunately in the life and death struggle humanism succeeded against brutality. If the reverse happened we do not know what would have been the fate of mankind.

Idealists all over the world have amazing basic similarities. The prophets, idealists, philosophers and mystics often liberated themselves to a greater or lesser extent from prejudices and tried to practise disinterested virtues by their own insight into reality. Even critical intellectuals tried to liberate themselves from the narrow prejudices of

their time and place by the exercise of free unselfish willpower. If the will has an axe to grind everything is rationalised in the interest of selfish ends. Humanity always considered non-attached men, men who are not attached to the self or selfish ends but attached to the ultimate or the collective, whether it be to God or to the good of free mankind as ideal men. Non-attachment involves, as already seen, virtues such as charity, courage, generosity, intelligence, detachment and so on.

The ideal of non-attachment is advocated by almost all religions as well as some philosophers. Some philosophers denied the value of non-attachment and advocated philosophies based on cruelty, urging indifference to slaughter, horror and atrocity. They even regard truth as relative, thereby elevating untruth, that is organised false propaganda for some purpose, to the position of honour. They replace God, by a Nation or a class or even a dictator, to the detriment of the interest of other Nations and other people. Now the question whether the good ends can be achieved by essentially bad means faces us and I am sure many of us believe that good ends can be achieved by good means only and the saying "End justifies the means" is a dangerous slogan often leading to oppression, slaughter, lying and other evils.

Another important aspect of culture besides the humanist qualities is essentially the human quality of appreciating beauty, in Nature, in thought and in expression. The basic qualities of Nature such as sound, form, colour and movement, when contemplated by rational, intuitive human mind and expressed by it through various forms of artistic media, lend themselves to be fashioned into art objects of great beauty contributing to the permanent enlightening and absorbing contemplation by cultured human minds. Thus ethics and aesthetics based on humanism or religion are the heritage of mankind. If the human mind has to evolve to a higher plane than the often erring rational mind, the qualities of self-sacrifice and absorbing appreciation of beauty based on religion or humanism should be cultivated intensively by humanity.

In Andhra we have Sahitya, Sangeeta Nataka and Lalita Kala Akademiks as well as the Science Akademi, Ravindra Bharathi, Department of Archaeology, Archives and the Sports Council. Ours is perhaps the only State where the Science Akademi exists. To popularise science and the scientific way of thinking that the Science Akademi is established mainly under the inspiration of Sri P. V. G. Raju, the then Education Minister. Our Chief Minister thought it would be wise to give special emphasis to Culture and he created the new Ministry of Cultural Affairs in our State, during 1964-65.

MINISTRY OF CULTURAL AFFAIRS

An amount of Rs. 2.00 lakhs has been provided in the Budget for 1965-66 towards the activities connected with the Ministry of Cultural Affairs. The expenditure connected with the activities of this Ministry is met from the above provision.

The following are some of the activities —

(a) “*Sweeya Samskritika Seva*” —Under this scheme, distinguished men and women of letters and arts, social work and political awakening are being honoured every fortnight in the capital and once in two months at each district headquarters. Under this scheme Rs 4,000 (City) and Rs 6,000 (Districts) have been sanctioned. Each person will be presented with a sum of Rs 116 (City) and Rs 100 (District). These functions in the city are being arranged in the Kalabhavan and it is the intention of the Ministry to develop Kalabhavan and Ravindra Bharathi as the cultural Centres of Andhra Pradesh.

The following persons were honoured with Sanmanams under the scheme

IN THE CAPITAL —

- 1 Sri Mudigonda Veerabhadra Murthy
- 2 Sri Vedantakavi
- 3 Sri Maqdoom Mohiuddin (Urdu)
- 4 Smt Illindala Saraswathi Devi
- 5 Sri Ramamurthy-renu (Hindi)
- 6 Mrs & Mr V K Dhage (Social Works)
- 7 Dr P Sree Devi (Education)
- 8 Sri P T Reddy (Artist)

IN DISTRICTS —

- 1 Sri Kalogi Narayana Rao (Warangal)
- 2 Sri Heeralal Moria (Khammam)
- 3 Sri Vanamamalai Varadacharyulu (Adilabad)
- 4 Smt Sangam Lakshmi Bai (Hyderabad district)
- 5 Sri Raghunadha Kache (Karimnagar)
- 6 Sri Arige Ramaswamy (Hyderabad district)
- 7 Sri K Rajaiah (Medak)
- 8 Sri Anantapantula Ramalingaswamy (Srikakulam district)
- 9 Sri Chatti China Purnayya Pantulu (Srikakulam district)
- 10 Sri Puripanda Appalaswamy (Visakhapatnam district)
- 11 Sri Paidi Raju (Visakhapatnam district)
- 12 Sri G Joseph (Guntur district)
- 13 Sri Ankala Venkata Subba Rao (West Godavari district)
- 14 Mampuri Kodanda Ram Reddi (Nellore)
- 15 Sri Belluri Srinivasa Murthy (Anantapur)
- 16 Sri Putalapattu Sriramulu Reddi (Chittoor)
- 17 Sri D T Tatacharya (Chittoor)

(b) *Lectures on Arts and Culture*—Under this scheme lectures by distinguished personalities are being arranged in the City. The following important persons have given lectures under the scheme

- 1 Sri C S Rao (Cine-Director on International Film Festival)
- 2 Sri Sanjeevadev (Art Critic on Aesthetic approach in life)
- 3 Sri Rayaprolu Subba Rao

Extension of this scheme to the districts is under consideration of the Government

(c) *Cultural Pamphlets*—Under this scheme, Essays and Articles on Cultural subjects will be published in the form of pamphlets. The following pamphlets are proposed to be published during March, 1966

- (1) Vignana Sastram—Navya Manava Vadam—Matham by Sri M R Appa Rao (in Telugu)
- (2) Shakespear's Vision of Life and Indian Thought and other essays by Sri M V Rajagopal, IAS (in English)

(d) *Equipment*—Rs 5,000 for purchase of tape recorder etc, and Rs 1,500 for purchase of Record-player and Records—both for the use of Ministry for Cultural Affairs—have been sanctioned during 1965-66

The Andhra Pradesh Sahitya Akademi

The Andhra Pradesh Sahitya Akademi has undertaken the following Cultural activities during 1965-66

- 1 The Centenary of Harinarayan Apte, 'Father of Marathi Novel' on 1-1-1965
- 2 The Seminar of Hindi Writers on the 6th, 7th and 8th February 1965
- 3 The Seminar of All-India Women Writers, on the 25th, 26th and 27th April, 1965
- 4 Late Kalaprapurna Vedam Venkataraya Sastry memorial meeting on 30th January, 1966

A Hindi Lekhak Sangh was constituted with Sri A Ramesh Chowdary, as Chairman, which would serve as the Hindi Advisory Committee to the Akademi

An Advisory Committee of Telugu Women Writers was constituted as an adjunct of the Akademi with 12 members to consider the problems facing the women writers and help them in solving the same

The Modern Telugu Literature—Award of Prizes

It has been the policy of the Akademi to encourage Modern Telugu literature also along with the classical Saraswatham. To this end it was decided to award prizes of Rs. 1,116 each, every year, to the best

collection of Short Stories, Modern Poetry and Novel, published during the previous 5 years period. The following were adjudged best for 1965 —

- 1 Short Story "Athagari Kathalu" by Smt Bhanumathi Ramakrishna
- 2 Modern Poetry "Ritu Chakramu" by Dr C Narayana Reddi
- 3 Novel "Balipeetam" by Smt Muppala Ranganayakamma

Aid to Writers

The Andhra Pradesh Sahitya Akademi helps individual writers in indigent circumstances, to publish their works, if it is convinced that the work in question is of literary significance. A sum of Rs 15,000 was earmarked under this head in the budget for 1965-66. The cases for financial assistance are considered by the Grants Committee quarterly and it recommends sanction of assistance to the Executive Board. During the year 1965-66 financial assistance of Rs 14,212 was granted to 22 persons.

Release of Publications

The following publications of the Andhra Pradesh Sahitya Akademi was declared released by Sri M R Appa Rao, Minister for Cultural Affairs at a public function on Saturday, 29th January 1966

- (i) Reprint of Brown's Dictionary (Telugu & English)
- (ii) Nehru Souvenir in Telugu
- (iii) Souvenir pertaining to the Seminar of All-India Women Writers

Publications

1 *Popular editions of Telugu Classics* —In accordance with the valuable suggestions from Sri M R Appa Rao, Minister for Cultural Affairs, the Akademi has undertaken the publication of popular editions of 27 Telugu Classics. The volumes, with calico binding, are proposed to be made available to the public at Re 1 per copy. During the year 1965-66 the editing of the following four classics has been completed and the press copies of the same are ready to be handed over to the printers

Editor

(i) Panduranga Mahathyam	Sri Rallapalli Anantha Krishna Sarma
(ii) Vijaya Vilasam	Sri Vidwan Viswam
(iii) Manu Charitra	Sri T Kodandaramaiah
(iv) First volume of Satakas	Sri N Venkata Rao,

It is hoped that the volumes will be ready for release in June next

2 *Telugu to Telugu Dictionary of the size of Oxford Pocket Dictionary for English, entrusted to the Akademi under the scheme of the development of Modern Indian Languages*—The volume is under print. It meets the need of the student population upto the P U C Standard

3 *Dialect Dictionaries in Telugu*—The vocabulary pertaining to rural occupations, which is gradually and inexorably facing extinction account of the impact of industrialisation, has to be salvaged. Under the Akademi scheme of the publication of Dialect Dictionary in Telugu, arrangements are being made to collect the material through special field-workers. A volume containing the vocabulary relating to agriculture has already been brought out. The lexicons in respect of the following are under preparation —

- (i) Handloom vocabulary
- (ii) Vastu
- (iii) Fisheries
- (iv) Potteries, etc ,

The press copies of (i) and (ii) are nearing completion and those of others will be ready in about 6 months

4 *Dictionary of Inscriptional Vocabulary*—The press copy of the volume prepared by Sri K. Iswara Dutt is ready to be handed over to the printers

5 *Concordance of classics*—(i) The concordance of Nannaya and Nannechoda were already brought out by the Akademi

(ii) Concordance of Sreenatha is under print. In about 2 months the copies of the volume may be ready

(iii) Concordance of Tikkana is under preparation. It is expected that the first part of the volume will be ready for print by June next

6 *Brown's English Version of Vemana's Verses*—Arrangements were made to get the English rendering of 1,300 verses of Vemana by Brown, now in the collection of the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, recopied under the supervision of Sri C R Sarma. It was decided to publish the same, retaining therein the special characteristics of Brown. The volume is under print, in the Freedom Press, Madras

7 *Anthology of Telugu prose of different literary periods from Nannaya, the first Telugu poet, to Chinmayasuri*—The project was entrusted to Kalaprapurna Sri Viswanatha Satyanarayana who got the press copy of the volume ready. Arrangements are being made for the printing of the work.

Urdu

The following projects are under preparation —

- (i) Lexicon of the Deccani Urdu—compiled by Dr Masud Hussain Khan
- (ii) Anthology of Prose & Verse from Deccani Urdu by Dr Rafia Sultana and Smt Zeenath Sajida
- (iii) National Traditions in Deccani Urdu by Sri Hussain Siddiqui

A grant of Rs 1 50 lakhs has been sanctioned to the Akademi for the year 1965-66

Andhra Pradesh Sangeeta Nataka Akademi

The following are the activities of the Andhra Pradesh Sangeeta Nataka Akademi during the year 1965-66

1 *Training Institutions*—It is one of the objectives of the Akademi to provide higher training facilities in Music, Dance and Histrionics. With this end in view, the Akademi has been assisting the Natya Vidyalaya at Hyderabad run by the Andhra Pradesh Natya Sangham and the Nataka Vidyalaya at Vijayawada run by the Andhra Nataka Kala Parishat. Since these Nataka Vidyalayas have been mainly catering to the needs of the Telangana and coastal districts a great need for such institutions was felt in Rayalaseema. Accordingly, it is now proposed to establish one more Nataka Vidyalaya at Anantapur for Rayalaseema, the inauguration of which will take place shortly. It was decided to entrust the responsibility of running the institution to the Lalitha Kala Parishat at Anantapur. The expenditure on these Nataka Vidyalayas will be in the vicinity of Rs 30,000 besides the contribution of the institutions running them.

2 *Gurukulas*—One more Veena Gurukula was started at Visakhapatnam on the 1st June 1965, bringing the number of Gurukulas to six. The other existing gurukulas are—one for Veena at Guntur, one for Nadaswaram at Chilakaluripeta, one for Vocal Karnatak Music at Nellore, one for Dolu at Tadepalligudem and another for Kuchipudi at Hyderabad. The Gurukulapathis of these institutions are paid a monthly honorarium of Rs 116 each.

3 *Dance School*—The Akademi has made plans to start dance school at Hyderabad to impart higher training in Bharathanatyam. A sum of Rs 12,000 has been set apart by the Akademi for this purpose for this year. It is proposed to hand over the task of running the dance institution to the reputed organisation, Andhra Mahila Sabha at Hyderabad.

Festivals, Functions and Receptions

1 *Harikatha Festival and Seminar*—The Andhra Pradesh Sangeeta Nataka Akademi conducted the Harikatha Festival and Seminar at Tadepalligudem in co-operation with the Sanskrit Kalakshetram,

Tadepalligudem, for a week ending on the 2nd January 1966. During the Festival every day three Harikatha recitals were given in Telugu by famous Harikatha artistes in Andhra Pradesh. A Tamil Harikatha artist, Sri T S Balakrishna Sastry of Madras also participated in the festival on the Akademi's invitation and gave a Kathagana on the life of Saint Composer Sri Thyagaraja in Tamil.

120 Harikatha artistes were honoured during the festival. Sri Pathuri Madhusudana Rao, the famous Harikatha Artiste was awarded the title "Kathagana Kalaprapurna".

As desired by the Ministry of Cultural Affairs, Andhra Pradesh, the Akademi arranged a cultural programme on 24th December 1965 at Vijayawada, in honour of Dr Zakir Hussain, Vice-President of India, Sri Nedunuri Krishnamurthy, Principal, Government Music College, Vijayawada, gave a Karnatak Vocal music performance, while Sri Nazer, a famous Burrakatha artiste, along with his troupe, narrated "Palnati Yuddham".

2 *Festivals of Music, Dance and Drama*—The Akademi has conducted Drama Festival and competitions in co-operation with Andhra Nataka Kala Parishat in December 1965.

3 *Library*—During the year the Akademi has added to its reference library, books worth Rs 3,000. The Akademi has now books worth Rs 6,000 in its library.

4 To preserve the voice of the great Masters of Music and Kathagana, the Akademi launched a scheme. In January 1965, two Harikatha recitals—'Rama Sugreeva Maitri' and 'Iswara Tapobhangam'—by Sri Muruvada Ramamurthy Bhagavata and a few songs of Sri Adibhatla Narayanadas sung by Sri Chittimalla Rangayyadas, were tape-recorded.

5 *Portrait Gallery*—The portraits of the famous artistes of the past which are being published regularly in the Natyakala are framed and a gallery of these portraits is thus being developed in the Akademi.

Financial assistance to Cultural Institutions

The Akademi has been giving financial aid to the affiliated institutions to the extent of Rs 20,000 annually. This year also an amount of Rs. 20,000 has already been earmarked for this purpose and it will be disbursed shortly.

Publications—(1) *Natya Kala*—The Akademi has been publishing a bi-monthly magazine 'Natya Kala'. It has recently been converted into a monthly journal.

(2) Souvenir on the Hindustani Music Festival and Seminar is being published.

(3) The Akademi is preparing authentic copies of the Gollakalapam and Bhamakalapam.

Aid to publications —A sum of Rs 1,000 was given as grant to Sri N Srinivasa Rao of Berhampur for publication of his work "Thyagaraja Kritis Visualised"

Monthly allowance to indigent artists —The Akademi has been paying a monthly allowance of Rs 40 to twenty-five renowned and old artistes who are now in indigent circumstances

Scholarships —The Akademi is giving scholarships to five students —2 for Music, 2 for Dance and 1 for Film Technology

Play writing competitions —The Akademi has invited drama scripts for a competition of costume-plays. The scripts are under scrutiny. Two prizes of Rs 3,000 and Rs 2,000 respectively will be awarded to two best scripts, if found suitable

The Akademi was given an annual grant of Rs 1.50 lakhs for 1965-66

Andhra Pradesh Lalita Kala Akademi

Activities of the Andhra Pradesh Lalita Kala Akademi during the year 1965-66

Art Gallery —Certain rules and regulations were framed to give the use of the Art Gallery to Artists and Institutions for organising one-man shows and other exhibitions. Eight artists and two institutions availed the opportunity and organised their exhibitions

The fourth Annual Exhibition of the Akademi which was inaugurated by Dr B Gopal Reddy in Hyderabad was taken around Guntur and New Delhi. The exhibition was well received by the Press and public. Union Ministers, M P s and Cultural Staff attached to various embassies and local artists are among those who visited the exhibition at New Delhi

In addition to these the Akademi organised the following exhibitions

1 All India Graphic Art Exhibition sponsored by Delhi Silpi Chakra at Andhra Saraswatha Parishat Hall, inaugurated by Sri N Bhagwandas, I A S Secretary to Government, Education Department, Andhra Pradesh on 25th May 1965

2 Exhibition of Andhra Pradesh "Women Artists" organised during All India Women-Writers, Conference held in Andhra Saraswatha Parishat from 26th April 1965 to 29th April 1965 inaugurated by Smt Vijaya Lakshmi Pandit

3 Exhibition of photographs on the work of Walter Gropius along with the Max Muller Bhavan, Hyderabad, in Kalabhavan from 3rd August to 9th August 1965

4 The Akademi also co-sponsored the exhibition of graphics by Women artists of U S A along with U S I S. The exhibition was inaugurated by Dr Chenna Reddy, Minister for Finance, on 25th January 1966 and was held till 1st February 1966 in Kalabhavan.

5 The Akademi organised an exhibition of artists of Delhi Silpi Chakra on exchange basis. The exhibition was inaugurated by Sri M R Appa Row, Minister for Cultural Affairs, Andhra Pradesh, on 8th February 1966 at Kalabhavan and was held till 13th February 1966.

As was done last year, this Akademi selected works of 12 artists to be displayed in the Annual Exhibition of Academy of Fine Arts, Calcutta, in response to their invitation 'Mokshapadam' by Sri K Seshagiri was given an award of cash prize.

This Akademi organised the 5th International Exhibition at Hyderabad sponsored by the All-India Fine Arts and Crafts Society, New Delhi. The exhibition consists of 205 paintings of 22 countries all over the world.

This Akademi has sanctioned following grants to the affiliated art institutions as follows —

	Rs
1 Hyderabad Art Society for organising one-man show	1,000
2 Hyderabad Art Society towards expenses for Children's art competitions	320
3 The Ankala Art Akademi, Bhimavaram Children's Art exhibition	500
4 Damerla Rama Rao Art Gallery & School	1,500
5 Hyderabad Fine Arts Association for organising Children's competitions	500
6 Andhra Academy of Arts, Vijayawada	100

The Akademi made local arrangements for the Delegates of the conference of All State Lalit Kala Akademies organised by Central Lalit Kala Akademi. The conference was inaugurated by Nawab Mehdi Nawaz Jung, ex-Governor of Gujarath, on 19th February 1966 at Kalabhavan. It was attended by the representatives of All State Lalit Kala Akademies.

The Akademi has taken up publication of an Illustrated Monograph on Ramayana. The publication of the book was entrusted to Sri Jagdish Mittal, and it is expected that the book will be published next year.

The Sub-Committee for Publication of Lepakshi Monograph has met recently and finalised the specifications of the book, the photos to be included, the firms to be contacted, etc. It is expected that the book will be published in the next financial year.

The material for the Biographical Sketches of the Late and Living Artists has been gathered and this publication also will be taken in the next financial year.

A proposal to bring out a Dictionary in Telugu on Fine Arts is under consideration of Government.

The Akademi besides its publication programme has given a grant of Rs 500 to Sri K. Veeraraghava Charyulu, for publishing his book "Silpa Kala Kshetralu—Volume 3"

The Akademi has granted scholarships to four persons pursuing higher training in painting and sculpture

Apart from giving scholarship and grants for promising art students, this Akademi took initiative to see that the M S University recognises the Diplomas in Printing and Sculpture given by the Government College of Fine Art and Architecture, Hyderabad, on reciprocal basis. Besides enabling the art students of one institution to join in the post-Diploma course in the other, this recognition will also increase the opportunity for employment from one institution to the other.

Reproductions of the paintings of the famous artists of West and sets of slides of the sculptures of Henry Moore were added to the collection of the Akademi got from a London firm by utilising UNESCO Coupons (Dollars) received from the National Commission for co-operation with UNESCO which are made available for acquiring art and educational equipment.

The Akademi collected the requirements of imported art material of various artists of Andhra Pradesh and sent to Central Akademi. On the basis of the material received from them the material was distributed to the artists. Another such consignment is expected to come before the end of March 1966 which will be distributed to artists indented.

The Akademi was given an annual grant of Rs 50,000 for 1965-66. A proposal to sanction an additional grant of Rs 50,000 is under active consideration of Government.

Andhra Pradesh Akademi of Sciences, Hyderabad

1. With a view to inculcate interest in scientific knowledge and to promote scientific approach to various problems affecting the people in general and to assist the organisation carrying on work on scientific projects in the State, the Government in the year 1963-64 constituted a State Akademi known as "Andhra Pradesh Akademi of Sciences". The Committee consists of the following —

Sri M R. Appa Rao, Minister (Excise, Prohibition and Cultural Affairs)—*President*

Sri C V D. Murthy—*Hon. Secretary*

Sri L N. Gupta, I A S, Special Secretary to Government, Planning—*Hon. Treasurer*

The following are the eminent scientist members of the Andhra Pradesh Akademi of Sciences —

1. Dr K L. Rao, Hon'ble Minister for Irrigation & Power, Government of India, New Delhi

- 2 Dr S Bhagavantam, Vice-President, A P A S, Scientific Adviser to the Ministry of Defence, 177, South Block, New Delhi-11
- 3 Dr S Hussain Zaheer, Director-General, Council of Scientific and Industrial Research, New Delhi-1
- 4 Dr A S Rao, Director, Electronics Group, Atomic Energy Establishment, Trombay, Apollo Pier Road, Bombay-1
- 5 Dr C R Rao, Director, Indian Statistical Institute, Calcutta-35
- 6 Dr Swami Jnanananda, Head, Department of Nuclear Physics, Andhra University, Waltair
- 7 Dr G S Sidhu, Director, Regional Research Laboratory Hyderabad-9
- 8 Dr G Gopal Rao, Head of the Chemistry Department, J V D College of Science & Technology, Andhra University, Waltair
- 9 Prof K Neelakantam, Principal, University College, Sri Venkateswara University, Tirupati (Andhra Pradesh)
- 10 Dr N V Subba Rao, Principal, University College of Science, Osmania University, Hyderabad-7

The Akademi has undertaken the publication of 9 popular books in Telugu and has proposals for the establishment of a Science Museum for which a High Power Committee has been constituted. A library of Science books worth over Rs 10,000 is established along with a reading room equipped with several modern Scientific Journals. Every year the Akademi conducts Science Weeks. Popular Scientific lectures by eminent people are arranged by the Akademi from time to time. The Akademi has also finalised arrangements for the establishment of Mobile School Science Library to assist Secondary schools in the field of Science and also a Summer School for middle School teachers during the year 1966-67.

There is a provision of Rs 95,000 for sanction during the current year.

Ravindra Bharathi

As a part of the Rabindranath Tagore Centenary Celebrations (1961), it was decided to put up a Tagore Theatre in each State. Accordingly a theatre known as "Ravindra Bharathi" was set up in this State and the construction was completed for performances on 17th July 1962. On the pattern suggested by the Government of India, this Government has constituted a Committee to look after the Management of the Theatre during the year 1964. Sri M R Appa Row, Minister (Excise, Prohibition and Cultural Affairs) is the Chairman of the Committee.

The term of the office of the Managing Committee is for 3 years. One of the duties of the Managing Committee is to advise the Government on matters relating to the management of the Theatre. A regular constitution for the Managing Committee was also approved by Government.

With a view to promote Theatre-mindedness and to popularise dance, drama and music, a monthly programme is also being conducted by the Cultural Programmes Sub-Committee of Ravindra Bharathi

A rent of Rs 150 to Rs 300 per day (including electricity charges) is being collected for different kinds of performances, held at Ravindra Bharathi. During the year 1965, the Ravindra Bharathi has been booked for 227 days. The air-conditioning of the theatre would be completed by the end of the current financial year. One more significant addition to the facilities offered at Ravindra Bharathi is the establishment of a Mini-Theatre in the second floor for creating opportunities for experimentation in music, dance and drama with a seating capacity of 120 at a nominal rent of Rs 25 for 4 hours plus electricity charges. A further facility for conducting day-time rehearsals in the Mini-Theatre has been created at a nominal rent of Rs 10 for 4 hours in addition to electricity charges. The Mini-Theatre has been inaugurated by Sri K. Brahmananda Reddy, Chief Minister, on 2nd January 1966. With a view to screening 16 mm and 35 mm films of artistic and educational value in the second floor foyer of the Theatre, a sum of Rs 36,000 was sanctioned towards the purchase and erection of projector and a projector has been installed in the Mini-Theatre.

Under the Inter-State Exchange of Cultural Troupes sponsored by the Government of India, many cultural troupes from other States as well as other countries have given performances at the Ravindra Bharathi theatre.

A lump sum grant of Rs 90,000 was sanctioned as grant-in-aid to the Ravindra Bharathi Managing Committee for the year 1965-66 on staff, Cultural Programmes and other charges. In addition to this, a grant of Rs 10,000 was sanctioned for the maintenance of the Theatre building.

Cultural Delegations

Under the scheme of Inter-State Exchange of Cultural Troupes, teams from Madras and Mysore visited our State during 1965-66. The former troupe gave concerts at Eluru, Vijayawada, Nellore, Guntur, Hyderabad and the latter at Hyderabad, Mahaboobnagar, Guntur, Tirupati and Nellore. An amount of Rs 6,000 was sanctioned for the purpose. Under the same scheme a troupe from our State was deputed to visit Orissa to give 7 performances. An amount of Rs 8,820 was sanctioned for this purpose.

As an annual feature, a number of Cultural Programmes by reputed artists of the State are being arranged in the State Capital on various important occasions during the current year. These include performance of a Ballot named "Veerabhogya Vasundhara" by the Andhra Pradesh Natya Sangh and a Kuchipudi dance show of "Ushaparinayam". It is proposed to depute a State Drama troupe to participate in the annual Summer Drama Festival at Delhi as before.

A Delegation from one of the States of the Union Kashmir and another from the neighbouring Sikkim came to Hyderabad during the year, besides the Everest Heroes, who successfully climbed Mount Everest in 1965. Souvenirs worth Rs 1,000 were presented to the Everest Heroes.

To make use of the stage as one of the media of mass communication during emergency the Department of Information and Public Relations organised a trial performance of a musical in Kuchipudi style entitled 'Pakistan Durakramana' in November at Hyderabad. The musical was presented by the Nrityabharathi of Eluru under the leadership of Sri Korada Narasimha Rao. The same musical was organised in December 1965 at six places—Warangal, Kurnool, Anantapur, Vijayawada, Rajahmundry and Eluru.

German Ballot Troupe visited Hyderabad during February 1966. Suitable presentations were given to the Troupe. The Russian Ballot Troupe is scheduled to come during March 1966.

Kalabhavan

Common building for the State Akademies—The three State Akademies Sahitya Akademi, Sangeeta Nataka Akademi and Lalit Kala Akademi decided to have a common building raised according to their needs and requirements at a cost of about Rupees four lakhs. The Government of Andhra Pradesh has allotted a suitable site for the same in the premises of the Ravindra Bharathi. The expenditure to be incurred in the first stage was estimated at Rupees two lakhs, 50 per cent of which will be shared by the three Akademies in the proportion of 2 : 2 : 1 and a matching grant of rupees one lakh has been sanctioned by the Government of India. The State Government has sanctioned a grant of Rs 50,000 during 1964-65 and Rs 30,000 during 1965-66 towards construction. The construction of the building is already over and the three Akademies have shifted their offices to the said building.

Financial Assistance to men of letters, etc., who are in indigent circumstances

Under this Scheme 1/3rd of the expenditure is met by the State Government and the remaining by the Central Government. A grant ranging from Rs 50 to Rs 100 is given to the deserving persons who are in indigent circumstances. The assistance is extended to about 71 persons till 1964-65. In addition to this, assistance is being extended to about 40 persons during 1965-66. An amount of Rs 75,000 has been provided in the Plan Budget for 1965-66. An amount of Rs 1.09 lakhs has been allotted for 1966-67.

Development of Photography

The first All India Cultural Conference which met at Hyderabad from 31st January to 2nd February 1965 has recommended the setting up of a separate Akademi of Photography both at the Centre and the States. The Government have examined the above recommendation and considered that at present there was no need for the formation of a

separate Akademi for this purpose Government have, however, decided that an amount of annual grant of Rs 5,000 may be sanctioned for a period of five years from 1965-66 to the Andhra Pradesh Federation of Photographers, Hyderabad, towards the development of the Art of Photography

A sum of Rs 2,500 was also sanctioned to the Andhra Pradesh Federation of Photographers, Hyderabad during 1965-66 in connection with the organisation of All India Photographic Exhibition Saloon circuit

Further, Government have sanctioned the payment of a grant of Rs 5,000 to the above Federation during the year 1965-66 for the purpose of equipping the Dark Room and also sanctioned a grant of Rs 10,000 towards the construction of a dark room and a hall either adjacent to the Kalabhavan or contemporary Art Pavilion, Hyderabad

Classical Language and Development Committee

This Committee has been constituted with Dr B Ramakrishna Rao as Chairman to suggest ways and means for the development of the three classical languages in the State, viz , Sanskrit, Arabic and Persian

Award of Prizes for best translation into Telugu from other Indian Languages

Under this scheme a special committee with Sri P V Narasimha Rao, Hon'ble Minister for Law and Prisons, as Chairman and two other members was constituted by the State Government during the year 1963 for awarding prizes to the best translations into Telugu from other Indian Languages. The scheme has been taken up last year. The first prize competition was over and the following books have been selected by the committee for awarding three prizes of Rs 1,116 each for the year 1964-65 under this scheme

- (1) "Sri Siva Bhakta Charitam"—Translation from Tamil by Vidwan Sri P Suryanarayana Sarma, Madras
- (2) "Galib - geetalu"—Translation from Urdu by Sri Dasarathi, All India Radio, Madras
- (3) "Nehru Charitra" (Part II)—Poetical translation from Hindi by Sri Kaviraju Sri Kondaveeti Venkatakavi, Ponnur

Development of Modern Indian Languages

Under this centrally sponsored scheme a provision of Rs 1,06,000 (i.e Rs 53,000 Government of India's share and Rs 53,000 State's share) has been made during 1965-66

(a) Schemes completed

- (i) "Streela Bhagavatam and Bharatamu Patalu" published by Andhra Pradesh Saraswatha Parishat Hyderabad
- (ii) Reprinting of C P Brown's Telugu-English Dictionary by the Andhra Pradesh Sahitya Akademi,

(b) Schemes under progress

- (i) Preparation and Publication of 12 popular books on Science by Southern Languages Book Trust, Madras
- (ii) Preparation and Publication of Telugu to Telugu Dictionary by Andhra Pradesh Sahitya Akademi
- (iii) Preparation of Hindi-Telugu Dictionary by Hyderabad Hindi Prachar Sabha, Hyderabad
- (iv) Preparation of Urdu-Telugu Dictionary by Anjuman-e-Taraqqi Urdu Hyderabad
- (v) Preparation and Publication of Telugu Instructors in English, Hindi and Urdu media by Andhra Pradesh Saraswatha Parishat
- (vi) Publication of two Ph D theses by the Osmania University, Hyderabad-7

It may be mentioned here that five more projects were submitted for approval of the Government of India and orders are awaited. About 15 projects have been selected by the State Committee for Development of Modern Indian Languages at its meeting held on 31-1-1966. The proposals are being sent to the Government of India for their concurrence for implementation during 1966-67.

PHYSICAL EDUCATION

Sports Council—A Sports Council for Andhra Pradesh is functioning with the strength of 9 members including the President and *Vice-President*. Sri N. Ramachandra Reddy, Minister (Revenue), is the President and Sri S. R. Y. Sivarama Prasad, Minister (Health and Medical) is the *Vice-President*. This will be reconstituted shortly as the term of the present Council expires in April.

The Sports Council gives financial assistance to the affiliated Associations and other bodies. There are 33 State Associations affiliated to the Sports Council as mentioned below. The financial assistance is given to the associations—

- (a) to conduct Nationals and Zonal Championships and State Championships in the State,
- (b) to participate in the National and Zonal Championships outside the State,
- (c) to enable individual State players to take part in the International Competitions, and
- (d) to stage exhibition matches when foreign teams visit the State apart from carrying on their normal activities.

**Names of Associations affiliated to the Andhra Pradesh
Sports Council**

- 1 Andhra Amateur Weight Lifters' Association
- 2 Andhra Ball Badminton Association
- 3 Andhra Bridge Association
- 4 Andhra State Amateur Wrestling Association
- 5 Andhra State Basket-ball Association
- 6 Andhra State Chess Association
- 7 Andhra State Hockey Association
- 8 Andhra Pradesh Amateur Athletic Association
- 9 Andhra Pradesh Badminton Association (Shuttle)
- 10 Andhra Pradesh Boxing Association
- 11 Andhra Pradesh Bridge Association
- 12 Andhra Pradesh Cycling Association
- 13 Andhra Pradesh Football Association
- 14 Andhra Pradesh Indian Style Wrestling Association
- 15 Andhra Pradesh Olympic Association
- 16 Andhra Pradesh Rifle Association
- 17 Hyderabad Ball Badminton Association
- 18 Hyderabad Basketball Association
- 19 Hyderabad Central Volleyball Association
- 20 Andhra Pradesh Gymnastic Association
- 21 Hyderabad Kabaddi Association
- 22 Hyderabad Weight Lifting Association
- 23 Chess Association of Hyderabad
- 24 Andhra Pradesh Table Tennis Association
- 25 Hyderabad Cricket Association
- 26 Hyderabad Amateur Wrestling Association

- 27 Hyderabad Hockey Association
- 28 Andhra Pradesh Lawn Tennis Association
- 29 Andhra Volleyball Association
- 30 Andhra Pradesh Kho-Kho Association
- 31 Andhra Cricket Association
- 32 Andhra Kabaddi Association
- 33 Hyderabad Women's Hockey Association

With the object of promoting Sports and Games in the entire State including the districts, the grant-in-aid to the Andhra Pradesh Sports Council which was Rs 2 lakhs per annum has been increased to Rs 3 lakhs from 1964 and it is being continued. Proposals are under consideration of Government to constitute District Sports Councils.

The following funds were allotted by the Andhra Pradesh Sports Council to the districts for the conduct of Sports and Games during the current year

		Rs
1	Srikakulam	3,000
2	Visakhapatnam	3,000
3.	East Godavari	3,000
4.	West Godavari	3,000
5.	Guntur	3,000
6.	Nellore	3,000
7.	Cuddapah	3,000
8.	Kurnool	3,000
9	Anantapur	3,000
10	Chittoor	3,000
11	Nalgonda	3,000
12.	Warangal	3,000
13.	Medak	3,000
14	Karimnagar	3,000

		Rs
15	Adilabad	3,000
16	Mahboobnagar	3,000
17	Hyderabad (Excluding Twin Cities)	3,000

Regional Coaching Centre

As it is one of the purposes of the Andhra Pradesh Sports Council to look after the standard of the games and sports of the State, the Andhra Pradesh Sports Council realised the importance of having correct coaching and training given to the trainees especially of the ages between 9 and 18. So, much importance is given to the training of boys and girls coming from schools and colleges. To achieve this objective, and on the advice of the National Institute of Sports, Patiala, the Andhra Pradesh Sports Council started a Regional Coaching Centre at Fateh Maidan grounds in June 1964, with the following games

Games

- (1) Cricket
- (2) Tennis
- (3) Football
- (4) Basketball
- (5) Volleyball
- (6) Table Tennis
- (7) Swimming
- (8) Athletics

The coaches in games Nos 1 to 4 above, are paid by the N I S, Patiala, and the coaches in games Nos 5 to 8 are paid by the Andhra Pradesh Sports Council. After giving due publicity to the opening of the Regional Coaching Centre the coaches went round the various institutions, contacted the Sports and Games Associations in the twin cities and with their assistance have been selecting the trainees—men, boys and girls—from time to time in the respective games and athletics and have been imparting coaching at the Fateh Maidan grounds and the Gymkhana grounds which are maintained by the Andhra Pradesh Sports Council. A summer coaching camp was conducted in the month of May-June 1965 at the Fateh Maidan grounds under the auspices of the Regional Coaching Centre in Athletics, Basketball, and Volleyball to which the trainees from the mofussil also attended. The consumable and non-consumable articles of equipment in the several games were purchased for running the Regional Coaching Centre. An amount of Rs 38,998 was spent for starting the Regional Coaching Centre in June 1964 and for working it during 1964-65. An amount of about Rs 52,000 has been spent so far during this year for running the centre. The centre is being run by the Andhra Pradesh Sports Council relying on its own resources.

Physical Education including Stadium

There is a College of Physical Education at Hyderabad imparting Physical Training to Graduates and non-graduates. The present strength of the college is 60 in Diploma Course and 200 in Certificate Course. A proposal to start Certificate Course in another place from next year is under consideration of the Government.

On the recommendation of the Kunzru Committee, the Government of India have considered the question of implementing a new scheme styled as "National Fitness Corps" by replacing the present scheme of National Discipline Scheme and Auxiliary Cadet Corps in Secondary Schools from next year.

The State Government is taking all steps to improve the standards in Physical Education and Games as per the recommendations of the All-India Sports Council.

The Andhra Pradesh Sports Council is granting Rs 25,000 to each Municipality which is proposing to construct a stadium. So far there are two stadiums in the State which are completed. They are Fateh Maidan Stadium, Hyderabad and Sanjivareddy Stadium, Anantapur. The following 5 Stadiums are under construction.

- 1 Vijayawada Stadium, Vijayawada
- 2 Guntur District Stadium, Guntur
- 3 Cuddapah District Stadium, Cuddapah
- 4 District Stadium, Sangareddy (Medak District)
- 5 Indoor Stadium, Hyderabad

The following 5 Stadiums are under contemplation.

- 1 Jawaharlal Nehru Stadium, Warangal
- 2 District Stadium, Chittoor
- 3 District Stadium, Nellore
- 4 District Stadium, East Godavari
- 5 Municipal Stadium, Visakhapatnam

The indoor Stadium at a cost of Rs 10.50 lakhs is to be constructed in the Fateh Maidan grounds.

Archaeology and Museums

Excavations at Yeleswaram—The Department has completed excavations at Yeleswarām which is opposite to Nagarjunakonda in Nalgonda district in four field seasons at a total cost of Rs 2.78 lakhs, with the financial assistance by the Government of India.

Excavations at Pochampad—The excavations of pre-historic burials coming under the submergence at Pochampad Project in Nizamabad taluk were taken up and continued for six months from December 1963 to May 1964 at a cost of Rs 13,000. During the course of these excavations several interesting and valuable antiquities of archaeological importance were found. Therefore it is felt that the remaining burials at the site also should be excavated so as to salvage as many antiquities as possible before the area is submerged under water.

Besides the above, there are two more sites at Phanigiri in Suryapet taluk and Peddabankur in Karimnagar district which are proposed to be excavated in a large scale during the next financial year 1966-67 after obtaining the approval of the Central Advisory Board of Archaeology.

Accretion to Yeleswaram Pavilion—The construction of an accretion to Yeleswaram Pavilion in the compound of the office of the Director of Archaeology and Museums at an estimated cost of Rs 3,23,500 limiting the expenditure to Rs 75,000 during the current financial year 1965-66 has been taken up and it is proposed to continue the work in the IVth Plan. This pavilion is meant for storage of antiquities and also to accommodate the Museum staff, etc. The work has been entrusted to the Public Works Department.

Construction of Contemporary Art Pavilion—A contemporary art pavilion is being constructed in the Public Gardens, Hyderabad, under the supervision of the P.W.D. with a view to set up a separate Art Gallery for displaying paintings, etc., acquired from time to time for the State Museum, Hyderabad. The total cost of the building is estimated at Rs 2.70 lakhs. The work was started in the year 1962-63 and is expected to be completed during the year 1966-67.

Archaeological Publication

1 *History of Deccan*—The publication was first started and it is likely to be completed by the end of 1970-71.

2 Srisailem Temple

3 Architecture of early Hindu Temples

Museum Publications

1 *Monograph on Deccan Paintings*—The Government have accorded sanction for bringing out this work in collaboration with Salarjung Museum on 50:50 basis.

2 Guide Book of State Museum, Hyderabad

3 Sculptures in State Museum, Hyderabad

4 Yadava and Mediaeval Coins,

State Archives

A Survey of Records—The Regional Historical Records Survey Committee for Andhra Pradesh was reconstituted in G O Ms No 3227, Education, dated 14-12-1964. The Committee among other things has—

- 1 to take steps for the acquisition of records in private custody and for the preservation, classification and study of important historical documents and for bringing them to the notice of scholars,
- 2 to take steps to ensure that historical records in the custody of Government Departments are properly preserved and catalogued, and
- 3 to procure copies of such records as may exist outside the State as may have a bearing on the History of the Deccan.

In G O Ms No 1177, Education, dated 23-4-1965, the Executive Committee of the Regional Historical Records Survey Committee was also constituted for carrying out the actual work of survey of records. As resolved by the Regional Historical Records Survey Committee, the Government in G O Ms No 1883, Education, dated 3-7-1965 constituted a sub-committee for the purchase of rare manuscripts from private individuals.

Meetings of the Executive Committee were held on 10-6-1965 and on 10-12-1965. A meeting of the sub-committee for the purchase of rare manuscripts was also held on 10-1-1966.

B Central Record Office—The State Archives, Hyderabad, is a repository of the administrative and historical records of the State of Andhra Pradesh and its mediaeval records relating to the Deccan, both in Persian and Marathi dating from the days of Asaf Jah I, the founder of the Hyderabad State and the Mughal Emperor Shah Jehan. Records have been thrown open to scholars till the year 1925.

The two-fold objective of the State Archives is to facilitate the use of records in the business of the Government and to help scholars in salvaging the heritage of the past. By its work, this office has enabled the Government to make increasing use of its services and has also aroused public interest in historical documents.

The State Archives has already brought out several publications presenting select source material for the use of research scholars. 'A Guide to the State Archives' is also under print. It will provide basic data about the different categories of records available in this office and general guidance about facilities available for research.

The following categories of records are preserved in this office —

- 1 The Daftar records of the Asafia dynasty dating from 1720 A.D.
- 2 Part of the Mughal records relating to the Deccan dating from the days of Shah Jehan.

the year 1966-67
Voting of Demands for Grants.

- 3 The pre-Secretariat and post-Secretariat records of the composite State of Hyderabad
- 4 The records of the Government of Madras which relate to the Andhra districts for the period 1920 to 1953
- 5 The recent records of the Andhra and Andhra Pradesh Governments
- 6 Family papers of Salar Jung and the Jagirdars of Gangakhed and other minor series

It is contemplated to centralise the District Revenue records of Andhra Pradesh also the records of the Heads of Departments in the State Archives

C Staff for the compilation of History of Freedom Movement in India
A State Committee was reconstituted in G O Ms No 1505, Education, dated 11-6-1964, with an Executive Committee and a Sub-Committee for "Who's Who" The Committee among other things has to undertake

- 1 Steps for compilation of a history of the Freedom Struggle in Andhra Pradesh and also a supplement to it viz, "Who's Who" and
- 2 The publication of fourth and supplementary volume of a history of the Freedom Struggle in Hyderabad

The First and the Third Volume dealing with the events and source material of the period 1800 to 1905 and 1921 to 1931 respectively of the History of the Freedom Struggle in Andhra Pradesh (Andhra) have been published The Second Volume covering the period 1906-1920 has been sent to the Press

As far as the Fourth Volume is concerned (1932 to 1947) material is being collected from the records transferred from the Madras Record Office to the State Archives The work is in progress A supplemental volume to the History of Freedom Struggle, viz "Who's Who" is also under preparation.

D Schemes in the Third Five-Year Plan—The present building of State Archives (now housed in its new building near Tarnaka) was specially constructed as a Plan scheme on modern lines at a cost of Rs 14.5 lakhs on a site measuring five acres, leased to the Government by the Osmania University The building was declared open by Sri Lal Bahadur Shastri, the late Prime Minister of India on 6th July 1965 The administrative portion of the building consists of a Visitor's Room, a Museum, a Library, a Conference Hall, a Research Room, Administrative blocks, Photography and Preservation sections

The stack area consists of two floors, each measuring 210' x 75' Green glass panels have been provided to the windows to neutralise the effects of actinic rays The stack area is insulated from the rest of the

building to avoid the hazards of fire A third floor to the stack area is proposed to be constructed during the Fourth Five-Year Plan

The scheme of development of Archives is being implemented on a phased annual programme Rs 1 lakh have been allotted for the reorganisation of staff during 1965-66 Technical posts of Archivists, Assistant Archivists, etc, sanctioned by Government under the scheme in previous years are continued to facilitate the scientific preservation and maintenance and referencing of records on modern principles Select staff is being trained at the National Archives of India, New Delhi, in Archives-keeping since 1961

సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖ బడ్జెటు ప్రవచనం

సభాపతి మహాశయ! :

సంస్కారం అనేది మానవ జాతికి విశిష్టమైన ప్రతీక మానవుని జంతువరంగా నిర్వచించదలచి నట్లయితే అతనిని సంస్కారయుతమైన జంతువుగా నిర్వచించ వలసివుంటుంది జంతువులుగా— కనీసం సంస్కారయుతమైన జంతువులుగా వ్యవహరించబడడం తమ ఘనతకు హైన్యతను ఆపొందడ చర్యకుంటుంది మానవులు భావిస్తారు ఎందుచేతనంటే సంస్కారం పొందే సామర్థ్యం ప్రాకృతికంగా జంతువుకు మృగ్యం జంతువులలో స్వభావిక ప్రవృత్తులు మాత్రమే వుంటాయి కాగా మానవులలో హేతువాదశక్తి వుంది ఈ హేతువాద శక్తి వల్ల బాధ్యత—అబాధ్యత, స్వేచ్ఛ—బానిసత్వం ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే మంచి చెడు అనే విచక్షణ అవకాశం ఏర్పడుతుంది హేతుబద్ధమైన బుద్ధివికాసం లేనికారణంగా జంతువులు మంచిగాని చెడుగాని చేయలేవు మానవులు చెప్పకనే అర్థంలో జంతువులు పాపకార్యంగాని పుణ్యకార్యంగాని ఆచరించలేవు అంతేకాదు, జంతువులు ఆచరించే కృత్యాలకు బాధ్యత వాటిది కాదు కాని మానవుల కృత్యాలకు బాధ్యత మానవులదే “మానవుని అధోరోక్ నిమ్నతా స్మృతాలు లక్షని ఊర్ధ్వలోక శిఖరాలకు మానదండ మవుతాయి” మానవుడు జంతువుకంటే హైన్యంగా నైతిక నిమ్నస్థాయికి దిగజారగలడు అదే విధంగా అమరుల కంటే ఆధిక ఆరంగా అరిచు సమున్నతవధాం వందకోగలడు మానవాళి పుంగవించాలంటే భౌతిక శాస్త్రాలు, నీతిశాస్త్రాలు మానవాళియొక్క ధౌత్య గుణగణాను, మానవత్వ సంపదను ఉన్నతీకరించడానికి దోహదం చేయడం అవసరం అలా జరగని ఎక్కంలో మానవుడు జీవశాస్త్రరీత్యా ఏ జంతు కోటికి చెందినవాడో ఆ జంతుకోటికన్న విలక్షణమైన వాడుగా ఎరిగబడబడే అర్హతను కోల్పోతాడు

లయితే సంస్కారం అంటే ఏమిటి అనే ప్రశ్న ఎదురవుతుంది సంస్కారం అనేదానికి నిశ్చితార్థకంగాదు, వ్యతిరేకార్థకంగాదు అక్షణాంశాలున్నాయి. మర్యాద, కరుణ, నిష్పృహత మొదలైనవి సంస్కార చిహ్నాలు అమర్యాద, నిర్దయ, స్వార్థచింతనంటేవి అసంస్కారానికి నిదర్శనాలు ప్రతి చర్యను ఆ యా పరిస్థితులను పురస్కరించుకొని పరిశీలించ వలసివుంది, సంస్కార సంపన్నుడైన మానవుడు అప్పుక అట్లే చేస్తాడు ఉదాహరణకు ఆతిక్రూరుడైన దుష్టునిపట్ల ఎవరైనా సౌజన్యం ప్రదర్శిస్తారా? ప్రదర్శించవచ్చు దండోహయంతో సాధించలేనివాటిని కొన్ని సమయాలలో దయా

శీలంవల్ల నౌధించవచ్చు అందుచేత, ప్రవర్తిల్లే ఆ యా పరిస్థితులను ఆధారంచేసుకొని జీవితంలో అహింసా సూత్రాన్ని అనువర్తించ చేసుకోవాలి ఆ సంస్కారంతోను, దౌర్జన్య పూరితమైన దోపిడి విధానంతోను కూడుకొన్న సామాజ్యవాదుల అధికార ప్రాబల్యాన్ని అంతమొందించడానికి ఉపకరించే మానవతా పూర్వక రాజకీయ సాధనాలుగా మహాత్మాగాంధీజీ సత్యాహింసలనే సంస్కరోపాయాలను ప్రవేశ పెట్టడమన్నది నిజంగా అపూర్వమైన విషయం రాజకీయాలలో సాధుత్వ గుణం ప్రవేశ పెట్టడం ధర్మనిహితంకాదని అప్పటివరకు భావించేవారు కాని మహాత్మాజీ తెచ్చిన ఈ పరిణామంవల్ల మానవ ప్రగతి స్వరూపమే మారిపోయింది

మానవుడు అదిమానవస్థనుంచి ఈనాటి ఆధునికదశకు చేరుకున్న క్రమాన్ని పరిశీలించినట్లయితే మతం, వేదాంతం కలుగజేసిన ప్రభావం వల్ల అతనిలో భాద్యం, సానుభూతి, కరుణ, స్వార్థత్వాగం మొదలైన సద్గుణ సంపద క్రమాధికగతిలో ఏ విధంగా పరిణమిల్లిందీ సుబోధకవృత్తుంది మతాన్ని వేదాంతాన్ని తరచు దుర్వినియోగపరచి మానవాళిని నైతిక తిరోగతిపాలుచేసిన, చేస్తున్న సందర్భాలన్నీ మనం చూశాం అయినప్పటికీ సర్వత్రా అంగీకృతమైన నీతి సూత్రాలకే అంతిమంగా విజయనీధి చేకూరుతున్నది మానవుణ్ణి తిరిగి అంధకారయుగాలలోకి ఈడ్చుకు పోగల తత్త్వవేత్తలు ప్రపంచంలో ఎప్పుడూ వుంటూనే వున్నారు, ఎప్పుడూ వుంటారుకూడా ఫాసిజాన్ని, నాజీజాన్ని ఇటీవలికాలానికి చెందిన ఉదాహరణగా పేర్కొనవచ్చు జాత్యాధిక్యత, క్రౌర్యం, స్వార్థపరత్వంపైన ఆధారపడ్డ దౌర్జన్యత్వక అనుమానానికి ఇవి “మానవాళిని రక్షించేందుకు” నవీన నైతిక తత్త్వమనే అటోప స్వరూపమిచ్చి పైకెత్తినాయి కాని అదృష్టవశాత్తు జీవవృక్ష సగ్రామంలో మానవత్వం క్రూర త్యాన్ని నిర్దించ గలిగింది అలాకాక క్రూరత్వానికి విజయం చేకూరి వున్నట్లయితే మానవజాతి గతి ఏమై వుండేదో ఊహించలేం

ప్రపంచ మంతటా వున్న ఆదర్శవాదులలో విస్మయకరమైన వాళ్ళిక సారూప్యత గోచరిస్తుంది ప్రవక్తలు, ఆదర్శవాదులు, తత్త్వవేత్తలు, గూఢ మతవాదులు సత్య స్వరూపం గురించి తమకుగల అంతర్వర్తిజ్ఞానంవల్ల తరచు మమతాబంధనాలను ఛేదించుకొని, అనాసక్తమైన ఉత్తమ గుణసంపదను సొందిటానికి సాధన చేశారు గుణగుణదమ్ములైన మేధావులుకూడా తమ తమ స్థల కాలాలకు చెందిన సంకుచిత దురభిమాన శృంఖలాలను స్వార్థచింతనలైన తమ స్వేచ్ఛానుగత మేధాశక్తితో తెంచుకోవడానికి కృషిచేశారు మనస్సు స్వార్థ ప్రయోజనంలో చిక్కుకొన్నప్పుడు వ్వలాభ సాధన కోసం ప్రతి విషయం యుక్తియుక్తం చేయబడుతుంది స్వేయకౌశల్యంపట్లగాని, స్వార్థ ప్రయోజనాలపట్లగాని ఎట్టి అనురక్తి లేకుండా కేవలం సరమార్దతత్త్వం వట్లనో, లోకంపట్లనో—అది భగవంతుడైనా కావచ్చును, స్వేచ్ఛాయుతమైన సకల మానవ కల్యాణమైనా కావచ్చును అనురక్తి వహించివుండే వైరగ్య పురుషులను సర్వదా మానవాళి ఆదర్శ పురుషులుగా భావించింది ఇతఃపూర్వమే వివరించినట్లు వైరగ్యంలో దానశీలత, దైర్యగుణం, భాద్యసంపద, మేధానిభవం విరాగభావం మొదలైన సద్గుణరాశి ఇవిడీ వుంటుంది.

దాదాపు అన్ని సుతాలు, కొందరు తత్త్వవేత్తలుకూడా ఈ వైరగ్య భావాన్ని ప్రవచించారు అయితే కొందరు తత్త్వవేత్తలు వైరగ్య భావంలోని మహత్తును సమ్మతించక మారణహోమం, అత్యాచారం, క్రూరకాండలను ఉపేక్షించాలని నివదీస్తూ క్రౌర్యంపై ఆధారపడ్డ తత్త్వరీతులను ప్రతిపాదించారు

ఇంతేకాదు, వారు సత్యాన్ని గొణమైనదిగా పరిగణించి, తన్మూలంగా అసత్యానికి అంటే ఇదమిత్య ప్రయోజనం కోసం సాగించే వ్యవస్థీకృత అన్యత ప్రచారానికి గౌరవ ప్రసమైన స్థానం లభించ జేస్తున్నారు. భగవంతుని స్థానంలో వారు ఇతర దేశాల, ఇతర ప్రజల శ్రేయస్సుకు భంగకరంగా ఒక జాతినో, ఒక వర్గాన్నో లేకపోతే ఒక వియంతవో లభిస్తున్నది. సదాశయాలను ప్రధానంగా అవమార్గాల ద్వారా సాధించడానికి సాధ్యమైన అన్ని సమస్య ఎదురవుతున్నది. సదాశయాలను సన్మార్గాల ద్వారా మాత్రమే సాధించడానికి వీలున్నదని మనలో చాలామంది విశ్వసిస్తున్నారనే నా సమీక్ష ఆశయం సాధనాన్ని ప్రమాణబద్ధం చేస్తుందన్న నానుడి ప్రమాదభరితమైన నినాదం తరచుగా ఇది హింసాకాండ, మారణహోమం మొదలైన హైరారిష్టులకు దారితీస్తుంది.

ఈ మానవతా గుణసంపదలకుతోడు, సంస్కారంతో కావచ్చే మనో ప్రధానాంశం ప్రకృతిలోను, భావనలోను, వ్యక్తికరణలోను వుండే సౌందర్యాన్ని ఆస్వాదించగల మానవ వైజ్ఞం ప్రకృతిలోని మూలభూత లక్షణాలైన శబ్ద, రూప, వర్ణ గతులను పాటించడ శక్తితోను శోధించే మానవ మేధస్సు చింతనచేసి వివిధ కళా సౌధనాల ద్వారా పాటించి అభివ్యక్తీకరించి నపుడు అవి మహత్తర సౌందర్య విలసిత కళారూపాలుగా అవిష్కృతమై సంస్కృతీ సంపన్నులైన మానవుల మనస్సులకు శాశ్వత వికాసాన్ని పరిపూర్ణచింతనా సక్తిని ప్రసాదిస్తాయి. మానవతా వాదంపైనా, మతంపైనా ఆధారపడివుండే నీతిశాస్త్రాలు, సౌందర్య శాస్త్రాలు సూచనజాతికి వారసత్వ సంపద మానవుని మనస్సు తరచు నియమావసరం గావించే పాటువాద బద్ధమైన మనస్సును మించి ఉన్నత పథాలకు చేరుకోవాలంటే మానవాభివృద్ధ్యాన్ని, మతంపైనా మానవత్వంపైనా ఆధారపడివుండే పరిపూర్ణ సౌందర్య రసాస్వాదశక్తిని అత్యధికంగా అలవర్చుకోవడం ముఖ్యం.

మన రాష్ట్రంలో సాహిత్య, సంగీత—నాటక, లలితకళా అకాడమీలే గాక పైన్సు అకాడమీ, రవీంద్ర భారతి, పురావస్తుశాఖ, ప్రాచీన వ్రతాల శాఖ, క్రీడా మండలి కూడా పని చేస్తున్నాయి. పైన్సు అకాడమీ పున్న రాష్ట్రం ఎవూరూ మన దొక్కటే విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని, శాస్త్రీయద్భుతాన్ని పెంపొందించే ఉద్దేశంతో ప్రధానంగా అప్పటి విద్యామంత్రి శ్రీ కె. వి. జి. రాజగారి ప్రోద్బలాన్ని పురస్కరించుకొని ఈ పైన్సు అకాడమీని నెలకొల్పడం జరిగింది. సాంస్కృతిక వ్యవహారాలకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం ఉత్తమంగా వుండగలదని భావించి మన ముఖ్యమంత్రి రాష్ట్రంలో 1964-65 లో సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖను ఏర్పాటు చేశారు.

సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖ

సాంస్కృతిక వ్యవహారాలశాఖకు సంబంధించిన కార్యకలాపాల విమిశ్రం 1565-66 ఒక్టోబరులో రూ. 2 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ శాఖ కార్యకలాపాల కయ్యే ఖర్చు ఈ కేటాయింపునుంచే భరించ బడుతున్నది.

ఈ శాఖ కార్యకలాపాలలో కొన్ని దిగువ వివరించబడినాయి.

(ఎ) స్వీయ సాంస్కృతిక సేవ

సాహిత్యం, కళలు, సాంఘిక సేవ, రాజకీయ చైతన్యం—వీటికి సంబంధించి విశిష్ట స్థానాన్ని పొందిన ప్రముఖులను ఈ పథకం క్రింద రాజధానిలో ప్రతి వర్షం దినాలకు ఒక వర్యాయం, ప్రతి జిల్లా

కేంద్రంలోను రెండు మాసాలకు ఒక పర్యాయం సన్మానించడం జరుగుతున్నది ఈ పథకం క్రింద రాబడనీ నగరం విషయంలో రూ 4,000 జిల్లా విషయంలో రూ 6,000 మంజూరయింది ఒక్కొక్క వ్యక్తికి నగరంలో రూ 116 జిల్లాలో రూ 100 బహూకరించడం జరుగుతుంది రాజధానిలో ఈ కార్యక్రమాలు కళాభవన్ లో ఏర్పాటు చేయబడుతున్నాయి కళాభవన్ ను, రవీంద్ర భారతిని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం యొక్క సాంస్కృతిక కేంద్రాలుగా వర్ధిల్లి చేయాలన్నది సాంస్కృతిక వ్యవహారాలశాఖ సలహా

ఈ పథకం క్రింద దిగువ పేర్కొన్న ప్రముఖులు సన్మానితులయ్యారు

నగరంలో

- 1 శ్రీ ముదిగొండ వీరభద్రమూర్తి
- 2 శ్రీ చేదంతకవి
- 3 శ్రీ మక్తమ్ మెహియొద్దీన్ (ఉర్దూ)
- 4 శ్రీమతి ఇల్లందల సరస్వతీదేవి
- 5 శ్రీ రామమూర్తిరేణు (హిందీ)
- 6 శ్రీమతి శ్రీ వి కె దాగె (సాంఘిక సేవ)
- 7 డా పి శ్రీదేవి (విద్య)
- 8 శ్రీ పి టి రెడ్డి (చిత్రకారుడు)

జిల్లాలలో

- 1 శ్రీ కాశీజీ నారాయణరావు (వరంగల్లు)
- 2 శ్రీ హిరాలాల్ మోరియా (ఖమ్మం)
- 3 శ్రీ వానమామలై వరదాచార్యులు (ఆదిలాబాదు)
- 4 శ్రీమతి సంగం లక్ష్మీబాయి (హైదరాబాదు జిల్లా)
- 5 శ్రీ రఘునాథ కాటే (కరీంనగరు)
- 6 శ్రీ అరిగె రామస్వామి (హైదరాబాదు జిల్లా)
- 7 శ్రీ కె రాజయ్య (మెదక్)
- 8 శ్రీ అనంత పంతుల రామలింగస్వామి (శ్రీకాకుళం జిల్లా)
- 9 శ్రీ చట్టి చిన పూర్ణయ్య పంతులు (శ్రీకాకుళం జిల్లా)
- 10 శ్రీ పురిపండ అప్పస్వామి (విశాఖపట్నం జిల్లా)
- 11 శ్రీ పైడిరాజు (విశాఖపట్నం జిల్లా)
- 12 శ్రీ జి జోసెఫ్ (గుంటూరు జిల్లా)
- 13 శ్రీ అంకాల వెంకటసుబ్బారావు (పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా)
- 14 శ్రీ మరువూరి కోదండ రామి రెడ్డి (నెల్లూరు)
- 15 శ్రీ బెళ్ళూరి శ్రీనివాసమూర్తి (అనంతపూర్)
- 16 శ్రీ పూతలపట్టు శ్రీరాములు రెడ్డి (చిత్తూరు)
- 17 శ్రీ డి టి తాతాచార్య (చిత్తూరు)

(బి) కళలు, సంస్కృతిపైన ఉపన్యాసాలు

ఈ పథకం క్రింద నగరంలో ప్రముఖ వ్యక్తుల ఉపన్యాసాలు ఏర్పాటు చేయబడుతున్నాయి దిగువ పేర్ల స్త్రీ ప్రముఖులు ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు—

- 1 శ్రీ సి ఎన్ రావు (చలన చిత్ర దర్శకుడు)—అంతర్జాతీయ చలనచిత్ర ఉత్సవం
- 2 శ్రీ సంచీవదేవ్ (కళావిమర్శకుడు)—జీవితంతో రసదృష్టి
- 3 శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బారావు

ఈ పథకాన్ని జిల్లాలకు కూడా విస్తరించేసే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది

(సి) సాంస్కృతిక లఘు గ్రంథాలు

ఈపథకం క్రింద సాంస్కృతిక విషయాలపైన వ్యాసాలను, రచనలను లఘు గ్రంథాల రూపంలో ప్రచురించడం జరుగుతుంది 1966 మార్చిలో ఈక్రింది లఘు గ్రంథాలను ప్రచురించడానికి ఉద్దేశించబడింది—

- 1 శ్రీ ఎం ఆర్ లక్ష్మీరావు రచించిన విజ్ఞాన శాస్త్రం—నవ్యమానవ వాదం—మతం (తెలుగు ప్రచురణ)
- 2 శ్రీ ఎం వి రాజగోపాల్, ఐ ఎ ఎన్ రచించిన “షెక్స్పియర్స్ విజన్ ఆఫ్ లైఫ్ అండ్ ఇండియన్ థాట్ అండ్ అదర్ ఎస్సేస్” (ఇంగ్లీషు ప్రచురణ)

(డి) సాధన సామగ్రి

సాంస్కృతిక వ్యవహారాలశాఖ ఉపయోగార్థం పేపు రికార్డులు మొదలైన వాటిని కొనడం కోసం రూ 5,000 లు, రికార్డు షేయరు, రికార్డులు కొనడం కోసం రూ 1,500 లు 1965-66లో మంజూరు చేయడం జరిగింది

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి

1965-66 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి ఈ క్రింది సాంస్కృతిక కార్యకలాపాలు నిర్వహించింది—

- 1 1-1-65 తేదీన మరాఠీ నవలాపితామహుడు హరినారాయణ ఆశ్టే శత జయంతి
- 2 1965 ఫిబ్రవరి 6,7,8 తేదీలలో హిందీ రచయితల సమ్మేళనం
- 3 1965 ఏప్రిల్ 25,26,27 తేదీలలో అఖిల భారత రచయితల సమ్మేళనం
- 4 30-1-1966 తేదీన స్వర్ణీయ కళాప్రపూర్ణ వేదం వెంకట్రాయ శాస్త్రి సంస్మరణ సభ

శ్రీ ఎ రమేష్ చౌదరి అధ్యక్షులుగా హిందీ రచయితల సంఘం ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడింది, ఇది అకాడమికి హిందీ సలహాసంఘంగా పనిచేస్తుంది

అకాడమికి అనుబంధంగా 12 మంది సభ్యులతో తెలుగు రచయిత్రుల సలహా సంఘం ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడింది ఈ సంఘం రచయిత్రులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్య లేమిటో పరిశీలించి వాటిని పరిష్కరించడానికి తోడ్పడుతుంది

ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం—బహుమతుల ప్రదానం

తెలుగులో సాంప్రదాయిక సౌరస్వతంత్రహాలు ఆధునిక సాహిత్యాన్ని ప్రోత్సహించడంకూడా అకాడమి విధానమై వున్నది దీని కనుగుణంగా ప్రతి ఏడాది అంతకు క్రితం ఐదేళ్లలోను ప్రచురించబడిన కథానికలు, ఆధునిక కవిత, నవలలలో ఉత్తమమైనదిగా ఎన్నికైన ఒక్కొక్కదానికి రూ 1,116 ల బహుమతిని ఇవ్వడానికి నిర్ణయం తీసుకోబడింది 1965 లో ఈ క్రిందివి ఉత్తమ రచనలుగా ఎన్నిక చేయబడ్డాయి—

- 1 కథానిక 'అత్తగారి కథలు, రచన శ్రీమతి భానుమతి రామకృష్ణ
- 2 ఆధునిక కవిత 'ఋతుచక్రం' రచన డాక్టరు సి నారాయణరెడ్డి
- 3 నవల 'బలిపీఠం, రచన శ్రీమతి ముమ్మోజ రంగనాయకమ్మ

రచయితలకు సహాయం

ఆర్థిక సౌకర్యాలేని రచయితలు తమ రచనలను ప్రచురించుకోవడంలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి సహాయపడుతుంది అయితే అవి సాహితీ ప్రయోజనంపున్న రచనలై వుండాలి 1965-66 బడ్జెటు లో ఈ పద్దుక్రింద రూ 15,000 ల మొత్తం కేటాయించబడింది గ్రాంట్లసంఘం మూడు నెలల కొకసారి ఎవరెవరికి ఆర్థిక సహాయం అందజేయాలో పరిశీలించి అవిషయాన్ని నిర్వాహక మండలికి సిఫార్సు చేస్తుంది 1965-66 లో 22 మందికి రూ 14,212ల సహాయం అందజేయబడింది

ప్రచురణల ఆవిష్కరణ

29-1-66 తేది శనివారం జరిగిన బహిరంగ సమావేశంలో సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రి శ్రీ యం ఆర్ అప్పారావు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమివారి ఈ క్రింది ప్రచురణలను ఆవిష్కరించారు—

- 1 బ్రౌన్ తెలుగు-ఇంగ్లీషు నిఘంటువు పునర్ముద్రణ
- 2 తెలుగులో నైహూ స్మారక సంచిక
- 3 అఖిల భారత రచయిత్రుల సమ్మేళనానికి సంబంధించిన విశేష సంచిక

ప్రచురణలు

I ప్రాచీన తెలుగు కావ్యాల చౌకముద్రణలు

సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రి శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు గారి అమూల్య సూచనలను పురస్కరించుకొని 27 ప్రాచీన తెలుగు కావ్యాలను చౌకతో ముద్రించడానికి అకాడమీ నిర్ణయించింది కాలికోల్లెండింగు చేయబడిన ఈ సంపుటాలు ఒక్కొక్కటి రూపాయి ధరతో ప్రజలకు అందించబావికి

ఉద్దేశించింది 1965-66 లో ఈక్రింది నాలుగు కావ్యాల ఏడిటింగు పూర్తిచేయబడింది ముద్రణకు ఇవ్వటానికి ప్రెస్సు కాపీలు పున్నాయి—

1 పాండురంగ మహాత్మ్యం - సంపాదకుడు	శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ
2 విజయవిలాసం	,, శ్రీ విద్వాన్ విశ్వం
3 మను చరిత్ర	,, శ్రీ టి కోదండ రామయ్య
4 శతకాల మొదటి సంపుటం	, శ్రీ ఎన్ వెంకట్రావు

ఈ సంపుటాలు వచ్చే జూన్ నాటికి విడుదలకు సిద్ధంగా వుండగలవని భావించబడుతున్నది

II ఆధునిక భారతీయ భాషల అభివృద్ధి పథకంక్రింద అక్షరార్థ ఇంగ్లీషు పాఠాలు దిక్షనరీ సైజులో తెలుగు-తెలుగు నిఘంటువు

ఈ నిఘంటువు పరి అకాడమీకి అప్పగించబడింది ఇది ముద్రణలో వుంది పి యు సి స్టాంపులకు గల విద్యార్థులకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది

III తెలుగులో మాండలిక పదకోశాలు

గ్రామీణ వృత్తులకు సంబంధించిన పదాలు పారిశ్రామికీకరణ ప్రభావం కారణంగా నానాటికి విపరీతంగా మరుగుపడి పోతున్నాయి వాటిని కాపాడుకోవలసి వుంది తెలుగులో మాండలిక పదకోశ ప్రచురణకు సంబంధించిన అకాడమీ పథకంక్రింద గ్రామాలను సందర్శించే ప్రత్యేక కార్యకర్తలద్వారా పదాలను సేకరించటానికి తగు ఏర్పాట్లు చేయబడుతున్నాయి వ్యవసాయానికి సంబంధించిన వృత్తి పదకోశ సంపుటం ఒకటి ఇదివరకే విడుదల అయింది ఈక్రింది వృత్తుల పదకోశాలు తయారవుతూ న్నాయి—

- (I) చేనేల
- (II) వాస్తవకళ
- (III) మత్స్య పరిశ్రమ
- (IV) కుమ్మరము వగైరా

(I), (II) అంశాలకు చెందిన ప్రెస్సు కాపీలు పూర్తికావస్తున్నాయి మిగతావి ఆరుమాసాలలో తయారుకాగలవు

IV శిలా, తామ్ర శాసన పదజాలం

శ్రీ కె ఈశ్వరదత్తు తయారుచేసిన ప్రెస్సు కాపీ ముద్రణ కివ్వటానికి సిద్ధంగావుంది

V ప్రాచీన కావ్యాల పద ప్రయోగకోశాలు

- (I) సప్తయమ, సప్తచోటాని పదప్రయోగ కోశాలను అకాడమీ ఇదివరకే ప్రచురించింది
- (II) శ్రీనాథుని పద ప్రయోగకోశం ముద్రణలోవుంది మరి రెండు నెలలలో ప్రతులు సిద్ధంకాగలవు

- (111) తిక్కన పద ప్రయోగకోశం తయారవుతూవుంది వచ్చే జూను నాటికి సంపుటి మొదటి భాగం ముద్రణకు సిద్ధం కాగలదని ఆశించబడుచున్నది

VI వేమన పద్యాలకు బౌన్ అంగ్లానువాదం

వేమన రచించిన 1300 పద్యాలకు బౌను చేసిన ఇంగ్లీషు అనువాదపు ప్రతి ప్రస్తుతం మద్రాసులోని ప్రభుత్వ ప్రచురిత పుస్తక భాండాగారంలో వుంది శ్రీ సి ఆర్ శర్మ అధ్యక్ష్యంలో ఆ అనువాద ప్రతిని ఎత్తి వ్రాయుటానికి తగు ఏర్పాట్లు చేయబడ్డాయి బౌన్ రచనలోని వైలక్షణ్యాను కావొడుతూ దానిని ప్రచురించడానికి నిర్ణయించబడింది మద్రాసులోని ప్రీడమ్ ప్రెస్ లో ఈ సంపుటి ముద్రణ జరుగుతూ వుంది

VII అదికవి నన్నయ మొదలు చిన్నయసూరి వరకు ఆయా సాహితీ యుగాలలో వెలువడిన తెలుగు వచన రచనల సంకలనం

కథా ప్రపూర్ణ శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి ఈ పని అప్పగించబడింది ఆయన ప్రెస్సు కాపీని సిద్ధం చేశారు ముద్రించటానికి తగు ఏర్పాట్లు చేయబడుతున్నాయి

ఉర్దూ

ఈ కింది పథకాల పనులు జరుగుతున్నాయి—

- (1) దాక్టరు మసూద్ హుస్సేన్ ఖాన్ సంకలనం చేసిన దక్కనీ ఉర్దూ నిఘంటువు—
- (II) దక్కనీ ఉర్దూలో గద్య, పద్య రచనల సంకలనం—డా రఫీయా సుల్తానా శ్రీమతి జీవత్ సజీదా
- (III) దక్కనీ ఉర్దూలో జాతీయ సాంప్రదాయాలు రచన—శ్రీ హుస్సేన్ సిద్దీఖి

1965-66 లో అకాడమికి రూ 1 50 లక్షల మొత్తం మంజూరు చేయబడింది

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత-నాటక అకాడమీ

1965-66 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత-నాటక అకాడమీ ఈ కింది కార్యకలాపాలు నిర్వహించింది

శిక్షణ సంస్థలు

1 సంగీత, నృత్య, నటన రంగాలలో ఉన్నత శిక్షణ సౌకర్యాలను కల్పించడ మున్నది అకాడమీ లక్ష్యాలలో ఒకటి ఆంధ్రప్రదేశ్ నాట్య సంఘం హైదరాబాదులో నడుపుతున్న నాట్య విద్యాలయానికి, ఆంధ్ర నాటక కళాపరిషత్తు విజయవాడలో నడుపుతున్న నాటక విద్యాలయానికి అకాడమీ ఈ ఉద్దేశంతోనే సహాయపడుతున్నది ఈ విద్యాలయాలు రెండూ ప్రధానంగా తెలంగాణా, కోస్తా జిల్లాల అవసరాలను మూతమే తీరుస్తన్నకారణంగా రాయలసీమలోకూడా అటువంటి సంస్థ మనోకటి వుండడం అవసరమని భావించబడింది ఆ ప్రకారంగా రాయలసీమకోసం అనంతపూరులో మరో

నాటక విద్యాలయాన్ని నెలకొల్పాలని ఇప్పుడు సంకల్పించబడింది త్వరలోనే దానికి ప్రారంభోత్సవం జరుగుతుంది ఈ సంస్థను నిర్వహించే బాధ్యతను అనంతపూరులోని లలితకళా పరిషత్తుకు అప్పగించాలని నిర్ణయం తీసుకోబడింది ఈ నాటక విద్యాలయాలకు నిర్వహించే సంస్థలు ఇచ్చే విరాళాలుకాక విటెపైన దాదాపు రూ 30,000 లు ఖర్చు అవుతుంది

2 గురుకులాలు —1965 జూను 1వ తేదీన విశాఖవల్లంలో వీణకు గాను మరొక గురుకులం ఏర్పాటు చేయబడింది దీనితో కలుపుకొని మొత్తం ఆరు గురుకులాలు అవుతాయి ఇప్పుడున్న మిగతా గురుకులాల్లో—గుంటూరులో వీణకోసం ఒకటి, చిలకలూరిపేటలో నాదస్వరం కోసం ఒకటి, నెల్లూరులో కర్ణాటక గాత్ర సంగీతంకోసం ఒకటి, తాడేపల్లిగూడెంలో డోలు కోసం ఒకటి, హైదరాబాదులో కూచిపూడి నృత్యానికి ఒకటి ఉన్నాయి ఈ సంస్థల గురుకుల పతులకు ఒక్కొక్కరికి గౌరవ వేతనంగా నెలకు రూ 116 లు ఇవ్వబడుతుంది

3 నృత్య విద్యాలయం —భారత నాట్యంలో ఉన్నత శిక్షణనిచ్చే నిమిత్తం హైదరాబాదులో ఒక నృత్య విద్యాలయాన్ని ప్రారంభించాలని అకాడమీ ఒక పథకాన్ని రూపొందించింది దీనికోసం ఈ సంవత్సరానికి రూ 12,000 ల మొత్తం ప్రయోగించబడింది ఈ నృత్య పాఠశాల నిర్వహణ బాధ్యతను హైదరాబాదులో వున్న సుప్రసిద్ధ సంస్థ అయిన ఆంధ్ర మహిళాసభకు అప్పగించాలని ఉద్దేశించబడింది

ఉత్సవాలు, కార్యక్రమాలు, సన్మానాలు

1 పారికథోత్సవాలు, గోష్టికార్యక్రమం — ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ తాడేపల్లిగూడెంలోని సంస్కృతి కళాక్షేత్రం సహకారంతో 1965 జనవరి 2వ తేదీనుంచి ఒక వారం రోజులపాటు తాడేపల్లి గూడెంలో పారికథోత్సవాలను, గోష్టికార్యక్రమాన్ని నిర్వహించింది ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని సుప్రసిద్ధ పారికథా కళాకారులచే ఉత్సవాలలో ప్రతిరోజూ మూడు పారికథా గానాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి అకాడమీ వారి ఆహ్వానంపై తమిళ పారికథా కళాకారులైన శ్రీ టి ఎస్ బాలకృష్ణ శాస్త్రిగారు మద్రాసు నుంచి వచ్చి ఈ ఉత్సవార్లో పాల్గొని పదకర్త శ్రీ త్యాగరాజస్వామివారి జీవిత చరిత్రను తమిళంలో కథాగానం చేశారు

ఈ ఉత్సవార్లో 120 మంది పారికథా కళాకారులు సన్మానం పొందారు సుప్రసిద్ధ పారికథా కళాకారులైన శ్రీ పొత్తూరి మధుసూదనరావు గారికి “కథా గాన కళావహుర్ణ” అనే బిరుద ప్రధానం జరిగింది

భారత ఉపరాష్ట్రపతి డాక్టర్ జాకీర్ హుసేన్ గౌరవార్థం ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రిత్వశాఖ కోరికపై అకాడమీ విజయవాడలో 1965 డిసెంబరు 24 తేదీన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటుచేసింది ఈ కార్యక్రమంలో విజయవాడ ప్రభుత్వ సంగీతకళాశాల ప్రెసిడెంట్లు శ్రీ నేమసూరి కృష్ణమూర్తిగారు కర్ణాటక గాత్ర సంగీత కచ్చేరీ చేశారు సుప్రసిద్ధ బుర్రకథా కళాకారులైన శ్రీ నాజర్ తమ బృందంతో “వల్నాటి యుద్ధం” బుర్రకథను వినిపించారు

2 సంగీత, నృత్య, నాటక ఉత్సవాలు —ఆంధ్ర నాటక కళా పరిషత్తు సహకారంతో 1965 డిసెంబరులో అకాడమీ నాటకోత్సవాలను నాటక పోటీలను నిర్వహించింది

గంధాలయం

1 ఈ ఏడు అకాడమీ రూ 3,000 ల విలువగల పుస్తకాలను తమ రెఫరెన్సు లైబ్రరీకి చేర్చడం జరిగింది అకాడమీ లైబ్రరీలో ఇప్పుడు రూ 6,000 ల విలువగల పుస్తకాలున్నాయి

2 సంగీత, కథాగానాల్లో పరిపూర్ణ ప్రవేశంగు ప్రసిద్ధ కళాకారుల స్వరాలను భద్రపరచే పథకాన్ని అకాడమీ ప్రారంభించింది శ్రీ మురువాడ రామమూర్తి భాగవతార్గారి “రామ సుగ్రీవ మైత్రీ”, “ఈశ్వర తపో భంగం” అనే హరికథా గానాలను, శ్రీ చిట్టిమల్ల రంగయ్యదాసుగారు పాడిన శ్రీ ఆదిభట్ల వారాయణదాసుగారి కొన్ని పాటలను 1965 జనవరిలో టేపు రికార్డ్స్ చేయడం జరిగింది

3 చిత్ర పటాల గ్యాలరీ —“నాట్యకళ” లో ప్రచురించబడుతున్న స్పర్శీయులైన సుప్రసిద్ధ కళాకారుల చిత్రపటాలను ప్రేమి చెయించి, ఈ చిత్ర పటాల గ్యాలరీని రూపొందించడం జరుగుతున్నది

సాంస్కృతిక సంస్థలకు ఆర్థిక సహాయం

అకాడమీ తన అనుబంధ సంస్థలకు ఏటా రూ 2,000 ల వరకు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందజేస్తున్నది దీనికోసం ఈ ఏడు కూడా రూ 2,000 లు కేటాయించబడింది త్వరలోనే ఆయా సంస్థలకు ఆ పైకం చెల్లించబడుతుంది

ప్రచురణలు

1 నాట్యకళ —ఈ అకాడమీ “నాట్యకళ” అనే ద్వైమాస పత్రికను ప్రచురిస్తున్నది ఇటీవలే దీన్ని మాసపత్రికగా మార్చడం జరిగింది

2 హిందుస్థానీ సంగీతోత్సవాలు, నడస్సుపై ఒక సంచిక ప్రచురించబడుతున్నది

3 ఈ అకాడమీ ‘గొల్ల కలాపం’, ‘భామా కలాపం’ పై ప్రామాణిక ప్రతులను తయారు చేస్తున్నది

4 ప్రచురణలకు సహాయం —బరంపురం వాస్తవ్యులైన శ్రీ ఎన్ శ్రీనివాసరావుగారు రచించిన “త్యాగరాజ కృతీన్ విజ్ఞయలైజ్డ్” అనే గ్రంథ ప్రచురణకుగాను ఆయనకు రూ 1,000లు గ్రాంటుగా ఇవ్వబడింది

నిరుపేద కళాకారులకు నెలసరి భత్యం

ఈ అకాడమీ ఇప్పుడు నిరుపేద పరిస్థితిలోవున్న ప్రసిద్ధులైన 25 మంది వృద్ధ కళాకారులకు ఒక్కొక్కరికి రూ 40 ల నెలసరి భత్యాన్ని చెల్లిస్తున్నది

విద్యార్థి వేతనాలు

ఈ అకాడమీ 5 గురు విద్యార్థులకు విద్యార్థి వేతనాలు ఇస్తున్నది—సంగీతం—2 , నృత్యం—2 , ఫిల్మ్ టెక్నాలజీ—1

నాటక రచనల పోటీలు — ఆహార్య ప్రధాన నాటకాలలో ఉత్తమ రచనల పోటీని ఈ అకాడమీ నిర్వహించింది రచనలు పరిశీలనలో వున్నాయి ఉత్తమమైనవిగా పరిగణించబడినట్లయితే ఎంపికైన రెండు రచనలకు రూ 3,000 ల, రూ 2,000ల బహుమతులు ఇవ్వబడుతాయి

అకాడమీకి 1965-66 సంవత్సరానికిగాను రూ 1 50 లక్షల గ్రాంటు ఇవ్వబడింది

ఆంధ్రప్రదేశ్ లలితకళా అకాడమీ

1965-66లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లలితకళా అకాడమీ నిర్వహించిన కార్యకలాపాలు

ఆర్ట్స్ గ్యాలరీ — కళాకారులు, సంస్థలు, ఒకే చిత్రకారుడు చిత్రించిన చిత్రాల ప్రదర్శనను ఇతరమైన ప్రదర్శనలను ఆర్ట్స్ గ్యాలరీలో ఏర్పాటు చేసుకొనే విషయంలో అవసరమైన కొన్ని నియమాలు, నిబంధనలు రూపొందించబడ్డాయి 8 మంది చిత్రకారులు, 2 సంస్థలవారు ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని ప్రదర్శనలు ఏర్పాటుచేశారు

పైద్రాబాదులో డా బి గోపాలరెడ్డిగారిచే ప్రారంభోత్సవం జరుపబడిన అకాడమీవారి నాల్గవ వార్షిక ప్రదర్శనకు గుంటూరు, కొత్త ఢిల్లీలలోకూడా ఏర్పాటు చేయబడింది

ఈ ఎగ్జిబిషనును ప్రతికలవారు ప్రజలు బాగా ప్రశంసించారు కొత్త ఢిల్లీలో ఏర్పాటు చేయబడిన ఎగ్జిబిషనును పందర్శించిన వారిలో కేంద్ర మంత్రులు, పార్లమెంటు సభ్యులు, వివిధ రాయబార కార్యాలయాలకు చెందిన సాంస్కృతిక ప్రతినిధులు, స్థానిక కళాకారులు ఉన్నారు

పేటికి తోడు అకాడమీ శక్రింది ప్రదర్శనలను కూడా ఏర్పాటు చేసింది—

1 ఢిల్లీ శిల్పప్రక ఏర్పాటు చేసిన అఖిలభారత గ్రాఫిక్ ఆర్ట్స్ ఎగ్జిబిషను ఇది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు హాలులో ఏర్పాటుయింది దీనికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ విద్యాశాఖ కార్యదర్శి శ్రీ ఎన్ భగవాన్ దాస్ 1965 మే 25వ తేదీన ప్రారంభోత్సవం చేశారు

2 ఆంధ్రప్రదేశ్ చిత్రకారిణులు చేసిన చిత్రాల ప్రదర్శన ఈ ప్రదర్శన 26-4-65 నుంచి 29-4-65 వరకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు హాలులో అఖిల భారత రచయిత్రుల మహాసభల పందర్బంగా జరిగింది దీనికి శ్రీమతి విజయలక్ష్మి పండిత్ ప్రారంభోత్సవం చేశారు

3 వార్టర్ గ్రూపియన్ పనిని వివరించే పోటోగ్రాఫుల ప్రదర్శన ఇది 1965 ఆగస్టు 3 నుంచి 9 వ తేదీ వరకు కళాభవన్ లో పైద్రాబాదులోని మాక్సుముల్లర్ భవనంవారి తోడ్పాటుతో ఏర్పాటు చేయబడింది

4 అమెరికా చిత్రకారిణులు చేసిన గ్రాఫిక్ల ప్రదర్శనను కూడా అకాడమీ, అమెరికా సమాచార సంస్థవారి తోడ్పాటుతో ఏర్పాటు చేసింది

25-1-66 తేదీన ఈ ఎగ్జిబిషనుకు ఆర్థిక మంత్రి డా చెన్నారెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు ఈ ప్రదర్శన కళాభవన్ లో 1966 ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీ వరకు జరిగింది

5 చల్లి శిల్పచక్ర సంస్థ తిరిగి ఎగ్జిబిషనును ఏర్పాటుచేసేపేట్టే ఎద్దతి మీద ఆ సంస్థ చిత్రకారుల చిత్రాల ప్రదర్శన ఆకాడెమీ ఏర్పాటు చేసింది ఈ ప్రదర్శనకు 8-2-66 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంస్కృతిక వ్యవహార మంత్రి శ్రీ యం ఆర్ ఆప్పారావుగారు కళాభివృద్ధి ప్రారంభోత్సవం చేశారు ఈ ప్రదర్శనం 13-2-66 వరకు జరిగింది

నిమిషం సరిగిన విధంగా కలకత్తాలోని లలిత కళల ఆకాడెమీ అవ్వవాన్ని పురస్కరించుకొని వారి వార్షిక ఎగ్జిబిషను ప్రదర్శించడంకోసం ఆకాడెమీ వచ్చేందు మంచి చిత్రకారుల చిత్రాలను ఎన్నిక చేసింది వీటిలో శ్రీ కె షేరిగారి 'మోక్షవధం' అనే చిత్రానికి నగదు బహుమతి లభించింది

క్రొత్త ఢిల్లీలోని అఖిలభారత లలిత కళల, చెతివనల సంఘం తోడ్పాటుతో ఆకాడెమీ హైదరాబాదులో ఐదవ లంతర్నాతీయ చిత్ర ప్రదర్శనను ఏర్పాటు చేసింది ఈ ప్రదర్శనకు ప్రారంభంలోని 22 రోజులకు చెందిన 205 చిత్రాలు వచ్చాయి

ఆకాడెమీకి అనుబంధంగావున్న కళా సంస్థలకు ఈ క్రింద తెలిపిన విధంగా గ్రాంట్లు ఇవ్వబడ్డాయి

1 ఒకేవ్యక్తి చిత్రించిన చిత్రాలను ప్రదర్శించడంకోసం హైదరాబాదు ఆర్ట్స్ సొసైటీకి	రూ 1,000
2 పిల్లల చిత్రాల పోటలకు ఎయ్యే ఫర్నిచర్ కోసం హైదరాబాదు ఆర్ట్స్ సొసైటీకి	రూ 320
3 పిల్లల చిత్రాల ఎగ్జిబిషన్ కోసం భీమవరంలోని లంకాల ఆర్ట్స్ ఆకాడెమీకి	రూ 500
4 దామెర్ల రామారావు ఎస్టేట్ గ్యాలరీ, వివ్వాలయూరికి	రూ 1,500
5 పిల్లల చిత్రాల పోటలను ఏర్పాటు చేయటం కోసం హైదరాబాదు ఫైన్ ఆర్ట్స్ అసోసియేషనుకు	రూ 500
6 విజయవాడలోని ఆంధ్ర ఆర్ట్స్ ఆకాడెమీకి	రూ 100

కేంద్ర లలితకళా ఆకాడెమీ ఏర్పాటుచేసిన లఖిలరాష్ట్ర లలితకళా ఆకాడెమీ మహాభివృద్ధి హోదాను ప్రతినిధులకు ఆకాడెమీ నొద్దనికంగా తగు పనలు ఏర్పాటు చేసింది 19-2-66 తేదీన గుజరాత్ మాజీ గవర్నరు నవాబ్ మెహదీ షాజ్ జంగ్ కళాభివృద్ధిలో ఈ మహాభివృద్ధి ప్రారంభోత్సవం చేశారు ఈ మహాభివృద్ధి అన్ని రాష్ట్రాలలోని లలితకళా ఆకాడెమీలకు చెందిన ప్రతినిధులు విచ్చేశారు

రామాయణంపై సన్నిత పరిశోధన గ్రంథ ప్రచురణకు ఆకాడెమీ పూనుకొన్నది ఈ ప్రచురణ పని శ్రీ జగదీశ్ పట్టాభికు అప్పగించబడింది ఈ గ్రంథం వచ్చే ఏడాది ప్రచురణ కాలగదిని అశించబడుతున్నది

బోర్డి పై పరిశోధన గ్రంథాన్ని ప్రచురించడానికి ఏర్పాటైన ఉపసంఘం ఇటీవల సమావేశమై గ్రంథం గురించిన వివరాలు, చేర్చవలసిన ఫోటోలు, సంకలించవలసిన షర్తులు మొదలైన వాటి

నిషయంలో నిర్ణయాలు తీసుకున్నది ఈ గ్రంథం వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో ప్రచురణ కాగలదని ఆశించబడుతున్నది స్వర్గీయులైన చిత్రకారుల, వర్తనగాన చిత్రకారుల జనిత విశేషాలను సేకరించడం జరిగింది ఈ గ్రంథం ప్రచురణ వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో చేపట్టబడుతుంది

తెలుగులో లలితకళల గురించిన నిమంటువును తీసికొని రావటానికి ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నది

అకాడమీ ఈ ప్రచురణ కార్యక్రమంతోపాటు, శ్రీ కె వీరరాఘవాచార్యులు గారికి ఎయర్ రచించిన 'శిల్పం శాస్త్రం' చూడవ సంపుటాన్ని ప్రచురించుకోవడానికి రూ 500 లు గ్రాంటుగా ఇచ్చింది

అకాడమీ పెయింటింగులలోను, శిల్పంలోను ఉన్నత శిక్షణ పొందటానికిగాను స్కాలర్‌షిప్‌లు మంజూరు చేసింది

కళలు అభ్యసించేవారిలో ప్రతిభావంతులైన విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్‌లు, గ్రాంటులు ఇవ్వడమే కాకుండా, హైదరాబాదులోని ప్రభుత్వ లలిత కళల, వాస్తుశాస్త్రకళాశాల పెయింటింగులలోను, శిల్పంలోను ఇచ్చే డిప్లొమాలు యం ఎన్ యూనివర్సిటీ గుర్తించేటట్లు చేయటానికి అకాడమీ ప్రయత్నిస్తున్నది దీని మూలకం వరసరం పంపిణీ చేయబడిన ఒక సంస్థలో డిప్లొమా కోర్సు వదిలిన విద్యార్థులు మరొక సంస్థలో పోస్టు డిప్లొమా కోర్సు తీసుకొని చదివటానికి మీలుడుతుంది ఇంతేకాకుండా ఒక సంస్థకు చెందినవారు మరొక సంస్థలో ఉద్యోగం చేసుకోవడానికి దీనివల్ల అవకాశం లభిస్తున్నది

ప్రముఖ పోస్టల్ చిత్రకారుల పెయింటింగుల ప్రతిరూపాలను, హెన్రీమోరే శిల్పం స్లయిడు సెట్లను ఎండుమలో ఒక ఫర్మిద్వారా అకాడమీ సేకరించింది కళా, విద్యా సంబంధమైన సాధక సామగ్రిని సేకరించడంకోసం యునెస్కోతో సహకరించే జాతీయ సహకార కమిషను అందజేసిన అయినెస్కో హెల్ప్ (డబల్స్)ను ఇందుకోసం వినియోగించడమైంది

ఆంగ్ల పదోలోని చివరి చిత్రకారులకోసం దీనిని చేసుకోవలసిన కళా సామగ్రి అవసరాలేమిటో అకాడమీ పరిశీలించి చివరకు కేంద్ర అకాడమీకి తెలిపింది కేంద్ర అకాడమీంచి లభించిన సామగ్రినివేల ఆయా చిత్రకారులకు సామగ్రి సంచలనం 1966 మార్చివెల అఖిలలోగా మరోసారి ఈ సామగ్రి రాగలదని ఆశించబడుతున్నది ఇదివరకు తమ అవసరాలు తెలుపుకున్న చిత్రకారులకు ఆ సామగ్రి ఎండుబడుతుంది

1965-66 సంవత్సరానికిగాను అకాడమీకి రూ 50,000 ల వార్షిక గ్రాంటు మంజూరు చేయబడింది అదిగా మరో రూ 50,000ల గ్రాంటును మంజూరుచేసే ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిశీలిస్తున్నది

ఆంగ్ల పదో స్టేన్సు అకాడమీ, హైదరాబాదు

శాస్త్రపరిజ్ఞానంపట్ల ప్రజలలో ఆసక్తి కలిగేటట్లు చేయడంకోసం ప్రజలకు సంబంధించిన వివిధ విషయాలుతో వైజ్ఞానిక దృక్పథం అందేటట్లు, చూడడంకోసం రాష్ట్రంలో వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాలు కొనసాగిస్తున్న సంస్థలకు సహాయం చేయటానికి, 1963-64 లో ప్రభుత్వం

‘ఆంధ్రప్రదేశ్ సైన్సు అకాడమీ’ అనే పేరుతో ఒక అకాడమీని ఏర్పాటుచేసింది ఈ క్రిందివారిలో
దాని కార్యవర్గం ఏర్పాటు చేయబడింది—

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు (అబ్కారీ—మద్యవిషేధశాఖ సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రి)
అధ్యక్షులు

శ్రీ సి వి డి మూర్తి — గౌరవ కార్యదర్శి

శ్రీ ఎల్ ఎన్ గుప్తా, ఐ ఏ ఎన్ (ప్రభుత్వ ప్రణాళికాశాఖ ప్రత్యేక కార్యదర్శి), గౌరవ
కోశాధికారి

ఈ క్రింది ప్రముఖ శాస్త్రజ్ఞులు ఆంధ్రప్రదేశ్ సైన్సు అకాడమీలో సభ్యులుగా ఉన్నారు—

- 1 డాక్టరు కె ఎల్ రావు, భారత ప్రభుత్వ సీనియరు, విద్యుచ్ఛక్తి మంత్రి, కొత్త ఢిల్లీ
- 2 డాక్టరు ఎన్ భగవంతుం, ఆంధ్రప్రదేశ్ సైన్సు అకాడమీ ఉపాధ్యక్షులు, రక్షణ మంత్రిగా
శాఖ విజ్ఞానశాస్త్ర సలహాదారు, 177, సోల్ బ్లాకు, కొత్త ఢిల్లీ-11
- 3 డా ఎన్ మాస్టేన్ జహిరు, డైరెక్టరు జనరలు, శాస్త్రీయ పారిశ్రామిక పరిశోధన మండలి,
కొత్త ఢిల్లీ
- 4 డా ఎ ఎన్ రావు, డైరెక్టరు, ఎలక్ట్రానిక్సు గ్రూపు, అణుశక్తి సంస్థ, ట్రాంబే,
అప్పోలోనో రోడ్డు, బొంబాయి —1
- 5 డా సి ఆర్ రావు, డైరెక్టరు, భారత గణాంక సంస్థ, కలకత్తా—35
- 6 డా హ్యూమి జ్ఞానానంద, న్యూ క్లీయరు ఫిజిక్సు శాఖాధ్యక్షులు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం,
వాల్తేరు
- 7 డా జి ఎన్ సిద్ధు, డైరెక్టరు, ప్రాంతీయ పరిశోధనా కేంద్రం, హైదరాబాద్—9
- 8 డా జి గోపాలరావు, రసాయనశాస్త్ర శాఖాధ్యక్షులు, జె వి డి కాలేజ్ ఆఫ్ సైన్సు అండ్
టెక్నాలజీ, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, వాల్తేరు
- 9 ప్రొఫెసర్, కె విలకంఠం, ప్రిన్సిపాల్, విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల, శ్రీ వేంకటేశ్వర
విశ్వవిద్యాలయం, తిరుపతి
- 10 డా ఎన్ వి సుబ్బారావు, ప్రిన్సిపాల్, విశ్వవిద్యాలయ సైన్సు కళాశాల, ఉస్మానియా
విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్—7

అకాడమీ చొరధరలో 9 పుస్తకాలను తెలుగులో ప్రచురించడానికి పూనుకొంది. సైన్సు
ముఖ్యతను ఏర్పాటుచేసే ప్రతిపాదనలన్నాయి ఇందుకోసం ఒక ఉన్నతాధికారసంఘం ఏర్పాటు
చేయబడింది, పరవాంధ్రులతోపాటు దా 10,000 ల విలువచేసే సైన్సు పుస్తకాలను గ్రంథాలయం

ఏర్పాటుచేయబడింది పరనాథయంలో అనేక ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్ర పత్రికలుకూడ ఉన్నాయి అకాడమీ, ఏటా సైన్సు వారోత్సవాలు జరుపుతుంది అప్పుడప్పుడు ప్రముఖ వ్యక్తులచేత విజ్ఞానశాస్త్ర విషయాలపై ఉపన్యాసాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి 1966 67 లో అకాడమీ, సైన్సు రంగంలో సెకండరీ పాఠశాలకు తోడ్పడే విమిత్తం సంచార స్కూలు సైన్సు గ్రంథాలయాన్నీ, మాధ్యమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయులకు వేసవి పాఠశాలనూ నెలకొల్పే ఏర్పాట్లకు తుదిరూపం కూడ ఇచ్చింది

ఈ సంవత్సరం మంజూరు కోసం రూ 95,000 లు కేటాయింపు ఉంది

రవీంద్ర భారతి

రవీంద్రనాథ ఠాగూరు శతజయంతి ఉత్సవాల (1961) లో ఒక భాగంగా ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ ఠాగూరు ధియేటరు ఒకటి నెలకొల్పాలని నిర్ణయించబడింది ఆ ప్రకారంగా 'రవీంద్ర భారతి' అనే పేరుతో ఒక ధియేటరును రాజధానిలో ఏర్పించడం జరిగింది 17-7-62 తేదీనాటికి ప్రదర్శన యోగ్యంగా ధియేటరును పూర్తిచేయడం జరిగింది ధియేటరు నిర్వహణకోసం భారత ప్రభుత్వం సూచించిన రీతిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1964లో ఒక మేనేజింగు కమిటీని నియమించింది శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావుగారు (అబ్కారీ-మద్యవిషేధకాళి సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రి) ఈ కమిటీకి అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు

ఈ మేనేజింగు కమిటీ మూడేండ్లపాటు పదవిలో ఉంటుంది ధియేటరు నిర్వహణకు సంబంధించిన విషయాలలో ప్రభుత్వానికి తగు సలహాలివ్వడం ఈ కమిటీవారి విధుల్లో ఒకటి మేనేజింగు కమిటీకి క్రమబద్ధమైన నిబంధనావళిని కూడా ప్రభుత్వం ఆమోదించింది

ప్రజలలో నాటక కళపట్ల అభిరుచిని పెంపొందించడానికి, నృత్య, నాటక, సంగీతాలను జనరంజక మైనవిగా చేయడానికిగాను రవీంద్రభారతికి చెందిన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల ఉపసంఘంవారు నెలవారీ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు

రవీంద్రభారతిలో జరిగే వివిధరకాలైన ప్రదర్శనలకు రోజుకు రూ 150 నుంచి రూ 300 దాకా అద్దె (విద్యుచ్ఛక్తి ఖర్చులతోనూ) వసూలు చేస్తున్నారు 1965 లో ప్రదర్శనలకోసం రవీంద్రభారతి 227 రోజులు అద్దె కీర్తవ్వబడింది ధియేటరును ఎయిర్ కండిషను చేసే పని ఈ అర్ధిక సంవత్సరం ఆఖరుకు పూర్తి అవుతుంది సంగీత, నృత్య, నాటకాలలో ప్రయోగాలు జరిపే అవకాశాలను కల్పించే ఉద్దేశంతో రవీంద్రభారతి రెండవ అంతస్తులలో మిసి దియేటరును ఏర్పాటుచేస్తూ మరొక ముఖ్య సదుపాయం కలుగజేయుటచేత ఈ మిసి దియేటరులో 120 సీట్లున్నాయి దీనికి నాలుగు గంటలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఖర్చులు కాకుండా రూ 25 ల నామమాత్రపు అద్దె వసూలు చేయ బడుతుంది ఈ మిసి దియేటరులో పగటిపూట రిహార్సల్లు జరుపుకొనే పోకర్లు అదనంగా ఏర్పాటు చేయబడింది ఈ దియేటరులో జరిపే రిహార్సల్లకు 4 గంటలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఖర్చులు కాకుండా

రూ 10 నామమాత్రపు అద్దె వసూలు చేయబడుతుంది ఈ మిసి ధియేటరుకు 2-1-1966 లేదిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ప్రారంభించిన విద్యా కళాత్మకమైన 16 ఎం ఎం 35 ఎం ఎం చిర్రాసు ప్రదర్శించే ఉద్దేశంతో ప్రాజెక్టురుకు కొ ధియేటరు రెండవ అంశస్థుల్ ఏర్పాటుచేసే నిర్ణయం రూ 36,000 లు మంజూరుచేయబడినాయి మిసి ధియేటర్లో ప్రాజెక్టురు ఏర్పాటుచేయబడింది

భారత ప్రభుత్వం తలపెట్టిన అంతర్ రాష్ట్ర సాంస్కృతిక బృందాల కార్యక్రమం కింద ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి, విదేశాలనుంచి వచ్చిన పెక్కు సాంస్కృతిక బృందాల రిపీంట్ భారతలో ప్రవర్తన లివ్చాయి

సిబ్బంది, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, తదితర ఖర్చుకొన 1965-66 లో రిపీంట్ భారత మేనేజింగ్ కమిటీకి రూ 90,000 మొత్తం మంజూరు చేయబడింది ఇదిగాక దియేటరు బసవ నిర్వహణ నిమిత్తం రూ 10,000 మొత్తం మంజూరు చేయబడింది

సాంస్కృతిక బృందాలు

ఒక రాష్ట్రానికి చెందిన బృందాలు మరొక రాష్ట్రంలో ప్రదర్శనలు ఇచ్చే పథకం క్రింద 1965-66 లో మద్రాసు, మెసూరు రాష్ట్రాల బృందాలు మనరాష్ట్రంలో పర్యటించాయి మద్రాసు బృందం ఏలూరు, విజయవాడ, నెల్లూరు, గుంటూరు, హైదరాబాదులలోను, మైసూరు బృందం హైదరాబాదు, మహబూబనగరు, గుంటూరు, తిరుపతి, నెల్లూరులలోను ప్రదర్శనలు ఇచ్చాయి ఇందు కొన రూ 6,000 ల మొత్తం మంజూరు చేయబడింది ఈ పథకం క్రింద మనరాష్ట్ర బృందం కటి ఒరిస్సాలో పర్యటించి 7 ప్రదర్శనలు ఇవ్వడానికి అక్కడికి పంపించబడింది ఇందుకొన రూ 8,820 ల మొత్తం మంజూరు చేయబడింది

రాష్ట్ర రాజధానిలో ఈ ఏడాది అనేక ముఖ్య సందర్భాలలో రాష్ట్రమండలి సుప్రసిద్ధి కళాకారులచే సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేయబడుతున్నాయి ఇది వార్షిక కార్యక్రమంగా రూపొందుతుంది ఆంధ్రప్రదేశ్ నాట్యసంఘం ప్రవర్తించిన “వీరభోజ్య ఎసుంధర” అనే నృత్యనాటిక, కుచిపూడివారు ప్రదర్శించిన “ఉషారేణయం” వీటిలో చేరుతాయి ఇదివరకు మాదిగానే ప్రతి ఏడు వేసవికాలంలో డిల్లీలో జరిగే నాటకోత్సవాలలో పాల్గొనడానికి మనరాష్ట్రంనుండి నాటక బృందాన్ని పంపించడానికి సంకల్పించబడింది

ఈ ఏడాదిలో కాశ్మీరునుండి ఒక సాంస్కృతికబృందం, మనకు ఇరుగుపొరుగు పీక్కింనుండి మరొక సాంస్కృతిక బృందం హైదరాబాదుకు వచ్చాయి వీటికి తోడు 1965 లో ఎవరెస్టు శిఖరాన్ని విజయవంతంగా అధిరోహించిన ఎవరెస్టు విజేతల బృందంకూడా ఇక్కడికి వచ్చింది ఎవరెస్టు విజేతలకు రూ 1000 ల విలువచేసే సావోనీర్లు బహూకరించబడ్డాయి

నేట అత్యవసర పరిస్థితిలో రంగస్థలాన్ని ప్రజాబాహుళ్య ప్రచార సాధనాలలో ఒకటిగా ఉపయోగించే ఉద్దేశంతో సమాచార, పౌరసంబంధాల శాఖవారు హైదరాబాదులో వసంబరు నెలలో ప్రయోగాత్మకంగా 'హికిస్టోన్ దుర్భాగము' అనే సంగీత రూపకాన్ని కూచిపూడి క్లబ్ లో ప్రదర్శింపజేశారు ఈ సంగీత రూపకాన్ని ఏలూరు పుత్యభారతివారు శ్రీ కోరాడ నరసింహారావు వాయుకల్యాణంలో ప్రదర్శించారు ఇదే సంగీత రూపకం 1965 డిసెంబరులో వరంగల్లు, కర్నూలు, ఆనంతపురం, విజయవాడ, రాజమండ్రి, ఏలూరులలో ప్రదర్శించబడింది

జర్మన్ బ్యాలే బృందం 1966 ఫిబ్రవరి నెలలో హైదరాబాదుకు వచ్చింది ఈ బృందానికి ఉచితరీతిగా బహుమతులు అందజేయడం జరిగింది రష్యన్ బ్యాలే బృందం ఈ నెలలో వచ్చి వెర్బిన సంగీతి విదితమే

కరాభవన్

రాష్ట్ర అకాడమీలకు ఉమ్మడి భవనం

రాష్ట్ర సాహిత్య అకాడమీ, సంగీత నాటక అకాడమీ, చరిత్రకళా అకాడమీ, ఈ మూడు సమూహాలు నాలుగు లక్షల రూపాయిల ఖర్చుతో తమ అవసరాల కనుగుణంగా ఒక ఉమ్మడి భవనాన్ని నిర్మింపజేయాలని నిర్ణయించాయి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రవీంద్రభారతి ఆవరణలో అందుకనుకైన స్థలాన్ని ఇచ్చింది ఈ భవన నిర్మాణానికి మొదటి దశలో రెండు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని లంచనా వేయబడింది ఈ మొత్తంలో సగం ఖర్చును మూడు అకాడమీలు 221 నిష్పత్తిలో భరిస్తాయి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక లక్ష రూపాయలను మించిగా గ్రాంటుగా మంజూరుచేసింది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ భవన నిర్మాణంకోసం 1964-65లో రూ 50,000 లను 1965-66 లో రూ 30,000 లను గ్రాంటుగా మంజూరుచేసింది ఈ భవన నిర్మాణం పూర్తి అయింది మూడు అకాడమీలు తమ కార్యాలయాలను ఈ భవనంలోకి మార్చినాయి

బీదరికంలో ఉన్న సాహితీ కేంద్రాలు మొదలైనవారికి ఆర్థిక సహాయం

ఈ ఏడాది క్రింద అయ్యే వ్యయంలో మూడవ భాగాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, మిగతా భాగాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం భరిస్తాయి బీదరికంలోవుండి అర్హులైనవారికి రూ 50 నుంచి రూ 100 వరకూ గ్రాంటు ఇవ్వబడుతుంది 1964-65 వరకు దాదాపు 71 మందికి సహాయం ఇవ్వబడింది ఇంకొకటి 1965-66 లో 40 మందికి సహాయం అందజేయబడుతున్నది 1965-66 ప్రణాళికా బడ్జెటులో రూ 75,000 లు కేటాయించబడినాయి 1966-67 లో రూ 109 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది

పోటోగ్రఫీ అభివృద్ధి

31-1-1965 తేదీనుండి 2-2-1965 తేదీవరకు హైదరాబాదులో సమావేశమైన అఖిల భారత ప్రభుత్వ సాంస్కృతిక మహాసభ కేంద్రంలోనే, రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకంగా పోటోగ్రఫీ అకాడమీను ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించింది ఈ నిర్ణయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవబడింది ప్రస్తుతం ఈ కార్యం నిమిత్తం ప్రత్యేకంగా ఒక అకాడమీ ఏర్పాటుచేసే అవసరంలేదని భావించింది

అయినప్పటికీ ఫోటోగ్రాఫీ కళను అభివృద్ధిపరచే నిమిత్తం హైదరాబాదులోని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫోటో గ్రాఫర్స్ ఫెడరేషన్‌వారికి 1965-66 నుండి ఐదేళ్లపాటు రూ 5,000 వార్షిక గ్రాంటును మంజూరు చేయవచ్చునని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది

అఖిల భారత ఫోటోగ్రాఫీ ప్రచర్యన సలూను సభ్యులును ఏర్పాటుచేసిన సందర్భంగా 1965-66 లో హైదరాబాదులోని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫోటోగ్రాఫర్స్ ఫెడరేషనుకు రూ 2,500 మొత్తంకూడా మంజూరు చేయబడింది

దీనికితోడు 1965-66 లో డార్క్‌రూంకు పరికరాలు సమకూర్చేటందుకు రూ 5,000 గ్రాంటును, హైదరాబాదులోని కళాభవన్ ప్రక్కనగాని కాంటెంపరరీ ఆర్ట్స్ పేరిలియన్‌వద్దగాని డార్క్‌రూమును, చాలును నిర్మించేటందుకు రూ 10,000 గ్రాంటును ప్రభుత్వం పై ఫెడరేషనుకు మంజూరుచేసింది

ప్రొచీన భాషల అభివృద్ధి సంఘం

సంస్కృతం, అరబీ, ఫార్సీ— ఈ మూడు ప్రొచీన భాషలను రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి పరచే నిమిత్తం సూచనలు చేయడానికి డా బి రామకృష్ణరావు అధ్యక్షతన ఒక సంఘం ఏర్పాటు చేయబడింది

ఇతర భారతీయ భాషలనుండి తెలుగులో అనువదించబడిన ఉత్తమ అనువాద గ్రంథాలకు బహుమతులు ఇవ్వడం

ఈ పథకం క్రింద ఇతర భారతీయ భాషలనుండి తెలుగులోనికి అనువదించబడిన ఉత్తమ అనువాద గ్రంథాలకు బహుమతులు ఇవ్వడంకోసం న్యాయ, జైళ్ళ శాఖల మంత్రి శ్రీ పి వి నరసింహారావు గారి అధ్యక్షతన ఇద్దరు ఇతర సభ్యులతో ఒక ప్రత్యేక సంఘాన్ని 1963 లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది ఈ పథకం క్రిందటి సంవత్సరం చేపట్టబడింది ఈ పథకం క్రింద 1964-65లో మొదటి బహుమతుల పోటీ జరిపి సంఘం ఈ క్రింది పుస్తకాలకు ఒక్కొక్కదానికి రూ 1,116 లు బహుమతి ఇవ్వడానికి ఎంపిక చేసింది—

1 శ్రీ శివభక్త చరితం

తమిళంనుండి మద్రాసు వాస్తవ్యులైన విద్వాన్ శ్రీ పి సూర్యనారాయణశర్మ అనువదించారు.

2 'గాలిడ్ గీతాలు'

ఉర్దూనుండి అనువదించబడింది అనువదించినవారు శ్రీ దాశరథి, ఆల్ ఇండియా రేడియో, మద్రాసు.

3 'నెహ్రూ చరిత్ర' 2 వ భాగం

హిందూ వాస్తవ్యులైన శ్రీ కవీరాజు కొండవీటి వెంకటకవి పిండ్ల నుంచి పద్యకావ్యంగా అనువదించారు.

ఆధునిక భారతీయ భాషల అభివృద్ధి

ఈ కేంద్ర ప్రతినిధిత ఎథకం క్రింద 1965-66 లో రూ 1,06,000 (అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా క్రింద రూ 53,000, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా క్రింద రూ 53,000) కేటాయించబడినాయి

(ఎ) పూర్తి అయిన పథకాలు

- (i) "ప్రీతి భాగవతం, భారతం పాటల" ను హైదరాబాదులోని ఆంధ్ర సారస్వత సరిష్కర్త ప్రచురించింది
- (ii) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ సి.పి. బ్రౌను తెలుగు-ఇంగ్లీషు నిఘంటువును తిరిగి ముద్రించింది

(బి) అమలు జరుగుతున్న పథకాలు

- (i) మద్రాసులోని దక్షిణ భాష పుస్తక సంస్థవారు విజ్ఞాన శాస్త్రంపై చాకధరతో 12 పుస్తకాలను రచించి ప్రచురించడం
- (ii) ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీవారు తెలుగు-తెలుగు నిఘంటువును తయారుచేసి ప్రచురించడం
- (iii) హైదరాబాదులోని హైదరాబాదు హిందీ ప్రచార సభవారు హిందీ-తెలుగు నిఘంటువును తయారు చేయడం
- (iv) హైదరాబాదులోని అంజునె తరకీ వారు ఉర్దూ-తెలుగు నిఘంటువును తయారు చేయడం
- (v) ఆంధ్రప్రదేశ్ సారస్వత సరిష్కర్తవారు ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఉర్దూ భాషల్లో తెలుగు బోధిమలను రచించి ప్రచురించడం
- (vi) హైదరాబాదులోని ఉస్మానియా ఎన్స్ విద్యాలయంవారు రెండు ఏ హెచ్ డి వ్యాసాల గ్రంథాలను ప్రచురించడం

మరో ఐదు పథకాలు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి ఆమోదం కోసం పంపబడినాయని, వారి ఉత్తరువులు అందవలసి ఉన్నాయని ఈ సందర్భములో సెక్రటరీ నవంబరు 31-1-1966 తేదీన జరిగిన సమావేశంలో రాష్ట్ర సంఘం ఆధునిక భారతీయ భాషల అభివృద్ధి కోసం దాదాపు 15 పథకాలను ఎంపిక చేసింది ఏప్రిల్ 1966-67 లో అమలుపరచే నిమిత్తం ఈ ప్రతినిధితలు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి ఆమోదం కోసం పంపబడుతున్నాయి

వ్యాయామ విద్య

క్రిడా మండలి :— అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షులు, కమిషనరీ, సీనియర్ సభ్యులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా మండలి సచివ్యములో సీనియర్ సభ్యులు, సీనియర్ క్రీడాకారులు, అధ్యక్షులు, ఆరోగ్య

వైద్య శాఖామంత్రి శ్రీ ఎస్ ఆన్ పై శివరామ ప్రసాద్, ఉపాధ్యక్షులు ఇప్పుడు పనిచేస్తున్న మంత్రి కాల వరిమితి ఏప్రిల్ లో అంతమవుతుంది కాబట్టి ఇది త్వరలోనే తిరిగి ఏర్పాటు చేయబడుతుంది

ఈ క్రీడా మండలి అనుబంధ అసోసియేషన్లకు, ఇతర సంస్థలకు ఆర్థిక సహాయం అందజేస్తుంది ఈక్రింద తెలిపిన 33 రాష్ట్ర అసోసియేషన్ల క్రీడా మండలికి అనుబంధించబడినాయి ఈక్రింది కార్యాల నిమిత్తం ఆ ఆ అసోసియేషన్లకు ఆర్థిక సహాయం ఇవ్వబడింది—

- (ఎ) రాష్ట్రంలో 'జాతీయ' జోనల్ చాంపియను షిప్పులు, రాష్ట్ర చాంపియను షిప్పులు నిర్వహించడం ,
- (బి) రాష్ట్రం వెలుపల జరిగే జాతీయ ఛాంపియను షిప్పులలోను, జోనల్ ఛాంపియను షిప్పులలోను పాల్గొనడం ,
- (సి) రాష్ట్రంలోని క్రీడాకారులు వ్యక్తిగతంగా అంతర్జాతీయ పోటీలలో పాల్గొనడానికి వీలు కల్పించడం ,
- (డి) తమ మామూలు కార్యకలాపాలను కొనసాగించడమే కాకుండా విదేశీ జట్లు రాష్ట్రాన్ని సందర్శించివచ్చు వున్న బిషన్ పోటీలు ఏర్పాటు చేయడం

ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా మండలికి అనుబంధించబడిన అసోసియేషన్ల పేర్లు

- 1 ఆంధ్ర అమెచ్యూర్ వెయిట్ లిఫ్టింగ్ అసోసియేషను
- 2 ఆంధ్ర బాల్ బాడ్మింటన్ అసోసియేషను
- 3 ఆంధ్ర బ్రిడ్జ్ అసోసియేషను
- 4 ఆంధ్ర క్లబ్ అమెచ్యూర్ రెజిలింగ్ అసోసియేషను
- 5 ఆంధ్ర స్టేట్ బాస్కెట్ బాల్ అసోసియేషను
- 6 ఆంధ్ర స్టేట్ ఛాస్ అసోసియేషను
- 7 ఆంధ్ర స్టేట్ హాకీ అసోసియేషను
- 8 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అమెచ్యూర్ అథ్లెటిక్ అసోసియేషను
- 9 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ షటిల్ బాడ్మింటన్ అసోసియేషను
- 10 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బాక్సింగు అసోసియేషను
- 11 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బిడ్జి అసోసియేషను
- 12 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సైకిలింగు అసోసియేషను
- 13 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఫుట్ బాల్ అసోసియేషను
- 14 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఇండియన్ స్టయిల్ రెజిలింగు అసోసియేషను
- 15 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఒరింపిక్ అసోసియేషను
- 16 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రైఫిల్ అసోసియేషను
- 17 హైదరాబాదు బాల్ బాడ్మింటన్ అసోసియేషను

18 హైదరాబాదు బాస్కెట్ బాల్ అసోసియేషను

- 19 హైదరాబాదు సెంట్రల్ నాల్ బాల్ అసోసియేషను
- 20 ఆంధ్రప్రదేశ్ జిమ్నాస్టిక్ అసోసియేషను
- 21 హైదరాబాదు కబాడీ అసోసియేషను
- 22 హైదరాబాదు వెయిట్ లిఫ్టింగు అసోసియేషను
- 23 హైదరాబాదు ఛెస్ అసోసియేషను
- 24 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ టేబుల్ టెన్నిస్ అసోసియేషను
- 25 హైదరాబాదు క్రికెట్ అసోసియేషను
- 26 హైదరాబాదు అమెచ్యూర్ రెజిలింగు అసోసియేషను
- 27 హైదరాబాదు హాకీ అసోసియేషను
- 28 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లాన్ టెన్నిస్ అసోసియేషను
- 29 ఆంధ్ర నాల్ బాల్ అసోసియేషను
- 30 ఆంధ్రప్రదేశ్ కో-కో అసోసియేషను
- 31 ఆంధ్ర క్రికెట్ అసోసియేషను
- 32 ఆంధ్ర కబాడీ అసోసియేషను
- 33 హైదరాబాదు మహిళల హాకీ అసోసియేషను

రాష్ట్రమంతటా మాత్రమే కాకుండా జిల్లాలలో కూడా క్రీడలను, ఆటలను పెంపొందించే ఉద్దేశంతో, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ క్రీడా మండలికి ఏటా ఇచ్చే రూ 2 లక్షల సహాయక గ్రాంటును 1964 నుంచి రూ 3 లక్షలకు పెంచడం జరిగింది ఈమొత్తం కొనసాగింపబడుతూ ఉన్నది జిల్లా క్రీడా మండలాలను ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి

ఈ యెదు ఆటలను, క్రీడలను నిర్వహించడానికిగాను ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడామండలి ఆయా జిల్లాలలో ఈ క్రింది నిధులను కేటాయించింది—

1 శ్రీకాకుళం	రూ 3,000
2 విశాఖపట్నం	రూ 3,000
3 తూర్పు గోదావరి	రూ 3,000
4 పశ్చిమ గోదావరి	రూ 3,000
5 గుంటూరు	రూ 3,000
6 నెల్లూరు	రూ 3,000
7 కడప	రూ 3,000
8 కర్నూలు	రూ 3,000
9 అనంతపురం	రూ 3,000
10 చిత్తూరు	రూ 3,000
11 వత్సండ్	రూ 3,000
12 వరంగల్లు	రూ 3,000

13	మెడక్	.	రూ 3,000
14	కరింవగరు	. .	రూ 3,000
15	అదిలాబాదు		రూ 3,000
16	మహబూబ్ నగరు	.	రూ 3,000
17	హైదరాబాదు (జంటనగరాలు మినహా)		రూ 3,000

ప్రాంతీయ కోచింగు కేంద్రం — రాష్ట్రపు అటల, క్రీడల స్థాయినిగూర్చి ప్రశ్న తీసుకోవడం ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా మండలి నిధులలో ఒకటి అందువల్ల శిక్షణ పొందేవారికి, ప్రత్యేకించి 9-18 సంవత్సరము వయస్సు గల వారికి తగు వోడెస్, శిక్షణ ఇవ్వడంలోగు ప్రాముఖ్యతను ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా మండలి గుర్తించింది అందువేత, కళాశాలలనుండి, పాఠశాలలనుండి వచ్చే బాల, బాలికలకు శిక్షణ ఇవ్వడానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఇవ్వడం ఎరుగుతున్నది ఈ ఆశయాన్ని తెరవేర్చడానికి హాటియాలలోని జాతీయ క్రీడా సంస్థ సలహా వసునరించి ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడామండలి 1964 జూన్ లో ఫతేమైదాన్ గ్రాండ్పులో ప్రాంతీయ కోచింగు కేంద్రాన్ని ప్రారంభించింది అక్కడ ఈ క్రింది వాటికి తర్ఫీదు ఈయబడుతుంది—

అటలు

- 1 క్రికెట్
- 2 టెన్నిస్
- 3 ఫుట్ బాల్
- 4 బాస్కెట్ బాల్
- 5 వాలీబాల్
- 6 టేబుల్ టెన్నిస్
- 7 ఈత
- 9 అథ్లెటిక్సు

పై 1 నుంచి 4 వరకు గల అటలలో తర్ఫీదు ఇచ్చేవారికి హాటియాలలోని జాతీయ క్రీడా సంస్థ, 5 నుంచి 9 వరకుగల అటలలో తర్ఫీదు ఇచ్చేవారికి ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా మండలి వేతనాలు చెల్లిస్తున్నాయి ప్రాంతీయ కోచింగు కేంద్రం తెరవడం గురించి తగు ప్రచారం జరిపిన మీదట, తర్ఫీదుదార్లు జంటనగరాలలో గల వివిధ సంస్థలకు వెళ్ళి ఆయా క్రీడల, అటల అసోసియేషన్ వారిని కలుసుకున్నారు వారి సహాయంతో ఆయా అటలు, అథ్లెటిక్సులలో శిక్షణపొందే పురుషులను, బాలబాలికలను ఎంపిక చేస్తున్నారు ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా మండలి నిర్వహణక్రిందగల ఫతేమైదాన్ గ్రాండ్పులోను జవ్ ఖానా గ్రాండ్పులోను వారికి తర్ఫీదు ఇస్తున్నారు 1965 మే, జూన్ మాసాలలో ఫతేమైదాన్ గ్రాండ్పులో ప్రాంతీయ కోచింగు కేంద్రం తన అధ్యయనంలో వేసవి శిక్షణా శిబిరం ఏర్పాటుచేసే అదృశ్యము, బాస్కెట్ బాలు, వాలీబాలులలో తర్ఫీదు ఇచ్చింది దీనికి జిల్లాలనుండి కూడ శిక్షణ పొందడానికి అభ్యర్థులు వచ్చారు. ప్రాంతీయ కోచింగు కేంద్రాన్ని వడవడం కోసం వివిధ అటలలో ఉన్నవలె వస్తువులు,

అరుగుదల వుండని వస్తువులు కొవడం జరిగింది 1964 జూన్ నెలలో ప్రాంతీయ కోచింగు కేంద్రాన్ని ప్రారంభించడానికి 1964-65 లో దానిని నడపడానికి గాను రూ 38,998 మొత్తం ఖర్చు చేయబడింది ఈ సంవత్సరం ౯ కేంద్రాన్ని నడపడానికిగాను ఇప్పటివరకును సుమారు రూ 52,000 మొత్తం ఖర్చుచేయబడింది ఈ కేంద్రాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా మండలి తన సొంత వనరులపై ఆధారపడి నడుపుతున్నది

వ్యాయామ విద్య, స్టేడియం —పట్టభద్రులకు, పట్టభద్రులుకానివారికి వ్యాయామ శిక్షణ నిచ్చే వ్యాయామ విద్యాకళాశాల హైదరాబాదులో ఒకటి ఉన్నది (సస్తుతం ఈ కళాశాలలో డిప్లొమా కోర్సులో 60 మంది, సర్టిఫికేటు కోర్సులో 200 మంది ఉన్నారు వచ్చే ఏడాది నుంచి మరో ప్రదేశంలోకూడా సర్టిఫికేటు కోర్సును ప్రారంభించాలనే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది

కుంజా కమిటీ సెఫారసులను పురస్కరించుకొని వచ్చే ఏడాదినుంచి కేంద్ర పాఠశాలలలో (సస్తుతమును జాతీయ క్రమశిక్షణ పథకం, ఆక్టిలరీ కెడెట్ కోర్ స్థానే “నేషనల్ ఫిట్ నెస్ కోర్” అనే క్రొత్త పథకాన్ని అమలుపరచే విషయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిశీలించింది

అఖిలభారత క్రీడా మండలి సెఫారసుల మేలకు వ్యాయామ విద్య, ఆటల స్థాయిని పెంచటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

స్టేడియం నిర్మాణం తలపెడుతూన్న ప్రతి పురపాలక సంఘానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ క్రీడామండలి రూ 25,000 సహాయాన్నిస్తున్నది ఇంతవరకూ రాష్ట్రంలో రెండు స్టేడియంలు పూర్తి అయినాయి అవి హైదరాబాదు లోని ఫతేమైదాన్ స్టేడియం, అనంతపురం లోని సంజీవరెడ్డి స్టేడియం ఈక్రింది 5 స్టేడియంలు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి—

1. విజయవాడ స్టేడియం, విజయవాడ.
2. గుంటూరు జిల్లా స్టేడియం, గుంటూరు
3. కడప జిల్లా స్టేడియం, కడప
4. జిల్లా స్టేడియం, సంగారెడ్డి (మెదక్ జిల్లా)
5. ఇన్ డోర్ స్టేడియం, హైదరాబాదు

ఈక్రింది 5 స్టేడియంలు ఆలోచనలో ఉన్నాయి —

1. జవాహర్ లాల్ నెహ్రూ స్టేడియం, వరంగల్లు
2. జిల్లా స్టేడియం, చిత్తూరు
3. జిల్లా స్టేడియం, నెల్లూరు
4. జిల్లా స్టేడియం, తూర్పు గోదావరి
5. మునిసిపల్ స్టేడియం, విశాఖపట్నం

రూ 1050 లక్షల ఖర్చుతో ఇన్ డోర్ స్టేడియంను ఫతేమైదాన్ క్రొంద్రుతో పరిశీలించాల్సి ఉన్నది.

పురావస్తుశాఖ, మ్యూజియంలు

ఏలేశ్వరంపర్తి త్రవ్వకాలు — పురావస్తుశాఖ నల్లగొండి జిల్లాలో నాగార్జున కొండకు అభిముఖంగావున్న ఏలేశ్వరంపర్తి నాలుగు ఫీల్డ్ సీజన్లలో త్రవ్వకాలను పూర్తిచేసింది ఇందుకుగాను రూ 2 78 లక్షల మొత్తం ఖర్చయింది దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్రవ్య సహాయం చేసింది

పోచంపాడు వద్ద త్రవ్వకాలు — విజానాబాదు తాలూకాలో పోచంపాడు ప్రాజెక్టువద్ద ముంపుకు గురయ్యే ప్రాగై తిహాసిక ఖననప్రాంతాలలో త్రవ్వకాలు చేపట్టి 1963 నుంచి 1964 మే వరకు ఆరువేలల పాటు కొనసాగించడం జరిగింది దీనికి రూ 19,000 ల మొత్తం ఖర్చయింది త్రవ్వకాలలో పురావస్తు ప్రాముఖ్యంగల వింతైన, విలువైన పురావస్తువులు ఎనకం ఎయిటండ్రాడ్లు అందువల్ల ఆ ప్రదేశం నీటి ముంపుకు గురికాక పూర్వమే సాధ్యమైనన్ని ప్రాచీన వస్తువులను త్రవ్వ తీయడానికి వీలుగా ఆ స్థలంలోని తక్కిన భాగాలనుకూడ త్రవ్వాలని సంకల్పించబడింది

పై వాటితోపాటు, మరి రెండు ప్రదేశాలలో అంటే సూర్యాపేట తాలూకా, పణిగిరివద్ద, జరింగురుజిల్లా పెద్దబంకూరువద్ద కేంద్రపురావస్తు సలహామండలి ఆమోదం పొందిన తరువాత వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం 1966-67 లో పెద్ద ఎత్తున త్రవ్వకాలు జరిపించాలని తలపెట్టబడింది

ఏలేశ్వరం పెవిలియనును విస్తృతం చేయడం — రూ 3,23,500 అంచనా ఖర్చుతో పురావస్తు, మ్యూజియంల డైరెక్టరు కార్యాలయ ఆవరణలో ఏలేశ్వరం పెవిలియనును విస్తృతం చేసే పని ప్రారంభించబడింది ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం 1965-66 లో ఖర్చు రూ 75,000 లకు పరిమితం అవుతుంది నాల్గవ ప్రణాళికా కాలంలోకూడా ఈ పనిని కొనసాగించాలని ప్రతిపాదించబడింది ఈ పెవిలియను పురావస్తువులను భద్రపరచడానికి, మ్యూజియం సిబ్బంది కోసమూ ఉద్దేశించబడింది ఈపని పబ్లిక్ వర్క్సుశాఖకు అప్పగించబడింది

నమకాలీన కళామందిర నిర్మాణం — హైదరాబాదు రాష్ట్ర మ్యూజియం కోసం అవ్వడప్పుడు సేకరించిన చిత్రాలు మొదలగువాటిని ప్రదర్శించడం కోసం ఒక ప్రత్యేక ఆర్ట్ గ్యాలరీని ఏర్పాటుచేసే ఉద్దేశంతో పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖ ఆజమాయిషీకింద హైదరాబాదులోని పబ్లిక్ గార్డన్స్ లో నమకాలీన కళామందిరం నిర్మాణంలో ఉన్నది ఈ మందిరానికి అంచనావేసిన మొత్తం రూ 2 70 లక్షలు దీని పని 1962-63 లో ప్రారంభించబడింది 1966-67 సంవత్సరంలో పూర్తి అవుతుందని ఆశించబడుతున్నది

పురావస్తుశాఖ ప్రచురణలు

1 దక్కను చరిత్ర

దీని ప్రచురణ ప్రారంభించబడింది 1970-71 అంతానికి పూర్తికాగలదని ఆశించబడుతున్నది

2. శ్రీశైల దేవాలయం

దేవాలయం, నాన్సు శిల్పం.

మ్యూజియం శాఖ ప్రచురణలు

1 దక్కనీ చిత్రాలపై పరిశోధన గ్రంథం

నౌలారుజంగు మ్యూజియంవారి సహకారంతో 50 50 విప్పత్తిలో ఖర్చు భరించే ప్రాంత దిక్పై ఈ పనిని ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం అనుమతి ఇచ్చింది

2 హైదరాబాదులోని రాష్ట్ర మ్యూజియం దర్శిని

3 హైదరాబాదులోని రాష్ట్ర మ్యూజియం శిల్పాలు

4 యాదవులనాటి, మధ్యయుగంనాటి నాణ్యాలు

రాష్ట్ర ప్రాచీన సృత కార్యాలయం

ఎ రికార్డుల సర్వే

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ చారిత్రక రికార్డుల సర్వే సంఘం 14-12-1964 వ తేదీగల విద్యాశాఖ మిన్ నెం 3227 జి.ఎ.లో తిరిగి ఏర్పాటు చేయబడింది ఈ సంఘం ఇతర బాధ్యతలతో పాటు ఈ కింది వాటిని కూడా నిర్వహిస్తుంది—

1 ప్రైవేటు ఆదీనంలో ఉన్న రికార్డులను సంపాదించి వాటిని భద్రపరచడానికి, వర్గీకరించడానికి, ప్రధాన చారిత్రక సృతాలను పరిశీలించడానికి, వండితుల దృష్టికి తీసుకురావడానికిగాను చర్యలు తీసుకోవడం

2 ప్రభుత్వ శాఖల ఆదీనంలోగల చారిత్రక రికార్డులను సరియైన పద్ధతిలో పరిరక్షిస్తూ, సృష్టికలు తయారు చేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం

3 దక్కను చరిత్రకు సంబంధించిన రికార్డులు రాష్ట్రం నెలవల పుస్తకాలతో పాటి ప్రతులను సేకరించడం

రికార్డుల సర్వే పని నిర్వహించడానికిగాను 23-4-1965 వ తేదీగల విద్యాశాఖ మిన్ నెం 1177 జి.ఎ.లో ప్రాంతీయ చారిత్రక రికార్డుల సర్వే సంఘం తాలూకు కార్యనిర్వాహక సమితి కూడా ఏర్పాటు చేయబడింది ప్రాంతీయ చారిత్రక రికార్డుల సర్వే సంఘం తీర్మానించిన విధంగా ప్రైవేటు వ్యక్తుల నుంచి ఆరుదైన వ్రాత ప్రతులను కొనడం కోసం 3-7-1965 వ తేదీగల విద్యాశాఖ మిన్ నెం 1883 జి.ఎ.లో ప్రభుత్వం ఒక ఉపసంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది

కార్య నిర్వాహక సమితి సమావేశాలు 10-6-1965, 10-12-1965 తేదీలలో జరిగాయి ఆరుదైన వ్రాత ప్రతులను కొనుగోలు చేయడానికి సంబంధించిన ఉప సంఘం సమావేశం కూడా 10-1-1966 తేదీన జరిగింది

బి. కేంద్ర రికార్డుల కార్యాలయం

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సచివాలయ, చారిత్రక రికార్డుల, హైదరాబాదు రాష్ట్ర సచివాలయాల వారు నిర్వహించే రికార్డులను సేకరించడానికి ప్రభుత్వం ఒక ఉపసంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది

మధ్యయుగం నాటి దక్కను రికార్డులు హైదరాబాదులోని ప్రాచీన పత్ర కార్యాలయాలలో పదిలపరచబడినాయి 1925 వరకువుండే రికార్డులు పండితులకు అందుబాటులో ఉంచబడ్డాయి

ప్రభుత్వ కార్యక్రమంలో రికార్డుల ఉపయోగానికి వీలుకల్పించడం, పండితులు ప్రాచీన వారసత్వ సంపదను పరిశోధించి తెలియజేపుడం అన్నవి ప్రాచీన పత్ర కార్యాలయం యొక్క ద్వైవిధ ఆశయాలు ఈ కార్యాలయం చేస్తున్న కృషివల్ల దాని సేవలను ప్రభుత్వం క్రమాధికంగా వినియోగించుకోగలుగుతున్నది చారిత్రక పత్రాలపట్ల ప్రజలు అసక్తి చూపేటట్లు కూడా చేయగలిగింది

పరిశోధకుల ఉపయోగార్థం ఎన్నికచేసి మౌలిక సమాచారాన్ని అందించే పెక్కు ప్రచురణలను కూడా రాష్ట్ర ప్రాచీన పత్ర కార్యాలయం వెలువరించింది రాష్ట్ర ప్రాచీన పత్ర కార్యాలయ దర్శిని కూడ ముద్రణలో ఉన్నది ఈ కార్యాలయంలో లభ్యమయ్యే వివిధ తరగతుల రికార్డులను గురించిన ప్రాథమిక వివరాలను పరిశోధనకు లభించే సదుపాయాలను గురించిన సాధారణ సూచనలు ఈ దర్శినిలో ఇవ్వబడ్డాయి

ఈ క్రింది తరగతుల రికార్డులు ఈ కార్యాలయంలో భద్రపరచబడి ఉన్నాయి —

- 1 క్రీ శ 1720 నుంచి ఆనఫ్ జా వంశపు దస్తర్ రికార్డులు
- 2 షాజహాన్ కాలంనుంచి దక్కనుకు సంబంధించిన మొగలు రికార్డుల భాగం
- 3 అవిభక్త హైదరాబాదు రాష్ట్ర పూర్వాపర సెక్రటేరియట్ రికార్డులు
- 4 మద్రాసు ప్రభుత్వపు ఆంధ్ర జిల్లాలకు సంబంధించిన 1920 నుండి 1853 సంవత్సరాల రికార్డులు
- 5 ఆంధ్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల ఇటీవలి రికార్డులు
- 6 సొలారుజంగు, గంగాకేడ్ జాగీరుదార్ల కుటుంబ పత్రాలు, తదితర చిన్న తరహా పత్రావళులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ జిల్లా రెవెన్యూ రికార్డులను, ప్రభుత్వ శాఖాధిపతుల రికార్డులను కూడా ఈ ప్రాచీన పత్ర కార్యాలయంలో కేంద్రీకరించే విషయం గురించి ఆలోచించబడుతున్నది.

సి భారతీయ స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్ర సంకలనం చేయడానికి సిబ్బంది

11-6-1964న తేదీగల విద్యాశాఖ మిన్ నెం 1505 జి ఒ లో రాష్ట్ర సంఘం తీరిగి ఏర్పాటు చేయబడింది దీనిలో కార్యనిర్వాహక సమితి 'మా ఈజా మా' పథకం కోసం ఉప సంఘం ఉంటుంది ఈ సంఘం ఇతర విధులతోపాటు ఈ క్రిందివాటిని కూడా నిర్వహించాల్సివుంది—

1 ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 'స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ చరిత్రను, దీనికి ఒక అనుబంధాన్ని అంటే 'మా ఈజా మా' ను సంకలనం చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం

2. హైదరాబాదు స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ చరిత్ర పాఠ్యం అనుబంధ సంపుటిని ప్రచురించడం

అంధ్రప్రదేశ్ 'ఆంధ్రలో' స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి సంబంధించి 1800 నుండి 1905వరకు 1921 నుండి 1931 వరకు గల సంఘటనలను, మూలాధారాలను వరుసగా ఒకటవ, మూడవ సంపుటలలో ప్రచురించడం జరిగింది 1906-1920 కాలానికి సంబంధించిన రెండవ సంపుటి ముద్రణకు వంపబడింది

నాలుగవ సంపుటి 1932 నుంచి 1947 కు సంబంధించి దానికి అవసరమయిన వివరాలను మద్రాసు రికార్డు కార్యాలయం నుండి రాష్ట్ర ప్రాచీనపత్ర కార్యాలయానికి బదిలీ చేయబడిన రికార్డుల నుండి సేకరించడం జరుగుతున్నది ఈ పని కొనసాగుతూ ఉన్నది స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ చరిత్రకు గల అనుబంధ సంపుటి అంటే 'హూ ఈజ హూ' కూడా సిద్ధంచేయబడుతున్నది

డి మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పథకాలు

ఇప్పుడు ఈ ప్రాచీన పత్ర కార్యాలయం తారనాక వద్ద నిర్మించిన కొత్త భవనంలో ఉన్నది ఉన్నాయీ విశ్వవిద్యాలయం ప్రభుత్వానికి కౌలుకు ఇచ్చిన 5 ఎకరాల స్థలంలో ప్రణాళికా పథకం క్రింద అధునాతన పద్ధతులలో రూ 14.5 లక్షల ఖర్చుతో ఈ భవనం ప్రత్యేకంగా నిర్మించబడింది స్వర్ణీయ భారతప్రధాని శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి 1965 జూలై 6 న తేదీన ఈ భవనానికి ప్రారంభోత్సవం చేశారు ఈ భవనపు పరిపాలనా భాగములో అతిథులగది, మ్యూజియం, గ్రంథాలయం సమావేశ మందిరం, పరిశోధనశాల, పరిపాలనా బిల్డుకులు, పోటోగ్రఫీ, పరిరక్షణ విభాగాలు ఉన్నాయి

ప్రతాలు భద్రపర్చే భాగంలో రెండు ఫ్లోర్లు ఉన్నాయి ఒక్కొక్కదాని కొలతలు 210' X 75' యాక్టివిక్ కిరణాలవల్ల ఎట్టి ప్రభావముగాని కలుగకుండా చేయటంకోసం ఆకువచ్చ అద్దాల ప్రతాలు కిటికీలకు అమర్చబడినాయి అగ్ని ప్రమాదం జరగకుండా నివారించే నిమిత్తం భవనముయొక్క ఇతర భాగాలనుంచి ఈ భాగం ప్రత్యేకించబడింది నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఈ భాగానికి మూడవ ఫ్లోరును నిర్మించే ప్రతిపాదన ఉంది

ప్రాచీన పత్ర కార్యాలయం అభివృద్ధి పథకం దశలవారి వార్షిక కార్యక్రమం ప్రకారం అమలు జరుపబడుతున్నది సిబ్బంది పునర్వ్యవస్థీకరణకోసం 1965-66 లో లక్ష రూపాయలు కేటాయింపబడినాయి రికార్డులను సరియైన సూత్రాల ప్రకారం శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో భద్రపరచి పరిరక్షించడానికి, వాటి రెఫరెన్సింగుకు వీలుచేకూర్చే నిమిత్తం లోగడ సంవత్సరాలకు చెందిన పథకం క్రింద ప్రభుత్వం మంజూరుచేసిన ఆర్కైవిస్టులు, అసిస్టెంటు ఆర్కైవిస్టులు మొదలైన పదవులను కొనసాగించడం జరుగుతున్నది ప్రాచీన ప్రతాలను పరిరక్షించడం గురించి 1961 నుంచి ఎంపిక చేసిన పబ్లిండిక్ క్రొత్త ఢిల్లీలోని భారత జాతీయ ప్రాచీన పత్ర శాఖలో శిక్షణ ఇవ్వబడుతున్నది

